

AbAk
RAČUNALNIK 486 - 100

 8 MB, 850 HDD 139.900,00 SIT + p.d.
 MIKLOŠA KUZMIČA 4, M. SOBOTA, TEL.: 22 162

CREDITANSTALT

Banka uspešnih

M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

minicom d.o.o., vegova 13, m. sobota, tel.: 888 32 738, fax: 31 964

MINICOM
Microsoft
QUALIFIED DEALER
Microsoft Office za 42.600 SIT*
 * cena je brez PD in velja za nadgradnjo lastnikom SLOVENSKEH WINDOWS 95.

— 6 let tradicije —

VREME

 Ob koncu tedna bo večina sončno vreme, mraz bo nekoliko popustil.
 Vestnikov koledar

 7. marec, četrtek, Veselko
 8. marec, petek, dan žena
 9. marec, sobota, Frančiška
 10. marec, nedelja, Viktor
 11. marec, ponedeljek, Krištof
 12. marec, torek, Dora
 13. marec, sredo, Kristina
 Pregovor
 Če breskve pred svetim Gregorjem (12. marec) cvetijo, trije eno pojedo.

VESTNIK

Murska Sobota, 7. marca 1996, leto XLVIII, št. 10, cena 150 SIT

*Leteči
 potepuhi
 Potepuhi
 letijo
 z biciklom*
*Intervju
 z arhitektoma
 Andrejem Kalamarjem
 in
 Iztokom Zrinskijem*
**Centralizem še
 v bolnišnice**
*Ustanovitelj si je v svetu s svojimi člani
 zagotovil večino in zagotovo lahko
 - napovemo, da se bo to postopoma zgodilo
 tudi v vseh drugih slovenskih bolnišnicah,
 katerih ustanoviteljica je država.*
*Prekmurski gozdovi dobivajo znane
 lastnike*
Bežite! Lastniki prihajajo!
*Nas bodo v prihodnje iz gozdov preganjali
 poleg klopov tudi lastniki? Potekajo
 prodaje res povsem po predpisih?*

Fotografija: Jurij Zauneker

Počasi prihaja ... Ti na fotografiji še najbolj spominjajo na volilno leto, v katerem bodo politiki na vsak način poskušali priti na oblast, če bo treba tudi skozi zid (sneg), ali pa se v pozah, lepi, pokončni drži zvončkov, tam obdržati.

*Ceste in mostovi, kjer
 ni varnosti?*

Vse poti vodijo v

Potrošnik
**Iskrene čestitke
 ob mednarodnem
 dnevu žena -
 8. marcu!**

 Obenem sporočamo,
 da ponujamo:

 • UGODNE MOŽNOSTI ZA NAJETJE
 POSOJILA (3, 6 ali 12
 mesecev)

 • 5% GOTOVINSKI
 POPUST OB NAKU-
 PU NAD 30.000,- SIT

 • VELIKO IZBIRO
 VSEH IZDELKOV

Je že tako, da politika in realnost velikokrat ne gresta skupaj, saj politiki skušajo stvari vedno zastaviti tako, da bi jim bile v kar največjo korist, pri tem pa največkrat ne izbirajo poti in sredstev za doseg svojih političnih ciljev. V praksi poznamo dve vrsti politikov, ki sta si v nenehnem nasprotju, zato bi obe lahko poimenovali s političnimi nasprotniki. V različnih časovnih obdobjih prihajajo ta nasprotja na dan z različno intenzivnostjo, krepijo pa se začnejo takrat, ko se začnejo priprave na volitve. In zdaj je že takšen čas, ko lahko pričakujemo, da se bodo takšne aktivnosti stopnjevale, zato moramo biti pripravljeni tudi na to, da bodo prišle na dan takšne ali drugačne »resnice«.

bregu Mure svoje politične korenine.

Nemalokrat pa prihajamo v položaj, ko ne vemo, kaj bi sploh radi. Zahtevamo eno, ko so stvari tako daleč, da bi to lahko uresničili, pa začnemo kar na lepem svoji zahtevi nasprotovati. In to največkrat prav tisti, ki so prvotno zahtevo včasih najbolj vneto zagovarjali. Še ne tako dolgo nazaj so nas bila polna usta zahtev, da Pomurci potrebujemo avtocesto, saj če nas bo ta obšla, bomo ostali še naprej odrezani in odrinjeni, prav tako smo zahtevali, da mora železniška povezava proti Madžarski teči čez Goričko. Zdaj, ko naj bi se naše želje in zahteve začele uresničevati, smo temu začeli nasprotovati in prav nič nenavadno se nam ne bo zdelo, če bomo začeli vsev-

Kameleoni so med nami

Navadni smrtniki smo na to, kar so nam obljubljale posamezne politične stranke pred zadnjimi državnoborskimi volitvami, že rahlo pozabili, niso pa pozabili njihovi politični nasprotniki, ki so že začeli opozarjati na neuresničitev danih obljub. Tisto, kar je od obljubljenega bilo tudi uresničeno, politični nasprotniki najraje kar spregledajo ali pa skušajo predstaviti v povsem drugačni luči. Priložnosti za potrditev takšne trditve bo vse tja do prihodnjih volitev še veliko. Tudi pri nas v Pomurju - ali Prekmurju in Prlekiji, če je nekaterim tako ljubše! Ne nazadnje ima tudi takšno ali drugačno poimenovanje pokrajine na levem in desnem

prek obsojati poslance, da jim je uspelo izbojevati naše zahteve. Mar takšnega obnašanja ne bi mogli poimenovati s političnim kameleonstvom?

In to kameleonstvo znajo vselej najbolje izkoristiti prav tisti, ki v tem vidijo le svojo politično priložnost in jim je kaj malo mar za realnost. Zdaj je pač čas za to, da diskreditirajo svoje politične tekmece, za to, kako se bodo obnašali po volitvah, pa je časa za premislek še veliko. Posledice, ki jih bodo imeli zaradi takšnega obnašanja tukajšnji ljudje in tukajšnje gospodarstvo, jih v tem trenutku najmanj skrbijo.

LUDVIK KOVAČ

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA - Zunanji minister Zoran Thaler je na tiskovni konferenci predstavil poročilo zunanjega ministrstva za preteklo leto, vnovič zavrnil očitke, navedene v interpelaciji o svojem delu, pojasnjeval španski predlog za podpis pridružitvenega sporazuma med Slovenijo in Evropsko unijo in napovedal bližnji izid »bele knjige«.

LJUBLJANA - Ob svetovnem dnevu Civilne zaštite so v prostorih vlade podelili priznanja posameznikom in organizacijam, ki so se v preteklem letu posebej izkazali.

LJUBLJANA - Državni zbor je po nekajurnem zaprtem zasedanju sprejel zakon o prevzemu dela dolga po novem finančnem sporazumu iz leta 1988 in o izdaji obveznic Republike Slovenije zanj.

LJUBLJANA - Predlog skupine opozicijskih poslancev za razrešitev Jožefa Školca s funkcije predsednika državnega zbora ni dobil zadostne podpore. Na tajnem glasovanju je sodelovalo 65 poslancev. Školc je dobil podporo 38 poslancev, 19 pa jih je glasovalo za njegovo razrešitev. Neveljavnih je bilo 8 glasovnic.

LJUBLJANA - Vlada je podražila naftne derivate in ceno električne energije. S 1. marcem so derivati dražji za 0,8 do 6,9 odstotka, elektrika pa za 8,6 odstotka, vendar poslej ne bo več nižje in višje sezone.

PO SVETU

BEOGRAD - Na kongresu srbskih socialistov so potrdili privrženost vodji Slobodanu Miloševiću, ki je bil že tretjič zapored izvoljen za predsednika vladajoče SPS. Shoda, ki je potekal v znamenju demagoških načrtov o hitrem gospodarskem napredku Srbije, se je udeležilo okoli 1800 delegatov, med gosti pa so bile delegacije 71 levo usmerjenih strank iz 40 držav.

BAMUT - Ruske enote so s topništvom in iz zraka večkrat napadle zahodnočečensko mesto Bamut. Ruski viri poročajo, da je v Bamutu še okoli 300 čečenskih upornikov, skoraj vsi prebivalci pa so pobegnili.

STRASBOURG - Rusija je postala 39. članica Sveta Evrope. Zunanji minister Primakov je podpisal slovesno izjavo o pristopu vzhodne velesile, evropsko konvencijo o človekovih pravicah in še 13 drugih dokumentov.

RIM - Italijanski premier v odstopu Lamberto Dini je predstavil svojo novo stranko - imenuje se Lista Dini - italijanska obnova. To bo »sredinska, zmerna in reformistična stranka«, ki želi privabiti sile katoliškega in laičnega centra. To potrjuje tudi njen simbol - 15 zvezdic v krogu.

HAAG - Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije je obtožilo generala Đorđa Đukića. Obtožnica ga bremeni vojnih zločinov, storjenih med obleganjem Sarajeva. Đorđe Đukić, ki je dopolnil 61 let, je skupaj z Aleksom Krsmanovićem v zaporu v Haagu.

WASHINGTON - Tu so podpisali prvi sporazum med Svetovno banko ter Republiko Bosno in Hercegovino. Za obnovo BiH je namenjenih 160 milijonov dolarjev, od teh 45 milijonov za takojšnjo oživitve proizvodnje, pomladansko setev in nakup goved.

MOSKVA - V Rusiji so končali postopek evidentiranja kandidatov za predsedniške volitve, ko se morajo osrednji volilni komisiji prijaviti vse iniciativne skupine, ki predlagajo posameznega predsedniškega kandidata. Teh je kar 49, ni pa rečeno, da jih bo večina zares kandidirala. Predvidevajo, da jih bo med pomembnejšimi ruskimi politiki v kandidaturi privolilo in za to zbralo milijon podpisov podpore kakšnih 12 do 15. Med njimi tudi zadnji predsednik Sovjetske zveze Mihail Gorbačov.

WASHINGTON - Štiri države, naslednice Jugoslavije: BiH, Hrvaška, Makedonija in Slovenija, so podpisale skupno izjavo, v kateri opozarjajo, da bodo zahtevale odškodnino od vsakogar, ki bi v procesu sproščanja lastnine SFRJ oškodoval njihove interese in pravice iz naslova nasledstva.

MADRID - Aznarjevi konservativci so zmagali na parlamentarnih volitvah v Španiji, s čimer so porazili socialiste premiera Gonzaleza.

JERUZALEM - Močna eksplozija v neposredni bližini glavne pošte je ubila 19 ljudi, deset pa jih je ranila. Odgovornost je prevzelo oboroženo krilo palestinske verske organizacije Hamas. Predsednik Weizman je izjavil, da je »Izrael v vojni«, in vlado pozval, naj dobro razmisli o položaju.

KAIRO - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je bil na uradnem obisku v Egiptu. Med drugim se je sešel tudi z generalnim sekretarjem Arabske lige in mu predstavil slovenska stališča. **ANKARA** - Voditeljica turške časne vlade Tansu Ciller in njen konservativni kolega Mesut Yilmaz sta dosegla sporazum o ustanovitvi manjšinske vlade. Tako se končuje petmesečna politična paraliza države.

TELA AVIV - Palestinski samostojni skrajnež je pred banko v Teli Avivu sprožil eksplozijo v torbah in povzročil pravi pokol. Umrla je dvajset ljudi, 69 pa je ranjenih, med njimi jih je več v kritičnem stanju. Bomba je eksplodirala pred banko, kjer so ljudje dvigali denar.

Meja na Hotizi

Uradno nenormalno življenje

Recimo, da je prav takrat hotiški mizar Bratkovič na vaškem zboru pripovedoval svojo čudno zgodbo. Bilo je minulo nedeljo popoldne: nekaj časa je sijalo sonce, potem je iz visokih kopastih oblakov, nič več zimskih, marveč že z vijoličastim pomladnim nadihom, zaplesal sneg in je snežilo in sijalo sonce obenem. V murskem logu so skozi sneg mnogokje kličevali zvončki.

Eno in drugo je nenavadno - zvončki v snegu manj, sneženje in sonce bolj -, toda zdaleč ne tako kakor Bratkovičeva zgodba, ki jo je pripovedoval Hotizancem.

Ko se pelješ s Hotize proti hotiškemu brodu, se pot po nekaj sto metrih razcepi, asfaltiran desni krak gre na desno proti zaselku Mirišče, levi makađamski pa proti brodu.

Mirišče je slovenski zaselek na levem bregu Mure, ki uradno leži na Hrvaškem; hotiški brod je v slovenski zasebni lasti na uradno v celoti hrvaški Muri. Kolonija čapljinih gnezd na jugnedih pred Miriščem, ki jo ornitologi štejejo za eno od večjih slovenskih ornitoloških znamenitosti, je uradno na Hrvaškem. Uradno in normalno sta si v teh krajih izredno daleč narazen.

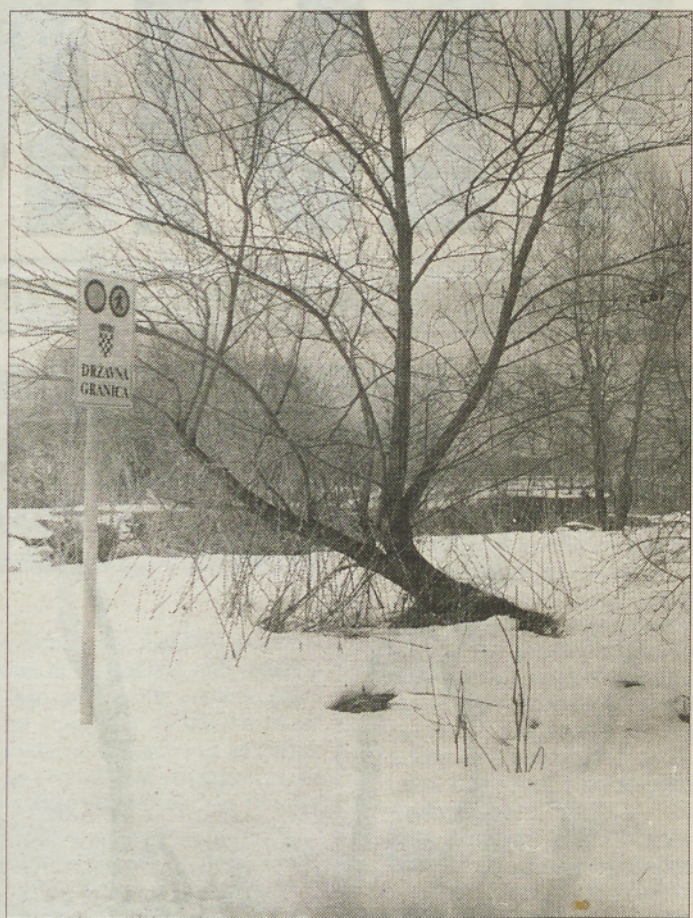
Ribič je stal na vodo podrti vrbi, v vrečki je imel kot partija veliko babuško. »Dve večji pa sta mi ušli.« Hrvaški orožniki ga ne nadlegujejo, ker ga poznajo. Sploh pa ima tudi hrvaško ribolovno dovolilnico. Ko sva s spremljevalcem prišla do Mure, je bil brod na drugi strani, na desnem bregu, ki je normalno in naravno hrvaški. Na brodu je stal možki, in ko naju je zagledal, je proti brodarji lopi zavpil zateglo po markovski: »Joško, naj iden po jiva?« Kričala sva mu, da ne greva čez, ker nimava pašev. Uradno pa sva bila že čez, nekaj sto metrov globoko na Hrvaškem!

Ce bi se primerilo, da bi bilo potrebno posredovanje prisilne oblasti, bi morala poklicati hrvaško policijo. Tako, kakor je moral storiti mizar Bratkovič, ki ima gozd na levem bregu, v hrvaški katastrski občini Martin na Muri, pa mu je neki hotiški rojak posekal drevo in ga je šel prijaviti na lendavsko policijo. Kjer so mu rekli, da to ni njihov teritorij, in je možak stopil na policijsko postajo v Murskem Središču, kjer so primer prevzeli. Hotizanci na vaškem zboru se zgodbi nemara niti niso preveč čudili, ker jih tovrstnih poznajo veliko.

Neki drug Hotizanec je bil z motiko na polju dober lučaj za vasio, na tem istem območju, kajpada na levem bregu Mure. Kot bogve kolikokrat v svojem življenju pred tem. Pa je pristopil k njemu hrvaški orožnik in ga vprašal, če ima dovolilnico. Drugič da naj ga ne zaloti več brez nje, ker je njegova njiva na hrvaškem katastrskem območju!

Kadar se hrvaškim orožnikom zahoče, se malo pozabavajo. Kakega kmeta naženejo iz lastnega loga, kakega ribiča odpeljejo na policijsko postajo v Čakovec, spet kakega kmeta ne pustijo naprej na njegovo lastno njivo.

Uradno teče državna meja po katastrski meji. Meja med katastr-

skima občinama Martin na Muri in Hotizi poteka po strugi potoka Jedro, ki je bil nekoč Murin rovak, še prej pa je najbrž tam tekla glavna Murina struga. Na to mejo očitno uradno, vendar ne javno, pristaja tudi Slovenija, sicer leta 1992

ne bi umaknila svojih policistov od hotiškega broda. Odtelej živijo prebivalci Hotize, Mirišča, Kota nenormalno: čim bolj je uradno, tem bolj je nenormalno.

Lastniki vse zemlje tja do Mure so Slovenci, v glavnem hotiški do-

mačini. »V naši zavesti je meja Mura,« pravi Štefan Kolman s Hotize, »na Muri je bila meja tudi po terezijanskem katastru.«

Zadnjič jo je hotiški domačin Šomen, ki živi v Lenartu, čebela pa pase v domačem Mirišču, hudo

Iz Zagreba piše

Stari časi se vračajo

Tistega dne, ko se je češki premier Vaclav Klaus mudil na enodnevnem obisku v Zagrebu, so v Bosni dva pripadnika češkega bataljona Ijfora osumili, da sta posilila neko ameriško pripadnico mirovnih sil. Ne glede na opisani incident si kaže zapomniti izjavo premiera Klause, ki je ni sposobna dojeti nobena sprta stran. »Ce se Cehi in Slovaki ne bi bili sposobni dogovoriti o ločitvi, bi nam mir vsilili od zunaj, z njim pa ne bi bili zadovoljni ne v Pragi ne v Bratislavi.« Je v torek zvečer v Zagrebu izjavil Vaclav Klaus, ki je svojim gostiteljem tudi podrobno opisal, kako sta si Češka in Slovaška pred ločitvijo razdelili skupno premoženje, »od stola do omare« v določeni pisarni, do obveznosti preživljanja skupnih otrok, kajti država je pravzaprav le nekolikant večja družina. »Ta v bistvu sila preprosta ugotovitev pa ne velja le za premoženjske in pravne zadeve, ki se običajno rešujejo ob razpadu določene družine (ali države), ampak tudi za delovanje novih družin, ki so nastale po padcu berlinskega zidu, t. i. pokomunističnih držav.

Sicer je že Platon zapisal, da je država (ali družina) urejena, če vsi njeni udeležujejo brezhibno, kajti vsak njen član ima ne le obveznosti in dolžnosti, temveč tudi pravice, ki so zavarovane znotraj in zunaj družinskega praga ali državne meje. Problem namreč ni v tem, da vodilna politična elita na Hrvaškem svojo mlado državo obravnava kot svojo družino, v njej pa predsednik dr. Franjo Tuđman nastopa kot oče vseh Hrvatov, temveč v tem, da bi morali vsi delati in živeti po enem kopitu, kdor pa misli drugače, pa po nepreživetem boljševiškem pravilu spada v herbarij sovražnikov sistema in tudi države. Zato pa je v ljudeh in njihovi miselnosti čutili nekakšno praznovanje, arhaičnost, ki se meša z dogodki izpred 25 let, ko so po likvidaciji hrvaške pomladi '71 območniki razumniki, ker jim je strah dobesedno segel do kosti.

Starejši zagrebški znanec, ki mu življenje zares ni bilo naklonjeno, je v prejšnjem režimu med prvimi sedel v zaporu, pravzaprav je več tednov stal do kolen v vodi, z njim in drugimi zaporniki pa so delali tudi druge poskuse vzdržljivosti. Kot najstnik je prišel na prostost s popolnoma osivelo glavo, o tem pa mi je brez najmanjšega znamenja maščevalnosti pripovedoval šele sredi leta 1990. Tedaj so ga nagonjali, da se vključi v HDZ in mu ponujali visok položaj na oblasti, vendar je vse ponudbe odklonil

in ohranil pokončno držo. Kot razumnik pa se je kmalu po ustanovitvi Demokratičnega hrvaškega splošnega sabora DEHOS, ki so ga ustanovili hrvaški in nemški intelektualci pred enim letom, vključil v to družbo. Spomnim se, kako mi je bil zadnjem božiču pripovedoval, kako so nemški člani DEHOS-a od začetka vojne zbirali človekove pomoči in jo pošiljali hrvaškim in bosanskim beguncem in pregnancem, predvsem pa, kako so razmišljali o ogrožanju demokracije v pokonostnih državah, zlasti človekovih pravic ipd. Ker pa je bila združba DEHOS na nedavnem prvem posvetu glavnega odbora HDZ zaznamovana kot državni sovražnik št. 1 (Tuđman je DEHOS obtožil za rušenje oblasti in države, češ da si ta organizacija prizadeva obnoviti Jugoslavijo), sem nekoga znanca prosil, da mi posodi program in druge dokumente DEHOS-a. »Nič ne bo! Ko je žena stala da nas dr. Franjo Tuđman zmerja s sovražniki države, je iz strahu sežgala vse dokumente. Spomnila se je na leto 1972, ko je ravnala enako, iz ne tako obvarovala pred aretacijo. Saj ne zameri ženska se v politiki le redkokdaj zmoti.« Je je dal.

Strah za lastno usodo, za katerega je bil zagrebški znanec menil, da se nikoli več ne bo razjedal tudi opozicijske stranke. Tako je iz Mesičevih novih demokratov izstopili nekateri funkcionarji, med njimi tudi edini poslanec stranke Stipeta Mesica in Josipa Manolića - nekdanji najtesnejši sodelavci dr. Franja Tuđmana - Alojz Brkić, češ da ne bo deloval v stranki, oblikoval državo. Zgodba zase je vsekakor, da so seki na obeh bregovih hrvaške politike žrve prejšnjega režima.

To pa so pravzaprav nekdanji prijatelji, ki jih je ločila bitka za oblast, zdaj že njeno utrjevanje na eni strani in kritike na drugi. V strahu pa živijo tudi oblastniki, ki si, sodeč po aferi, ki so jo trije odpuščeni agenti vojaške protiovervalne službe, med sabo skoraj nič ne zaupajo, saj drugemu prisluškujejo ali se kako drugače nametujejo. Če imate priložnosti, da se zaupna ali priložnost s kakim funkcionarjem v vladi, saboru ali predsedniški službi, o vaš sogovornik storil vse, da vam glasi prisluškovanje naprave. Konec koncov je, da ni vodja vseh obveščevalnih služb najstarejši sin predsednika republike dr. Miroslav Tuđman. Ob njem bi lahko na prste ene roke presteli tudi tike, ki jim oče hrvaškega naroda popolnoma zaupa. Zato pa se strah na Hrvaškem kot ki potok ne.

PETER POTOČNIK

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje
Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan
Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder.

Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiflar.
Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maucec, Štefan Smej, Štefan Sobocan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografija), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za I. trimesečje 1995 je 1.900,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNJ Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarife številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

NIKA
BORZNO
POSREDENIŠKA
DRUŽBA d.d.

BREŽICE

Trg Izgnancev 1a, tel. 0608 62-236

LJUBLJANA

Dunajska 20, tel. 061 133-11-55

MARIBOR CELJE

Partizanska 3-5 Ljubljanska 3a

tel. 062 29-460 tel. 063 28-936

KRANJ PTUJ

Koroška 2 Znidarčičeva n. 11

tel. 064 211-644 tel. 062 772-531

KOPER

Ferrarska 12, tel. 066 38-290

Prvi korak k ureditvi mesta Murska Sobota Priporočila imamo, kdaj bo načrt

Selitev avtobusne postaje, gradnja podzemnih garaž, obvoznica ob kanalu, kolesarske poti, novi trgi, zeleni nasadi in gradnja mestnih kvartov

V četrtek, 29. februarja 1996, je bil izjemen dan; izjemen zato, ker je le vsaka štiri leta prestopno leto in 29. februar in ker se nismo doživeli ne predstavitev in ne razprave o natečajnih rešitvah javnega, anonimnega, urbanističnega in urbanističnega arhitektonskega natečaja za širše območje Murska Sobota in oblikovanje mestnega jedra. Takšna prevetritev »matric razvoja mesta« je potrebna vsakih nekaj let, trdijo strokovnjaki, kajti spoznanja in potrebe ljudi in mesta se menjajo, zato bi lahko postali natečaj za urbanistične rešitve celote ali posameznih delov mesta stalna praksa in ne enkratno dejanje. Poleg tega pa je potrebno takoj v uvodu zapisati: rešitve najboljših petih natečajnih del so strnjene v PRIPOROČILA RAZPISOVALCU NATEČAJA, za uresničitev predlogov v praksi pa je potrebno sprejeti še več natečajev. Najprej za prostorsko-ureditveni načrt, načrt mesta, prometno ureditev, ureditev parkov, trgov, posamezne četrti in tako dalje. Vedno znova in pod strogim strokovnim nadzorom neobremenjenih in nepristranskih ljudi.

Natečaj za širše območje mesta M. Sobota in oblikovanje mestnega jedra v M. Soboti ima dolgo zgodovino. Ideja se ni pojavila šele jeseni, niti v lanskem letu, ampak so pobude za podoben natečaj nastale že 1992. leta, ko so se strokovnjaki iz celotne Slovenije razgovorili o urbanistični podobi Slovenije. Mestna občina Murska Sobota si zasluži vso

pohvalo, da jo je izpeljala takoj, ko je bilo to mogoče. Pohvalo pa si zasluži tudi zato, da se je odločila za neodvisno in strokovno dobro podkovan komisijo; vprašanje je namreč, kakšen bi bil natečaj in izbor, če bi komisijo sestavljali ljudje, ki so bili že do sedaj odgovorni za urbanistično in gradbeno podobo mesta. Natečaj je bil objavljen 13. oziroma 19. oktobra 1995, do konca meseca so zainteresirani morali prevzeti natečajno gradivo, novembra pa je komisija odgovarjala še na morebitna vprašanja. Natečajna dela so morali oddati do 11. januarja 1996 leta, 12. februarja pa je komisija drugi pretehtali in končno ocenila 12 prejetih natečajnih rešitev. Komisijo so poleg investitorja (župana Andreja Gerencerja) sestavljali mag. Miran Gajšek (MOP - Urad za prostorsko planiranje), Marjan Bežan (prvi človek urbanizma v Ljubljani), Aleksander Šmidlechner in Matjaž Bertonec. Stalna namestnica investitorja je bila Nada Cvetko - Török, poročevalka Jana Kovač, skrbnik pa Anton Štihec. Pred dokončno odločitvijo so ideje natečajnikov prevetrili še občani, predstavniki različnih dejavnosti. Morebiti bi bilo prav, da bi v ocenjevalno komisijo poleg arhitektov vključili tudi druge strokovnjake.

Komisija je napisala pisne ocene za vseh 12 natečajnih del, vendar smo izvedeli le imena avtorjev tistih del, ki so bila nagrajena. Prvonagrajeno in odkupljeno delo se imenuje ORION avtorja Andreja Kalamarja, soa-

vtorja Iztoka Zrinskija in sodelavke Barbare Matul. Drugonagrajeni deli sta SOBOTA (avtorji Bogdan Černe, Edo Jalšovec, Branko Kraševac in Gregor Kraševac ter sodelavki Barbara Glavič in Karmen Lehner) in FENIX avtorjev Aleša Prinčiča, Matija Golnerja, Simona Korajžija, Deana Laha in Marjana Poboljšaja. Tretjo nagrado je prejelo delo z imenom ŠTRK avtorjev Miha Dešmana, Katarine Pirkmajer - Dešman, Vlatke Ljubanovič, Polone Lovšin in Darje Matjašec, delo SOBOŠKI VARAS avtorjev Stanke Dešnik, Gorana Dominka, Stojana Habjanica, Sare Rajh in Jožeta Verena s sodelavci (Bojan Malačič, Mira Čor in Tine Golob) pa je bilo odkupljeno. Slednji so tudi edini domači avtorji, ki delajo in živijo v Prekmurju, res pa je tudi, da so domačini navzoči tudi v vseh preostalih natečajnih skupinah razen v študentski.

Iz vseh najboljših nagrajenih natečajnih del je komisija sestavila pisne predloge in jih poimenovala Zaključni sklepi ocenjevalne komisije in priporočila razpisovalcu natečaja, ki naj bi pomagali načrtovalcem naslednjih nujnih načrtov v mestu. Pri cestnem omrežju Murske Sobotice in prihodnji navezavi na avtocesto se je pojavil predlog, da naj bi se morebitna vzhodna in zahodna obvoznica (ob kanalu) stekali na isti prihodnji avtocestni priključek neke ob Bakovcih in tvorili sistem Y. Primerna posodobitev cestne povezave Polana - Markišavci, selitev avtobusne postaje k železniški postaji, uvedba primestnih, medkrajevskih linij (Radenci - M. Sobota - Moravske Toplice in Radgona - M. Sobota - Rakičan) in mestnega minibus, ureditev mestnega prometa z enosmerni-

mi ulicami, zadostnim številom parkirišč, parkirnih hiš, ureditev kolesarskih stez in pešpoti - vse to so nujne, skorajda prednostne zadeve za normalno funkcioniranje mesta. Verjetno pa nadaljnje načrtovanje ne bo mogoče, dokler ne bosta znani trasa avtoceste in resnost načrtov gradnje železniške proge proti Madžarski. Zanimivo je, da se vsi predlogi prometnih rešitev natečajnikov navezujejo tako na avtocesto kakor tudi na novo železniško progo na obstoječi trasi v mestu, kar pomeni, da so projektanti sprejeli nujnost boljše železniške in cestne povezave. Dejstvo pa je, da se je v mestu pred železniškim prometom lažje zavarovati s primerno oblikovanimi protihrupnimi ograjami, podvozi ali nadvozi kot pred motečim tovrstnim prometom po cesti.

Povečanje pločnikov, široke ulice z nasadi topolov - jagnjedov, odstranitev motečih lesenih ut v Slovenski ulici, urejene zelene površine - vse to bi dalo pravo samosvojo podobo mestu sredi ravnice. Zaprtje Slovenske ulice ne bi bilo smiselno, saj je potrebno pustiti »prtok življenja« v središču mesta, vendar ga pravilno omejiti in usmeriti. Tudi tržnica naj bi ostala na istem mestu, kjer je, le da posodobljena in nekoliko dvignjena. Dograditi in nadgraditi bi bilo potrebno tudi Galerijo, predvsem pa ne več dopustiti gradnje »osamelcev« ali »torzov«, ampak dovoliti predvsem načrtno gradnjo »kvartov - karejeva, ki delajo mesto.

Murska Sobota se je v preteklosti površinsko preveč razširila, zato se mora v prihodnje komunalna zemljiška politika usmeriti v notranjost mesta z gradnjo stanovanj višjega standarda - seveda pa bo morala imeti občina za smeje poteze v mestu na voljo dovolj denarja za odkup stavbnih zemljišč in dovolj moči in pomoči neodvisnih strokovnjakov, da se ne bo ustavljala ob raznoraznih nagajanjih mestnih lobijev.

BERNARDA B. PEČEK

V lastni zadevi

Ne glede na to, kje se je v tisti nooletni noči gibal mariborski župan dr. Križman in kaj se je z njim pripetilo, je v pojasnjevanju svoje zgrade povedal naglavno resnico o jurisdikciji in jurisprudenci v tem severovzhodnem delu države. Tako z eno kot z drugo rečjo, tako s sodno oblastjo kot s pravno znanostjo je mnogokaj narobe. Zato hlo in sprijeno je. Od vrha do tal.

Vsak seveda sodi po svoji lastni zadevi, kogar je sodišče oprostilo, ta bo o njem mislil dobro, kogar je obsodilo, bo o njem sodil slabo.

Na videz je to istočasno v skladu z inherentno dialektiko sodne prakse: spoprijem tožitelja in zagovornika, ki vsak zase trdita, da imata prav, je način, kako sodišče pride do izreka pravice.

Tisto, kar sodišču daje suverenost, kar ga kvalificira kot tretjo vejo oblasti, je prav to, da ne podleže nobeni strani. Sodišče si svoje avtoritete ne pridobiva iz okoliščine, da se je nekomu pač potrebno zameriti in nekomu razsoditi po volji. Pravica, ki jo deli, mora kratko malo biti presežna. In prav tega sodišča na področju mariborske sodne oblasti ne dosegajo.

Pred kakima dvema letoma, ko je mariborska pravna fakulteta slavila neko svojo obletnico s simpozijem v moravskem hotelu, se je v nastopih njenega proforskega kadra, zaslužnega in drugačnega, pokazal prag jurisprudenc na severovzhodu države. Nemara skozi vse referate je še sople revolucionarna teorija prava iz prejšnjega režima. V glavnem je šlo za opravičevanje za nazaj, za dokazovanje kontinuitete med sodstvom kot instrumentom sistema in neko novo definicijo sodstva, ko naj bi bilo, zaradi »spremenjenih družbenih razmer«, neodvisno. Profesorji so skušali skratka dokazati, da je bilo sodstvo neodvisno že prej. Če ni bilo prej celo bolj neodvisno!

Njihova elementarna logika je presunljiva! Če je na oblasti ena sama stranka, si lahko odvisen samo enkrat, samo od nje, če jih je več, se tvoja odvisnost pomnoži sorazmerno s številom strank!

Resnica je seveda taka, da si najbolj odvisen od ene same dominantne stranke, brž ko jih je pa več, začeniš prehajati v čedalje večjo neodvisnost, ker so njihovi vzajemni poskusi vplivanja izničujoči.

To je vitalna logika pluralnega političnega sistema, ki vzpostavlja neodvisno sodstvo, in to so nedvomno spoznale še tako monopartijsko ukrojene sodne glave. Da so pa kljub temu odvisni, je razlog v tem, ker imajo svojo preteklost. Če so nekdanj morali biti poslušni oblasti, sedaj hočejo in zaradi dostojanstva morajo biti zagovorniki svoje takratne doktrine. Z malenkostmi modifikacijami, morda.

Če so sodniki nekdanj morali biti poslušni oblasti, sedaj hočejo in zaradi dostojanstva morajo biti zagovorniki svoje takratne doktrine.

Za prejšnjega sistema so bila spisana pravila za zaščito svetih imen, za varovanje nedotakljivosti tedanje nomenklature. Po enem takem pravilu je bil časopis Vestnik, sicer še nedokončno, obsojen na plačilo odškodnine. »Čast je osebni občutek vrednosti, dobro ime ali ugled pa vrednost, ki jo ima prizadeti v družbi ... Za razžalitev ni treba namena, dovolj je zavest, da je dejanje objektivno žaljivo ali sposobno, da žali čast in dobro ime, in volja storiti to dejanje ...« pravi to sakrosanktno pravilo.

Po njem si lahko spoznan za krivega onečaščenja dobrega imena v vsakem primeru. Tudi če je »resnična trditev izrečena na žaljiv način«. Kaj pa je za koga žaljivo, je odvisno od njegovega »osebnega občutka vrednosti«. Krog je sklenjen, kadija te toži in sodi!

Ne pravimo, da so bili vsi sodniki na teritoriju mariborske sodne oblasti vzgajani na mariborski pravni fakulteti. Niti gornje blodne definicije človekovega dostojanstva, kolikor vemo, ni spisal predavatelj tamkajšnje fakultete. Obstaja pa nekaj, čemur bi lahko rekli »sodna navada« in ta navada je, nekaj tudi po značilni interferenci med jurisdikcijo in jurisprudenco, na tem območju železna.

Nizje soboško in višje mariborsko sodišče v Vestnikovi zadevi nista odločali po dejstvih, temveč po megletem in koristljubnem »občutku vrednosti« tožitelja in njegovega advokata.

Nadškof iz nemške Fulde Johannes Dyba je pred frankfurtskim deželnim sodiščem pred časom tožil satirični časopis, ki ga je na montirani fotografiji prikazoval kot »skrunilca otrok«. Vsekakor kruta šala. Deželno sodišče je satirika obsodilo, naddeželnost pa je sodilo, da je potrebno šalo postaviti v odnos z dejstvi. Nadškof pa je, tako višja sodna instanca, vsekakor znan po skrajnih izjavah o splavu. Satirika so oprostili. V našem primeru sodišči dejstva niso zanimala. Niti tožiteljeva ne, ker niso preverjali, če je zaradi žalitve v resnici »začel več piti in kaditi«. Za razsojo jim je bil dovolj njihov in njegov (komunistični) »občutek vrednosti«. To je, pregovorno rečeno, kavbojsko in župan Križman je v obtožbi sodišča imenoval dejstva!

S. S.

MAJDA HORVAT

Centralizem še v bolnišnice Sedanje na vejo javnega zdravstva

Lahko bi rekli tudi tako: pa kaj je ob tem za nas sploh pomembnega, če je vlada na svoji seji v drugi polovici februarja sprejela sklep o preoblikovanju javnega zavoda Kliničnega centra v Ljubljani. Gleđano od daleč, se načrtovane spremembe nas sploh ne tičejo, toda pogled na člen, ki govori o svetu Kliničnega centra, ki je organ upravljanja javnega zavoda, napoveduje zanimive spremembe.

Ustanovitelj si je v svetu s svojimi člani zagotovil večino. In po tem zagotovo lahko napovemo, da se bo to postopoma zgodilo tudi v vseh drugih slovenskih bolnišnicah, katerih ustanoviteljica je država. Statuti bolnišnic, kjer jih seveda že imajo, bodo popravljeni tako, da bodo odprli vrata ustanovitelju, da si v organu sveta zagotovi večino. Tisti svet bolnišnice, ki na državno soglasje k statutu še čakajo, med glavnimi je tudi murskosoboška, ga bodo dobile, ko bo ustrezno napisan. Kaj torej reči o načrtovanih spremembah? Ustanovitelj si svet, da bo v svetu bolnišnic s svojimi člani dobil večino glasov. Lahko bi razmišljali tudi tako: to pravico dajejo ustanovitelji ustanovitelske dolžnosti. Pa vendar, hrbna strani tega dejanja in sprejem se trdno drži centralizma.

Da, sedaj prihaja centralizem tudi še v to vejo javne službe. Noben sklep, ki ne bo po volji ustanovitelja, na svetu javnega zavoda ne bo mogel biti izglasovan, prav tako ne imenovan noben direktor, ki ne bi bil povšeči centru. Slišati je tudi, da ustanovitelji razmišljajo, da bi kot svoje članke v svet postavili na primer druge javne zavode, torej da jih ne bi pošiljali samo iz centra. To pomeni, da bodo vzpostavi-

po končani seji sveta podal k vsem vodjem oddelkov, tema pogovora pa je bila kajpak preseganje programov. In njegov nasvet: naj bo zapisan obseg storitev za zdravstveno zavarovalnico kot sveta lista vseh zaposlenih, naj bo povsod, tudi ob postelji na nočni omarici predstojnika oddelka. In upoštevanje nasveta, da bi bolnišnico izvelekli iz rdečih števil, ne pomeni nič drugega kot skrajševanje oskrbnih dni v bolnišnici ter podaljševanje čakalnih dob za bolnike, zavarovalce. Pa si povejmo naravnost: mar ni najbistvenejše poseganje

v pravice zavarovancev, da se v javnem zdravstvu podaljšujejo čakalne dobe na nekaj mesecev, celo leto in več, da je zavarovancu, bolniku omejena pravica priti do zdravnika, specialista, ko ima zdravstvene težave, ki se lahko končajo celo s smrtjo? Za takšno odvzemanje pravic ni potrebno nobeno soglasje v parlamentu, nobeno spreminjanje zdravstvene zakonodaje. Je torej tista stranska pot, ki zaobide pot konfrontiranja države, politike in javnosti na polju zdravstvenih pravic.

Seja Občinskega sveta Beltinci Račun pod streho

Na tokratni 19. seji Občinskega sveta Beltinci so največ pozornosti namenili sprejetju zaključnega računa občinskega proračuna za leto 1995. Iz poročila nadzornega odbora, ki ga vodi Jožef Tivadar, je razvidno, da so temeljito prevetrili predloženo gradivo, predvsem realizacijo prihodkov in odhodkov, z vsemi obrazložitvami o finančno-materialnem poslovanju Občine Beltinci v minulem letu, hkrati pa so tudi pregledali popis premoženja.

Na osnovi teh podatkov so ugotovili, da je bila poraba proračunskega denarja v skladu s sprejetimi sklepi občinskega sveta, zato so župana pooblastili, da občinskemu svetu predloži zaključni račun proračuna Občine Beltinci za leto 1995. Ta je bil v razpravi med svetniki sprejet brez kakih bistvenih pripomb. Še posebej zato, ker so

tudi člani odbora za proračun, finance in davčno politiko pod predsedstvom Ivana Mesariča menili, da postavke zaključnega računa ne odstopajo bistveno od rebalansa proračuna.

Zato je razumljivo, da so svetniki po skrajšanem postopku sprejeli tudi odlok o zaključnem računu občinskega proračuna za leto 1995. Tako znašajo skupni prihodki in odhodki v minulem

letu dobrih 339 milijonov 401 tisoč tolarjev. Največji delež prihodkov odpade na zagotovljeno porabo, in sicer nekaj čez 311,1 milijona SIT. Med odhodki pa so največ denarja porabili za tekočo porabo (dobrih 208,9 milijona tolarjev), za naložbe pa je šlo čez 76,1 milijona SIT. Na seji pa so sprejeli tudi spremembe občinskega statuta, ki se nanašajo na razvojni sklad. V nadaljevanju seje Občinskega sveta Beltinci pa so obravnavali še vprašanja in pobude svetnikov. Pri tem velja omeniti pripombo svetnika Branka Žizka, ki je spomnil na predvolilne obljube nekdanjega vodjo SKD-ja v Murski Soboti Ivana Obala, čes da bo do leta 1997 za-

gotovil gradnjo čistilne naprave za svinjsko farmo Nemščak v Ižakovcih. Ob tem je župan Jožef Kavaš pripomnil, da za izjave drugih ne more odgovarjati. Omenil pa je, da načrti za omenjeno čistilno napravo še vedno niso izdelani, čeprav bi farma to že morala storiti. Zato so se svetniki strinjali, da eno od prihodnjih sej v celoti namenijo obravnavi tega problema, pri čemer bodo na sejo povabili tudi direktorja KG Rakičan in farne Nemščak ter predstavnik inšpekcijskih služb. Posebej zato, ker je farma Nemščak plačala državi za onesnaženje okolja že 28 milijonov tolarjev, iz Ljubljane pa doslej še niso prejeli niti tolarja, ki bi jih v Občini Beltinci lahko porabili za sanacijo onesnaženega okolja.

MILAN JERŠE

Seja vlade Ukrepi za tekstilno in usnjarsko industrijo

Dražja elektrika in bencin (super 82,20 tolarja) in s tem za 0,34 odstotka večja inflacija – Zemeljski plin iz Rusije v Italijo prek Slovenije in Prekmurja – Trinajst kratkoročnih ukrepov za izboljšanje poslovanja v tekstilni in usnjarskopredelovalni industriji – Vrnjenih je bilo 25.500 hektarjev kmetijskih zemljišč

Na svoji zadnji seji je slovenska vlada povečala ceno električnega toka in cene naftnih derivatov. Cene naftnih derivatov se bodo po osmih mesecih povečale, in sicer s 1. 3. 1996 od 0,8 do 6,9 odstotka. Odobreno povečanje drobnoprodajnih cen naftnih derivatov v Sloveniji je med najnižjimi v Evropi, predvsem zaradi izredno nizkega deleža prometnega davka. Kljub povečanju pa stopnje prometnega davka pri večini naftnih derivatov še vedno ne bodo dosegle z zakonom o prometnem davku dovoljenih stopenj. Sprejeta korekcija stopnjav davka na promet z naftnimi derivati je bila predvidena, saj predstavlja osnovo za oblikovanje izhodišča proračuna 1996. Pri predvidenem obsegu prodaje naftnih derivatov bo v proračun prispevala do 8 milijard tolarjev. Cene pogonskih goriv so se s 1. marcem povečale povprečno za 6,9 odstotka in so take: cena litra super bencina je 82,20 tolarjev, neosvinčenega bencina 95 je 74,50 tolarja, navadnega bencina 70,20 tolarja, liter dizelskega goriva D-I je 74,30 tolarja in dizelskega goriva D-2 69,40 tolarja. Povečale so se tudi drobnoprodajne cene kurilnih olj od 5,88 do 6,93 odstotka, cene utekočinjenega naftnega plina do 7,9 odstotka ter cene mazutov do 0,8 odstotka.

Električna energija se je 1. marca podražila za 8,6 odstotka. To je prva podražitev po osmih mesecih, ker je vlada vse zahteve do sedaj zavrnila. Pri tem nas je državni sekretar v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Davor Valentič obvestil, da so bili zahtevki za 9,5-odstotno povečanje s 1. 3. in 9,8-odstotno povečanje cen s 1. 5. Po temeljitem preudarku je bila sprejeta odločitev, da se po preteku enajstih mesecev odobri 8,6-odstotno povečanje cen električne energije in odločitev, da se cene električne energije za porabnike nizkonapetostne energije (gospodinjstva) v prihodnje glede na sezono ne bodo več spreminjale. Obe odločitvi skupaj pomenita, da se je 1. 3. cena porabljene kilovatne ure znižala za 9,5 odstotka in se v tem letu ne bo več spreminjala. Sprejete odločitve Vlade Republike Slovenije o povečanju cen naftnih derivatov in električne energije bodo vplivale na inflacijo v marcu 0,34-odstotno. Predvideva se, da bodo podražitve predvsem v prvi polovici letošnjega leta, v drugi manj, vse to pa bo vplivalo, da bo vlada lahko kontrolirala inflacijo.

Državni sekretar za energetiko Boris Sovič je povedal, da je vlada govorila tudi o energijski bilanci v letošnjem letu. Poraba primarne energije bo predvidoma narasla za 1,3 odstotka, povečala pa se bo tudi energijska odvisnost države na 73,5 odstotka, lani pa je bila 72,8-odstotna. V Sloveniji porabimo največ tekočih goriv, zdaj upada delež trdih goriv. Na tekoče gorivo odpade 53 odstotkov porabe, 14 odstotkov je plinastih goriv, 9 odstotkov je trdih goriv, 19 odstotkov pa električne energije. Tretjino energije porabijo gospodinjstva, tretjino pa tudi gospodarstvo. Edine težave se lahko pojavijo v poletnih mesecih pri uvozu električne energije, ko bodo elektrarne v remontu, predvsem Nuklearna elektrarna Krško. V letu 1996 se je v NEK proizvedlo 15,9 odstotka naše primarne energije. Lani je industrijska proizvodnja narasla za 2 odstotka, poraba energije pa za 1,2 odstotka; s tem pa se počasi približujemo razvitim državam. Država bo nadaljevala z ekološko sanacijo predvsem v Šoštanju, saj predvidevajo, da bodo emisije žveplovega dioksida upadle za šestino.

Plinovod čez Slovenijo je gospodarsko zanimiv

Vlada je potrdila načrte o prenovi hidroelektrarn in termoelektrarn, obravnavala pa je tudi informacijo o dolgoročnem sodelovanju pri gradnji in izkoriščanju tranzitnega plinovoda. Gre za plinovod za zemeljski ruski plin proti Italiji in Franciji. Projekt je za Slovenijo zanimiv predvsem zato, ker s plinovodom nismo povezani prek Madžarske, ampak lahko pridemo do dodatnih količin plina, to bi bilo plačilo za plinovod prek našega ozemlja, pa tudi gradnja plinovoda bi zahtevala sodelovanje slovenskih gospodarskih podjetij. Predlog je, da bi dobava zemeljskega plina potekala prek Slovaške, Madžarske, Slovenije do Italije in južne Francije. Slovenijo bo v pogovorih zastopalo podjetje Geoplin, d.o.o.; v zvezi s projektom so bile pripravljene prostorske podlage za tranzitni plinovod v Prekmurju in posredovane Ministrstvu za okolje in prostor. Skupaj z drugimi možnimi infrastrukturnimi objekti bo zamisel o tranzitnem plinovodu tudi obravnavana v okviru arhitekturne delavnice.

Novi minister za gospodarstvo Metod Dragonja je na tiskovni konferenci predstavil vrsto kratkoročnih ukrepov, ki jih je obravnavala in sprejela vlada, da bi delovno intenzivnim gospodarskim panogam pomagala iz krize, predvsem tekstilni in usnjarskopredelovalni industriji. Podrobnejša merila bodo objavili v javnih razpisih. Ukrepi so selektivni, osnovni namen pa je, izboljšati položaj gospodarstva in njegovo konkurenčno sposobnost. Program obsega trinajst ukrepov, med njimi subvencioniranje obrestnih mer, prestrukturiranje dolgov, različne oblike poroštev, odlog plačila davkov do pol leta in brez obresti (dohodnina), razvojne spodbude v obliki vlaganja privatizacijskih kupnin prek razpisov, prekvalifikacija delovne sile, pomoč pri trženju, necarinske omejitve in drugo. Podjetja, ki se bodo odločila za odlog plačila davkov, bodo morala dati zagotovila, da bodo davke tudi plačala. Pomoč vlade je vredna 15 milijard tolarjev, za subvencije pa bo šla milijarda tolarjev. Vlada proučuje tudi dodatne možnosti za znižanje skupne prispevne stopnje za celotno gospodarstvo. Odločanje o njem je zaenkrat odložila in bo odvisno od socialnega sporazuma za leto. Vsak odsotek znižanja prispevne stopnje pomeni deset milijard tolarjev.

41 tisoč denacionalizacijskih zahtevkov

Vlada je obravnavala tudi deseto poročilo o uresničevanju denacionalizacijskega zakona. V njem so vsi podatki od začetka uveljavitve zakona do konca lanskega leta. V tem času je bilo vloženih več kot 41 tisoč denacionalizacijskih zahtev, od katerih je bilo 63 odstotkov popolnih vlog. Izdanih je bilo 18.400 odločb, med njimi je bilo dobrih 12 tisoč takih, ki so zahtevam v celoti ali delno ugodile. Vrnjenih je bilo 25.500 hektarov kmetijskih zemljišč, 63.000 hektarjev gozdov, 148 kmečkih gospodarskih poslopij, 2859 stanovanj, 605 hiš in za 1.318 milijard tolarjev vrednosti podjetij. Po podatkih upravnih enot je končanih 9700 zahtev, od katerih je 8500 pravnomočnih. Denacionalizacija poteka počasi zaradi kadrovskih težav in pravnih problemov.

M. H.

Gospodarstvo

Kako bo vključevanje v Evropsko unijo vplivalo na slovensko kmetijstvo? Dodatni stroški manjši od povečanih prihodkov

Prilagajanje liberalnejšim razmeram v svetovni trgovini bi bilo potrebno tudi brez vključevanja v evropske integracije

Pred Slovenijo sta v letih, ki so pred nami, dve možnosti. Ali se bo vključevala v evropske integracijske tokove ali pa bo ostala zunaj teh povezav. Slovensko gospodarstvo si slednjega verjetno ne bo moglo privoščiti, je pa dejstvo, da bo tudi povezovanje terjalo določene žrtve. Kmetijstvo je prav gotovo panoga, ki je v državah, ki so se v zadnjem času vključevale v Evropsko unijo, doživljalo največje pretrse, zato mu tudi pri nas posvečamo posebno skrb. Posebna raziskovalna skupina, ki jo sestavljajo strokovnjaki Univerze v Ljubljani, Kmetijskega inštituta Slovenije in Inštituta za ekonomska raziskovanja je pred dobrim mesecem predstavila ciljni raziskovalni program Zemlja, ki ga financirata ministrstva za znanost in tehnologijo ter za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, v njem pa so prve ocene posledic, ki bi jih imelo to vključevanje za slovensko kmetijstvo.

Pod povprečjem Evropske unije

Slovenija z morebitno vključitvijo v Evropsko unijo pomembnejše vloge v tej zvezi ne bo igrala, saj predstavlja s svojim potencialom zelo majhen delež. Slovenija zavzema le 0,6 odstotka površine in ima 0,5 odstotka prebivalstva Evropske unije, medtem ko je po nekaterih drugih kazalcih ta delež še manjši. Tako vrednost bruto domačega proizvoda predstavlja le 0,2 odstotka celot-

ne višine BDP Evropske unije, bruto domači proizvod na prebivalca pa je pri nas 2,5-krat manjši od povprečja omenjene zveze. Po stopnji brezposelnosti sodi Slovenija med države z največjo stopnjo v Evropi in je ta celo večja od povprečja v državah CEFTE.

In kakšno je stanje v kmetijstvu? Delež kmetijske zemlje v skupni površini je v Sloveniji za več kot 13 odstotkov nižji od povprečja v Evropski uniji, poleg tega pa je 70 odstotkov naše kmetijske zemlje na območjih z omejenimi dejavniki za pridelavo in po tem sodi Slovenija med države z najtežjimi pridelovalnimi razmerami. Imamo pa več kmetijske zemlje na prebivalca in zato spadamo med redkeje naseljene države. S 7,6 odstotka kmečkega prebivalstva presegamo povprečje Evropske unije, kjer je ta delež le 5,8-odstotni, delež kmetijstva v bruto domačem proizvodu je v Sloveniji dvakrat večji od povprečja Evropske unije, medtem ko je naša produktivnost v kmetijstvu kar trikrat manjša.

Tudi velikostna sestava slovenskih kmetij je neugodna, saj so le-te štirikrat manjše od povprečja v Evropski uniji, pri nas se bistveno ne spreminjajo, medtem ko so se v EU v desetih letih povprečno povečale za 13,5 odstotka. Povprečna slovenska kmetija meri le nekaj več kot 3 hektarje, povprečna kmetija v Evropski uniji pa ima 15 hektarjev zemlje. Neugodna velikostna sestava se

kaže tudi v socioekonomski sestavi, saj je v Sloveniji le 20 odstotkov čistih kmetij, medtem ko je takšnih kmetij v Evropski uniji skoraj tretjina. Tudi delež zaposlenih v kmetijstvu je v Sloveniji izredno neugoden, saj je dvakrat večji od povprečja Evropske unije, pri nas pa je na kmetijo zaposlenih tudi 10 odstotkov več delovnih moči.

Še bolj neugodno pa je stanje pri številu polnovrednih delovnih moči na hektar kmetijske zemlje, saj je v Sloveniji na hektar kmetijske zemlje zaposlenih štirikrat več polnovrednih delovnih moči, kot znaša povprečje v Evropski uniji. Ob tem velja zapisati, da imajo najmanjšo porabo dela na hektar države z največjo velikostno sestavo kmetij (Danska in Anglija le 2 PDM na 100 hektarjev kmetijske zemlje), zaradi neugodne velikostne sestave kmetij pa je zato produktivnost slovenskega kmetijstva izredno nizka.

Bistvenih razlik že zdaj ni

Evropska unija sodi pri vseh najpomembnejših kmetijskih pridelkih med tri največje svetovne proizvajalce, pri večini pridelave presega domače potrebe, medtem ko v Sloveniji pri večini kmetijskih pridelkov ne zagotavljamo samooskrbe. Primerjava slovenske kmetijske politike s politiko v Evropski uniji kaže, da se slovenska razvojna strategija ne razlikuje bistveno od evropske, se bo pa morala Slovenija z vstopom v Evropsko unijo odpovedati sa-

mostojni kmetijski politiki. Mnogi se sprašujejo, ali bo s tem več pridobila ali več izgubila, so razmišljali, je pa dejstvo, da bodo posledice tako pozitivne kot negativne. Dobri poznavalci pravijo, da bomo z vstopom več pridobili, vse pa je seveda odvisno od tega, ko naj bi se polnopravno vključili v to zvezo. Ker se pripravljamo na formo skupne kmetijske politike v EU, je seveda težko napovedati, kakšne bodo spremembe, kaj pa so, da bi se bistveno nanašala proračunska sredstva na intervencije v kmetijstvu.

Če bi Slovenija stopila v razmerah, kakršne so v EU, pridobila možnosti za dodatno podporo strukturnih sprememb in razvoja podeželja. V okviru kmetijske politike v okviru Evropske unije bi seveda zahtevali podvojitev skupnih proračunskih sredstev za kmetijstvo, vedno to povečanje v celoti zagotavlja proračun unije.

Vstop Slovenije v Evropsko unijo bi se poznal tudi pri kmetijskih proizvodih. Analizirajoč, ki so jih pripravili v raziskovalni skupini, kažejo, da bi pridelovalniki v slovenski kmetijski politiki, ki so zdaj v položaju, ki je položaj ugodnejši, kjer je intervencionizem veliko višji. Kot smo že zapisali, je vse to najbolj odvisno od časa vstopa Slovenije v EU.

V raziskovalni skupini smo tudi videli, da bi kmetijski pridelave najugodnejši scenarij vstopa do leta 1999 po intervalnem triletnem pripravljamo obdobju, vendar pa je tujo vstopu po letu 2000 le navidežno ugoden. Slovenija se bo namreč morala z Evropsko unijo prilagoditi liberalnejšim razmeram v svetovni trgovini.

LUDVIK KOVAČ

Pošta v korak s časom

»Minilo je dobro leto dni, odkar obstaja Pošta Slovenije kot samostojna gospodarska družba. V tem času smo število poštne enote povečali za deset. S tem smo sicer dosegli načrtovane cilje v minulem letu, nismo pa še dosegli predvidene gostote poštne omrežja. Tudi na tem področju se želimo čim bolj približati normam in dosežkom poštne uprave razvitih držav Evropske unije. Da bi namreč ustvarili razmere za samostojno gospodarsko poslovanje, moramo obnoviti proizvodne prostore, torej naše pošte, in povečati število pošt, kjer to narekujejo potrebe zaradi povečanja obsega poštne storitve. Na ta način bomo poštne storitve čim bolj približali našim uporabnikom,« zvezo od direktorja Pošte Slovenije mag. Alfonza Podgorelca.

S posodobitvijo poslovanja in povečanjem števila delovnih mest želijo tudi zmanjšati stroške storitev, zlasti v t. i. fazi »predelave« poštne pošiljke. Zato bodo še letos posodobili tehnološki proces poštne centrov v Mariboru, v Ljubljani pa bodo zgradili povsem nov poštni center. »Za oba centra bomo kupili avtomatske, računalniško vodene naprave za sortiranje navadnih pisemskih pošilk z vso opremo, ki jo tak sodoben center potrebuje, vključno s sodobnimi transportnimi sredstvi. Ob sedanjih cenah prenosa pisem in dopisnic se bodo vlaganja v te sodobne naprave povrnila v sedmih letih. Vlaganja v zgradbo poštne centra v Ljubljani, ki je velik infrastrukturni objekt, se bodo ob zdajšnjih neekonomskih cenah povrnila v 21 letih, sicer pa veliko prej. Naj ob tem omenim, da je Pošta Slovenije v preteklem letu vlagala finančna sredstva pretežno v nakup opreme za posodobitev poštne prometa oziroma našega poslovanja. V ta namen je bilo vloženih približno 62 odstotkov razpoložljivega denarja, drugih 38 odstotkov pa je bilo namenjenih za gradnjo in obnovo zgradb.«

V letošnjem letu bo delež na-

ložb, namenjenih za zgradbe, višji zaradi gradnje že omenjenega poštne centra v Ljubljani. Slovenska poštna dejavnost se bolj kot telekomunikacijska dejavnost srečuje s konkurenco, zato predstavljata ustrezno urjen poštni lokal in delovni prostor pomembno konkurenčno prednost ali vsaj stopanje v korak s konkurenti. »Moram poudariti, da Pošta Slovenije že sedaj ustvari na konkurenčnem trgu približno 70 odstotkov vsega prometa. Letos načrtujemo, da bomo v Sloveniji odprli 13 novih pošt. Naš cilj pa je ena pošta na 10.000 prebivalcev. Zato bomo v Ljubljani in Mariboru ter v nekaterih manjših krajih odprli nekaj novih pošt, pri čemer ne bomo pozabili tudi na Pomurje. Podobno kot v preteklem letu, bodo imele tudi letos prednost pri vlaganju gromotnih sredstev pošte v turističnih krajih. Tu gre tako za naš poslovni interes kot za željo, da tudi pošta prispeva k urejenosti in lepšemu videzu turističnih krajev.«

»Ko omenjam posodobitev naših tehnoloških postopkov, ne morem mimo tako rekoč zgodovinskega dejanja Pošte Slovenije. 1. marca smo namreč spremenili obstoječo pošto števi-

lko. Z brisanjem začetne šestice bo številka le štirimestna in enostavnejša, zlasti v večjih mestih, kjer ne bo treba v naslovih navajati poštne številke. Za to spremembo je več razlogov, najpomembnejši pa je ta, da z novim sistemom poštne številke pril-

gajamo novemu, sodobnejšemu načinu obdelave poštne pošiljke z uvedbo avtomatskih sortirnih naprav,« poudarja mag. Alfonz Podgorelec, direktor Pošte Slovenije.

MILAN JERŠIČ

NUJNOST POSODABLJANJA POŠTNIH STORITEV – Ob čedalje večjem prometu s poštne pošilkami so razmišljanja o uveljavljanju sortirnih naprav povsem umestna.

Slovenija (Evropa) gradi avtoceste

Pomurske »avtoceste« ne bo pred volitvami

Letos sedem novih odsekov avtoceste in 28 milijonov dolarjev tujih posojil

Gradnja slovenskih avtocest poteka že od 1994. leta; do danes je bilo oddanih v gradnjo že čez 131 kilometrov novih avtocest v skupni pogodbeni vrednosti čez 40,1 milijarde dolarjev, v lanskem letu pa je bilo že dokončanih in za promet odprtih 34 km štiripasovnih cest. Letos se bo gradnja nadaljevala na sedmih novih odsekih, tako da bi gradnja potekala na skupno 97,5 kilometra novih cest, do konca leta pa naj bi za promet odprli 47 km novih avtocest. Letos se tudi končuje »izobilje« domačega denarja, torej bo potrebno za nemoteno nadaljevanje gradnje najeti tudi tuja posojila – v letu 1996 okrog 28 milijonov dolarjev, skupno pa do konca gradnje skoraj 600 milijonov dolarjev posojil, kar je 21 odstotkov vrednosti projekta. Poleg tujih posojilodajalcev (137 milijonov dolarjev) so ugodna sredstva ponudili še drugi tuji bančni in domači bančni konzorcijski.

Začetek gradnje avtoceste s pomočjo posojil lahko pomeni za Pomurje prej slabo kot dobro. Resda je državni zbor 15. novembra 1995 končno le sprejel nacionalni program gradnje slovenskih avtocest (mnogi se upravičeno sprašujejo, kaj je z njegovo objavo in kakšne »spremembe« je prinesel čistopis, tako v številkah kot v kilometrih?), vendar smo

rsko menda sploh ni upravičena. Isto trdi tudi dr. Marko Breznik v Sobotni prilogi Dela (2. marca 1996). Tuja posojila, tuja gradbena podjetja in ta hip še nepotrebnih avtocest. Vsekakor bo bolj upravičena gradnja proti meji z Italijo ter dodatnih 113 km avtocest med Karavankami in Obrežjem – to upravičenost bodo lahko dokazali kadarkoli, kadar

Pred kratkim so za »pomiritev duhov v Pomurju« predstavniki Darsa, DDCA, Urada za prostorsko planiranje ter ljubljanskih in sobotnih urbanistov organizirali razpravo o gradnji avtocest v Pomurju. Priznajo, da to niso bile razprave, kajti gostje vodstvom občin pri Sv. Jurju, Beltincih, M. Soboti in Turinju niso povedali nič novega, niso jim pokazali dokončnih načrtov, ampak jih »podražili« le z različnimi variantami, s kakršnimi mahajo že skoraj eno leto. Pa tudi kakšna razprava je bila to, če o tem nikogar ne obvestijo, niti novinarjev (ki sploh niso bili zaželeni), in poteka skorajda skrivoma?

do sedaj že večkrat slišali, da pri gradnji s tujimi posojili štejejo predvsem gospodarska upravičenost, torej zadostno število vozil, funkcionalnost in smotrna uporaba sredstev. Po teh kriterijih pa gradnja avtoceste od Maribora prek Lenarta do meje z Madžar-

bo pač načrtovalcem ustrezalo. Toda trenutno jim ustreza, da še vedno govorijo o »pospešenih predhodnih delih« za gradnjo avtoceste v treh odsekih Maribor-Lenart, Lenart-Cogetinci in Cogetinci-Beltinci, saj imajo tako opravičilo, da jim ni potrebno

obljubljati rekonstrukcije uničenih cest in mostov, prek katerih poteka ves tovarni promet med Vzhodom in Zahodom. Pomagalo pa jim bo tudi v predvolilnem času: če bodo rezultati volitev ne-

Finančni viri za realizacijo letošnjega programa dela Darsa (Družbe za avtoceste Republike Slovenije)

bencinski tolar	23 milijard SIT
cestnine	7 milijard SIT
tuja posojila	6 milijard SIT
finančna posojila	4 milijarde SIT

skupaj 40 milijard SIT

Za nadaljevanje gradnje avtocestnih odsekov iz leta 1994 in 1995 bodo od zhranega denarja namenili 22,9 milijarde, za nove odseke 9,7 milijarde, za druga dela 2,8 milijarde in za vzdrževanje ter upravljanje avtocest 4,6 milijarde SIT.

primerni, ne bo cest!

Predhodna dela oziroma izdelava prostorske in projektno-tehnične dokumentacije, geotehnične raziskave in investicijski programi ter začetki gradnje naj bi letos potekali na 16 odsekih v skupni dolžini 185,3 kilometra prihodnjih avtocest. Pod prvo točko, imenovano predhodna dela, spadajo že omenjeni trije odseki (torej do projektno-tehnične dokumentacije, ne pa tudi odkupi), pod drugo točko spadajo predhodna dela in odkupi nepremičnin na šestih odsekih: Pesnica-Slivnica, obvoznica Lendave (dvo-pasovnica dolžine 6 km, del odseka Beltinci-Genterovci dolžine 24,4 km – kaj to pomeni, ni znano, kajti doslej se je govorilo le o obvoznici Lendave, vendar bo nekdo moral pojasniti!), Kozina-Klanec, Klanec-Ankaran, Razdrto-Vipava in Višnja gora-

Bič. Pod tretjo točko letošnjih novih odsekov spada sedem takih odsekov, kjer bodo ne le opravili predhodna dela in odkupili nepremičnine, ampak tudi začeli gradnjo: mariborska vzhodna obvoznica, obvoznica Ormoža, Vransko-Blagovica, Blagovica-Sentjakob, priključek v Slovenski Bistrici, Divača-Kozina in Vipava-Selo.

Sedem avtocestnih odsekov naj bi gradili s pomočjo tujih posojil, med njimi je tudi obvoznica Ormoža. Zdaj je znana tudi dokončna investicijska vrednost največjega slovenskega gospodarskega projekta: 2,2 milijarde do-

larjev za 499 kilometrov avtocest do leta 2000 oziroma 2004. Pa vendar lahko malce dvomimo, še posebej, če upoštevamo, da so pred časom na Darsu še zanikali kasnitve na gradbiščih, pritiske izvajalcev po dodatnih sredstvih, vedno večje pomanjkanje denarja in tudi vpliv politike, letos pa

Nacionalni program izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji (NPIA) je bil objavljen šele pred nekaj dnevi in sicer v 13. številki Uradnega lista Republike Slovenije, 1. marca 1996.

strokovnjaki že napovedujejo, da je nadaljnje uresničevanje odvisno od rezultatov na volitvah. Torej so določene zakasnitve načrtovali zelo zelo natančno.

BERNARDA B. PEČEK

V Tovarni sladkorja Ormož skrbijo za izobraževanje

Z več znanja do boljših rezultatov

Z morebitnim vstopom Slovenije v Evropsko unijo bi se položaj pridelovalcev sladkorne pese nekoliko poslabšal

Sladkorna pesa sodi v Sloveniji med najmlajše poljščine, saj si je šele pred kakšnim pol drugim desetletjem začela utirati pot v njivski kolobar, v zadnjem času pa ji pridelovalci namenijo vedno več površin. To tudi ne preseneča, saj je pesa dohodkovno izredno zanimiva poljščina, zaradi skromne samooskrbe s sladkorjem pa so vse aktivnosti naravnane v povečanje površin te kulture. Velja pa poudariti, da je pridelava sladkorne pese tehnološko zahtevna, zato namenljajo v ormoški tovarni sladkorja posebno skrb usposabljanju pridelovalcev in vseh, ki so vključeni v pridelovalni proces. Znanstveno strokovno posvetovanje o sladkorni pesi, ki ga je pripravila za poljedelske tehnologe v kombinatih in zadrugah, za kmetijsko svetovalno službo ter za sejalec in kombajniste konec minulega tedna v Radenci Tovarna sladkorja Ormož, ki bi jih z morebitno vključitvijo čutilo slovensko kmetijstvo. Po prvih analizah, ki jih je pripravila posebna raziskovalna skupina, se slovensko kmetijstvo v mnogem razlikuje od kmetijstva v državah Evropske unije. Pogosto pridelave so pri nas težji, posestna sestava je veliko bolj neugodna, delež kmečkega prebivalstva je v Sloveniji dvakrat večji kot znaša povprečje omenjene zveze, produktivnost v kmetijstvu pa je v Evropski uniji trikrat večja od slovenske.

Če bi bile po vključitvi Slovenije v Evropsko zvezo posledice za pridelovalce sladkorne pese? Po besedah Mojce Golež s Kmetijskega inštituta Slovenije bo kmetijska pridelava pri nas potekala v težavnejših razmerah, največjo oviro pa vsekakor predstavlja neugodna velikostna sestava naših kmetij, saj odpade na kmetijo v povprečju 15 hektarjev kmetijske zemlje, povprečna slovenska kmetija pa ima le nekaj čez 3 hektarje. Tudi v pridelavi sladkorne pese smo v manj ugodnem položaju, saj pri nas kmetija prideluje v povprečju sladkorno peso na 0,9 hektarja, povprečje v Ev-

ropski uniji pa znaša 6 hektarjev na kmetijo. Posledica slovenske razdrobljenosti je slabša produktivnost, onemogočena pa je tudi izkoriščenost kmetijske mehanizacije. Po pridelku korenov zaostajamo za povprečjem v Evropski uniji le za 15 odstotkov, veliko bolj pa zaostajamo s pridelkom belega sladkorja. V letu 1994 smo v Sloveniji pridelali 4,6 tone belega sladkorja na hektar, povprečje Evropske unije je znašalo okoli 8 ton, v Franciji, ki je največji pridelovalec sladkorja, pa so ga pridelali čez 10 ton na hektar.

Delež njivskih površin za sladkorno peso je pri nas in v Evropski uniji približno enak in znaša od dva do tri odstotke, stopnja samooskrbe s sladkorjem je pri nas okoli 35-odstotna, medtem ko imajo države omenjene zveze v povprečju okoli 25 odstotkov presežkov. Vse to se seveda kaže v delovanju tržnega reda za sladkor, ki štiti domačega pridelovalca. Po zbranih podatkih je pri nas v pridelavi sladkorne pese stopnja intervencionizma višja, primerjava v letu 1994 pa je pokazala, da so bile tudi odkupne cene za deset odstotkov višje od povprečja v Evropski uniji. Ker bi se po vključitvi Slovenije v Evropsko zvezo zmanjšale intervencije (ukinitve regresa za seme), hkrati pa bi se povečali tudi stroški, bi bili slovenski pridelovalci v manj ugodnem položaju, kot so zdaj. Znižale bi se namreč tudi odkupne cene, zato bi bila razlika med prihodi in stroški precej manjša, vendar bi pridelovalci kljub vsemu še vedno dosegli ustrezno neto dodano vrednost. Po trditvah Mojce Golež bi kmet pri sladkorni pesi zaslužil vsaj toliko kot delavec v industriji. Pri tem pa je potrebno poudariti, da so pri vseh teh izračunih upoštevali nadpovprečno intenzivnost in produktivnost, pridelek pa bo moral dosegati tudi standardno kakovost. Če bo kakovost manjša, se bo neto dodana vrednost močno zmanjšala.

Kot zatrjuje dr. Terezija Štefanič iz tovarne sladkorja v Ormožu, so največje rezerve v znanju, kar nam najbolj zgovorno potrjujejo pridelovalni rezultati. Ti so od pridelovalca do pridelovalca različni, tudi tovrstni strokovni posveti pa naj bi prispevali k usposabljanju pridelovalcev in doseganju boljših rezultatov.

LUDVIK KOVAČ

Dražji bencin za polnjenje proračuna Lendavska Nafta napoveduje ustavitve rafinerije

Temo prvega marčevskega dne so mediji naslovlili Val podražitev in vlada, ni pa dodajmo podnaslov: Dražji bencin za polnjenje proračunske blagajne. Oh zadnji podražitvi naftnih derivatov rafineriji in trgovcem namreč ne pripada niti stotin, ves denar od dražjega bencina pa pobere država oziroma se šteje v proračun. Naftarji in elektrikaarji so ob vsem dobili le poduk, naj se s svojimi zahtevami za povišanje cen nekoliko »ohladijo«.

In res se lahko prav kmalu zgodi, da se bodo »ohladije« tudi proizvodne zmogljivosti lendavske rafinerije. Zaradi visokih cen surovin na svetovnem trgu in visokega tečaja dolarja ter nespornih neto nabavne cene naftnih derivatov v lendavski Nafti na-

In kot lastnik je sprejela tudi strategijo razvoja Nafta, s katero je jasno določeno, da je posodobitev rafinerije nujno potrebna. Modernizacija načrtuje tudi Resolucija o strategiji rabe in oskrbe Slovenije z energijo, ki jo je sprejel državni zbor. V njej je zapisan tudi cilj:

Stopnja prometnega davka za naftne derivate je s tem zadnjim popraviljem dosegla bajno višino. Tako znaša za motorni bencin MB 86 nekaj manj kot 178 odstotkov, za MB 98 164, za neosvinčeni motorni bencin NMB 91 125 ter za NMB 95 kar 128 odstotkov. Pred tem je vlada stopnjo prometnega davka popravljala junija lanskega leta in še pred tem konec lanskega aprila. Aprila lani so bili zadnji popravljani ali določeni tudi neto nabavna cena naftnih derivatov in stroški trgovine.

povedujejo ustavitve rafinerijsko-predelovalnih naprav. Rafinerija namreč od letošnjega januarja zaradi nesorazmerja med cenami surovin in rafinerijskimi cenami posluje z izgubo. Potem lahko poznamo na rekord, ki so ga dosegli jamonarja s predelanimi 50 tisoč tonami surove nafte, kajti več bodo pretisali, večja bo izguba. Ali bodo pozabili tudi na načrtovano posodobitev rafinerije? Ta ista vlada, ki ni dala soglasja za povišanje rafinerijske cene, a se je odločila za precejšen prometni davek na naftne derivate, je namreč s Petrolom Trzinovo lastnik Nafta Lendava.

približevanje Evropski zvezi tudi s cenami naftnih derivatov in njihovih zmanjšano obdavčitvijo. Kakšno igro potem igra vlada? Mar računa s tem, da bo v lendavsko rafinerijo, če hoče ostati kot naftna družba, tako ali tako moral vlagati Petrol? Ali načrtno pritiska na lendavsko podjetje, da se to s svojimi zahtevami po višji ceni predelave obrne na trgovca? Vodstvo lendavskega podjetja, ki s svojimi dopisi o nujnosti zvišanja nabavne cene naftnih derivatov vlade ni prepričalo, bo pod vsem vendarle moralo povečati odločilno potezo. In to prav kmalu, kajti izguba raste. M. H.

Konkurenčnost se ne povečuje

Konkurenčnost gospodarstva na tujih trgih najpogosteje ocenjujemo s produktivnostjo dela, tečajem valute, ceno in kvaliteto delovne sile in dajatvami, kar se kaže tudi v stroških na enoto izdelka in storitev. V zadnji decembrski anketi službe SKEP, ki je bila opravljena z direktorji podjetij o konkurenčnosti, se kažejo pesimistične zaznave. V primerjavi s partnerji iz srednje in zahodnoevropskih držav se konkurenčnost slabša. Splošna ocena konkurenčnosti do tujih trgov je bila v decembru ocenjena s 5,3 od desetih možnih točk. Primerjalni podatki o oceni konkurenčnosti od leta 1992 do 1995 so nihali in ne kažejo bistvenega izboljšanja.

Glede na navedene tri skupine trgov imajo največji negativni vpliv na konkurenčnost stroški na enoto učinka, dajatve podjetij in dostopnost do prodajnih trgov. Kakor tudi neustreznost industrijske politike. Glede na postopno zniževanje še vedno visokih obrestnih mer in glede na dostopnost kapitala je položaj ocenjen nekoliko manj kritično.

Spremljani so podatki za osem poslovnih bank, ki ponujajo večino kreditnega potenciala gospodarstvu. Izhodiščne realne obrestne mere za kratkoročne kredite za najboljše komitente v teh bankah so se v decembru 1993 gibale med 12,5 in 17 %, v januarju 1995 med 10 in 14 %, v januarju 1996 pa med 9 in 12 %, kar kaže na pocenitev kapitala in zaostrovanje konkurenčnosti med poslovnimi bankami, na kar je imela vpliv tudi denarna politika Ba-

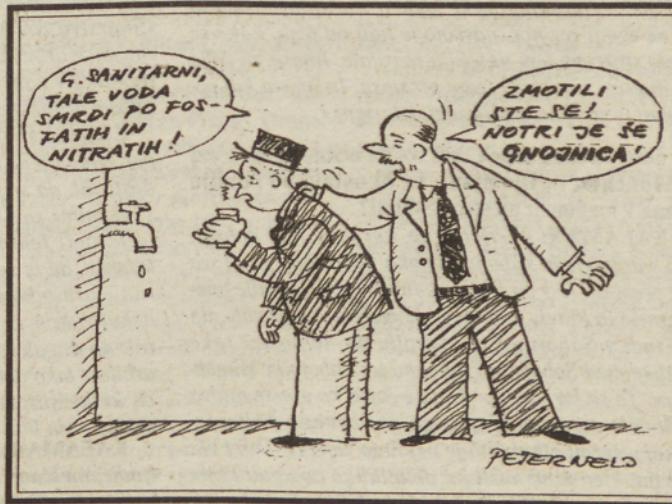
nke Slovenije. Podoben trend velja tudi za realne obrestne mere za prvovrstne komitente za dolgoročne kredite.

Bistveno izboljšanje v zaznavah o konkurenčnosti ima tečaj tolarja do tujih valut. 46,6 % anketiranih še vedno meni, da je tečaj tolarja »manj ugoden«.

Pri presoji dejavnikov, ki vplivajo na konkurenčnost v primerjavi z zahodnoevropskimi trgi, so bili direktorji tudi v zadnji anketi najbolj kritični do vseh stroškovnih parametrov.

Kot negativni parametri vpliva na konkurenčnost so bili ocenjeni: produktivnost dela, izraba delovnega časa, poslovna klima, dostopnost do prodajnih trgov in kvaliteta infrastrukture. Tako se znižuje število dejavnikov (parametrov) s pozitivnim vplivom na konkurenčnost.

Bogdan Vunjač

Intervju z arhitektoma Andrejem Kalamarjem in Iztokom Zrinskim

»Tü je nej fudo vöter«

Poznata se že dolgo, osebno in strokovno. Andrej se je z mestnim jedrom Sobote ukvarjal že pred dobrim letom; konec prejšnjega leta sta se z Iztokom dogovorila, da se bosta prijavila na natečaj. Posla sta se lotila neobremenjeno, saj je Andrej Kalamar zaposlen kot arhitekt v IZTR-JU INTERNATIONAL v Ljubljani (tačas končuje podzemno garažno hišo in ureditev dvorišča ob Plečnikovi stavbi, v kateri je Zavarovalnica Triglav v Ljubljani), Iztok Zrinski pa v podjetju CDA München, kjer trenutno dela EEC, nov velik kulturni center na 6000 kvadratnih metrih. Čeprav sta v velikih mestih zelo cenjena in iskana, čutita do Sobote neko posebno pripadnost in tudi dolžnost. Zagovarjata odprtost, zračnost mesta z veliko urejenimi javnimi površinami ter premišljenim programom dejavnosti, ki naredijo mesto in mu dajo življenje. Želita si pestrosti idej, razsodnosti in hkrati različnosti kakovostnih idej. Sicer pa smo bili po večurnem zanimivem pogovoru enotnega mnenja: prihaja čas arhitektov, vedno več ljudi išče njihovo pomoč. Ali prihaja tudi čas razmišljajočih ljudi?

»Velki varaš« brez »velkih kuč«

Kaj potrebuje mesto, da bo postalo zares mesto – to Sobota še ni, ne po ljudeh in ne po zgradbah?

ZRINSKI: »Nič novega si nisva izmislila, ampak le povedala, kaj bi morala Sobota v svojem nadaljevanju dobiti. Tukaj ni nobene potrebe zidati preveč v višino. Potrebno je najti in določiti mestni gabarit, kar pa je že naredil arhitekt Novak. Drugo: Sobota je znana po tem, da ima veliko zelenja in tako naj bi bilo tudi v prihodnje – mesta ne smemo prenatrpati z zgradbami, ampak naj bo to zračno mesto z zelenjem. S tem lahko pokažemo, da je vezano na krajino, na zaledje. Tako bi Sobota tudi imela neki »panonski videz«, čeprav se jaz tega izraza izogibam – v terminologiji arhitekture ne obstaja, ker za mesta težko rečemo, da imajo panonski videz. Panonskost ne pomeni, da so zgradbe nizke, ampak da ima značaj odprtega mesta.«

Andrej Kalamar

Kaj lahko poleg »velkih kuč« naredi »velki varaš«?

KALAMAR: »Javne površine, ulice, parki, trgi, bogastvo programa in ponudba mesta, česar na vasi ni, najsi gre za banke, kavarne, knjižnice, uprave, kulturo, umetnost. Javno življenje. To je stvar mesta. Zato mora mesto dati pravo obliko, pravo formo za opravljanje teh dejavnosti, ki jih v vasi ni. Zato smo tudi v naših rešitvah največjo pozornost namenili javnim površinam in ne toliko zgradbam. Zgradbe so le nosilec programov, ki pa jih mora mesto v središču zelo natančno definirati.«

In potem morata priti dva »od zunaj«, da to povešta prek natečajne naloge! Ali pa sta to odkrila šele ob delu v velikih mestih?

ZRINSKI: »Ne. Težko je povedati, zakaj. Midva nisva od tukaj pobegnila. Izhajava od tukaj, vendar sva življenjsko pot našla tam, kjer se nekaj dogaja. Najini strokovni problemi so veliko večji, kot je tale soboški. Midva se počutiva Sobočana in delava to z veseljem. Torej: zakaj, če že imava svoje pozicije? Pri obema obstajajo neke ideje o vračanju. Jasno, to se ne zgodi čez noč, odvisno je tudi od tega, kako se bodo stvari po tem natečaju razvijale. Imava pa željo in interes, pomagati temu prostoru. In imava kaj povedati, ogromno svežih idej, izkušenj.«

Bi dosegla enak uspeh, kot sta ga očitno že do sedaj v Münchnu in Ljubljani, če bi ostala po študiju doma v majhnem mestecu Soboti?

KALAMAR: »Verjetno ne, ker tam, kjer delava, sva v določenem sistemu pretoka informacij. Bolj sva na prepihu. Res pa je, da se informacije čedalje enostavneje in hitreje pretakajo. Mogoče se bo zgodilo, da bo tudi v Soboti takšen prepih, da ne bo več take razlike med Soboto in Ljubljano ter Soboto in Münchnom. To se bo zgodilo. Toda v času, ko sva se midva odločala za domicil svojega poslovnega življenja, tukaj veter ni pihal (»tū je nej fudo vöter«). Torej sva šla tja, kjer so se misli in dela lahko dogajala, kjer dobivaš naročila, kjer nekdo tvoje delo tudi ceni.«

Čez nekaj let bo torej vseeno, kje bosta živela, pa bosta vseeno dobivala velika naročila?

KALAMAR: »Hja, to je stvar ki »grata ali ne grata«. To se ne da prognozirati. Kljub temu pa, če pogledamo danes najbolj slavne arhitekte, ta obrazec vsekakor velja. Mario Botta je znan po vsem svetu, živi v neki samotni dolinici v Švici, dobiva pa naročila iz vsega sveta, ker je pač on Mario Botta.«

ZRINSKI: »Ne gre samo za to, da bi moral biti tako slaven, to smo že nekako prešli. Verjetno bo kdo, ki bo hotel izkoristiti te najine izkušnje, kjerkoli bova že živela. Nazadnje pa si vsako kljub vsemu želi neki svoj mir. Ne misliva prerezati stikov, kjer delava, ampak morebiti prenesti center delovanja sem, kjer smo kot ljudje bolj doma, kjer se »duša boukse počuti«. Tukaj si napolniva akumulatorje in duša ponovno poleti, da lahko potem vsak ponedeljek ponovno odrineva.«

Je bil tale natečaj prelomnica v odnosu mesta in ljudi do arhitekture in urbanizma?

ZRINSKI: »Prelomnica je prav gotovo, če bo prišlo do uresničitve predlaganega, pa je odvisno od številnih drugih dejavnikov. Celotna skupnost mora biti za to, da se to zgodi. Torej če ne bo metanja polen pod noge, konkurenčne klavzule ali drugih nevsčenoosti – kar pa je v Soboti seveda mogoče –, se lahko v Soboti zgodijo prelomne stvari.«

KALAMAR: »Sobota doživlja neko renesanso. Še pred petimi leti se je, če si rekel, da si arhitekt, to slišalo kot neka klevetica: »Tou ste tisti, ka ste vse tou napravili!«. Sedaj pa imam občutek, da se zadeve izboljšujejo, že to je velik napredek, da je mestna občina zmogla energijo za izvedbo tega natečaja.«

Mogoče še bolj, ker je od vseh umetnosti – rekli smo, da je umetnost – najbolj politična.

Mesto ima takšne arhitekte, kot si jih zasluži

Koliko je pomembno, da se arhitekt družijo z drugimi razmišljajočimi ljudmi, nasji bodo s tehnoloških ali humanističnih področjih, z umetniki?

ZRINSKI: »Zelo veliko. Arhitekt naj bi bil kot švicarski sir. To pomeni: izredno veliko lukenj v znanju, ki jih zapolnjuje z drugimi strokami, sir pa kljub temu drži skupaj arhitekt. Po eni strani je to umetniški poklic, izhaja iz estetike, iz socioloških in družbenih pojavov, po drugi strani pa izhaja iz tehničnih znanj, ki zadevajo samo gradnjo. To pomeni, da bi moral arhitekt v prvi vrsti izhajati iz povsem pomenskih stvari: gradnja za ljudi in ne za arhitekte. Delati morajo estetik v tem smislu, da dajo mestnim prostorom in predvsem ljudem nekaj, kar jim pomeni toliko, da se s tem sami identificirajo.«

KALAMAR: »Naš profesor je arhitekturo zelo dobro okarakteriziral: to je lepa, elegantna in visoka dama, ki hodi zadnja v vrsti vseh dam – znanosti. Na vse druge pred sabo gleda, jih vidi, pozna in razume. Tiste v prvi vrsti pa zadnje ne vidi. Prva je matematika. No, po drugi strani pa sta arhitektura in tudi arhitekti vedno tudi refleksi. Mesto ima vedno takšne arhitekte, kot si jih zasluži. Mesto se razvija evoliucijsko in del njega so tudi arhitekti, ki skrbijo za njegovo obliko – to pa je refleksija tistega, kar tam vidijo. Arhitekt poleg strokovnih družin nujno potrebuje tudi informacijo oziroma boljše občutenje o slikarstvu, smereh filozofije in drugem. V vsakem smislu je arhitektura vedno odsevi določenega danega trenutka v dani družbi. Zato pravim, da ima mesto takšne arhitekte, kot si jih zasluži.«

ZRINSKI: »Neko določeno mesto ali družba je pač naklonjena eni vrsti arhitektov, težko pa je poenostaviti, da so potem tam samo »takšni« arhitekti. »Takšnim« so v tistem času in družbi naklonjeni. In to je tudi fenomen Sobote. Drugi ne dobijo priložnosti, da bi se izkazali. Gre tudi za neke vrste lobiiranje arhitektov; če vemo, da se bo tam na vogalu nekaj zidalo, že vnaprej vemo, da bodo posel dobili trije ali dva ali celo en arhitekt. Pa ne zato, da bi bil ta arhitekt tako dober, ampak ker ima določene reference, ki investitorju zagotavljajo, da bo nekaj dobro narajeno – da bodo načrti tehnično dobri.«

KALAMAR: »In to je dogajanje v družbi, to so ljudje, meščani, ki spletajo fino mrežo odnosov. Tudi arhitektura je vpletena v to mrežo dogajanj. Mogoče

še bolj, ker je od vseh umetnosti – rekli smo, da je umetnost – najbolj politična. Pa naj se sliši še tako nasprotujoče si! Arhitektura je za izvedbo odvisna od investitorjev, povzroča ogromne stroške in trajne posledice v okolju, tu se tudi obrača veliko denarja. Zato je tudi gospodarsko zanimiva dejavnost in interes zanj je bil vedno velik. Veliki državniki so imeli svoje velike arhitekte; to je tudi izkazovanje prestiža z arhitekturo.«

Zahteve po čim cenejši gradnji arhitekta verjetno močno omejujejo in ustvarjanosti?

ZRINSKI: »Če gre za brezdušne stvari, je res, da arhitektov ne potrebujemo. In naša družba, predvsem severovzhodni konec Slovenije, in mentaliteta ljudi sta dejansko tako usmerjeni, da arhitekta ne potrebujejo kot nekoga, ki dela estetiko in humanejši bivalni prostor, ampak potrebujejo nekoga, ki zna držati ravnilo in svinčnik in zna narisati tehnično dokumentacijo s pravilnimi merami. To zna skoraj vsak. Mi smo znana »nacija ezermestrov«. V večini projektov manjka bistveni del arhitekta: da bi dal bivalnemu okolju dušo glede na želje ljudi, ki bodo tam notri. Tudi v Soboti se vsi razumejo na vse. Vendar pa se najina pasivna navzočnost v tem prostoru že čuti – upava, da se bo čedalje bolj, tudi pri teh, ki tukaj že delajo. Informacije se širijo. Misel se širi. In to je dobro.«

Najprej se moraš zgraditi kot arhitekt.

Arhitekti pišejo zgodbe v prostoru

Kakšni materiali so tačas v svetu v modi?

ZRINSKI: »Predvsem steklo, kovina in steklo. Čeprav tudi to že počasi mineva, na mojo srečo, ker jaz nisem za ta High-Tech (visoko tehnologijo, op.a.), samo steklene stvari. Mi zadnje čase delamo samo s steklom in samo z Edellstahlom (plemenitimi kovinami, op. a.) in vse to me močno spominja na nekakšen maksimalni tehnični videz, kjer pa se navaden človek ne počuti ravno dobro. Zdaj je torej v Evropi na pohodu ta »hajteh«, ogromno stekla, ogromno luči, ogromno tehničnih stvari, arhitektura izgublja dušo, človeka premaguje, prerašča. Vse je v smislu nekega trenda tehnike. Mi imamo zdaj vsi še strah pred računalniki, modemi in drugim, toliko je tega, da več ne moreš slediti. Enako se dogaja v arhitekturi. Toliko nekih zapletenih, tehničnih detajlov ... Ne govorim zdaj o arhitektih, ampak o navadnih ljudeh: ko se soočijo z neko tako hišo, ko morajo iti mimo nje, ga ta hiša res fascinira kot nekakšen tehnični dogodek. Uoooo! Vedno te navdaja tudi s strahom, jaz pa mislim, da ni nujno cilj arhitekture, da deluje zastrašujoče. Jaz sem pač bolj humanist, meni so bolj všeč principi, da dajo nekemu človeku občutek identifikacije z okoljem. Vsak človek bi se moral v svojem okolju dobro počutiti, najti svoj odnos do zgradbe. Mi temu pravimo genius loci, duh prostora. To pomeni, da s tem odrasča, to te spremlja.«

To verjetno ne pomeni, da lahko v Soboti gradijo le z opeko?

KALAMAR: »Ne, nisva za uniformiranost. Svet je tako na prepihu, da se bo prav gotovo postavilo tudi kaj stekla. Sva za raznovrstnost izbire različnih arhitektov in različnih materialov. To je to, kar bogati mesto. Ti moraš imeti samo dobre arhitekte, ki pa so lahko različno razmišljajoči. Tudi midva se v marsičem ne strinjava, ampak se znava pogovoriti. Predpisovanje kakršnih koli receptov glede materialov ni nikoli obrodilo kakšnih pozitivnih rezultatov. Po vsakem obdobju, ko je veljala ostra regulativa, ostaja neki pečat, ki ni nujno lep! Pe še o strahu, o katerem je govoril Iztok. Hiša, ki vzbuja strah! Jaz bi rekel: hiša mora dati vtis! Mora vzbuditi neke občutke. Trudimo se, da pozitivne. Na primer – spoštovanje.«

Kakšne želje, cilje imata: ne želita si slave posebnosti, kot je Hundertwasser, ne denarja in ogromno naročil kot številni povprečnejši. Kaj torej?

KALAMAR: »To so stvari, ki si jih človek nekako niti ne more želeli, ker so to stvari, ki pridejo same od sebe. To je stvar, ki pride od znotraj ven. Eni jo imajo, drugi je nimajo! Eni si ustvarijo svoj osebni stil. Najprej se moraš ti zgraditi kot arhitekt. To traja. Skozi celo življenje se izgrajuješ, to te bogati in zaradi tega postajaš boljši in samosvoj. Včasih vidiš hišo in veš: aha, to je pa ta arhitekt. Zgradil je svoj osebni odnos do sveta. Vendar to nastaja nezavedno, ti svojega stila ne izbereš, bolje: stil izbere tebe oziroma v tebi čedalje bolj raste!«

ZRINSKI: »Mi pišemo zgodbe, vsaka arhitektura, hiša je nekakšna zgodba. Tako kot pisatelj lahko pišejo različne stvari, roman, kaj veselega ali žalostnega, tako je tudi pri nas. Vsak nov objekt je vezan najprej na okolje in ti kot arhitekt moraš skozi to hišo povedati svojo zgodbo. To zgodbo pa govoriš ljudem. To je bistvo našega dela. Arhitekti poskušajo na primer s formo in funkcijo »zgrabiti« dušo naročnika hiše; če se z njo identificira, če ga prostori animirajo, budijo njegovo lastno domišljijo oblikovanja prostora, je svoje delo dobro opravil. Koliko je v tem

uspešen, najbolje vedo tisti, ki v stavbi bivajo. Enako velja tudi za vse javne zgradbe, za mestni prostor, tudi za urbanizem. Če skozi tisto nastalo formo vidijo ljudje nekaj svojega in razumejo stvar, če je torej poznavno, je stvar končana.«

KALAMAR: »Arhitekt mora v začetku živeti na preji veliko vhodnih podatkov, gre za lokacijo, za informacije o odzivanju okolja na novo stvar. Jaz v načinu odzivanja arhitektov na te interakcije vidim zgodbo, ki je vsakemu arhitektu lastna. On lahko eno drevo na parceli reagira na ta način, jaz pa na drugačen; hiša lahko drevo ovije ali pa indiferentno stoji ob njem! Arhitektura je vedno vzpostavitev nekega odnosa do okolice, prostora. Naš besednjak ni črke, naš besednjak so prostorski odnosi. Eni imajo naraven dar, da to čutijo, drugi pa ne. Toda zgodba vedno obstaja.«

ZRINSKI: »Zato pa moramo tudi v arhitekturi tako kot pri pisanju, najprej poznati črke, pravilne besede, nato tvorimo stavke in na koncu pišemo zgodbo. Problem pa je, da se je veliko arhitektov naučilo le črke, pisati besede, potem pa napišejo stavke. Neke je zunaj modro sijalo sonce. Veliko arhitektov se sčasoma izgubi tudi rutino za delanje stavkov in pomeni, čedalje manj vedo iz besednjaka, ki ga imajo na ladajo, pa tudi ta besednjak se sčasoma krči.«

Ti svojega stila ne izbereš, bolje, stil izbere tebe,

Potem jim ostane le prepisovanje zgodbe?

ZRINSKI: »Tudi to je mogoče, da asociirajo neke druge zgodbe, da ni originalna stvar. Ampak cenim tiste arhitekte, ki znajo dobro prepisati svojo stvar, kot tiste, ki znajo slabo prepisovati ali pa sploh slabo pisati.«

KALAMAR: »Biti slab avtor ali dober poslušalec? Vse te stvari kažejo na to, da je arhitektura umetnost. Velikokrat so jo v bližnji ali daljni pre-

Iztok Zrinski

teklosti razumeli kot graditeljstvo. Biti dober arhitekt pomeni obvladati znanost in biti umetnik. Umetnost arhitekture pa je v delanju krasnih zgodb, sestavljen iz črk in besed, ki so lahko popolnoma znane, znane iz črcaja. Hiša ima svojo statiko, svoje preproste osvetlitev. Vse to pa potem nekdo bolj ali manj opetno združi v neko zgodbo. Kratka črtica je lahko zelo zanimiva in majhne hiše so lahko zelo zanimive in majhne hiše so lahko zelo zanimive.

Kratka črtica je lahko včasih strašno zanimiva in majhne hiše so lahko včasih strašno lepe.

sih strašno zanimiva in majhne hiše so lahko včasih strašno lepe.

Kakšen pomen pa dajate barvam?

ZRINSKI: »Jaz vsaj dajem barvam ogromno pomen, vendar ne v smislu koloritov, kot je na primer ta rumena hiša. Nisem prepričan, da ji barva daje kakšno vrednost. Izbrati pravo barvo, pomeni pri arhitekturi zelo veliko. Forma sama mora biti tako povedati dovolj, barva pa naj poudari določeno stvar. Vendar ne v tem smislu, da te »barva« gradi, graditeljstvu pri nas bi težko rekli, da je barva ena od stvari, ki jih arhitekti uporabljajo. Zato arhitektura naj deluje nevtiralno glede na krajinsko barvo, ker šele potem ta pokrajina postane bolj izstopi ali pa obratno.«

KALAMAR: »Ne moremo zdaj gledati na barvo, bi skozi barvo pokrajine nastajala barva mesta? Ima neke svoje razloge. Barva v arhitekturi je malen faktor v primerjavi z barvo v pokrajini. Malo kakorkoli ga pobarvamo, če ga pogledamo, je lep, nima barve, pokrajina pa jo ima. Jaz o barvi razmišljam le kot o enem delu, enem faktorju v oblikovanju. Nikoli se z barvo vsega ne skrije!«

BERNARDA B. PEČEK
FOTOGRAFIJE: JURE ZAUNEK

Rogašovska občina, cestarji in Kugla

Kamnolom kot prekmurski »zlatokop«

Počasno ali hitro zniževanje najvišjega vrha Prekmurja – Kamnolom v Sotini močno žuli rogašovsko občino – Kam bodo vložili 880 tisočakov?

Kamnolom se vedno ne da spati marsikomu v rogašovski občini, pa ne zaradi premočnih detonacij, temveč zaradi želje po zaslužku. Domačine najbolj moti, da je upravljalec kamnoloma Cestno podjetje Murska Sobota, saj bi želeli sami odločiti o razvoju in izkoriščanju. Očitno jim Avstriji z denarjem še vedno mahajo pred nosom. Ali kdo sploh ve, kakšna je višina najvišjih prekmurskih hribov, ki so skorajda enakomerno razporejeni od zahoda proti vzhodu ob slovensko-avstrijski in slovensko-madžarski meji in obkrožajo Prekmurje kot naravna zaščita in kaj pomeni preveliko poseganje v naravno podobo pokrajine, najsi gre za kamnolome, vodna zajetja, nasipe, hale in drugo?

Tokrat niso več tako moteče detonacije, kakor na primer jeseni 1995, saj je natančno in korektno pojasnilo Otmarija Vrabčiča, direktorja Podjetja za vrtanje in miniranje, očitno zagledalo. Ne morejo jim niti očitati, da svojih obljub niso izpolnili, saj so cesto do kamnoloma asfaltirali; res pa je, da direktor Cestnega podjetja Murska Sobota Vito Györek vztrajno zanika, da bi bila ureditev preostanka cestne povezave do mejnega prehoda z Avstrijo v njihovi pristojnosti (ob večjem sodelovanju občine bodo morebiti pristali vsaj na ureditev podlagel). Tokratni očitki Občine Rogašovci se nanašajo na premajšno zainteresiranost Cestnega podjetja M. Sobota za naložbe v kamnolom in v enem od dopisov sporočajo cestarjem, »da obliko presečene vaše stališče do možnosti razvoja eksploatacije kamnoloma v Sotini. Občinski svet permanentno potencira redefinicijo oz. sploh status koncesije

pne naložbe v novo asfaltno bazo (s finančno udeležbo sodeluje tudi ljubljansko cestno podjetje, ki menda računa na velik dobiček ob morebitni gradnji avtoceste)?

Soboško cestno podjetje noče izpustiti iz rok kamnoloma;

za podjetje s tovrstno dejavnostjo je to ne le kamnolom, ampak kar »zlatokop«. Gospodu Halbu so ponovno odpisali, da so njihove načrtovane investicije v kamnolomu prostorsko-prometna ureditev kamnoloma, zamenjava opreme, elektrifikacija, nabava dodatnih drobilnikov in montaža elektronske tehtnice. Te naložbe bodo zmogli sami, zato »ne potrebujemo nobenega tujega vlaganja niti tujih kreditov niti ne nameravamo vključiti v la-

loma, dodeljena je le pravica do uporabe naravnega bogastva, katerega lastnik je država. Kako bi lahko bil »tujec solastnik kamnoloma«?

Kdo bo v prihodnje dodeljeval koncesije (glede rudnin je skoraj gotovo to država) oziroma kakšna bo delitev sredstev, zbranih s plačevanjem koncesije, med občino in državo, zaenkrat še ni znano. Zaenkrat plačujejo koristniki kamnoloma le davek od rudnin, vendar se je delež za minulo leto doslej nakazoval skupni Občini Murska Sobota. Davek za leto 1995 bo Občina Rogašovci že prejela na svoj ziro račun, in sicer je znesek 885.161,50 tolarjev. Kako jih bodo uporabili, bodo okoliški vaščani dobili cisto, kakšne druge ugodnosti?

BERNARDA B. PEČEK

za izrabo naravne kamenine in zahteva rešitev zadeve. Opozorjam vas, da tako vaše stališče, kot je v odgovoru na anketo, lahko situacijo še bistveno oteži.

Ne glede na zapisano menimo, da je naše sodelovanje v obmejstransko interesu.

Tako torej predsednik Občine Rogašovci Janko Halb. Ne vemo sicer, na kakšno »obmejstransko korist« je mislil: gre za koristi občine in občanov ali

Prekmurje obkrožajo vrhovi ali bregi:

Rakov vrh (365 m), Beli breg (346 m), Rdeči breg (416 m), Sotinski breg – Kugla (418 m), Činčev breg (376 m), Vreje (381 m), Tromejnik (388 m), Srebrni breg (404 m), Velki breg (370 m), Gorički breg (363 m), Bejčini breg (344 m), Soški vrh (323 m), Novi vrh (326 m).

bolj za koristi Pomgrada, katerega direktor je? Le zakaj Cestno podjetje z njimi noče »sodelovati«, če pa so se lotili sku-

stništvo tujega partnerja. Anketa, ki ste nam jo poslali, pa se nanaša na zgoraj navedena vprašanja. Nihče ni lastnik kamno-

Seja sveta Mestne občine Murska Sobota Premoženje občine ni razdeljeno

Ceprav sta bila na dnevnem redu obravnava in sprejem zaključnega računa in bilance stanja prejšnje soboške občine, so ju preložili na prihodnjo sejo. Predsednik nadzornega odbora Janez Štoll in župan Andrej Gerencer sta poudarila, da si bodo prizadevali, da se zaključni račun čimprej sprejme, ker bo osnova za delitveno bilanco prejšnje občine. Kajti s tem je blokirano ogromno premoženje, ki se ne more koristno uporabiti, poleg tega pa izgublja vrednost. Sprejetja pa si bo razdeljeno, tako dolgo se občine ne bodo mogle zadolževati in se odločati za naložbe. Gerencer je tudi obljubil, da bodo čim prej sklicali sestanek vseh županov.

Janez Štoll je v nadaljevanju podal poročilo o zaključnem računu proračuna Občine Murska Sobota za lansko leto. Povedal je, da so bili prihodki in odhodki v okviru planiranega, vendar se morajo postaviti bolj držati predpisanih postavk. V imenu nadzornega odbora zahteva, naj se največ naredi za realizacijo prihodkov ter naj se izterja tam, kjer je potrebno, še posebej pri najemninah, vendar ne v smislu Groslove reakcije. Po drugi strani pa je nekaj presežkov ter 110 milijonov tolarjev. V imenu odbora zahteva varčno porabo sredstev na vseh področjih, predvsem delo vseh organov in zavodov, vendar pri investicijah to ne pomeni večje investicije. Ugotavljajo, da so nekatere postavke, kot so šport in kultura, vključene v različne postavke, ki pa ni popolnoma razvidno, kaj je šlo za te namene. Zato predlaga, da se prikažejo kompletna sredstva. Ugotavljajo tudi, da so šla dela sredstva za pospeševanje gospodarskega razvoja.

Nada Cvetko-Török, načelnica oddelka za infrastrukturo, je predlagala, da se predloži predlog o ureditvi prometa na javnih površinah v mestu Murska Sobota in naseljih na območju te

predlog odloka o ustanovitvi Stanovanjskega sklada Murska Sobota, kajti samo z ustanovitvijo tega bodo lahko konkurirali za posojila z ugodno obrestno mero za graditev neprofitnih stanovanj. Brigita Bavčar je predstavila tudi stanovanjski program v Mestni občini Murska Sobota. Povedala je, da je porazno, da Republika Slovenija nima nacionalnega programa stanovanjske politike. Po njenem mnenju se je potrebno posebno osredotočiti na štiri točke: nakup starih stanovanj, nadzidava blokov, ker je to najcenejša možnost, problem

Cesta Terbegovci-Kutinci

Ceste povzročajo v vseh novonastalih občinah največje težave in tako je tudi pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Nekatere bi bilo potrebno vzdrževati, druge asfaltirati, denarja za vse ceste pa ni, zato je potrebno dobro proučiti, kakšen bo prednostni vrstni red. Tudi o tem so govorili na zadnji seji v tej občini, kajti precejšen delež sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje bodo namenili cestam. Na sejo so povabili tudi Slavico Toplak iz Centra za socialno delo, ki je spregovorila o socialnem skrbstvu in položaju občanov v tej občini.

Povedala je, da živijo mnogi občani v tej občini zelo skromno in da jih veliko potrebuje pomoč. Veliko občanov je že prišlo na Rdeči križ v Gornji Radgoni po pakete s hrano, pralnimi sredstvi in hrano za otroke, nekaterim pa pomagajo tudi z enkratno denarno pomočjo. Dodala je tudi, da paketov ne delijo kar tako, ampak gre vse prek

rešitve Pušče – celostna in urbanistična ureditev, ko bo sprejeta finančna bilanca nadaljevanja gradnje v Razlagovi ulici. Letos namravajo nadzidati dve dvosobni stanovanji, v Slovenski 37 in Staneta Rozmana 6.

V razpravo se je vključil tudi Janez Šarkezi, ki je povedal, da je imela komisija za romska vprašanja sejo in ugotovila, da je potrebno zagotoviti vsaj 10 milijonov tolarjev za rešitev stanovanjskih problemov na Pušči. S tem denarjem bi se rešil stanovanjski problem kakšnim desetim, dvanajstim družinam. Bavčarjeva je odgovorila, da romsko vprašanje ni samo problem te občine, ampak vse države, ter da ga je potrebno obravnavati celostno, ne pa parcialno. A. N. R.

socialnih delavcev, ki jim dajo potrdila.

Obravnavati in sprejeti so tudi predlog odloka proračuna za letošnje leto, ki znaša 121 milijonov 281 500 tisoč. Odločili so se, da bodo najprej gradili cesto Terbegovci-Kutinci z začetkom pri glavni cesti, potem pa bo prišla na vrsto cesta v Kupetincih, omenjeni pa sta še cesti Kokojanščak in Kraljevci, ki pa bosta prišli v postev kasneje. Rdečemu križu bodo namenili 400 tisoč tolarjev in Karitas 100 tisoč tolarjev. Dvesto tisoč tolarjev so namenili tudi za t. i. laično pomoč na domu (kuhanje, pospravljanje in podobno) tistim občanom, ki zaradi bolezni ali druge vzroka ne zmorejo osnovnih opravil.

Omenili so tudi vprašanje odvoza odpadkov, saj so svetniki povedali, da je iz nekaterih predelov vasi nemogoče odvažati smeti.

Aleksandra Nana Rituper

V Ljutomeru so se občinski svetniki spet precej »udarili«

Mirna županova vest ali kazenski pregon?

Razčistiti, ali je bilo pri gradnji Mestne hiše res marsikaj narobe, enako pa storiti tudi v primeru zadeve Posedi – Poročilo nadzornega odbora sprejeli, zaključnega računa za leto 1995 pa ne

Potem ko je v ljutomerski občini spet završalo zaradi Mestne hiše (še najbolj je razburaklo javnost pisanje v našem Vestniku z naslovom Marmornato razkošje ljutomerskega županata), smo slutili, da bo »vroče« tudi na zadnji seji Občinskega sveta. In res je bilo. Poleg Mestne hiše je bila na tapeti tudi zadeva Posedi, nazadnje pa je svetnike precej »segrelo« še poročilo nadzornega odbora o »poslovanju« Občine Ljutomer v lanskem letu.

Temperatura se je začela postopoma dvigati pri točki o vprašanjih, pobudah in predlogih članov občinskega sveta. Tomi Nemec ni bil zadovoljen z odgovorom o sanaciji plazov na Kameščaku in izrazil dvom, ali je res pripravljena tehnična dokumentacija. Drago Škrlec je spet »dregnil« v odpiralni čas Pomurskih lekarn in se nikako »ne strinja, da je dežurna služba samo v Murski Soboti (dvakrat mesečno naj bi bila tudi v Ljutomeru). Ivo Šumak je bil mnenja, da je vmešavanje občine v poslovanje javnega zavoda Zdravstveni dom Ljutomer nesprejemljivo in povedal, da so lansko leto končali brez izgube. Janez Kuhar je za začetek svojih dokaj številnih pripomb in predlogov povedal, da ne verjame, da bi bilo za odlaganje odpadkov porabljeno tako malo denarja, kot je navedeno v gradivu. Poleg tega je kritiziral občinsko upravo, ker se vedno ni poskrbela za odgovor na njegovi vprašanji, ki ju je postavil lani julija in oktobra. Vlado Potočnik je seznanil občinski svet z zahtevami za ureditev razmer na OŠ Ivana Cankarja Ljutomer, ki so jim jih naložile inšpekcijske službe, denarja pa nimajo. Jožko Slavič je zaskrbljen, ker je v vodovodnem omrežju še vedno precej salonitnih cevi, obenem pa ga je zanimalo, kako je z rudarsko takso, ki bi jo morali nakazovati podjetji Segrap in Križevske opekarne. Še bolj se je »vznemirjala« zaradi te takse in posega v prostor Jelka Rostahe (bilo je pojasnjeno, da lani taksa sploh ni bila nakazana), obenem je spraševala, kako bo z avtocesto v ljutomerski občini in kaj je z dovoljenjem za projekt Termal II, ter se zanimala, kdo skrbi za vzdrževanje Mestne hiše, saj po njenem mnenju ni vse tako kot bi moralo biti. Tudi Franjo Štebih se je dotaknil Mestne hiše, češ zakaj v njej še vedno ni urejena muzejska zbirka.

Župan Ludvik Bratuša je trdil, da ima mirno vest ter se spraševal, »ali je smotno komunicirati z debilnimi načini pisanja in podtikanji ali pa stvar prepustiti sodišču«. Po njegovem je vse potekalo tako kot bi mora-

Najbolj kritičen pa je bil Maksimiljan Indihar, ki je zahteval, da je treba ugotoviti, kako so bila oddana dela za obnovo Mestne hiše, in če ni bilo vse po predpisih, je potrebno sprožiti kazenski postopek proti prejšnjemu predsedniku Izvršnega sveta in sedanjemu županu Občine Ljutomer Ludviku Bratuši. Poleg tega je terjati tudi opravičilo podjetniku Posediju, če se ugotovi, da je res, da mu je občina prodala parcelo za gradnjo poslovnega prostora, čeprav naj bi vedeli, da tam gradnja ni mogoča.

lo; o tem bo posredoval tudi vso dokumentacijo.

Na predlog predsednika nadzornega odbora Občine Ljutomer Pavleta Šerca so obravnavo njihovega poročila uvrstili pred sprejemanje zaključnega računa za leto 1995, vendar so potem kar sredi razprave točko prekinili in vseeno najprej vzeli pod drobnogled lanski proračun. Nadzornemu odboru je bilo spornih več stvari, predvsem pa prevelik delež ljutomerske občine za zgraditev transformatorja pri novi črpalki OMV-ja v Ljutomeru in prekoračitvev sredstev za plače občinske uprave. Po precej dljotermu in mučnem prepričevanju je sledilo glasovanje. Zaključnega računa niso potrdili, glede plač pa so sklenili, da mora nadzorni odbor preveriti, ali je bilo pri izplačevanju vse v redu, in podati poročilo.

Preden so obravnavo preostalih točk preložili na naslednjo sejo, so obravnavali še merila in pogoje za financiranje krajevnih skupnosti ter sklenili, da bodo v občinskem proračunu zagotovili plače za devet tajnikov, in to po količniku 2,20, ki velja za srednješolsko izobrazbo. Nekateri bodo zaradi tega prikrajšani, ni pa izključeno, da jim ne bi namenili dodatne stimulacije iz blagajne krajevnih skupnosti, če bodo ugotovili, da si to zaslužijo. J.G.

Iz Občine Cankova - Tišina

Od osem do šestnajst članov svetov KS

Podobno kot ponekod drugje, so tudi v tej občini glasovali za svete krajevnih skupnosti in vaške odbore. Pri tem se lahko ponašajo tudi s prejšnjim odzivom volilcev, saj je bila udeležba v KS Gederovci 94-odstotna, v KS Tišina 82,6-odstotna, v KS Cankova pa 80,3-odstotna.

Svet Krajevnih skupnosti Cankova bo imel poslej šestnajst članov. Izvoljeni so bili: Anton Gomboc, Bojan Kuzma, Anton Geder, Jožef Bertalančič, Anton Perša, Jožef Vogrinčič, Branko Stražišar, Robert Durič, Stefan Flisar, Drago Kočar, Janez Domiter, Zdenko Belošević, Geza Lončar, Branimir Kuzma, Branko Kornhauser in Marjeta Sapač. Prav tako so izvolili člane vaških odborov.

Vaški odbor naselja Cankova šteje pet članov, za tolikšno število pa so se odločili tudi v Korovcih in Popolovcih. Po šest članov bodo imeli vaški odbori v Domajincih, Gornjih Črncih in Krašcih, sedemčlanski vaški odbor bo v Gerlinicah, v Skakovcih pa le tričlanski. Svet Krajevnih skupnosti Gederovci šteje osem članov, in sicer so

to: Milan Karoli, Stefanija Džuban, Branko Buček, Jožef Hočeberger, Ivan Ciglar, Franc Maček, Stefan Kovač in Ernest Andrejč.

Odločili so se tudi, da bodo vaški odbori v Gederovcih, Krajni, Murskih Petrovcih in Sodiščinih šteli po pet članov.

In še svet Krajevnih skupnosti Tišina, ki bo imel devet članov, ti so: Stefan Števanec, Vlado Vinkovič, Marija Ribas, Slavica Gomboc, Jožef Hauko, Marjan Ščančar, Jožef Gumilar, Nataša Domjan in Slavko Cener. Različno pa je število članov vaških odborov, in sicer po trije v Murskih Črncih, Vanci vasi in zaselku Roma, po pet v Borecih, Gradišču, Rankovcih, na Tišini in v Tropovcih, medtem ko bodo imeli na Petanjcih sedem članov vaškega odbora. M. JERŠE

Upokojenci in država Februarske pokojnine enake januarskim

V marcu in naslednjih mesecih se bo za pokojnine upoštevalo samo gibanje povprečnih plač vseh zaposlenih, brez gibanj življenjskih stroškov.

Poslanci državnega zbora so s sprejemom odloka o določitvi razmerja med povprečno starostno pokojnino za polno pokojninsko dobo in povprečno plačo za leto 1996 konec februarja oblikovali vse pravne podlage za nov način usklajevanja pokojnin, ki je bil že upoštevan pri njihovem izplačilu v mesecu februarju. Uskladitev pokojnin v tem mesecu je odvisna od višine povprečne starostne pokojnine za polno pokojninsko dobo, ki bi morala biti izplačana v tem mesecu glede na povprečno plačo, in zneskom te pokojnine, izplačane v preteklem mesecu. Ker bi moral biti po sprejetih zakonskih merilih izplačan nižji znesek (63.443,00 tolarjev), kot je bil v januarju (63.761,00 tolarjev), je ostalo izplačilo februarjskih pokojnin takšno kot za januar, torej brez poračunov, ki so bili v tem mesecu izplačani za november in december 1995, saj zakon ne dovoljuje njihovega znižanja.

Navedena odločitev je temeljila na ocenjenih podatkih o gibanju življenjskih stroškov v mesecu februarju, ki jih je potrebno upoštevati pri določitvi višine povprečne plače. Kolikor se bodo gibanja dejansko ujemale z ocenjenimi, bo znova prišlo do spremembe ravni pokojnin, ko bodo plače vseh zaposlenih porasle za več kot 0,5 odstotka. Tolikšna je razlika med povprečno starostno pokojnino za polno pokojninsko dobo, ki bi morala biti izplačana v februarju, in tisto, ki je dejansko bila.

V marcu in naslednjih mesecih se bodo za uskladitev upoštevala samo gibanja povprečnih plač vseh zaposlenih, brez gibanj življenjskih stroškov, ki so pomembni le pri februarjski uskladitvi. Spremembe v višini pokojnin so tedaj enake mesečnim spremembam v višini plač, če se te povečujejo. Če se plače znižajo, ostane izplačilo pokojnin enako izplačilu v prejšnjem mesecu. Do spremembe ne pride toliko časa, dokler s ponovnim zvišanjem plač ni pokrito njihovo predhodno znižanje. Tedaj se opravi uskladitev v višini razlike med novim zneskom plače in plače, kakršna bi bila izplačana v preteklem mesecu, če znižanja ne bi bilo. Tako je sporočilo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

Iz tega opisanega načina usklajevanja bodo začasno izvzete pokojnine, ki so bile uveljavljene od 1. 1. 1991 do 31. 3. 1991, ter pokojnine, uveljavljene od 1. 1. 1992 do 31. 3. 1992. Višina prvih bo ostala nespremenjena, dokler večina preostalih ne bo porasla za 10,43 odstotka, višina drugih pa toliko časa, dokler večina drugih ne bo porasla za 7,6 odstotka.

Pokojnine, ki so bile uveljavljene v letih 1994, 1995 in 1996, pa bodo v mesecu marcu, preden bodo usklajene kot vse druge, z izjemo pokojnin, ki mirujejo, najprej na novo preračunane ob upoštevanju prve začetne uskladitve v višini, ki jih bo izenačila s pogoji, kakršni so veljali ob odhodu v pokoj za večino že pred tem upokojenih. Posledica tega preračuna bo znižanje pokojnin iz leta 1994 za približno 2,8 odstotka, iz leta 1995 za okoli 3,2 odstotka in leta 1996 za 3,9 odstotka. Le-to pa bo delno omiljeno potem, ko bo v letu 1997 določena nova višina povprečne starostne pokojnine za polno pokojninsko dobo. Novi način usklajevanja pokojnin preprečuje velika nihanja prejemkov iz meseca v mesec, hkrati pa zagotavlja usklajevanje pokojnin s porastom povprečnih plač vseh zaposlenih delavcev in ohranitev pridobljenih pravic.

MaH

Spodbujanje inovativnega dela

Zavod Republike Slovenije za šolstvo si v zadnjem času še posebej prizadeva, da bi se z njegovo neposredno dejavnostjo seznanil čim širši krog ljudi. V ta namen organizira ob koncu vsakega meseca redna srečanja z novinarji, na katera vabijo tudi uredništvo Vestnika. Nazadnje so namenili največ besed spodbujanju inovativnega dela v vrtcih, šolah in dijaških domovih.

Gre za 60 izbranih inovacijskih projektov v letu 1996, ki jih bo Zavod tudi sofinanciral.

Tako je OŠ Turnišče izbrana za izvajanje projekta Šolska televizija, Dvojezični OŠ I Lendava je zaupano izvajanje projekta Učnolično načrtovanje pouka slovenščine po tematskih sklopih v 5. in 6. razredu osnovne šole, osemletka Franceta Prešerna v Črenšovcih pa bo izpeljala projekt Učnosocializacijski vidik dela z romskimi učenci na razredni stopnji.

Mag. Martin Mele, ki je na-

tančanje predstavil namen teh projektov, je poudaril, da želi Zavod za šolstvo z njimi doseči, da bi vnesli v vrtec, šole in druge šolske ustanove še več ustvarjalnega duha in dodatno motivacijo.

Prizadevanja vzgojiteljev, učiteljev in ravnateljev, njihovo ustvarjalnost ter inovativnost učencev in dijakov pa bodo spodbujali z zagotavljanjem domačih in tujih strokovnjakov ter organiziranjem javnih predstavitev projektov in s sofinanciranjem.

J. G.

Sveta Ana v Slovenskih goricah Cvetlični projekt

Tudi na Osnovni šoli Sveta Ana (svoječas Zgornja Ščavnica) se lahko pohvalijo, da so doslej izvedli že več odmevnih projektov, s katerimi so raziskovali predvsem značilnosti svojega kraja. V tem šolskem letu pa so se odločili, da bodo izvedli cvetlični projekt, da bi mladim čimbolj privzgojili smisel za spoznavanje in opazovanje naravnih procesov ter jih usposobili za razmoževanje rastlin iz semen in gojenje sadik, kar bodo lahko v življenju s pridom uporabljali.

Za strokovno pomoč pri izvedbi projekta so se obrnili na Izidorja Goloba, inženirja agronomije in znanega gojitelja zlatih perunov, ki jim je z veseljem obljubil sodelovanje. Doslej so že opravili nekaj nalog. Tako so pripravili zemljišče, na katerem bodo spomladaj sejali in sadili. Pripravili so tudi lesene količke za označevanje, novinarska skupina pridno zapisuje dogodke, likovniki se umetniško izražajo ... Pred božičem pa so naredili posode iz gline in potem vanje posejali žito. Inženir Golob je pripravil odzivno predavanje, katerega so se udeležili poleg šolarjev tudi številni starši.

Časi strogih »učilni zidanih« so, kot kaže, nepreklicno minili.

ALEŠ LIPKO

V letu 1995 za 254 milijonov presežen program dela Pojasnjevanje 161 milijonov izgube v Splošni bolnišnici M. Sobota

Glavni vzrok za 161-milijonsko izgubo naj bi bil za 254 milijonov tolarjev preseženi program dela. Med vzroki naj bi bil ob neustreznih zdravstveni politiki, pacientih s pametjo, zasidrano v prejšnjem sistemu, previsoki porabi zdravil, nakupu nujnih aparatov oziroma odplačevanju posojil in strokovnem izpopolnjevanju tudi previsok delež, ki ga v bolnišnici namenja za dejavnosti zdravnikov.

Pogodba, sklenjena med Zavodom za zdravstveno zavarovanje in Splošno bolnišnico, ki določa denarno vsoto, iz katere se plačujejo bolnišnici njene storitve, naj bi bila diktirana s strani vlade ne pa zavarovalnice, kot smo lahko izvedeli 28. februarja na seji sveta zavoda Splošne bolnišnice M. Sobota. Vladin človek, primarij J. Zajc, je videl glavni vzrok za prekoračitev v 254 milijonih tolarjev – v preseženem programu dela, ki je »požrl« tudi dobiček, ki bi ga bolnišnica lahko imela, saj so imeli v preteklem letu 2.859.561.690 SIT prihodkov. Toda kako naj posamezni oddelki zmanjšajo program dela? Naj npr. na kirurgiji opravljajo najnujnejše posege, na vse druge pa naj se poživijo?

Kje je meja med zdravniško etiko in ekonomijo? Priporočljivo bi bilo, da gredo politiki v čakalnice in ljudem razložijo, da če ni denarja, tudi zdravniških storitev ne more biti.

Zajc je svetu tudi predlagal, naj zmanjšajo stroške za strokovna izpopolnjevanja in naj sami v soboški bolnišnici organizirajo posvete, simpozije itd. Ob tem pa je pozabil, da sistem slovenskega zdravstva določa, koliko strokovnih izpopolnjevanj morajo zdravniki opraviti letno, brez njih namreč ne dobijo potrjene zdravniške licence. In koliko posvetov bi si letno lahko soboška bolnišnica privoščila? Za srečanja je navsezadnje potrebno najti tudi pokrovitelje.

Namesto dejavnosti, za katera

gre iz »mase za osebni dohodek« 17 odstotkov, naj bi uvedli delo v turnusih tudi za zdravnike, prav tako naj bi t. i. sekundariat (za nove doktorje) potekal v turnusih, kot je še predlagal g. Zajc. Ob takšnem predlogu je seveda vprašanje, kakšno korist bi imeli od tega sekundarci, zdravniki in pacienti, saj je najbrž namen sekundariata, da se mladi zdravniki čim več naučijo, za to pa je najboljša možnost v času rednega programa (npr. od sedme do petnajste ure) ne pa od desete zvečer do šeste jutraj. Manj denarja naj bi dajali tudi za zdravila, vendar s temi že zdaj »skrtarijo«. Za draga zdravila so potrebni trije zdravniški podpisi, tistih s t. i. negativne liste pa že dolgo ne predpisujejo več.

G. Zajc je torej ponujal vrsto rešitev, čeprav mnoge med njimi v bolnišnici že poskušajo reševati. No, vsaj pohvalil jih je, da pri razdeljevanju osebnih dohodkov niso mešetarili in goljufali, kot se

je dogajalo v nekaterih drugih bolnišnicah, nič kaj navdušen pa ni bil nad samoplačniškimi ambulantami, ki naj bi ju uvedli v ortopedijo in del urologije. Pri tem pa je kar nekajkrat poudaril, da so za neplačani program vsi sami. Obljuba z ministrstva, ki je dal Zajc, je odplačevanje dela za nabavo rentgena. Soboška bolnišnica je bila namreč med tistimi, ki jim je ministrstvo obljubilo denar za rentgen. Vendar se iz paketa bolnišnic izločili, ker se predhodno dogovorili s firmo Toshiba, medtem ko so za »paketne« prišli rentgeni Siemens. O tem, da bi bilo nujno obnoviti ginekologijo in da lani ni bilo države niti tolarja za obnovo nujna popravila, pa je Zajc govoril samo o tem, kako suho to zgodilo letos.

Ob vsem tem bi si seveda leli, da bi v svetu bolnišnice tudi kakšen zdravnik, ki bi predlagane rešitve komentiral po oje.

A. POTOČNIK

Ob tednu boja proti raku(1. - 8. 3. 1996) Rak nič ne potrka, ko vstopi v naše telo

K sreči pa rak svoje navzočnosti v našem telesu le ne more povsem zatajiti, nekatera njegova dejanja nam ga dosti hitro izdajo. Če za znamenja vemo in jih upoštevamo, ga z zdravniško pomočjo lahko odkrijemo tako zgodaj, da ga uspešno pozdravimo. Vsa ta znamenja pa imajo dvojni obraz: nobeno ni tako, da bi stoodstotno kazalo na raka, vendarle so se vsi raki začeli s katerim od teh znamenj. Misliti na raka nikakor ne pomeni imeti raka. Oglejmo si nekaj teh znamenj! Sedem jih je in vsakemu je vredno prisluhniti.

1. RANICE IN RAZJEDE NA KOŽI IN SLUZNICI, KI JIH JE ŽE PREKRILA KRASTA, KOŽA POD NJO PA SE NE ZACELI NITI V MESECU DNI. RANICA OBČAJNO NE BOLI.

Tako se kažejo običajno nekateri raki na koži, ki jih danes že uspešno pozdravimo 95-odstotno.

2. NAPREDUJOČE SPREMEMBE V BARVI ALI VELIKOSTI MATERINEGA ZNAMENJA ALI BRADAVICE.

Tako se kaže črni rak ali maligni melanom, ki ga tudi vedno uspešneje zdravimo.

3. NEBOLEČE ZATRDLINE ALI BULE KJERKOLI NA TELESU.

Posebej to velja za zatrdline v dojkah in modih. Samopregledovanje dojke je ena najpomembnejših dejanj pri zgodnjem odkrivanju raka na dojkah. Devet od desetih rakov na dojkah odkrije ženske same!

4. NEOBČAJNE KRVAVITVE ALI IZCEDKI IZ KATERKOLI TELESNE ODPRTINE

naj bodo opozorilo, da gre morda za raka na maternici, danke ali drugem delu črevesja, na mehurju ali ledvicah, v želodcu pa tudi na pljučih.

5. TRDOVRATNI KAŠELJ, HRIPAVOST IN TEŽAVE PRI POŽIRANJU, KI JIM NE VIDI-MO PRAVEGA RAZLOGA,

so značilna znamenja raka na pljučih ali v grlu. Za kadičle velja to opozorilo še prav posebej!!!

6. TRDOVRATNE TEŽAVE Z ŽELODCEM, PREBAVNE MOTNJE IN MORDA CELO

HUŠANJE BREZ PRAVEGA RAZLOGA

so lahko v zvezi z rakom na želodcu ali požiralniku.

Rak na prebavilih v Sloveniji narašča, je na drugem mestu pri obeh spolih (na prvem mestu je pri ženskah rak na dojkah, pri moških pa rak na pljučih).

7. VSAKA SPREMEMBA IN NEREDNOST PRI ODVAJANJU, KI JE SAMI NE ZNAMO POJASNITI, je lahko opozorilo, da nosimo v sebi raka na debelem črevesu ali danki.

Tudi teh dveh rakov je pri nas iz leta v leto več. Vsaka od teh sedmih znamenj po svoje negira naše siceršnje zdravo počutje, zato pa bodimo toliko kritični do sebe in odgovorni do svojih dragih ter ne nazadnje tudi do družbe, da stopimo do zdravnika, ki bo presodil, kako in kaj je z nami.

Ne bodimo brezbržni in kaslja ne pripisujemo zgolj prehladu,

drisko okuženi hrani, prebavnih motenj postani jedi, krvavitve počeni žilici, izcedek iz nožnice pa nepomembnemu vnetju, ki bo itak prešlo samo od sebe.

BREZBRŽNOST IN GLUHA UŠESA BOTRUJEJO PREMNO.

OGIM RAKAVIM OBOLENI-EM!

Spregle dati taka znamenja lahko usodna napaka, kaj laži se za njimi skriva resnični rak! Naslednjič bo govora o njih mihi dobrih nasvetih.

Nada Šavet Švagelj, dr. med. spec. splošne medicine

Srečanje krvodajalcev

Krajevna organizacija Rdečega križa Znanja vključuje člane iz Šulinca, Neradnovca, Boreče in Martinja. Znanja je zlasti po zbiranju krvodajalskih akcij. Med člani je okrog deset takih, ki so do 30-krat, po deset krvodajalcev pa je kri dalo več kot 10-krat. Nekateri dajo kri celo letno po 2-krat. Med temi je Ludvik Bagar, ki doslej dal to življenjsko tekočino čez 40-krat. Pred kratkim je v krvodajalski akciji sodelovalo kar 62 krvodajalcev iz omenjenih krajev. Vsi jim pripravili skromno zakusko in kratke kulturne programe. Spodbudnih besed pa jim je spregovoril župan Franc Slinthuber.

Fotografija: Ernest Škerlak

Srednješolce pričakujejo jutri in pojutrišnjem tudi v dijaških domovih Za novince v Pomurju 231 mest

Podobno kot v vseh srednjih in visokih šolah ter na univerzah v Sloveniji bodo jutri in pojutrišnjem (8. in 9. marca) informativni dnevi tudi v vseh dijaških domovih, ki so prav tako razpisali prosta mesta za vpis v šolskem letu 1996/97. Rok sicer ni časovno določen, učenci pa naj bi se prijavili hkrati, ko se bodo vpisali v srednjo šolo. Kdor bo namreč preveč odlašal, se mu lahko zgodi, da v domu zanj ne bo več prostora.

V pomurski regiji imamo tri dijaške domove. V Murski Soboti so razpisali 95 prostih mest za novince, in to 60 ležišč za deklice ter 35 za fante. V Radencih bo na voljo po 48 mest za fante in deklice, ki se bodo vpisali v Srednjo šolo za gostinstvo in turizem, v Rakičanu pa po 20 mest za dijake in dijakinje Srednje kmetijske šole (lahko tudi Srednje zdravstvene šole M. Sobota, ki je v neposredni bližini doma).

Ker se večje število osmošol-

cev iz naše pokrajine namerava poklicno izobraževati tudi v Mariboru, bo za večino najbolje, če zaprosijo za vpis v dijaški dom na Gosposvetski, na levem bregu Drave ob poti proti Koroški. Do tja bodo imeli najbližje iz Srednje kmetijske šole, Srednje šole kmetijske mehanizacije, Srednje trgovske šole, Srednje šole za gostinstvo in turizem, Srednje glasbene in baletne šole, Srednje strojne in metalurške šole in Srednje frizerske šole Maribor, ven-

dar tudi druge mariborske srednje šole niso pevec oddaljen omenjenemu domu pomurjskega dijaškega doma. Organizirane bodo tudi delo in razne prostovolne dejavnosti (tako je povsod) po dijakom in dijakinjam.

In stroški bivanja v dijaškem domu? Cene so v glavnem enake, gibljejo pa se od 17.000 do 18.000 tolarjev mesečno (za 22 dni). Kdor ima polno štipendijo, mu torej ostanejo druge stroške še okrog 5.000 tolarjev. Kaj več o bivanju v dijaškem domu pa torej na informativnih dnevih jutri in pojutrišnjem. Povsod bodo veseli vaših obiska.

J. GRUŠ

Organizacija veterine po novem zakonu o veterinarstvu Na terenu primarna in sekundarna služba

V Sloveniji je bil 30. 12. 1994 sprejet Zakon o veterinarstvu, ki določa, da sekundarno dejavnost opravlja Veterinarski zavod Slovenije (v nadaljevanju VZS). Ustanovila ga je vlada republike Slovenije in je prišel z delom 1. 7. 1995. Takrat je prišlo do reorganizacije veterinarske službe, služba se je razdelila na primarno, sekundarno in terciarno. VZS sestavlja devet območnih enot (M. Sobota, Ptuj, Maribor, Celje, Kranj, N. Gorica, Koper, Novo mesto in Ljubljana), delo na zavodu pa je organizirano po strokovnih oddelkih, kot so: oddelke za higieno živil, za epizootologijo, reprodukcijo, patološko diagnostiko in veterinarsko higiensko službo, za laboratorijsko diagnostiko ter odelke za zdravstveno varstvo čebel in rib. V oddelku za higieno živil je zaposlen še koordinator za ugotavljanje in zatiranje subkliničnega vnetja vimen, v oddelku za zdravstveno varstvo čebel in rib pa se koordinira za zdravstveno varstvo rib.

V OE VZS-ja v M. Soboti trenutno delimo prostore s primarno veterinarsko službo in se trudimo, da bi dobili nove prostore, kar bi veliko pomenilo za obe službi, saj se obe srečujeta s prostorsko stisko.

Na OE v Murski Soboti je zaposlenih 35 delavcev: 22 veterinarjev, od teh so 4 magistri, drugo je višji in srednji tehnični kader.

Delo je organizirano podobno kot v drugih območnih enotah po Sloveniji. Najmočnejši je oddelke Higiene živil, kjer delo poteka v štirih izpostah. Te opravljajo veterinarskosanitarni nadzor v predelovalnih obratih, mlekarah in na terenu. Na poziv opravljajo veterinarskosanitarni nadzor v vseh gostinskih obratih, kjer na jedilniku ponujajo živila živalskega izvora, ter opravljajo redne sistematične preglede pri rejcih kokoši nesnic. V njihovi pristojnosti je tudi veterinarskosanitarni nadzor pri uvozu in izvozu pošiljk živalskega izvora, izdajajo potrdila o zdravstvenem stanju pošiljk ter dovoljenja in prepovedi za promet z mlekom in mlečnimi izdelki.

Oddelke Laboratorijske diagnostike opravlja laboratorijske

storitve za večino klavniških, mesnih in mlečnih predelovalnih obratov, in sicer laboratorijske preiskave živali, živil in surovin, živalskega semena, jajčnih zarodkov, vode za napajanje živali, krme in dodatkov, odpadkov in odpadka, zaradi diagnostike živalskih kužnih in parazitarnih bolezni oziroma zagotavljanja higienske in zdravstvene ustreznosti.

Laboratorij območnega zavoda se poteguje za mednarodno akreditacijo, saj moramo zadostiti potrebam evropske skupnosti, zato si prizadevamo, da bi se preselili v nove večje prostore, kjer bi lahko razširili in posodobili to dejavnost.

Oddelke Patološko anatomsko diagnostiko in VHS (veterinarsko higiensko službo) opravlja patomorfološko diagnostiko (ugotavlja vzrok pogina živali), istočasno spremlja epizootološke razmere na terenu ter podatke razmedne sporoča epizootološki službi. Odvaja poginjen živali in živalske odpadke s terena, opravlja dezinfekcijo ob ugotovitvi kužne bolezni na rejčevem dvorišču, kot tudi vsa opravila po odločbi veterinarskega inšpektorja v zvezi z neregistriranimi in

necepljenimi psi.

Pri nas je ta služba zelo dobro organizirana in med seboj povezana prek mobilnega telefona. Se pa pojavljajo velike težave zaradi zbiralnice kadavrov, ki je trenutno na prostoru stare kafilerije, ki ne obratuje. Tako bi nujno potrebovali novo zbiralnico kadavrov in secirnico, saj stara ne zadovoljuje nobenih standardov. Lokacija za novo zbiralnico je že določena in vršena na območju vasi Bratonce, vendar je s krajinami potrebno doseči soglasje. Objekt bi bil zaprtega tipa, hlajen in tehnološko tako urejen, da je mogoč vsakodnevni odvoz surovin in odpadkov v kafilerijo KOTO-TMK Zalog pri Ljubljani. Količina dnevnih pripeljanih kadavrov in živalskih odpadkov je približno 5-6 ton oziroma 120 ton mesečno. Ta podatek ni zanemarljiv in govori o dejanski potrebi takšnega objekta na našem območju.

Oddelke Epizootologije predstavlja prav tako široko in zelo pomembno vejo dela veterine, saj spremlja in proučuje epizootološke razmere na območju celega Pomurja, sodeluje pri organizaciji in vodenju odkrivanja ter preprečevanja, zatiranja in izkoreninjanja živalskih kužnih in parazitarnih bolezni. Prav tako sodeluje pri pripravi ukrepov za zdravstveno varstvo živali ter posred-

no rešuje vprašanja varstva zdravja prebivalstva. Organizira tudi tečaje za osnovno znanje o kužnih boleznih.

Oddelke Reprodukcijske spremlja in proučuje fiziologijo in patologijo reprodukcije oplojevanja živali, spremlja zdravstveno ustreznost živalskega semena, jajčnih celic in zarodkov ter vodi register rejcev plemenske živine. Sodeluje pri komisiji za ocenjevanje, odobro in priznanje plemenjakov, pri šolanju rejcev o reprodukciji domačih živali ter nadzira umetno in naravno osenjevanje. V plemenski reje uvaja in nadzira veterinarskosanitarni red kot zaščito pred kužnimi boleznimi.

Oddelke za zdravstveno varstvo čebel spremlja in proučuje stanje kužnih bolezni pri čebelah, vodi register čebelnjakov, svetuje čebelarjem, izvaja ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in izkoreninjenje kužnih bolezni pri čebelah. Redno organizira izobraževanje čebelarjev in tečaje za čebelarje preglednike.

Veterinarski zavod Slovenije je s svojimi območnimi enotami kljub začetnim težavam zaživel, prav tako pa tudi OE VZS v Murski Soboti deluje na vseh področjih dela veterine, ki so predpisana z zakonom o veterinarstvu. Sodelujemo s primarno veterino in VURS-om, saj je veterina med sabo povezana, sodelovanje pa zaradi porazdelitve pristojnosti nujno potrebno. Z dobrim delom in sodelovanjem veterinarske službe bo dan tudi prispevek k hitrejšemu in boljšemu razvoju živinoreje v Sloveniji in tudi v Pomurju.

JANEZ VORŠ, dr. vet. med.,
vodja OE VZS M. Sobota

Strokovni posvet o pridelovanju vrtnin v Melincih

Kmetijska svetovalna služba pri ŽVZ-ju za Pomurje je organizirala že tradicionalni posvet za vrtnarje, in sicer tokrat v Melincih.

Ker so agroklimatske razmere za pridelovanje vrtnin v Prekmurju ugodne, se vedno več pridelovalcev odloča za tovrstno pridelavo. Majhnim kmetijam, ki s klasično kmetijsko pridelavo v razmerah EU ne bodo mogle obstati, bo vrtnarska pridelava dajala pomemben vir dohodka za preživetje. Vsi kazalci kažejo, da je vrtnarstvo kapitalno in delovno intenzivna panoga, ki je lahko ob primerni kmetijski politiki tudi pri nas dohodkovno zanimiva.

Stroka in pridelovalci ugotavljamo, da pridelovanje vrtnin zahteva veliko strokovnega znanja, ki ga pri pridelovalcih največkrat manjkuje. Zaradi tega je bila udeležba na posvetu množična, saj se je zbralo 160 udeležencev. Na tako veliko udeležbo sta vplivala dobra organizacija in kvalitetno pripravljene program posveta.

V strokovnem delu posveta so sodelovali priznani predavatelji Kmetijskega inštituta Slovenije, Kmetijskega zavoda Maribor, Kmetijske svetovalne službe, Kmetijske inšpekcijske službe in strokovnjaki iz neposredne proizvodnje.

Popoldanski del posveta pa je bil namenjen organizaciji pridelovanja vrtnin v letu 1996 in pro-

daji vrtnin. Poleg tega so se predstavile firme, ki pridelovalce oskrbujejo z reprodukcijskim materialom in ponujajo trg za vrtnine.

V kmetijski svetovalni službi Beltinci in Črenšovci ugotavljamo, da je organizacija tradicionalnega posveta za vrtnarje potrebna tudi v prihodnje, in to zaradi prenosa strokovnega znanja v neposredno proizvodnjo.

Kmetijska svetovalna služba Daniel Puhan, inž. kmet. Jože Cigan, inž. kmet.

Srečanje kmetič

V torek, 27. februarja, se je tretjega srečanja pomurskih kmetič udeležilo več kot 160 žena z obeh bregov Mure. Dogodek v hotelu Diana v Murski Soboti je organizirala Kmetijska svetovalna služba Živinorejsko-veterinarskega zavoda za Pomurje. Po kulturnem programu, ki so ga pripravile kmetice iz posameznih krajev, je dr. Čačinovičeva predavala o odnosih med starši in otroki in se dotaknila medgeneracijskih problemov. M. Brezovšek pa je spregovorila o zdravi prehrani.

A. P.

Dognojevanje ozimnih žit

Količina pridelka ozimnih žit je najbolj odvisna od prezimlitve in gostote posevka. Gostoto posevka lahko uravnavamo z gnojenjem z dušikom ob koncu zime.

Dušik pa ima to slabo lastnost, da se hitro izpira iz območja korenin v nižje plasti tal, zato moramo z njim gnojiti poljščine večkrat in prilagoditi enkratni odmerek potrebam poljščine v določeni fazi razvoja. Dušik se posebno močno izpira zunaj vegetacijske dobe, tj. v zimskih mesecih in na površinah, ki niso poraščene z rastlinsko odejo. Zaradi nevarnosti izgub in izpiranja priporočamo za gnojenje ozimnih žit ob setvi največ 40 kg čistega dušika na hektar. Glavno gnojenje opravimo spomladi, in to v več obrokah. Ozimna pšenica potrebuje za rast in formiranje pridelka v celotni rastni dobi 160-180 kg čistega dušika na hektar. Nekaj dušika se sprosti iz organske mase v tleh, drugo pa moramo dodati v obliki mineralnih gnojil. Zaradi nevarnosti izpiranja priporočamo, da se dognojevanje ozimnih žit, posebno pšenice, opravi v dveh obrokah, in to takrat, ko žita potrebujejo največ dušika.

Prvo dognojevanje opravimo takoj ob koncu zime, ko se pri ozimnih žitih oblikuje število klasov, tj. faza razraščanja, in drugo (ob koncu aprila) v fazi kolenčenja, ko se oblikuje dolžina klasa. Težo klasa lahko povečamo s tretjim dognojevanjem v fazi klasenja. To so tri kritična obdobja, ko žitom ne sme primanjkovati dušika. Pomanjkanje dušika v teh fazah razvoja (razraščanje, kolenčenje, klasenje) lahko bistveno zniža pridelek.

Odmerki dušika

Za prvo dognojevanje priporočamo 40-80 kg dušika na hektar za pšenico in 30-70 kg za rž in ječmen. Višino odmerka moramo prilagoditi zahtevam.

Večje odmerke dušika priporočamo za:

- redke posevke (pod 400 rastlin/m²) in posevke, ki so slabo prezimili, dognojevanje opravimo takoj, ko skopni sneg,
- obilno gnojimo tudi posevke na slabo rodovitnih in nestrukturnih tleh,
- in če v kolobarju ne gnojimo z organskimi gnojili (gnoj, gnojevka),
- ob močnejši zimski ali spomladanski zapleveljenosti,
- ko je zima mokra in mrzla ali blaga.

Z dušikom pa ne smemo pretiravati, pregosti in prebujni posevki ob razraščanju niso zaželeni, ker s tem povečamo nevarnost širjenja bolezni in poleganja. Zato goste in bujno razvite posevke gnojimo z dušikom pozneje in z manjšimi odmerki.

Nižje odmerke dušika priporočamo predvsem za:

- posevke, ki so dobro prezimili ter so dovolj gosti (nad 500 rastlin/m²) in bujni,
- posevke na dobro založenih in strukturalnih tleh,
- na površinah, kjer obilno gnojimo z organskimi gnojili,
- če je bila zima suha in mrzla ali suha in blaga.

Dušična gnojila

Če jeseni nismo gnojili z NPK gnojili, lahko uporabimo za prvo dognojevanje NPK 13-10-12, 15-15-15 ali drugi NPK z večjo vsebnostjo dušika, 400-500 kg/ha.

Najpogostejše pa izberemo za dognojevanje KAN 27 % N, ki vsebuje polovico hitro delujočega in polovico počasi delujočega dušika, in ker ima dodani apnenec, ne kisa tal. Potrosimo ga v količini 150-250 kg/ha.

Na poškodovanih, redkih in posevkih, ki so slabo prezimili, lahko uporabimo za dognojevanje norveški soliter ali kalcijev nitrat (15,5 % N in 30 % CaO). Primeren je na kislih zemljiščih. Potrosimo ga v količini 200-400 kg/ha.

Za dognojevanje pa lahko uporabimo tudi gnojevko v količini 15-25 m³/ha.

Gnojenje na zajetjih pitne vode

Najbolj natančno pa lahko določimo odmerke dušičnih gnojil na podlagi N-min analize tal, ki jo postopno uvajamo v zadnjih letih tudi za naša polja. Kmetijska svetovalna služba je že delno opremljena s terenskimi testnimi pripomočki, s pomočjo katerih lahko ugotovimo vsebnost dušika v tleh (za prvo dognojevanje) in v rastlinskem soku (za drugo dognojevanje). N-min je v zahodnoevropskih deželah zelo razširjena metoda za ugotavljanje dušika v tleh.

Na podlagi analize N-min lahko ugotovimo, kakšne so zaloge dušika v tleh pred vegetacijo (koncu zime) in tako zanesljivo (na podlagi vsebnosti dušika v tleh in glede na potrebe žit) priporočamo potrebno gnojenje. Na podlagi analize tal in dejanskih potreb rastline se lažje izognemo nekontrolirani, večkrat tudi čezmerni rabi dušičnih gnojil in s tem preprečimo izpiranje dušika v globlje plasti (zunaj območja korenin) in naprej v talno - pitno vodo. Analiza N-min je uporabna iz ekonomskih razlogov, ker lahko optimiziramo, večkrat pa tudi prihranimo pri gnojenju, pa tudi iz ekoloških razlogov, ker lahko preprečujemo izpiranje čezmernih količin dušika, predvsem nitratov v talno pitno vodo. Ob vedno večjem onesaženju pitne vode z nitrati v Pomurju in vedno pogostejših obtožbah, da je za tako stanje krivo kmetijstvo (zaradi pretiranega gnojenja z gnojevko in dušičnimi mineralnimi gnojili), bomo morali prav s pomočjo analize tal N-min dokazati, ali je kmetijstvo res edini krivec za onesnaževanje pitne vode z nitrati. Natančne meritve vsebnosti dušika v tleh opravljajo v kemičnem laboratoriju, medtem ko opravljajo hitre in uporabne analize s priporočili za dognojevanje kmetijski svetovalci na terenu kar na njivi. Prav zaradi nevarnosti izpiranja dušika je potrebno deliti odmerke dušika za spomladansko dognojevanje na dva obroka, s tem se izognemo tudi nevarnosti poleganja posevkov.

Prvič dognojimo ob razraščanju, drugič pa šele, ko je formirano že prvo kolence (aprila). Kdaj začne pšenici primanjkovati dušika in koliko ga je še potrebno do konca vegetacije, pa lahko natančneje ugotovimo na podlagi analize vsebnosti dušika v rastlinskem soku. Tvrstne analize opravljajo kmetijski svetovalci na terenu kar na njivi in svetujejo gnojenje na podlagi dejanskih potreb posameznega posevka.

Zita FLISAR - NOVAK, dipl. inž. agr.

Ocenili vina radgonsko-kapelskih vinogradnikov

Kakovosten letnik

Društvo vinogradnikov Radgonsko-Kapelskih gor, ki šteje 250 članov, je pripravilo ocenjevanje vin svojih članov, na katerem je sodelovalo tudi nekaj vinogradnikov, ki niso člani tega društva. Strokovna komisija, ki jo je vodil mag. Anton Vodovnik, je ocenila 164 vzorcev vin in pri tem ugotovila, da je kakovost dobra, še posebej kakovostna pa so vina iz tistih sort grozdja, ki so odpornije proti neugodnim vremenskim razmeram.

Med vsemi ocenjenimi vzorci je prejel najvišjo oceno, 19,02 točke, vino posebne kakovosti laški rizling, suhi jagodni izbor, vinogradnika Vlada Kupljena iz Okoslavca. Najvišjo oceno za belo mešano vino (18,22 točke) sta prejela Bruno in Uroš Švagan iz Gornje Radgone, za šipon (17,70) Anica in Ivan Kovač iz Radgone, za laški rizling (18,02) Zinka in Branko Brus iz Gornje Radgone, za zeleni silvanec (17,85) Greta Horvat iz Črenšovca, za beli pinot (18,24) Kudi Šlogovec iz Spodnjih Ivanjcev, za chardonnay (18,40) Franc Zupan iz Gornje Radgone, za renski rizling (18,34) dr. Danel Hojs iz Gornje Radgone, za kerner (18,00) Gorazd Kovačič iz Hraščja-Mote, za sauvignon

(18,36) Milan Seneković iz Lomanoš in za traminac (18,62) Jože Steyer iz Plitvic, ki je prejel tudi najvišjo oceno 18,50 točke za pozno trgatv traminca.

T. T.

Turnišče: cene pujskov

Minuli četrtek so na sejmu pujskov Turnišču prodajali 52 pujskov, starih od sedem do deset tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Prodali so jih le dvanajst, za par živali pa je bilo potrebno plačati od 12.000 do 15.000 tolarjev.

JEROVŠEK COMPUTERS, D.O.O.

Podjetje Jerovšek Computers, d.o.o., IŠČE poslovni prostor v pritličju, v velikosti od 60 do 120 m² na dobri lokaciji v mestu Murska Sobota.

Vse informacije dobite po telefonu na številki: dopoldne: 061 714 975, popoldne: 069 47 164.

**VZGOJNO-VARSTVENI ZAVOD, p.o.
MURSKA SOBOTA**
Talanyjeva 6

objavlja prosto delovno mesto

VODJE RAČUNOVODSTVA

Pogoji:

- višja ali visoka izobrazba ekonomske smeri,
- pet let delovnih izkušenj pri finančno-računovodskih delih,
- poznavanje dela z računalnikom.

Zaposlitev je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Prijave s kratkim življenjepisom, zlasti opisom dosedanjega dela in z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: **VZGOJNO-VARSTVENI ZAVOD** Murska Sobota, Talanyjeva 6, 9000 Murska Sobota.

Kandidati bodo obveščeni v zakonitem roku, nastop dela je 1. 4. 1996.

KREDITI! KREDITI! KREDITI!**Najugodnejši najem kredita v AVSTRIJI****NOVOST! NOVOST! NOVOST!**

1. Dolgoročni hipotekarni krediti
- možnost najetja kredita do 10 let
2. Kratkoročni krediti
- na 6-mesečno odplačilo

NAŠ CILJ JE VAŠE SPOZNAVANJE ZA DOSEGO BOLŠEGA FINANČNEGA STANJA!

Vsak četrtek ob 19.30 vas vabimo NA INFORMATIVNO URO DOBREGA ZASLUŽKA v hotel Österreich, Langgasse, Bad Radkersburg (avstrijska Radgona). Predavanja in vsi podatki bodo v slovenščini.

BIRO KATARINA, Langgasse 18, BAD RADKERSBURG, tel.: 0043 34 76 37 14

Delovni čas:
od ponedeljka do petka od 8. do 12. in od 14. do 17. ure

**DIJASKI DOM
LIZIKE JANCAR**

je edini dom v Mariboru, kjer stanujejo samo dekleta.

PRI NAS POSKRIBIMO, DA NAŠA DEKLETA:

- dosežejo čim boljše rezultate v šoli,
- ustvarjalna in karizmatična izrabijo pravi čas pod strokovnim vodstvom vzgojiteljic in številnih zunanjih sodelavcev,
- v vsakem trenutku čutijo, da upoštevamo njihove želje,
- vedo, da imajo pri nas podporo, pomoč in prijetno bivanje.

ZATO JIM V DOMU NUDIMO:

- tople, svete spalnice in učilnice ter zdravo prehrano,
- strokovno pomoč pri učenju,
- računalniško učilnico, glasbene instrumente, pisalne stroje, šivalne stroje in organizirane tečaje glede na njihove potrebe in želje,
- stalne kulturne prireditve, razstave v domačem razstavišču L.I.J.A.,
- fitnes naprave, športne rekvizite za rekreacijo,
- športno igrišče z avditorijem za prireditve na prostem.

Smo v stalnem stiku s šolami, ki jih obiskujejo dijake.

Če želite zagotoviti svoji hčerki dobre pogoje za nadaljnje šolanje nas pokličite po telefonu 062/39-331, pišite, še najbolj veseli pa bomo, če nas obiščete na Tütovi 24a.

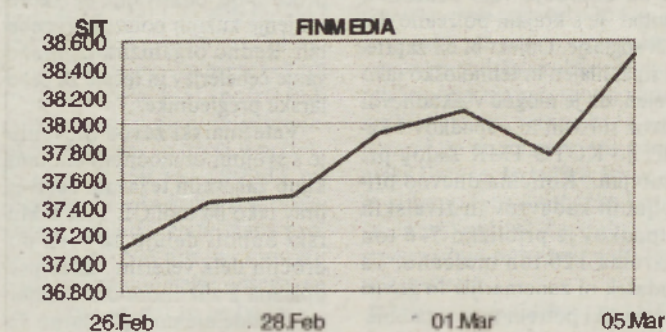
OMOGOČITE SVOJI HČERKI NAJBOLJŠE!

Dogajanja na ljubljanski borzi

V članku bom najprej predstavil splošno gibanje tečajev vrednostnih papirjev (delnic, obveznic, blagajniških zapisov itd.) in druge dogodke na borzi. Zatem pa bi se dotaknil nekaterih najbolj zanimivih delnic in obveznic, ki so v preteklem tednu kazale izrazite trende, bodisi navzgor ali navzdol. Poročilo zajema obdobje med dvema torkoma.

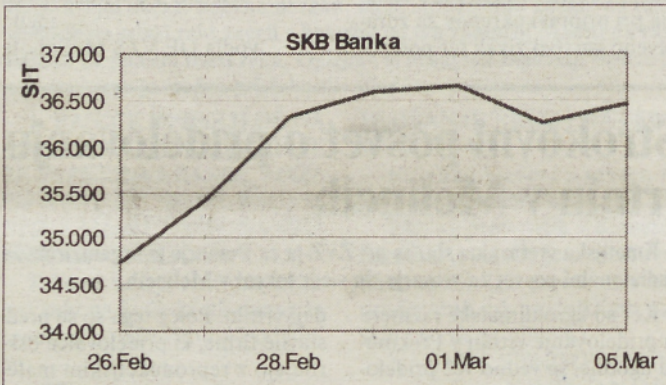
I. ORGANIZIRANI TRG A IN B**1. Delnice**

Splošni trend rasti delniških tečajev se je nadaljeval tudi v preteklem tednu. Res da je prišlo ob koncu tedna do rahlega padca ali, kot temu rečem, »tehničnega popravka tečajev«, vendar so se tečaji ta teden spet obrnili navzgor. Kratkotrajnemu padcu je botrovala realizacija dobičkov določenega števila investitorjev, kar je sprožilo rahel pritisk na prodajo (ponudba je presegla povpraševanje). Nekaj pa je k padcu tečajev prispevala tudi selitev denarja v druge oblike naložb (predsem v nakupne bone) zaradi pričakovanja glede prihodnjega gibanja deviznega tečaja. Verjetno večjih premikov tečajev gor ali dol ni pričakovati do takrat, dokler družbe ne bodo objavile rezultatov poslovanja (dobičkov ali izgub) v preteklem letu. Takrat bo tudi jasno, kateri vrednostni papir je glede na zahtevano donosnost na trgu podcenjen ali precenjen.

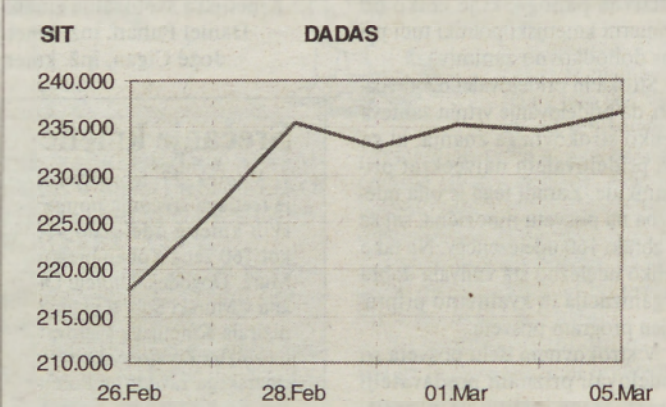

Tečaj Finmedie je ta teden dosegel svojo najvišjo vrednost, in sicer 39.400 SIT. Rast tečaja te delnice mogoče malo preseneča glede na izsledke revizije APPNI v Mladinski knjigi založbi, katere velik delež ima v lasti tudi Finmedia. Po drugi strani pa delnico »za sabo vleče« še zmeraj rastoča delnica DADASA, DADAS pa je večinski lastnik Finmedie.

Pri tem tečaju bi morala družba doseči med 3.000 in 3.500 SIT čiste dobička na delnico, kar pa je za dobrih 50 odstotkov več kot v letu 1994.

Delnica SKB-banke je rasla zelo kontinuirano, brez večjih dnevnih nihanj v tečaju, čeprav je bila ves teden ponudba večja od povpraševanja. Upanje, da bodo tečaji rasti, je borznim posrednikom vlila informacija, da namerava ameriška investicijska banka Merill Lynch kupiti za svoje investitorje 19.500 delnic prek ljubljanske borze, ter si tako pridobiti 10-odstotni delež pri kapitalu te banke. Pri nakupu naj bi zanjo na trgu posredovala SKB-banka.

»Biser špekulantov«, delnica DADASA, tudi ta teden ni razočarala, prav tako ne njenih »pravih« investitorjev. Tedenski razpon med minimalnim in maksimalnim tečajem je dosegel okrog 30.000 SIT ob prometu okrog 200 lotov na dan. Uradnih rezultatov poslovanja družbe še ni, napovedano pa je izplačilo dividende v znesku 12.000 SIT na delnico. Takšna dividenda pa ne opravičuje več tako visokega tečaja, kar pa seveda ne pomeni, da le-ta ne more več rasti, čeprav je v letošnjem letu porasla že za več kot 50 odstotkov.

Uprava **TEKSTIL-PLETILSTVO, d.d.**, Prosenjakovci razpisuje prosto delovno mesto

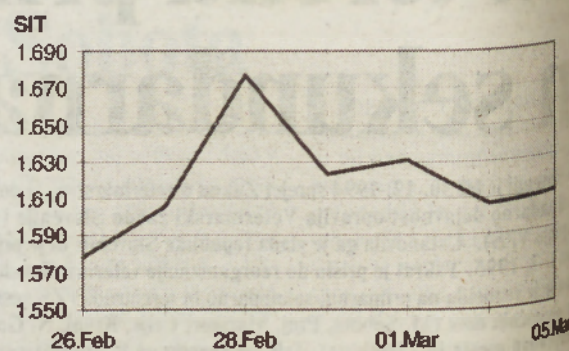
- POMOČNIKA DIREKTORJA ZA KOMERCIALNE ZADEVE

Od kandidatov pričakujemo, da imajo:

1. višjo oz. srednjo izobrazbo ekonomske oz. tekstilne smeri,
2. da aktivno obvladajo nemški jezik,
3. da imajo tri leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih.

Delo z izbranim kandidatom bomo sklenili za nedoločen čas, pri tem bomo upoštevali šestmesečno poskusno delo.

Ponudbe pričakujemo v 8 dneh na naslov: **TEKSTIL-PLETILSTVO, d.d.**, 9207 Prosenjakovci.

KOLINSKA

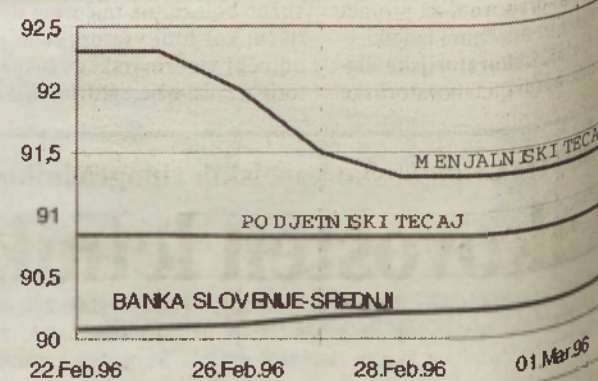
Tečaj te delnice je od vseh delnic na borzi prejšnji teden dosegel največje variacije. Obdobje nekajdnevne kontinuirane rasti tečaja se ta teden končalo z rekordno vrednostjo 1.765 SIT, to je največja vrednost, odkar kotira ta delnica na borzi, nakar je ob koncu tedna tečaj padel za skoraj 200 SIT. Je pa ta delnica v zadnjem času najbolj premetna (likvidna) delnica, gledano količinsko. Ob dobičku družbe 50 mio SIT v letu 94 in pričakovanem v l. 1995 med 600 in 630 mio SIT ter pri okrog 170 SIT dobička na delnico bi se lahko tečaj stabiliziral okrog zdajšnjih 1.650 SIT.

Obveznice:

Tečaji vseh obveznic, najprej državnih, nato še bančnih, so se prejšnji teden občutno znižali. Ker so vse obveznice denominirane v DEM, je razlog padca iskati v pričakovanih obrata gibanja deviznega tečaja (padca) oz. apreciacije (krepitve) tolarja ter posledično selitvi denarja v druge alternativne oblike naložb, saj so bili donosi teh tečajih zelo nizki.

ORGANIZIRANI TRG C

Razpoloženje na tem trgu je bilo vse prej kot borzno. Glavna značilnost tega trga je velika nelikvidnost. Trgovalo se je le z delnicami gaške (redno in prednostno), medtem ko mora biti za druge delnice »pravi praznik«, da se posel sklene. V preteklem tednu so na razpoloženje na tem trgu pregnali deli nakupnih bonov tretje in četrte izdaje (NBS3 in NBS4). Ker je njihova vrednost vezana na tečaj DEM, in sicer v obratnem razmerju, so njihovi tečaji, zaradi pričakovanja padca deviznega tečaja oz. apreciacije tolarja, občutno porasli. Obratnosorazmerna odvisnost pomeni, da s padanjem tečaja delnic nakupnih bonov pridobivajo vrednosti, to pa zaradi načina izdaje, ki ga določi Banka Slovenije ob njihovi izdaji.

GIBANJE TEČAJEV**GIBANJE TEČAJA DEM**

Iz grafa je lepo razvidno, kako se »škarje« med posameznimi tedni postopoma ožijo. Precejšnji padec menjalniških tečajev in blago nihanje neopazno padanje podjetniških tečajev pretekli teden bi lahko razjela na presežek deviz na trgu, kar bi lahko ob dodatnem porazu deviz iz tujine (kreditni za DARS, Dravske elektrarne, železnice) »vnilo« tudi uradni tečaj nemške marke. Slavko ROGAN, dipl. o.

Stanovanjska komisija sindikata delavcev, zaposlenih pri obrtnikih-samostojnih podjetnikih Upravne enote Murska Sobota, objavlja

RAZPIS ZA DODELITEV KREDITOV
delavcem, zaposlenim pri obrtnikih - samostojnih podjetnikih
v Upravni enoti Murska Sobota (prejšnja Občina Murska Sobota)

Nameni kreditiranja so:
- novogradnje stanovanj hiš,
- adaptacije in revitalizacije.

Za novogradnjo lahko dobijo kredit delavci, ki imajo hišo zgrajeno najmanj do III. gradbene faze.

Upravičenci do kredita morajo svoje stanovanjsko vprašanje reševati na območju R Slovenije.

Kredit po tem razpisu so namenjeni samo zaposlenim pri obrtnikih oz. samostojnih podjetnikih (na razpisu ne morejo sodelovati zaposleni v d.o.o.).

Do prejema kredita so upravičeni delavci, ki so zaposleni pri obrtniku najmanj 2 leti.

Prednost pri pridobitvi kredita imajo delavci, ki prvič zaprosijo za kredit, in delavci, ki imajo daljšo delovno dobo pri obrtniku.

Višina dobljenega kredita je odvisna od višine razpoložljivih sredstev in števila upravičencev do kredita.

Najdaljša doba odplačila je 10 let. Obrestna mera je 15 %.

Vloge oddajo prosilci v Pomurski banki, d.d., Murska Sobota, v sobi štev. 11, prvo nadstropje, kjer dobijo tudi obrazce.

RAZPISNI ROK TRAJA DO VKLJUČNO 28. MARČA 1996.

Spomenik zmage

Tako javni spomeniki kakor tudi umetniška dela, bodisi religiozne bodisi posvete motivirane, imajo to nesrečo, da ne govorijo v splošno znanem jeziku. To pa postane za spomenik ali umetnino samo zelo nevaren manko, ko se menja svetovni ali religiozni nazor kake dežele. Ko se kaj takega pripeti, se vsako izpostavljenost »prevede« v ta nesrečni, splošno znani jezik, kar seveda pomeni identifikacijo kolektivnega ali lastnega nazora. Takšna identifikacija pa vodi v iskanje pravovernih ali krivovernih znamenj, zaradi katerih bo spomeniku usojeno ali nadaljnje bivanje ali razbitje.

Spomenik zmage je postavljen na krožno osnovo. Glede na višinsko rast se s podstavkom členi na pet delov. To členjenje poteka tako, da je vsak naslednji člen spomenika ožji in višji. Nepravilni obkles se končuje z bronasto petokrako zvezdo. Središče spomenika tvori nadgrobna stavba. Na obeh straneh sta ruska topova iz druge svetovne vojne, pod njima pa stojita bronasta kipa rdečearmejca in partizana. Med obema kipoma sta na namišljenih vratih nadgrobne stavbe napis v slovensčini in ruščini: *Včna slava junakom, padlim v boju za neodvisnost bratske Sovjetske zveze*. Na levi strani spomenika piše: *Včna slava vam, osvoboditelji narodov iz fašističnega okupatorstva*. Na desni strani pa je napis: *Slava vašim delom ne mine ne zbledi ne vekomaj*. Spomenik je zasnoval ruski arhitekt Arončik, bronasta kipa pa sta delo bratov Kalin. Rdečearmejca je naredil Boris Kalin, partizana pa Zdenko Kalin.

Pri spomeniku zmage gre za tipski spomenik, ki se jih je po koncu druge svetovne vojne po vsej

vzhodni Evropi postavljalo skoraj brez števila. Tisto, kar na neki način razlikuje soboški spomenik od tovrstnih spomenikov, je skorajda popolna odsotnost zmagovalne silovitosti, nekaj je, kar najdemo v obeh kipih, vendar v povsem drugačnem smislu. Kljub klasicistični umirjenosti, razmerju med posameznimi deli, ne moremo govoriti o nadpovprečni kakovosti, prav tako pa soboški spomenik ne sodi niti v kategorijo umetnostno podpoprečnih spomenikov.

Kenotaf

Spomenik je zamišljen kot kenotaf, se pravi kot grobnica pokojniku, katerega telo ni najdeno, pokojniku, ki je umrl v tuji in daljni deželi, utonil ali padel v vojni. Gre za spoštovanje običaja, ki je nastal že pri starih Grkih. Stari Grki so verovali, da pokojnik ne more najti miru, če mu telo ni pokopano po predpisih. Se pravi, da soboški spomenik ni samo kenotaf tistih ruskih vojakov, ki so pokopani na mestnem pokopališču, ampak hkrati tudi vseh tistih, katerih posmrtni ostanki ležijo na dnu reke Mure ali

kje drugje po obmurskih logovih. Sama simbolika spomenika že po svoji definiciji le-tega kot groba ozioroma kenotafa presega kanonizirano ikonografijo komunizma. Celoten spomenik je, kot vsak grob, posnetek svetih gora, ki potrjujejo večnost življenja in njegovih preobrazb, je materialno znamenje pokojnikove duše. Ta kenotaf ima v sebi še posebno tragiko, če se le spomnimo ruskih izgub med drugo svetovno vojno, kar nas pa zopet ne sme čuditi, če vemo za rusko vojno strategijo, po kateri ne skopari s tistimi, česar ima največ in kar je hkrati najmanj vredno – človekom. Tako, da ta spomenik lahko mirne duše razumemo kot kenotaf tistemu nepomembnemu in brezimenemu človeku, ki ga nihče ničesar ne vpraša, sam pa se je vedno moral boriti v vseh vojnah od pradavnine do sedaj. Bronasta zvezda označuje znak pod katerim (in za katerega) so se vojaki bojevali.

Topovi, zvezda in vojaka

Oba topova sta tista atributa, ki spomenik definirata kot vojaškega. Hkrati pa nam topova pomenita vojni pripomoček tiste vrste, ki je na konjeniških spomenikih Marka Avrelija, Donatellovega *Gattamelatteja* ali Verrochiyevga *Colleoniya* prikazan v samem konju, sama ideja cesarja ali najemniškega vojskovođe (condottiereja) dobi v primeru soboškega spomenika idejo komunizma, ki je zastopana v bronasti zvezdi na vrhu obeliska. Topova sama po sebi predstavljata, času nastanka primeren zgodovinskih rezultat tistega orožja, ki ga je v preteklosti predstavljala deloma konjenika, deloma pa lokostrelstvo. Ponekod v vzhodni Evropi se je vrhunec tega razvoja dobesedno preslikal, tako da je bil postavljen na podstavek in posvečen v spomenik sam slavni ruski tank T34 kot legitimni dedič konjeniškega spomenika. Bronasta kipa sta predstavljena v vlogi večnih čuvajev, varuhov grobnice in temu primerno stojita ob straneh namišljenega vhoda v grobnico. Hkrati pa obraza obeh kipov izdajata tisto, kar je na spomeniku najbolj tipizirano. Tak obraz je tip stereotipnega, neustrasnega junaka, na katerem naj bi se zrcalilo vse, kar je najboljšega pri nekem narodu. Tako da nas niti ne sme preveč čuditi, če take obraze idealiziranih bojevnikov najdemo tako v primeru totalitarnističnih psevdoklasicističnih slik in kipov kakor tudi v primeru propagandnih ali agitatorskih plakatov. Spomenik kot grobnica je skazen edinole s propagandističnimi napisi, ki povsem v duhu komunizma stalinistične provenience izhajajo iz izhodišča, po katerem posamično plačuje račun nekemu hotelu na neki podtalni pritačniti – simbol Stalinove dolge roke –, pa od leta 1948 ne moremo več govoriti.

zanikanjem kakršne koli kvalitete, kar je po svoje precej čudno. Spomeniki NOB so bolj ali manj delo akademsko solanih ljudi, kar samo po sebi seveda ni še noben pogoj za kakovost, pač pa za neznamenljivo dejstvo, ki pa kakovost teh spomenikov vendarle razločuje od nekaterih verskih obeštinskih znamenj, ki so brez kakršne koli umetniške vrednosti in bi glede svoje izvedbe morali biti žalitev ravno za vernega človeka.

Ljudem pa še vedno ostane na izbiro, ali bodo neselektivno odstranjevali spomenike preteklosti, tudi take, v bistvu kljub vsemu sakralne vsebine, kot so kenotafi, nadgrobna znamenja ali spominske plošče, ter tako v duhu toleranice in sožitja do drugače mislečega nadaljevali tradicijo mračne knjige – zgodovine in gledali bolj nazaj kot naprej ali pa postali dejansko tolerantni. Koliko smo se naučili iz mračnih in onesrečujočih preteklih dogodkov? Morda le toliko, da so bile vse konstrukcije spočetka na začetku in v svoji osnovi skrajno neresne zadeve, zaradi katerih pa so ljudje nadvse resno izgubljali svoje mladosti in svoja življenja, ter da je morda ravno najbolj neresno dejanje tisto, ki se izkaže za resno ter v skladu s tem tudi smiselno. Tako, če se bomo kdaj v prihodnosti morali odločati, komu postaviti spomenik, imamo na izbiro tudi recimo junake Mikija Muštra. Vsaj ti ne bodo nikoli zastareli.

Negativni pigmalionizem

Mitološki kralj kipar Pigmalion se je zaljubil v kip ženske, ki ga je

sam izklesal. Pigmalion je zaprosil Venero, naj mu njegov kip oživi, kar je Venera tudi storila. S pigmalionizmom se izreka iluzorna moč kreacije. Toda poleg tega pigmalionizma, ki temelji na osnovi pozitivnih čustev, obstaja tudi negativna raven pigmalionizma. To se prav tako nanaša na identiteto med objektom in njegovo podobo. Osebo se kaže ta negativna raven pigmalionizma v trganju fotografije nam ljube osebe, ki nas je prizadela, v družbenem smislu pa se negativni pigmalionizem kaže v rušenju znamenj religij ali sistemov, ki so nas onesrečili. Pozitivna raven pigmalionizma je pot kreacije, negativna pa pot destrukcije.

Tudi spomeniki imajo usodo

V zadnjem času skorajda množične antikomunistične histerije se pojavljajo neke vrste tekmovalja, kdo si bo pridobil več zaslug za porušenje partizanskih spomenikov, tako da človek dobi občutek, da si nekdo domišlja, da s svojimi destruktivnimi težnjami nadvse mlo ščegeta kdo ve čigava ušesa ter se na tak način primerno opremilja za prihodnje življenje. Značilno je tudi, da take želje ne prihajajo od pripadnikov NOB, kakor tudi to, da nepoklicani sodijo o umetniški kakovosti komunističnih spomenikov, seveda z apriornim

Robert Inhof

Za zeleni jezik (91)

V naši jezikovni rubriki se izogibamo izpostavljanju konkretnih jezikovnih malomarnosti in njihovih »storilcev« ter se raje posvečamo splošnim jezikovnim, praktičnostilističnim in jezikovnokulturnim vprašanjem. Kdaj pa kdaj pa vendarle naletimo na primere jezikovne nekulture in malomarnosti, ob katerih ni mogoče zamžati. Takšen primer je dopis Bordarskega društva Mura Krog, ki je datiran s 1. 2. 1996 in ga je upravni odbor poslal direktorjem (icam) različnih podjetij. Besedilo objavljamo v celoti, izpustili smo le glavo dopisa.

Spoštovani direktor,

Upam, da vam ni potrebno posebej predstavljati našega društva, katero se lahko pohvali, da ima v svojih vrstah vrhunske tekmovalce, kateri posegajo po medaljah na svetovnih in evropskih prvenstvih.

Ker ti vrhunski dosežki zahtevajo velika vlaganja, smo se odločili, da si bomo večino sredstev za namembno delovanje dejavnosti, tombolarijskega pa smo se nabavili transportno vozilo za prevoz blaga, z tuno in pol nosilnostjo 2,4 m dolga keso in cerado, nosilnost prevoza blaga tudi v tujini.

Prav zaradi te nove ponudbe smo obrabčeno na vas, g. direktor, v kolikor boste potrebovali kakšno ogledno oziora prevzno storitev, se obrnite na nas, kar bomo ali z veseljem opravili, skem pridobili tako potrebna sredstva, vi pa boste lahko zadovoljni, da ste pomagali klubu, ki se vrsto let eleni kot »gleden kolektiv«.

Spoštovani g. direktor, v pričakovanju našega sodelovanja se ven vnaprej zahvaljujemo.

In še to: vse informacije oziroma naročilo naluge lahko daste prek telefona, in sicer na št. 32-965 ali 22-598 vsak dan od 7-15 ure. / Sportna zveza /

Lep pozdrav,

Upravni odbor
RD Mura Krog

Če opazujemo dopis s funkcijskozvrstnega zornega kota, lahko rečemo, da oblikovno in v nujnih sestavinah v glavnem ustreza zahtevam praktičnostrokovnega, natančneje uradovnega besedila. Tudi za besedilno raven lahko ugotovimo, da je razporeditev snovi in povezava med deli besedila ustrezna: kratki predstavitvi dejavnosti društva in dosežkov tekmovalcev sledi omemba finančnih virov za delovanje, temu pa osrednji, bistveni del dopisa – ponudba prevoznih storitev; dopis se ustrezno konča z vljudnostnim zaključnim delom in obvestilom o načinu naročanja prevozov. Vse drugače pa je, žal, na pravopisni, besedoslovni, oblikoslovni in skladenski ravni, kjer pozornejši bralec osupne ob množici napak. Ne vemo sicer, kako so ta dopis sprejeli naslovniki (direktorji in direktorice), domnevamo pa, da so tisti jezikovno občutljivejši(e) med njimi bili(e) užaljeni(e) ali pa zelo jezni(e). Vsak srednješolski slovenist bi bil prisiljen to besedilo – tudi na najmanj zahtevni izobraževalni stopnji – oceniti z nezadostno oceno. Ker je napak toliko, da jih vseh nismo mogli označiti na izvirniku, bomo ob hkratnem komentarju zapisali novo besedilo, kakor bi bilo jezikovno-stilistično ustrezno, pri čemer bomo sledili osnovni besedilni liniji in načinu izražanja.

Spoštovni(a) direktor(ica)! Upamo, da vam ni potrebno posebej predstavljati našega društva. Pohvalimo se lahko z vrhunskimi tekmovalci(kami), ki posegajo po medaljah na svetovnih in evropskih prvenstvih.

O nekaterih možnostih za t. j. neseksistično rabo jezika, predvsem na poimenovalni ravni, smo v rubriki pisali v lanskem decembru. V ogovornih naslovih ta možnost vsekakor je in zato lahko navedemo obojespolno obliko. Ogovorne naslove zaključujemo z vejico (v tem primeru nadaljujemo besedilo z malo začetnico), najpogostejše pa s klicajem (v tem primeru nadaljujemo z veliko začetnico). Ker je pod dopis podpisan upravni odbor, ki ima zagotovo več članov(ice), je ustreznejša raba množine, ko je govora o društvu. V prvem odstavku je tudi izrazito napačna raba ozirajnega zaimka kateri/ki, sama poved pa je preobremenjena z odvisnimi stavki.

Ker ti vrhunski dosežki zahtevajo velika vlaganja, smo se odločili, da si bomo večino sredstev za nemoteno delovanje priskrbeli sami, in sicer z različnimi dejavnostmi, kot so gostinska ponudba ter tombole. Nabavili pa smo tudi tovorno vozilo, ki ima nosilnost 1,5 t in 4-metrski keson s cerado. Vozilo je primerno tudi za prevoz tovora v in iz tujine.

V govornem sporočanju res deluje zakon prilikovanja, tako da izgovorimo »doseški«. Ko glasove zapisujemo, pa se ravnamo, razen nekaterih izjem, po izvoru, zato je pravilni zapis »dosežki«. Ponavljanje besedne zveze »v našem društvu« ni potrebno, ker naslovnik ve, da gre zanj. »Transportno vozilo za prevoz blaga« je seveda tovorno vozilo, kajti vsako vozilo je namenjeno transportu/prevozu, bodisi ljudi (potnikov) bodisi tovora. Pred nezvenecimi glasovi p, t, f, s, š, h, c, č, k pišemo predlog s, pred zvencenimi (vsi ostali) pa predlog z!

In prav s to prevozno ponudbo se obračamo na vas, g. (ga.) direktor(ica). Če boste potrebovali prevoz (možnost: prevozno storitev), se lahko obrnete na nas (možnost: nam lahko to sporočite) in z veseljem ga bomo opravili (možnost: vam bomo ustregli). Mi bomo tako dobili sredstva za delovanje, vi pa boste lahko zadovoljni, da ste pomagali klubu, ki že vrsto let slovi kot »gleden kolektiv«.

»Obracati se na koga« je sicer nerodna, vendar po SSKJ »dovoljena« vljudnostna fraza. Nadomestiti jo je mogoče z različnimi izrazi: vas seznanjamo, vam pošiljamo, vas prosimo, vas obveščamo itn. Nekeč je nekdo na ogovor »Obracati se na vas...« v šali odgovoril z vprašanjem: »V redu, ti se obračaš name, kako bom pa jaz to zdržal?« Tudi o razliki med uslugo, ki jo storimo nekomu zasebno, in storitvijo, ki jo opravimo za plačilo, smo v rubriki že bili pisali.

Spoštovani(a) g. (ga.) direktor(ica), v pričakovanju sodelovanja se vam vnaprej zahvaljujemo za naklonjenost (možnost: za pozornost, za morebitno naročilo). In še to: za vse informacije in naročila prevozov smo vam na voljo po telefonu (069) 32-965 ali (069) 22-598 vsak dan od 7. do 15. ure na sedežu (domnevamo: Športne zveze M. Sobota). Lep pozdrav!

Prilastek »našega« v besedni zvezi »našega sodelovanja« je odveč, kajti sodelovanje predvideva (najmanj) dva partnerja. Zmeraj se zahvaljujemo za nekaj. To je v dopisu izostalo, saj je omenjeno le pričakovanje sodelovanja. Ko vrstilne številke zapisujemo s številkami, pripišemo piko, in ko začnemo časovno informacijo s predlogom od, tudi nadaljujemo s predlogom do in ne s pomišljajem.

Verjamemo, da je Brodarsko društvo Mura Krog v organizacijskem in športnem pogledu »gleden kolektiv« in jim enako uspešno delo želimo še naprej. Prav tako pa si želimo, da bi zgledni organizaciji v prihodnje pridružili tudi jezikovno zgledna obvestila o svojem delu in dopise.

FRANCI JUST

kulturni koledar

RAZSTAVE
MURSKA SOBOTA: V sredo, 13. marca, bo v galeriji ob 12. uri otvoritev razstave ob 40-letnici Zavoda za šolstvo Republike Slovenije. Predstavili se bodo vrtni Pomurja.

MURSKA SOBOTA: V študijskem oddelku Pokrajinske in študijske knjižnice si lahko do 8. marca ogledate razstavo Prireditelj in prosvetitelj Jožef Borovnjak (ob 170-letnici njegovega rojstva).

MURSKA SOBOTA: V razstavnem prostoru Zavarovalnice Triglav razstavlja svoja likovna dela akademski slikar Vlado Potočnik.

GORNJA RADGONA: V četrtek, 7. marca, bo v avli Kulturne doma ob 19. uri otvoritev likovne razstave Zdenka Krpana. Odprta bo do 24. marca.

LJUTOMER: V prenovljenih prostorih Mestne hiše je ponovno na ogled muzejska zbirka Taborsko gibanje na Slovenskem. Obiščete jo lahko vsak delovnik med 10. in 15. uro, zunaj delovnega časa in ob sobotah do 12. ure si je razstavo možno ogledati ob predhodni najavi.

LJUTOMER: V mestnih hiši si lahko ogledate razstavo del Vlada Potočnika ml. in slikarja Milana Bramusa.

LJUTOMER: V malem razstavnem prostoru ljutomerske knjižnice je na ogled tematska razstava Prešeren na naših knjižnih policah ter stalna razstava likovnih del Antea Trstenjaka.

LJUTOMER: V Galeriji Antea Trstenjaka si lahko še 8. marca ogledate likovno razstavo Ljutomerskih gimnazijcev.

VERŽEJ: V avli OŠ si lahko ogledate razstavo likovnih del prekmurskega umetnika Toneta Černija.

BANOVSKA TOPLICE: Na ogled je likovna razstava ljubiteljske slikarke Silvie Kert iz Veržeja.

MORAVSKE TOPLICE: V prostorih nove občinske stavbe si lahko ogledate razstavo slik prekmurskega rojaka Nikolaja Beera.

MORAVSKE TOPLICE: V galeriji hotela Ajda je na ogled prodajna razstava slik Alice Javšnik.

PRIPREDITVE:
MURSKA SOBOTA: V četrtek, 7. marca, bo ob 19. uri v grajski dvorani tretji koncert pihalnega kvinteta slovenske filharmonije Slowid. Vstopnine ni!

MURSKA SOBOTA: V petek, 8. marca, bo ob 18. uri v rimskokatoliški cerkvi komorni koncert Zagrebskih solistov, njihov repertoar vključuje štiri letne čase Vivaldija, Respighija, Neruda, Bartoka, Romunske narodne plese in drugo. Koncert organizira Lions klub iz Murske Sobot.

MURSKA SOBOTA: V grajski dvorani bo v ponedeljek, 11. marca, ob 19.00 predstavitev knjige *Ljudje in ljubezen* ob Muri, avtorja Boruta Brunca. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi njegova slikarska dela na temo Zenska.

MURSKA SOBOTA: V torek, 12. marca, bo ob 17. uri v grajski dvorani lutkovna predstava *Medeni mesec*. Gostuje lutkovna skupina Luf iz Ljubljane.

GORNJA RADGONA: V kulturnem domu bo v četrtek, 7. marca, ob 19.30 predstava Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane. Izvrstni ansambl se bo predstavil s komedijo angleškega pisca Dereca Benfieda *Trije obrtniki v spalnici*.

LENDAVA: V okviru madžarskega kulturnega praznika bo v petek, 8. marca, ob 18. uri v grajski galeriji otvoritev likovne razstave slikarja Csaba Tótha. Podelili bodo tudi priznanja s področja kulture za leto 1996.

MURSKA SOBOTA: V soboto, 9. marca, bo v hotelu Diana večer.

MOTVARJEVCI: V soboto, 9. marca, bo ob 19. uri v vaškem domu ob mesecu madžarske kulture praznična slovesnost za občino Občine Moravske Toplice.

ZITKOVC: V vaškem domu bo v nedeljo, 10. marca, ob 14. uri praznična slovesnost Občine Lendava.

LJUTOMER: V Domu kulture si boste lahko v petek, 8. marca, ob 19.30 ogledali komedijo *Zadrega za zadrego*, ki jo je režiral Alojz Matjašič. Gostuje prosvetno društvo Simona Gregorčiča iz Velike Nedelje.

Evangelikičanski večeri

V sredo so se začeli v evangeličanskem centru v Murski Soboti tradicionalni Evangelikičanski večeri. Letos so jih posvetili 450. obletnici smrti reformatorja Martina Luthra. V sredo je prvo predavanje pripravil Vili Kerčmar, ki je govoril o Luthru in njegovem času. V četrtek, 7. marca, bo Evgen Balažič predaval o Luthru in božji besedi, v petek, 8. marca, pa bo Evangelikičanske večere sklenil Leon Novak, ki bo razmišljal o Luthru in opravičenosti po veri. Večeri se bodo začeli ob 19. uri, predavanju pa bo sledil pogovor.

ROBERT INHOF

Na glasbeni sceni

Jazz & Blues McCoy Tyner Prelude And Sonate (Milestone)

V okviru 37. ljubljanskega jazz festivala, ki bo v ljubljanskih Križankah konec julija, je kot zvezda festivala napovedan pianist McCoy Tyner s tenor saksofonistom Michaelom Breckermom. McCoy Tyner je pred kratkim izdal novo odlično ploščo z naslovom Prelude And Sonate. Vsaka njegova izdaja nove plošče pa je povezana z velikimi pričakovanji poslušalcev in ljubiteljev jazzja.

Še več radovednosti in pričakovanja pa so povzročili spremeljači mladi glasbeniki, ki veljajo na svojih instrumentih za najboljše iz mlade generacije jazz glasbenikov. To so Joshua Redman s tenor saksofonom, Antonio Hart z alt saksofonom, Christian McBride z akustičnim kontrabasom in izvrstni bobnar Marvin «Smitty» Smith. Prva na plošči je zanimiva priredba Chopinovnega Preludija v e-molu, op. 28, št. 4, ki prepričljivo zveni v stilu sambe. Ta kombinacija klasične glasbe in jazzja se je ponovno izkazala za izvrstno, saj skladba, v kateri prevladujejo lepe harmonije in melodija, odlično sovpadajo z ritmi, ki prihajajo iz južnih delov Amerike.

V nadaljevanju plošče predstavlja Tyner tako svoje skladbe kot tudi priredbe nekaterih drugih avtorjev, kot je skladba Loss Of Love Johnnija Hodgesa, v katerih blestijo vsi navzoči, še posebno pa McCoy Tyner s svojimi čistimi in kontroliranimi soli. Poleg uvodne skladbe je zanimivost tudi konec plošče s tremi skladbami (Smile, Good Morning Heartache in Beethovnova Sonata za klavir št. 8 v c-molu). Vse tri skladbe so v sonatni obliki, vendar v treh popolnoma različnih formah. Skladbe prehajajo od živahne, hitre do počasne bluesovske oblike.

Poleg vseh odlik nove plošče pianista McCoya Tynerja je potrebno pohvaliti še izredno produkcijo ter posnetek in zvok plošče. Eden največjih še živčih mojstrov orgel Hammond B-3 Jimmy Smith bo kmalu praznoval svoj sedemdeseti rojstni dan. Ob tej priložnosti se bo podal na križarjenje z luksuzno ladjo od San Juana prek Puerto Rica do južnih karibskih otokov. Na poti ga bodo spremljali prijatelji in njegovi sodobniki, med katerimi bosta tudi Bill Doggett in Jack McDuff. Obeta se polna mera dobrih jam seansov, katerih se bodo lahko udeležili nekateri srečni oboževalci glasbe Jimmyja Smitha.

Izjava Johna Pelhana iz Seattla, oboževalca jazzovske glasbe: »Moderna jazzovska glasba zveni kot kopica pokvarjenih pralnih strojev, ki so doživeli živčni zlom. To je vzrok, da jo sovražijo toliko ljudi.«

Leteči potepuhi Potepuhi letijo z biciklom

Če k Letečim potepuhom in biciklu dodamo še duhovit videospot ter zgubljanje časa in denarja, nastane odlična mešanica, ki jo sestavljajo vokalist Klemen Tičar, kitarist Dejan Došlo, baskitarist, producent Jožef Sečnik, klaviaturist Marko Ogrin in bobnar Matjaž Ogrin. Mnogi med njimi so izkušeni glasbeniki, Sečnik na primer igra tudi pri skupini Miladojka Youneed. Njihova skupna glasbena pot pa se je začela 1993., leto pozneje so z Adijem Smolarjem izdali ploščo Neprilagojen, lani so z njim posneli tudi ploščo Bognečaj da bi crkno televizor, prav tako pa so tega leta izdali svojo prvo samostojno ploščo Zguba časa in denarja. In o vsem tem smo se pogovarjali s Dejanom Došlom.

Slovenska javnost je Leteče potepuhe spoznala, ko ste sodelovali z Adijem Smolarjem, v bistvu pa ste na sceni že dalj časa.

S Klemnom se pozna že zelo dolgo, skupaj igra od osnovne šole. Ko sva prišla iz vojske, sva začela nastopati v duu, nekaj časa tudi v tujini. Že prej se je veliko najinih skladb vrtelo na radiu, med njimi Dajva se dol, vendar živ bog ni vedel, da sta to Leteča potepuha. Tri leta nazaj so se nama pridružili še Jože ter brata Marko in Matjaž. Znani pa smo od decembra, ko smo naredili Bicikl. Igrali ste tudi po evropskih ulicah.

Ko smo šli v Holandijo, se nam je pokvaril avto. Denarja nismo imeli, zato nam ni preostalo drugega, kot da igramo na ulici. Tam si veliko skupin služi denar na takšen način, tako da smo morali čakati v vrsti. Nekaj časa smo igrali na eni ulici, potem na drugi in počasi se je nabralo. Zvečer pa smo bili na smrt utrujeni, ugotovili smo, da je to v bistvu zelo zahtevno delo in zelo težko zaslužen denar.

Sodelovanje z Adijem je gotovo bistveno vplivalo na vašo kariero?

Nekajkrat smo na koncertih skupaj igrali. Tudi drugače smo prijatelji, večkrat smo skupaj popivali, in ko je delal ploščo Neprilagojen, nas je povabil k sodelovanju. Z Adijem je bilo zelo fino sodelovati, saj imamo veliko skupnih točk. Oboji smo bolj akustični. Prvi pogoj je seveda, da smo drug drugemu všeč. Bili smo

mu predvsem studijski bend, skupaj pa smo imeli kakšnih deset koncertov, kajti Adi odlično funkcionira sam.

Pri slovenskih glasbenikih je v genih, da pojejo o osamljenosti, o otožnosti. Pri vas pa je v ospredju pozitivna miselnost.

Glasba je zato, da se ljudje zabavajo. Ljudje pridejo na koncert, da se znorijo, zabavajo, ne pa da bulijo v kakšnega umetnika in vse skupaj zveni komorno. Pojemo o tem, kar se nam dogaja. Enako Adi. Naša besedila so o žurih, ženskah, kakšno je tudi resnejše. Takšna so, kot smo mi sami – žurerji, rockerji. V slovenskih besedilih je preveč zguljenih fraz, kar pa gre povsem mimo. Ljudje veliko dajo na besedila, kar je v bistvu prav. Glasba je podlaga. Toliko mladih skupin je, ki so dobre, pa ne morejo priti ven. Pri nas založbe mladim skupinam ne

pomagajo, ampak zahtevajo le končne izdelke. Poleg tega danes brez videa nimaš kaj početi. Mi smo imeli srečo, da smo z Adijem in gledališčem nekaj zaslužili.

Vzame ti energijo, ko samo delaš delaš, vlagas, končnega rezultata pa ni in ni.

Na trenutke smo bili potrti. Ampak na koncu se je obrestovalo. Svojo samostojno ploščo smo delali dve leti, saj nismo imeli denarja, da bi zakupili termine. Mnogi so nam tudi metali polena pod noge. Ves svoj čas in denar smo dajali v to, zato je tudi takšen naslov Zguba časa in denarja.

Drugeče pa za takšne, kot smo mi – žurerji, rockerji.

Vaš videospot za skladbo Bicikl je nekoliko drugačen, kot so povprečni slovenski videospoti. Po moje je narejen z malo denarja, pa z več truda.

To je bil »low budget« videospot. Imeli smo srečo, da smo imeli režiserja Vojka Anzeljca. Že prej si je ogledal lokacijo, tako da smo v enem dnevu posneli ves material. Dobili smo se ob 6. zjutraj in delali do teme. Ko smo snemali, je bilo mrzlo, tudi Metko je precej zeblo v tisti oblecki. Bicikl nam je posodil prijatelj, kajti moral je biti rumen in s štango. Želim ga kupiti, pa ga noče prodati. Metka je prijateljica Jožkove punce, ves čas snemanja je bila zelo dobre volje in posodila nam je tudi avto.

Ste bili presenečeni nad tak-

šnim uspehom?

Ni naključje, da smo uspeli, saj smo delali kot norci. Snemali smo vse živo, hkrati smo posneli vse, samo vokale in goste smo dodatno posneli. Mislim, da je plošča zelo kakovostna. Vendar bi lahko bilo še boljše, če bi imeli možnosti ... Pomagali so nam številni prijatelji. Zahvaliti se moramo tudi Žarku pri Kif Kifu, ki je dober prijatelj in nas je sprejel v studio, brez njega tega ne bi bilo dila.

Ali ste se srečali tudi s kritiko besedil?

Mislim, da smo jo kar dobro odnesli glede na to, da imamo nekaj takih dvoumnih besedil. Tudi vsebina skladbe Bicikl lahko asociira na marsikaj, vendar je to šna, kot si jo sam razlagaš.

Kje nastopate?

Sedaj imamo menedžerja, ki nam organizira koncerte po klubih, diskoh, se pred dvema meseca smo nastopali praktično povsaj Sloveniji. Srečo imamo, imamo tako muziko, ki je sprejemljiva za širok krog ljudi in različna okolja, da nismo enostransko usmerjeni. Če igraš nes heavy metal, potem res nimamo veliko možnosti za nastope. Funkcioniramo povsod, v klubih in na velikih plesiščih. Mnogokrat so presenečeni, da smo v zelo veliko bolj trdi. Presenečeni smo bili, da so nas začeli poslušati otroci. Veliko prijateljev pravi, da jim sedaj nismo več všeč, ker smo preveč popularni.

S čim ste trenutno najbolj zadovoljni, načrti za v prihodnje?

S Klemnom sva delala že osnovni šoli, na primer Oblak, je nastal že leta 1985, ko sva igrala blues, nekatere skladbe pa povsem sveže, nastale so v tistih ko smo snemali ploščo. Za namo imamo novo ploščo že pripravljeno, nekaj več bo potrebno rediti še za besedila. Veliko imamo v angleščini in jih moramo prevesti v slovenščino. Začeli še veliko igramo. Veliko ljudi uspeti v tujini, ampak najprej moramo uspeti doma, kakor koli potrebujete določeno kilometražo.

Zlati petelin Slovenske glasbene nagrade

Lansko leto je bila še zlata nota, potem so nekaj po slovensko »zamočili« in nastal je zlati petelin. Nota naj bi bila preozka, petelin pa dopušča širši pojem asociacij – Gallus, ptič, ki rad poje, obris Slovenije je podoben kokoši in še kakšno asociacijo bi lahko našli. Torej so se odločili, naj bo petelin slovenski grammy, nagrada za dosežke na glasbenem področju za minulo leto.

Vseh skupaj je 32 kategorij. Nagrade pa vključujejo širok spekter glasbe od rocka, popa, etna, zabavne glasbe, džeza, tudi narodnozabavne, otroške do klasične, torej vse. Toda tudi letos žal manjka kategorija rock pevka. Največkrat so nominirani Rok Golob in Adi Smolar (pet nominacij), Anja Rupel, Leteči potepuhi, Magnifico, Zoran Predin (štiri nominacije), Mia Žnidarič, Ansambel Lojzeta Slaka in Moni Pučko (tri nominacije). Glasovala pa bo 111-članska komisija iz vse Slovenije, ki je anonimna, da glasbeniki ne bi mogli vplivati na glasovanje.

Glasbenike so v določene kategorije prijavljali distributerji in založniki sami. Distributerje pa so vključili tudi zato, ker je kar nekaj glasbenikov svoje izdelke izdalo v samozaložbi ali v tujini. Povedali so tudi, da bodo letos več poudarka dajali strokovnosti, zato letos ni kategorije najbolj

popularen glasbenik, kajti med so v preteklosti tej kategoriji posvečali preveč pozornosti. Za vsako kategorijo, za najboljši ovtis, najboljši videospot in najboljši videokaseto, bo zasedala posebna komisija.

Lansko leto so izbor predlagali v slovenskih diskotekah, vendar ni bilo večjega uspeha. Letos bodo zato nominacije predstavili v šestih oddajah, bodo vsak četrtek ob 19.15 na TVS II. Prva oddaja bo 7. marca. Slečna priredila pa bo 20. aprila v Celju in hkrati tudi začetek glasbenega sejma. O nagrajencih bomo sproti poročali.

Novice od tu...

Na podlagi kulturne izmenjave z Beogradom so v organizaciji ljubljanskega Pupin centra v srbsko glavno mesto odpotovala nekatere slovenske glasbene skupine, tudi prekmurska. Tam so poleg Psycho*Pathov nastopili še Skytower, Ana Pupedan in Pridigarji. Maja naj bi njihove skupine nastopile pri nas.

Skupina Kontranat uspešno predstavlja svojo prvo kompak-

no ploščo z naslovom Utrati. Najprej bo svoje delovanje osredotočila na publiko v okolici Ljubljane, počasi pa se s koncerti približuje našemu koncu.

Irska skupina Cranberries se ma svojo novo ploščo, s katero želijo udariti po glasbenih lestvicah.

... in tam

Delajo s slovitim producentom Bruceom Fairbairnom, ki je uspešno pomagal ustvarjati imidž skupinam, kot so AC/DC, Aerosmith, Bon Jovi in drugi.

V 28. letu starosti je umrl Bob ren Robinson, član skupine The Boys, ki je bila ena od pionirskih sodobnega hip hopa. Vse skupine je še toliko huje, ker se je umrl ravno pripravljala, da bo izdala svoj novi album, s katerim bi se ponovno vrnila na glasbeno prizorišče. Album je že tu, veliko težje pa bo s turnejo.

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: N S T S N M V

1. MISSING - No Mercy
 2. LET HER CRY - Hootie and the Blowfish
 3. FREE AS A BIRD - The Beatles
 4. WATERFALLS - TLC
 5. THUNDER - East 17
 6. LOVE RANDEVIOUS - M-People
 7. WHERE THE WILD ROSES GROW - Nick Cave & K. Minogue
- PREDLOGI:
LOVER BE THY NAME - Haddaway
ALL ABOUT EVE - Fish & Chips
ALWAYS BE MY BABY - Mariah Carey

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. JOK NA DEŽJU - Aleksander Mežek
 2. POGREŠAL TE BOM - Jan Plešienjak
 3. ZDAJ GA POZNAM - Alenka Godec in Marta Zore
 4. NAJINA PESEM - Čuki
 5. POJDI Z NJO - Marta Zore
 6. NAJ MESECE UGAŠNE - Irena Vrčkovnik
 7. NEKDO, KI ZMORE VSE - Vili Resnik
- PREDLOGI:
10. MAREC, OB SEDMIH IN POL - Anika Horvat
MOJA SREČA, TO SI TI - Alenka Vidrih in Miha Vardjan
SAMO TI - Faraoni

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKOM, CEKRON PA Z MARELOF

1. MOJA DEŽELA - Širk
 2. NIČ NI VEČNO - Stine kovačič
 3. JOŽETU ZA PRAZNIK - Ekart
 4. V TVOJH OČEH - Alpski kvintet
 5. ROSA NA TRAVI - Rosa
 6. OBLETNICA POROKE - Ans. Franca Mihelčiča
 7. MOJA DOTA - Fantje izpod Vurberka
- PREDLOGI:
SNEGULJICA IN PALČEK - Ans. Francija Falanta
RANJENO SRCE - Štajerskih 7
KOLIKOR SPREJMEŠ LJUBEZNI - Ans. Jožeta Burnika

Izpolnjene kupone pošljite do četrta, 14. marca 1996, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 10

Glasujem za skladbo:

*tvoja:

*domača:

*narodnozabavna:

Ime in priimek ter naslov:

V okviru svoje turneje bo 26. marca v soboški kinodvorani nastopil Magnifico. Uro bomo objavili pozneje.

12. marca bo na Dunaju nastopil Lenny Kravitz, 13. marca pa v Pragi.

19. marca bo na Dunaju nastopila skupina Vaya Con Dios,

25. marca bodo na Dunaju Green Dayi.

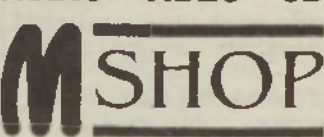
Vestnik Vestnik

MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Oliver Dragojević - Moja tajna ljubavi
2. Dražen Zec - Silvij
3. Davor Radoljić - Za ljubav jedne žene
4. Vladimir Kočiš - Zec - Ispod tvojih prozora
5. Sanja Dotežal - Hajde reci mi

Predlog: Forum - Kada moja ne budeš
GLASUJEM ZA:

AUDIO - VIDEO - CD

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

Odsevi mladosti

Ce pišete o dogodkih ...

Ceprav je tema o pustu že skoraj zastarela, se mi je zdelo škoda, da kljub vsemu ne bi uvrstil med Odseve nekaj prispevkov o tem veseljem dogodku. V prihodnje pa si res želim, da bolj upoštevate aktualnost (časovnost) pri pisanju, kadar opisujete razne dogodke oziroma teme, ki čez čas zastarijo, kot je to trenutno zima, ki se poslavja od nas. Zdaj torej pričakujem, da hoste napisali kaj o prvih spomladanskih doživetjih, opažanjih ... Če zadnjič sem zapisal, da ste k sodelovanju v tej rubriki vabljeni tudi srednješolci in sploh vsi mladi, ki vam navadna žilica ne da miru. Pa predlagajte se vi kaj, kar bi po vašem mnenju popestrilo tole našo in vašo stran!

J. G.

Prenovljena učilnica

V našo učilnico smo dobili novo pohištvo. Pripeljali so ga s tovarnjakom. To so bile različne mize in omare. Nekatere mize so za enega, nekatere pa za dva učenca. Največja je učiteljska. Štiri mize so v obliki polkroga, ena pa je štirikotna. Teh pet miz smo zložili v obliki rože. Imenujemo jo deteljica. Tam imamo knjige, ki jih lahko beremo ali gledamo, ko rešujemo naloge, ki nam jih da učiteljica. V omari pa imamo predmete, ki jih potrebujemo v šoli.

Naša učilnica je zelo lepo urejena. Zame je najlepša, ker je samo naša.

DENIS GJURAN, 3. b
Podružnična OŠ Dokležovje

Moj pulover

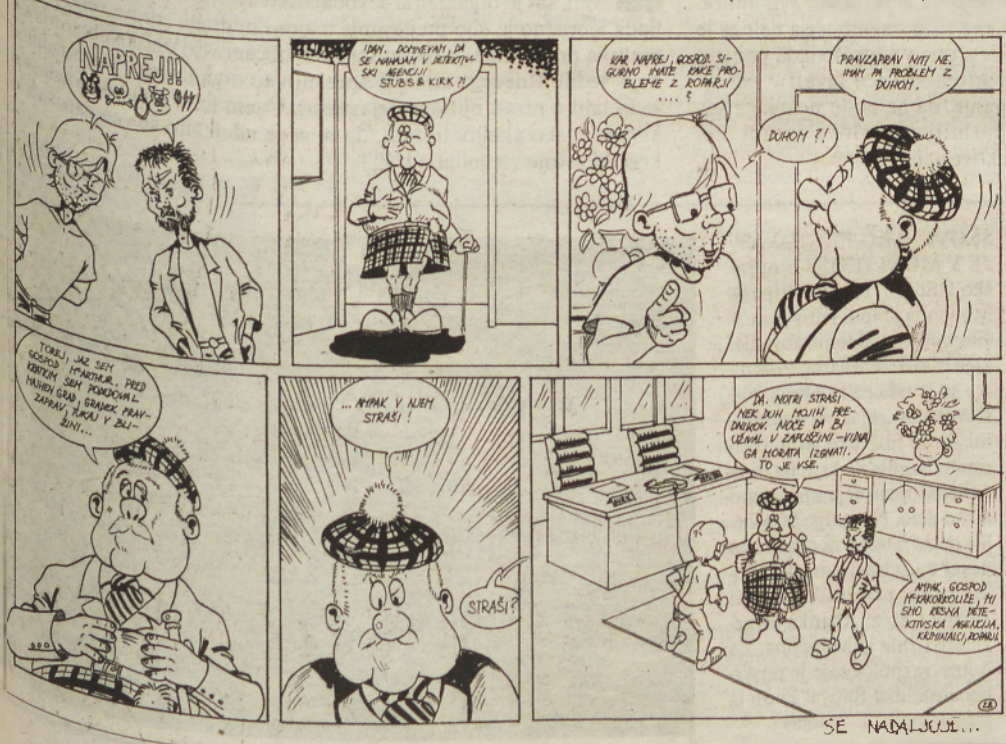
Mama mi je za zimo spletla pulover. Naredila ga je iz rjave kosmate volne. Ovrtnik je skvackala in ga prišla okrog vratnega

Pod klobukom

Zelo smo se razveselili, ko smo prejeli vabilo za sodelovanje v mladinski oddaji TV Slovenija Pod klobukom. Na literarni kviz smo se temeljito pripravili. Pre-

Ekipa Dvojezične OŠ Lendava, ki je uspešno sodelovala v mladinski oddaji TV Slovenija Pod klobukom.

O pustu

Pustni dan je, ko se mladi in stari lahko našemimo in zganjajo norčije po mili volji.

Tudi mi, učenci, smo prišli v torek namaskirani v šolo. Ko sem stopil v razred, večine učencev nisem spoznal. Eni so bili klovni, drugi rokerji, gusarji, kavboji, želve, planinci itd. »Kakšna zmešnjava!« sem si mislil.

Po malici smo imeli v telovadnici pustno zabavo. Najbolj všeč

pše urediti in ti dati najlepši poljub. Za vso družino gara, pere, lika, kuha, pospravlja, čisti, dela na vrtu, goji lepe rože ...

Ceprav je zvečer že zelo utrujena, ima še toliko moči, da te nežno pokrije in ti zaželi lahko noč. Zjutraj pa je spet polna življenja kot roža, ko jo zaliješ. Nežno te zbudi in ti prijazno vošči dobro jutro. Na mizi pa te že čaka zajtrk, ki ga ni pripravil nihče drugi kot ona.

Njej lahko brez skrbi zaupaš in zmeraj ti je pripravljena pomagati.

DANIJELA GOMBOC, 7. a
OŠ Sveti Jurij

V šoli bi bilo bolj zanimivo, če ...

... bi se enkrat na teden učili v piceriji ali slaščičarni.

(Roman Stanko)

... bi imeli pet minut pouka in eno uro odmora. (Ksenija Žizek)

... bi učitelji odgovarjali, učenci pa spraševali in ocenjevali.

(Nives Kociper)

... bi imeli namesto pouka disko. (Boštjan Štaus)

... bi v šoli plesali, peli in se samo zabavali. (Suzana Šega)

... bi učenci dirigirali, učitelji pa peli. (Ivana Zebec)

... ne bi učitelji pretiravali z učenjem. (Iztok Koren)

Vsi učenci 5. b-razreda,
OŠ Beltinci

toz za odhod v Ljubljano je bilo veliko. Med tistimi učenci, ki so se najbolj odrezali, sem bil tudi jaz.

V sredo, 21. februarja, smo odpotovali v Ljubljano. Sprejem v studiu je bil topel in kmalu smo se sprostili in trema je minila. Katja, Dunja in Davor – voditelji oddaje – so nas zabavali, spodbujali in se z nami veselili.

Pod žarometi nam je bilo sicer vroče, kar potili smo se, vendar smo vzdržali 7-urno snamenje in

Dobili smo bisernico

Pred nedavnim smo gostili na naši šoli skupino ljubomskih upokojencev, ki igrajo na tamburice. Njihov vodja Martin Frank nam je pripovedoval o njihovem delu.

Igrajo že 15 let, iz veselja, saj zaslužka pri tem ni. Nastopajo šijom po Sloveniji. Enkrat so igrali celo predsedniku Milanu Kučanu (na murskem brodu). Njihovi

se z lepimi darili zadovoljni vrnil v Lendavo.

»Zaslužili« smo 10 knjig za šolsko knjižnico, 2 videokaseti z risankami in 2 CD-plošči. Še več pa nam pomeni občutek, da smo se dobro izkazali.

Spoznali smo tudi nove prijatelje, učence z OŠ Artiče, s katerimi smo tekmovali. Rezultat je bil neodločen. Tako smo bili vsi še najbolj zadovoljni.

ANDREJ PAUŠIČ, 6. d
DOŠ I Lendava

načrti niso ravno veliki, igrati pa nameravajo, dokler bodo lahko.

Martin Frank se je učil igrati tamburico že kot otrok pri Hanzi Hubru v Ljutomeru. Pred upokojitvijo ni veliko igral, saj je bil zelo zaposlen na delovnem mestu. Njegovo glasbeno znanje mu je prišlo prav, ko je »vstopil« med upokojence. V njihovem društvu delujejo tudi pevski zbor, plesna skupina in skupina ljudskih godcev. Čas si krajšajo tudi s kartanjem, streljanjem in igranjem pikada.

Pradedek se spominja

Nekega dne sem obiskal mojega pradedka. Star je že 79 let, a se še dobro spominja podrobnosti nekaterih dogodkov, kot da bi se zgodili včeraj.

Med 2. svetovno vojno je bil tudi v Lučencu na Slovaškem, in to na prvi bojni črti. Na srečo ni bil nikoli ranjen. 21. decembra 1944. ob 21.00 so ruska letala začela metati svetilne bombe in jih je napadati vso noč. Zelo ga je bilo strah. Takrat se je zaobljubil Mariji, da, če bo ostal živ, bo vse življenje jedel iz vojaške kanglice ali šajke, kot ji on reče. In res je ostal živ, pa tudi na obljubo ni pozabil. Ker ima 11 prstov, z enajstim drži šajko, ko je.

Danes je zdrav, samo slabo sliši na levo uho. To je posledica bombardiranja. Imam ga rad.

SEBASTIAN KOREN, 4. a
Dvojezična OŠ I Lendava

mi je bila maska, ki je predstavljala babico. Mene, ninje, se sploh niso bali. Odrinili so me, če sem jim bil v napoto.

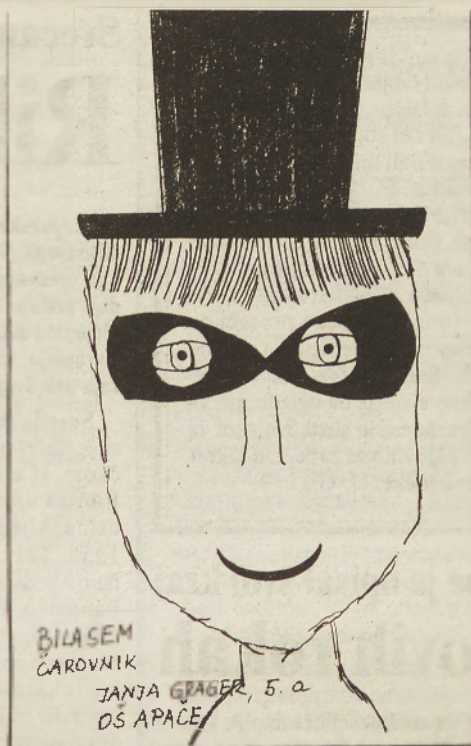
Popoldne, ko se je zbrala naša družina, smo si šli najprej ogledat pustni živžav pri gradu. Nato smo šli k babici. Pogostila nas je s pustnimi krofi. Ker sva z bratom lepo povedala pustno voščilo, sva dobila nekaj denarja za svoj žep.

Dan norčij in mask je hitro minil. Maske smo se pozabavale in tudi nekaj zaslužile. Skupaj s kurenti smo pomagale prignati starko Zimo in priklicati pomlad.

SASO SAPAČ, 4. a

OŠ III M. Sobota

Vsako leto na pustni torek priredimo na naši šoli pustni karne-

val. Otroci in učitelji se našemimo v različne maske in se odpravimo po Apačah, kjer si nas ogleduje veliko ljudi. Letos smo se preoblekli in namazali v čarovnice, gorile, klovne, pikapolonice, čebelice, palčke in tudi delavce,

ki so zahtevali večje plače, da bi lahko boljše živeli. Na šoli pa je igral ansambel Nova legija. Tako smo se naplesali in nanoreli.

MANUELA KUZMA, 3. a
OŠ Apače

Za pusta sem bila zelo smešna. Nihče me ni prepoznal. Ko pa smo jedli, mi je vsa barva izgini-la z obraza. Vsi so se smejali, jaz pa sem se samo čudila. Odšli smo nazaj v telovadnico in ocenjevali, kdo je najlepša maska. Mene je bilo zelo sram, ker na obrazu nisem imela barve. »Le kdo bo zmagal?« sem se spraševala. Potem pa so razglasili, da sem ravno jaz najlepša. Še malo smo plesali in nato odšli domov.

TJAŠA ŽALIK, 2. b
OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Pust odganja zimo. Letos je bil 20. februarja. Oblekla sem se v pajka. Mama mi je pomagala, da sem se našemila. S sestro in bratrcem sem hodila od hiše do hiše. Dajali so nam denar ali pa pustne krofe.

Pregovor pravi: »Kurentija jajce zbija, peč podirja, vse požirja.«

ANITA KIRIČ, 4. b
OŠ Kapela

Predstavljamo avtorja stripa Stubs & Kirk Igorja Banfija

Riše in igra kitaro

Tisti, ki kaj pogledate tole našo stran, rubriko Odsevi (besedno in likovno ustvarjanje mladih), ste najbrž postali pozorni tudi na strip, ki objavljamo že nekaj časa. Zapisali smo že, da je avtor nadaljevanke IGOR BANFI iz Murske Sobote in obljubil, da ga bomo še nekoliko bližje predstavili.

Ob koncu tedna, ko je prišel domov iz Ljubljane, kjer je študent 4. letnika Akademije za likovno umetnost, se je oglašil v našem uredništvu. Povedal nam je, da se je v stripe »zaljubil« že, ko mu je bilo 6 let. Takrat jih je namreč začel obudovati v Zabavniku. V osnovni šoli pa jih je začel tudi sam risati. Nekaj so mu jih objavili v šolskem glasilu, dobil pa je tudi diplomu za sodelovanje v natečaju Zvitorepca. Nekaj njegovih risb smo objavili tudi v Vestniku, kot gimnazijec v M. Soboti pa je redno sodeloval v dijaškem šolskem glasilu. Vse to je odločilno vplivalo na njegovo poklicno odločitev – študira likovno umetnost.

G. Frank nam je še povedal, da je bilo v preteklosti kar veliko tamburašev tudi v našem kraju. V spomin na druženje nam je poklonil zelo staro tamburico – bisernico. Veseli smo tega darila in upamo, da se bomo tudi mi naučili igrati na tamburico.

BRIGITA ŠMIGOC in
ALENKA MOLEC
OŠ Mala Nedelja

prigode in kriminalno-pustolovska dejanja. Osebe se streljajo, mrtvih pa ni. Pododno je »naravnana« tudi nadaljevanke Stubs & Kirk (naslov dedektivske firme).

Poleg stripov Igor ustvarja tudi oljate slike z različnimi motivi. Za svojo dušo slika tudi krajino. Ima pa še en konjiček: igranje kitaro. Ali jo sam vzame roke ali pa se dobi s prijatelji in si krajšajo čas z muziciranjem. Včasih igrajo tudi na kakšnem žuru. Mogoče bodo kdaj imeli tudi svoj band. Ni kaj, Igor ima po vsem sodeč zanimivo mladost.

J. G.

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Kaže, da še kar dobro poznate literarna dela in njihove avtorje, saj smo prejeli čez 50 pravih odgovorov na vprašanje št. 24, in sicer da je naslov romana Starec in morje, avtor pa je Ernest Hemingway. Današnji izžrebanec pa je TADEJ BRATUŠA iz Noršinec 1e (pri Ljutomeru). Čestitamo!

KUPON št. 26- ALI VESTE?

Ali veste, kdo je Martin Kačur? Vaše odgovore pričakujemo najpozneje do 13. marca.

ČRENŠOVCI - Občina Črenšovci je lani iz proračuna namenila Industriji konfekcije Velika Polana (svojčas Deloza) kratkoročno posojilo v višini 2,5 milijona tolarjev. Medtem je šla tovarna v stečaj, svetniki pa so na zadnji seji soglasno sklenili, da je potrebno v stečajni masi upoštevati tudi njihovo terjatev, da se torej ne odpovedujejo temu denarju.

Svetniki so se zavzeli tudi za nadaljevanje melioracijskih del, vendar ne takih, ki bi grobo posegla v okolje. Potrebno je predvsem zgraditi glavni odvodnik med Črenšovci in Kapco, za kar pa mora izdati gradbeno dovoljenje Ministrstvo za okolje in prostor, stroške pa naj bi pokrili iz državnega proračuna (Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo). Črenšovska občina je namreč svoje naloge že opravila. Svetnik Jože Jaklin je ob tem hudomušno pripomnil, da je bilo svojčas na ogled melioracijskega kompleksa okrog 40 najrazličnejših strokovnjakov iz Ljubljane, zato so se bali, da bodo položili vse žabe. Od takrat pa se stvari niso premaknile z mrtve točke. (J. G.)

Štefan Zdravec iz Lipe je opisal svoj kraj Pero v kmetovih rokah

42-letni Štefan Zdravec gospodari na srednjeveliki kmetiji, katere glavna vira dohodka sta živinoreja in poljedelstvo. Ob delu na posestvu se razdaja tudi za vas Lipo, saj je bil deset let krajevni odbornik, petnajst let gasilski poveljnik, več mandatov predsednik sveta krajevnih skupnosti ... Bil je tudi predsednik nekdanje Temeljne zadrugne organizacije Beltinci, član upravnega odbora KZ Panonka; sedaj pa kot član sveta Občine Beltinci zastopa interese svoje Lipe.

Štefan Zdravec pa je tudi več pisanja. Pred kratkim je izdal brošuro *Naš kraj Lipo skozi čas*. Knjižico je začel pripravljati že

polji, in je nekakšen zaščitnik lipjanskih polj. Na zadnji strani pa je prav tako barvna fotografija vaške kapelice. Brošura ni namenjena prodaji, ampak vaščanom Lipe. Natisnili so jo v invalidskem podjetju Solidarnost, pokrovitelj pa je bila d.o.o. Lojal.

Štefan Zdravec, kmet iz Lipe, je napisal 50 strani obsega knjižno delo o Lipi. - Fotografija: J. Ž.

1993. leta, predvsem v zimskem času, in končno je zagledala beli dan. Obsega 50 strani. Na naslovnici strani je križ, ki stoji med

v prihodnosti nastalo kakšno podobno knjižno delo o novejšem življenju Lipjanov. Sam zanj že zbira gradivo. J. ŽERDIN

RADENCI - Pred dnevi je posebna komisija proučila stanovanjske razmere 20 prosičev za dodelitev socialnih stanovanj. Kmalu bodo izdelali prednostno listo za dodelitev takih stanovanjskih prostorov. To pa še ne pomeni, da bodo tisti, ki bodo dobili največ točk, dobili tudi stanovanja, saj teh zaenkrat ni. Bo pa prednostna lista omogočila hitro dodelitev socialnih stanovanj takrat, ko ta bodo, denimo, da se bo kdo, ki tako stanovanje že ima, iz njega izselil. (F. Kl.)

PUCONCI - Poslopje OŠ Puconci je staro šele 13 let, a so v notranjosti že potrebna večja dela. Tako naj bi namestili žaluzije in učilnice zaščitili pred sončnimi žarki. Večja naložba pa bo zgraditev pokrite čakalnice za učence vozače, ki jih je kar 90 odstotkov. Dokumentacijo že pripravljajo, objekt pa naj bi zgradili do konca šolskega leta. Pridobitev pa imajo tudi na podružnični šoli v Mačkovcih, kjer so pred novim letom uredili gretje na plin, s čimer utegnejo veliko prihraniti, saj je to gorivo cenejše od prvotnega. Še naprej pa bo treba vlagati tudi v učno tehnologijo, saj se to bogato obrestuje. Zgled za to je računalniška učilnica, v kateri je 10 računalnikov, imajo pa tudi učitelja za računalništvo. (K. K.)

Dražja voda v Lendavi

Lendavska gospodinjstva so bila te dni nemalo presenečena, ko so dobila račune za porabo vode. Ti so bili dokaj visoki, saj bo odslej potrebno plačevati tudi takso za obremenjevanje voda. Gospodinjstva bodo morala plačati ob ceni vode še 25 tolarjev za porabljen kubični meter vode na mesec, podjetniki in pravne osebe pa enkrat višji znesek. Plačevanja takse so oproščene pravne osebe, ki imajo urejene čistilne naprave in z njimi lahko očistijo vodo do zakonsko predpisane stopnje,

teh pa je v lendavski občini zelo malo. V občini ugotavljajo, da so vode preveč obremenjene in da pravzaprav občani pijejo slabšo vodo kot pred desetimi in več leti. Tudi gradnja čistilne naprave v Lendavi se nenehno odlaga in tako se razmere še poslabšujejo. Upati je, da bo v prihodnje od te takse dovolj denarja, da bo Lendava končno dobila čistilno napravo, sicer bo denar spet porabljen za druge namene in ne za izboljšanje kakovosti vode. jani

Srečanje s Pavlom Flisarjem iz Kroga

Ribič s srcem in dušo

Kleparskega mojsta Pavla Flisarja iz Kroga mnogi poznajo bolj kot strastnega ribiča, ki se je doslej uveljavil na raznih tekmovanjih v Sloveniji, predvsem pa v sosednjih državah Hrvaški in Avstriji. O tem navsezadnje pričajo številni pokali in priznanja, ki krasijo njegovo pisarno tik ob kleparski delavnici. Sicer pa je Pavel Flisar, kot mi je zaupal, Sobočan iz Turropolja, ki se je preselil v rojstni kraj svoje žene. Na ribolov pa že privaja tudi svojega 12-letnega sina, ki naj bi stopal po očetovih stopinjah.

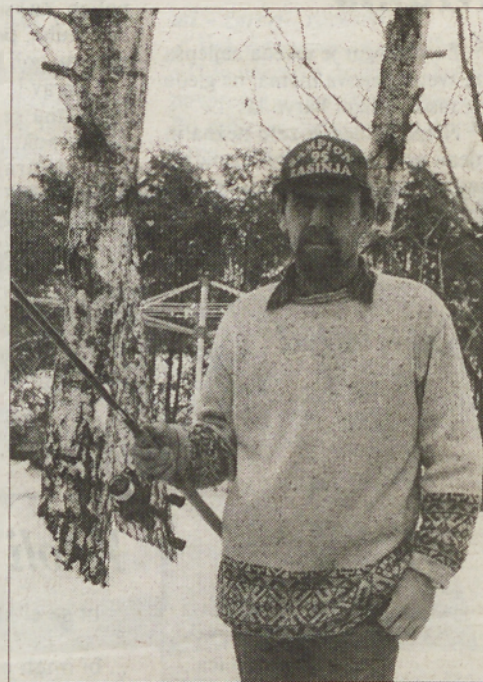
Seveda me je zanimalo, kdaj se je začel ukvarjati s tem konjičkom. »Če se ne motim, je bila Ribiška družina Murska Sobota ustanovljena nekje okoli leta 1958. Takrat sem kot 10-letni fantič hodil s prijatelji loviti ribe v Babičevo, Bagarijevo in Karoličevo jamo ter v potok Ledava v Murski Soboti. V glavnem smo lovili karase. Za ribolov me je navdušil pokojni stric. Z njim in drugimi starejšimi ribiči sem se družil in skupaj smo odhajali na ribolov k reki Muri. Takrat je bila seveda le navadna 'ribičija' z bambusovimi palicami, s katerimi smo lovili klene. Danes pa je težko najti klene, ki ljubi čistejšo vodo. Član Ribiške družine Murska Sobota sem bil ves čas, razen takrat, ko sem odšel v Nemčijo. Tudi tam sem lovil ribe, in sicer v Bodenskem jezeru. Ko sem prišel na dopust v domovino, sem takoj odhitel k reki Muri in skupaj z družino lovil ribe.«

Nekako pred desetletjem pa se je začel ukvarjati tudi s športnim ribolovom in se udeleževati raznih tekmovanj. »Najprej sem tekmoval na prireditvah, ki jih je organizirala Ribiška družina Murska Sobota. Tako sem leta 1986 na meddruštvenem tekmovanju osvojil naslov ribiškega carja, na društvenem tekmovanju v Krasčih pa sem bil tretji. Pozneje sem se aktivno vključil v športna ri-

biška tekmovanja, zlasti v Avstriji. Zatem sem nastopil tudi na tekmovanjih doma, in sicer ob zasebnih ribnikih, kasneje pa sem se vključil tudi v mednarodna tekmovanja na Hrvaškem. Že tretje leto poteka mednarodno tekmovanje za šampiona Hrvaške ob ribnikih v Rasinja blizu Koprinice, ki se ga udeležujejo številni tekmovalci iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in iz drugih evropskih držav. Prav na tem tekmovanju sem dosegel velik uspeh, saj sem lani zmagal in prejel prvo nagrado v znesku 3.000 nemških mark. Na drugih tekmovanjih pa večinoma zasedam mesta med prvimi desetim v konkurenci več kot sto ribičev. Lansko leto je bilo zame zares uspešno. Večkrat sem bil prvi in drugi. Med drugim sem ob Wagenskem jezeru v Avstriji dosegel rekord ribnika z

ulovljenimi 82 kilogrami in 40 dekagrami rib v štirih urah. V drugem ribniku mi je uspelo uloviti 63 kilogramov rib itd. Za svoje dosežke sem prejel tudi številne denarne nagrade. Upam, da bo letošnje leto vsaj tako uspešno kot lansko.«

In kaj mu sploh pomeni ukvarjanje s tem konjičkom? »Ribi-

RIBIČ OD GLAVE DO PETE - To bi lahko za navdušenega ribiča Pavla Flisarja iz Kroga z gotovostjo trdili. Fotografija: M. JERŠE

štvo je zame edini hobi. Rad lovim ribe, ki jih potem zopet spustim v vodo. Pazim, da jih ne bi preveč ranil. Zanimivo je, da ne jem rib, kar velja tudi za mojo družino. Veseli me, če lahko ribo

prelisičim in s tem dokazem, da sem boljši, da imam boljše tehnike od nje. Tako jo lahko zgrabiš in jo zopet vrneš v vodo, da lahko prosto zaplava. Temu so tudi namenjena vsa športna tekmovanja ribičev. Ribolov mi pomeni veliko sprostitev po napornem delu. Med tednom sem od jutra do večera zaposlen s stavničnim kleparstvom, ob koncu tedna pa odhajam na ribiška tekmovanja. Zdaj je mrtva sezona, Avstriji se začnejo tekmovanja sredini marca, aprila tudi na Hrvaškem, od maja dalje pa v soboto in nedeljo v Avstriji. Tekmovanje ne manjka tudi v okolici Murske Sobotice in na Štajerskem, zasebni ribniki pa so tudi na južnem območju.«

Ribiška tekmovanja so gotovo dobra priložnost za spoznavanje ljudi iz drugih držav. Vedno se srečaš s starimi prijatelji in se sproščenemu pomenku pozabiš na vsakodnevne skrbi. Za ribiča pa sta bistvenega pomena koncentracija in sproščenost. Če te klobi moti, avtomatično zamudiš, obločajo pa ravno stotine sekund, kot pri smučanju. Če samozavestno trenutek pogledaš stran, si že mudil in ne uloviš ribe, ki bi jo odloča o tvojem rezultatu. Na gre pa tudi brez dobre opreme. Imam italijansko opremo, ki jo in od nje se ne bom ločil. Njivo imam več ribiških palic, jih uporabljam za razne namene. Njihova uporaba je odvisna od vremenskih razmer. Če je mraz, uporabljam palico, ki jo uporablja veter, moraš takoj zamenjati ribiško palico. Z sedaj pa se praviloma na veliko mednarodno tekmovanje v Rasinja, ki bo aprila, maja, junija, septembra in oktobra. Upam na najboljši rezultat, čeprav se s tem ne obremenjujem preveč. Pomembno je, da sodeluješ in se ob vodi sprostiš, mi je ob koncu pogovora razvil velik ljubitelj ribolova Pavel Flisar iz Kroga. MILAN JERŠE

Tudi v D. Lakošu krajevna skupnost

Doslej enotna krajevna skupnost za naselja Dolnji in Gornji Lakoš se bo kmalu razdelila na dve. Tako so se odločili krajanje D. Lakoša, saj menijo, da bodo lahko hitreje uresničevali razvojne programe vasi. Dolnji Lakoš se je v zadnjih letih trudil, da bi zagotovil svojim krajanom boljše življenjske razmere. Razvilo se je podjetništvo, odprli so trgovino, dobili asfaltirano cesto in v prihodnosti pa se želijo priključiti na plinovodno omrežje. Uredili so tudi kulturni dom in v njem razvili bogato kulturno življenje. Upajo, da bodo v lastni krajevni skupnosti lahko zagotovili več denarja za urejanje komunalnih in drugih problemov. jani

Udomačitev ptic

Prva ptica, ki so jo udomačili in začeli gojiti samo zaradi njene lepote in ne zaradi koristi, je kanarček. Lepota in prijetno žgolenje pa tudi precejšnja trdoživost so tega ptiča postavili za nekakšen pravzornik »kletkarja«.

Zgodba govori, da je kanarček prispel v Evropo v 17. stoletju, njegova domovina pa so Kanarski otoki ter prečudovita otočja Madeire in Azorov. Eden prvih udomačenih ptičev je tudi skalni golob. Ptica, ki še danes simbolizira mir, je začel živeti s človekom 2600 let pred našim štetjem. Skoraj v vseh starih kulturah je imel status svete živali. Toda ljudje nikoli niso zanemarjali tudi njegove uporabne vrednosti: cenjeno je bilo golobje meso, perje je romalo v blazine, že v starem Egiptu pa so bili golobi tudi najhitrejši poštarji. V obdobju, ko sta se sprijateljela golob in človek, je prišlo tudi do udomačitve kokoši bankive, prednice današnjih kokoši. Danes sicer nimajo zavidanja vrednega življenja, ker se prej ko slej znajdejo na krožniku. Od okrasnih kletkarjev je bila aleksandrova papiga med prvimi »obiskovalci« Evrope. V Grčijo jo je v 4. stoletju pred našim štetjem prinesel sam Aleksander Veliki. Najbolj razširjena in priljubljena papiga skobčevka pa je prispela iz daljne Avstralije. Papige so bile izizzv za ljubitelje in resne rejce, ki

so s pomočjo umetne selekcije uspeli ustvariti izredno pestrost barv. Tako je nastala nova veja človekove dejavnosti, avikultura. Njena najpomembnejša naloga je vzreja ptic v ujetništvu, ki pomeni za prostoživeče živali v naravi upanje, da ne bodo postale žrtev neusmiljenega lova zaradi človekove zabave.

SLOVENSKO PUSTOVANJE V MÜNCHNU - Slovensko kulturno društvo Lipo iz Münchna je tudi letos pripravilo tradicionalno pustovanje, ki je bilo 9. februarja. Prireditve se je udeležilo okrog 200 slovenskih rojakov; med njimi jih je bilo precej maskiranih. Komisija, ki je izbirala najlepše maske, je imela zato težko delo. Nazadnje je podelila deset nagrad za otroke in deset za odrasle maske. Pokrovitelji prireditve so bili Terme Čatež, Abanka in nekatere firme iz Münchna. Za dobro razpoloženje je poskrbel ansambel Raoyai Flash iz Černelaveca. (L. Varga)

100 milijonov za krajevne skupnosti

Lani so dobile krajevne skupnosti v lendavski občini iz občinskega proračuna nekaj nad 70 milijonov tolarjev. Ta sredstva so dobile za gradnjo infrastrukturnih objektov, za stroške razsvetljave in redno dejavnost. Letos pa bodo za te namene dobile blizu 100 milijonov tolarjev. Letos naj bi občina vsem krajevnim skupnostim pomagala pri urejanju ali gradnji mrliških vežic ter tako uveljavila zakon, ki ne dovoljuje, da bi pokojniki do pogreba ležali doma. Večina krajevnih skupnosti je ta problem že uredila. Vsaka vas, ki je lani gradila mrliško vežico, je dobila iz proračuna pomoč v višini milijon tolarjev. Krajevne skupnosti bodo tudi letos dobile to pomoč. Krajevne skupnosti si pri uresničevanju razvojnih načrtov seveda pomagajo tudi s krajevnimi samoprispevkami in drugimi dohodki. jani

NEGOVA - Tako kot marsikje drugod, so se v teh dneh tudi v goski gasilci sešli na letnem občnem zboru, kjer so govorili o lanskih aktivnostih in zastavili letošnje naloge. Ker pa je dosednji predsednik odstopil, so izvolili novega. To funkcijo je prevzel podpredsednik Slavko Lončarič. (J. J.)

DOKLEŽOVJE - Krajevni odbor Rdečega križa je dokaj delovno, saj je organiziral krvodajalsko akcijo, v kateri je dalo kar 71 ljudi. Koristno je bilo predavanje o aidsu in druga zdravstvena predavanja. V tednu starejših občanov so obiskali bolne ljudi, v tednu Rdečega križa so sprejeli v to organizacijo več mladih, še bi lahko nicali njihove dejavnosti. V tem tednu, ko bodo imeli krvodajalsko akcijo, bi radi, da bi se je udeležilo še več darovalcev krvi, ki rešuje življenja. (J. Ž.)

Ivan Horvatič končno rehabilitiran

»Rešitelj Razkrižja«

Prejel častni znak svobode Republike Slovenije

Letos bo poteklo 50 let od nenavadnega dejanja Ivana Horvatiča iz Razkrižja, ki je odločilno vplivalo na nadaljnjo usodo Razkrižja in okoliških vasi. 12. junija 1946 se je, potem ko je bilo predvideno oziroma že tako rekoč odločeno, da bo to območje pripadlo Hrvaški, na skrivaj odpravil skupaj s svojim sodelavcem Simonom Kutnjakom v Beograd in pri takratni zvezni kontrolni komisiji za določitev meje med jugoslovanskimi republikami odločno zahteval, da ostane razkriško območje v Sloveniji, ker je to volja tamkajšnjih ljudi.

V takratnih razmerah je bilo to vsekakor zelo pogumno dejanje, saj sta marsikaj tvegala. Izkazalo pa se je, da njuna pot v Beograd ni bila zaman. Razkrižje je v Sloveniji! Žal je bilo takrat to dejanje hitro pozabljeno, kaj šele da bi jima izrekli kaj kakšno pohvalo in priznanje. Imela pa sta težave zaradi nesoglasij s tedanjo ljudsko oblastjo so ju celo aretirali in za nekaj časa zaprli. Kasneje pa se je moral Ivan Horvatič zaradi raznih pritiskov z družino preseliti v Polule pri Celju, kjer živi še danes.

Sele predlani se je mlajša generacija Razkrižanov spomnila svojega rojaka in njegovega nenavadnega dejanja ter mu vrnila dobro ime s podelitvijo priznanja krajevalne skupnosti. Od takrat se je spet začelo govoriti o Ivanu Horvatiču kot »rešitelju Razkrižja«.

Ivan Horvatič je bil neizmerno vesel, ko ga je predlani obiskala mlajša generacija domačinov iz KS Razkrižje in mu podelila priznanje. Podelitve častnega znaka svobode Republike Slovenije v Ljubljani pa sta se kot predstavnika Občine Ljutomer udeležila župan Ludvik Bratuš in tajnik KS Razkrižje Stanko Ivanušič. Pridružil se jim je tudi nekdanji razkriški učitelj in znani skladatelj Janez Kuhar, ki je pred 2. svetovno vojno vodil razkriški mešani pevski zbor in bil legendarni partizanski harmonikar. Vsi navzoči so slavljencu Horvatiču v čast zapeli slovensko narodno Kol'ko kapljic ...

vem imenu mu ga je izročil predsednik državnega zbora Jožef Školč.

»Ob mláčnosti, nepoznavanju razmer in celo nerazumljivem protislovenskem ravnanju višjih oblastnih organov v Ljubljani in v Ljubljani so se morali ljudje sami odločno postaviti za svoje narodnostne, kulturne in jezikovne pravice in obenem tudi za gospodarske interese. Pri tem so nekateri med njimi, po večini aktivisti Osvobodilne fronte, prevzeli največje breme. Najbolj trden v odločnosti, da se mora uresničiti volja prebivalcev

Razkrižja in Robadja, da njihova kraja ostaneta v Sloveniji, je bil tajnik krajevalne ljudskega odbora Ivan Horvatič. Upravičeno se ga drži sloves, da je rešil Razkrižje. Njegovi rojaki, sovaščani so mu takrat zaupali, danes pa mu izkazujemo hvaležnost. Prav je, da se tej hvaležnosti na simbolični ravni pridruži tudi slovenska država in Ivanu Horvatiču izreče priznanje za njegove zasluge pri varovanju slovenske kulture in državne integritete ter se mu tako tudi opraviči za nerazumevanje in mačehoski odnos, ki mu ga je izkazovala naša povojna oblast,« je med drugim poudaril Jožef Školč, ko je izročal visoko odlikovanje zaslužnemu Razkrižanu. Obenem mu je čestital tudi ob njegovi 84. letnici, ki jo je praznoval pred nedavnim, ter mu zaželel še veliko trdnega zdravja in mirne, srečne dni.

JOŽE GRAJ

Grlava, Šalinci in Krištanci želijo ustanoviti lastno krajevalno skupnost Ali na referendumu ali zboru občanov

Dilema naj razreši ljutomerski občinski svet

Iniciativni odbor za ureditev položaja vasi Šalinci, Krištanci in Grlava, ki si prizadeva za ustanovitev samostojne krajevalne skupnosti, je pred kratkim naslovil Občinski svet Občine Ljutomer vlogo, naj se le-ta opredeli, ali morajo izvesti referendum ali pa lahko sprejmejo sklep o ustanovitvi krajevalne skupnosti na zboru občanov. V tem primeru bi morali še prej spremeniti določila občinskega statuta, ki govorijo o tem vprašanju.

Svojo pobudo utemeljujejo z dejstvom, da so se vaščani vseh treh navedenih vasi na poizvedovalnem referendumu o ustanovitvi novih občin z veliko večino odločili, da ne želijo ostati v KS Veržej. Zaradi tega so medtem izvedli tudi posebno pisno anketo, v kateri se je več kot dve tretjini krajanov odločilo za ustanovitev samostojne krajevalne skupnosti. Od te namere pa so, kot kaže, odstopili v Banovcih, kjer niso izvedli ankete niti se njihova predstavnika nista udeležila sestanka iniciativnega odbora.

Na Grlavi živi 112, v Krištancih 84 in v Šalincih 190 prebivalcev. Kje naj bi bil sedež samostojne krajevalne skupnosti, če jo bodo ustanovili, zaenkrat še ni dogovorjeno. Kakšno pot bodo morali ubrati, da uresničijo to pobudo, pa je zaenkrat odvisno od občinskega sveta. Inicativnemu odboru se ne zdi potrebno, da bi morali imeti še enkrat referendum in obvezno overiti podpise, ker so se vaščani že na referendumu o ustanovitvi novih občin izrekli, da ne želijo ostati v KS Veržej (tudi

Kot je med drugim zapisano v omenjeni pobudi, želijo vaščani Grlave, Krištanc in Šalincev vzeti razvoj krajev v svoje roke, »saj v zadnjih letih, sploh pa potem, ko so se referendumsko odločili, da gredo iz KS Veržej, v teh vaseh ni bilo storjenega ničesar in še tisto, kar je bilo narejeno, je bilo realizirano predvsem na podlagi angažiranja vaščanov samih, ki so bili člani sveta KS Veržej«.

J. G.

Na Gibini je bilo turško pokopališče Zakaj Stari pil?

Popotnik, ki ga vodi pot skozi Gibino – z razkriške ali s hrvaške strani –, ne more spregledati občestne table, na kateri piše Stari pil. Gre za nov gostinsko-trgovski lokal, ki sta ga uredila Oto in Hermina Simonka. Zanimalo nas je, zakaj nekoliko nenavadno ime. Kaj neki pomeni pil?

»Kot mi je pripovedovala babica, je bil tukaj, kjer stoji ta hiša, svojčas opuščen kos zemlje, kjer je v glavnem raslo grmičevje. Lastniki te parcele so bili Žabotovi oziroma nazadnje moja babica Katarina, ki se je pred poroko pisala Alt. Ko so oni okrog leta 1910 gradili hišo, so tu kopali zemljo. Pri tem pa so nepriznoma v razna znamenja, ki so pričala, da je bilo nekoč tu turško grobišče. To se je potem hitro razvedelo in nekdo je obvestil o najdbi tudi predstavnike turške države. Kmalu nato so prišli njihovi ljudje, pobrali okostja in drugo, kar je bilo na grobišču, ter postavili »pil«, to je nabožno znamenje v obliki polkroga na stebru. Zgoraj so bili obrisi odsekanih glav. Kasneje so tu postavili križ s kipom Janeza Nepomuka, ki je zdaj v gibinski kapeli,« nam je Hermina na kratko pojasnila nenavadno ime, ki je ostalo vse

do danes. In kdaj naj bi to hodili turški vojščaki? Po vsej verjetnosti je bilo to po letu 1526, ko so v veliki bitki porazili ogrsko vojsko pri

Tu, kjer danes stoji gostinsko-trgovski lokal Stari pil, je bilo vse do leta 1910 turško grobišče.

Mohaču in potem od tam nadaljevali svoje osvajalske pohode

tudi v naše kraje. Morda so kdaj ravno pri Gibini prečkali Muro – tam je dolgo vozil čez reko brod – in še prej tam pokopali svoje mrtve vojščake; najbrž v prepričanju, da jih bodo kdaj kasneje, ko se bodo to vrátili, »pobraли« in odnesli v Turčijo. Zgodilo pa se je drugače in njihovo grobišče je ostalo nedotaknjeno, dokler niso Žabotovi tam začeli kopati zemljo za gradnjo hiše. Svoječas so tudi govorili, da pri

Starem pilu straši, a zgodilo se ni nikomur nič. Danes pa spominja na tisto zapuščeno parcelo in nekdanje turško grobišče le ime.

JOŽE GRAJ

Silvija Ovčar - Kert

Slikarka amaterka iz Veržeja

Priznani koroški naglas jo je izdal, da ni domačinka. Silvija Ovčar - Kert je povedala, da se je pred nekaj leti preselila v Veržej z Raven na Koroškem, in slika. Nadarjenost za slikarstvo je pokazala že v osnovni šoli, žal pa se ni mogla izobraževati v tej smeri, pač pa se je izučila za frizerko.

Prve slike, tako oljne kot one, ki jih je naslikala z ogljem, so bile na kartonu. Je izrazita krajarka, to pa ne pomeni, da ni

Slikarka amaterka Silvija Ovčar - Kert med svojimi slikami

krajine z jezeri, livadami in slikovitimi skalami. Nekaj slik pa je tudi iz obmurskega sveta, denimo Babičev mlin iz Veržeja. Tega, da se je preselila v Veržej, ne obžaluje, saj, kot je povedala, je komaj tu našla samo sebe in začela intenzivneje slikati. Za to pa je po svoje »kriv« slikar, prav tako samouk Jože Osterc, ki ji je dal navdih za delo in jo tudi sicer pogosto spodbuja. Doslej je ustvarila okrog 150 slik.

S slikarko Silvijo Ovčar - Kert sem se pogovarjal pred slovenskim kulturnim praznikom, ko je v termalnem kopališču v Banovcih pripravljala razstavo svojih slik. Bila je vznemirjena, saj je bila tik pred prvo javno predstavitev svojih del. Večina je nastala z nanašanjem barv na platno z lopatko.

Odziv obiskovalcev na razstavljenih delih je bil ugoden, kar ji je nedvomno velika spodbuda za nadaljnje ustvarjanje. Ker se je pred kratkim upokojila, pomeni, da bo poslej imela več časa za svoj konjiček.

F. FERENCEK

Gostovanje v Porabju

Predstavniki Društva upokojencev Murska Sobota, ki ravno letos praznuje 50. obletnico uspešnega delovanja, so v nedeljo gostovali v Slovenski Vesi v Porabju na Madžarskem. Številnemu občinstvu v dvorani kulturnega doma so se predstavili s kulturno prireditvijo, ki so ji dali naslov V Porabju so dobri ljudje. Nastopili so: moški kvartet pod vodstvom Aleksandra Vlaja, pevci upokojenskega mešanega pevskega zbora Vladimirja Močana ter glasbeniki in recitatorji, pri čemer so se jim pridružili tudi učenci druge osemletke iz Murske Sobotice, ki pogosto nastopajo s člani upokojenskega društva. V programu je sodelovala tudi skupina ljudskih pevki iz Porabja. Sicer pa so se s prireditvijo spomnili tudi mednarodnega dneva žena. Gostovanje v Porabju sodi v že utečeno sodelovanje soboškega upokojenskega društva z Zvezo Slovencev na Madžarskem, kjer razmišljajo o ustanovitvi kluba upokojencev. M. J.

ZLATOPOROČE

NCA SMEJ – Rozalija in Štefan Smej iz Bratonec sta se poročila pred 50 leti in pred kratkim sta slavila zlati jubilej. On se je v življenju ukvarjal z zidarstvom. V zakonu so se jima rodili štiri otroci. Zda pa imata že štiri vnuke in enega pravnuka. Slavljenca, ki sta praznovala v gostišču Piramida, sta čila in zdrava, četudi nista več ravno mlada: Štefan je star 80, Rozalija, ki se je nekoč pisala Sabotin, pa ima 73 let. Znova sta se »poročila« v bratonski kapelici, kjer so jima zapeli domači pevci. Kako tudi ne, ko pa je tudi Rozalija že trideset let njihova članica. Spomnili so se ju tudi v krajevni skupnosti, saj jima je njen predsednik Milan Kerman čestital in izročil darilo. – Fotografija: J. Ž.

Vestnikov fotograf je skorajda tvegaj življenje, da je naredil te posnetke!

Ceste in mostovi, kjer ni prometne varnosti?

Tovornjak za tovornjakom drvi po cesti M 10-1. Tako je že skorajda pet let. Šoferji v tovornjakih, ki so v glavnem tehnično neprimerni, so z vseh vetrov: Rusi, Ukrajinci, Poljaki, Slovaki, Romuni, Makedonci ... Cesta med Mursko Soboto in Gornjo Radgono, ki je bila zgrajena za potrebe lokalnega prometa, se je spremenila v mednarodno tranzitno pot. Tudi most čez reko Muro med Petanjci in Radenci ter drugi mostovi čez močvirnat, vendar zaščiteni predel ob reki so neprimerni za tovorni promet. Most, na katerem so pred leti naredili le lepote popravke, je preozek in že skoraj povsem uničen. Ograje, ki so jih postavili tik pred velikim povečanjem prometa, ne bodo mogle več dolgo zadržati polzečih in drsečih vozil. Katastrofa je pred vrati, ekološka ali človeška.

Domačini in vodstva občin Tišina-Cankova, Radenci in Gornja Radgona ne bodo čakali na katastrofo, ampak bodo zahtevali rekonstrukcijo magistralne ceste, popravilo ali gradnjo novega mostu čez reko Muro, vrnitev povzročene škode na hišah ter zagotovitev

prometne varnosti tudi drugim udeležencem v prometu, predvsem otrokom, pešcem in kolesarjem. Načrtovana gradnja avtoceste ne more biti izgovor, da ne bi rekonstruirali – zaradi tovrnega prometa povsem uničene – magistralne ceste.

Načrtovanje rekonstrukcije

ceste M 10-1 od Gornje Radgone do Murske Sobotice ni nekaj novega, saj so tako rekonstrukcijo kot obvoznico Rade-

Bodo opozorilni trakovi zadržali cisterno z naftnimi derivati, ki bo zaradi pretesnega izogibanja drsela proti močvirju, ki je pravzaprav pod spomeniškim varstvom?

Od originalne stare ograje na mostovih čez močvirnat predel ob reki Muri je ostalo bore malo – na vodovarstveno in vrečno območje vsi pozabljajo.

di gradnje nove ceste na vrbduktih in pilotih? Če so naši manjkajoči denar za ljubljansko obvoznico na močvirju, ki stane veliko več, kot je bilo prvotno predvideno, bi ga morali najti tudi za to uničeno cesto!

Bernarda B. Peček
Fotografije: Jure Zaukec

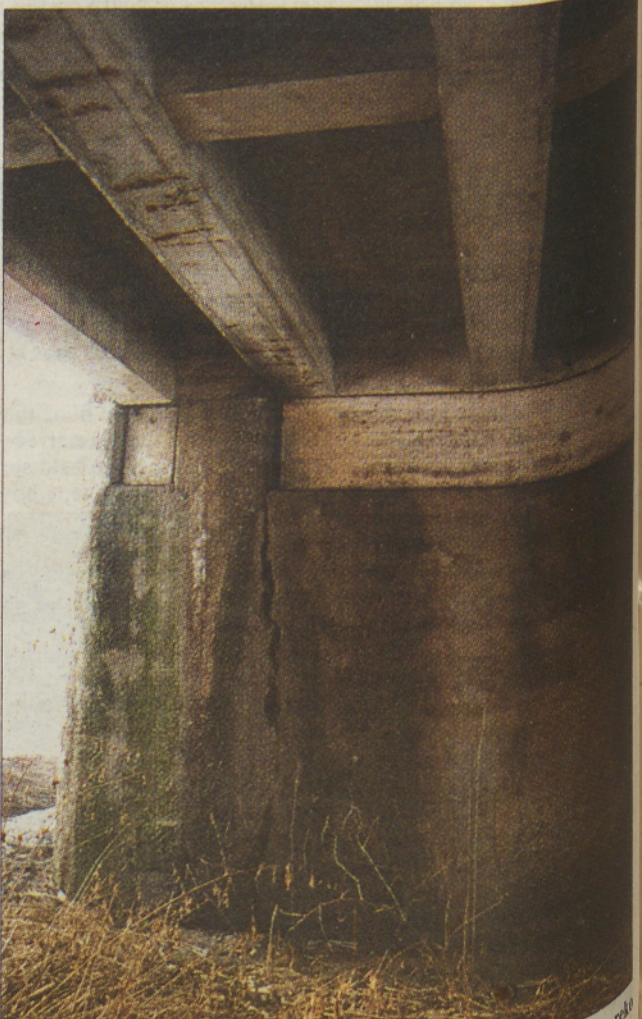
nec z novim mostom načrtovali že nekajkrat. Vedno so se našli kakšni razlogi, da do resnejših priprav ni prišlo: pred desetimi leti je bilo škoda Zátóna, pred petimi leti je načrtom nasprotovala politična stranka, danes pa zanje ne marajo slišati zaradi načrtovane avtoceste. Če bo gradnja na tem delu murskih bregov prepovedana, bo prepovedana tudi drugje. Boljša cesta in most pa sta nujnost zaradi osnovne življenjske varnosti. Ali bo več škode v okolju zaradi »naslonitve dodatnih nasipov« ali zara-

Cesta na Petanjcih je podobna zorani njivi, stene in stropovi hiš so zaradi tovrnjakov razpokani, ljudje pa nenehno v življenjski nevarnosti in psihično uničeni.

Le kaj se bo zgodilo, če se bo ksen tovor ali avtobus ljudi premočno »naslonil« na tole ograjo nad deročo reko Muro?

Če bi šoferji tovrnjakov videli, kakšni so nosilni stebri mosta čez reko Muro, bi verjetno trikrat premislili, preden bi enkrat zapeljali čez njega.

Kujski val, ni nam jasno, zakaj o tem ni nihče nič poročal

Na predpustni ponedeljek leta gospodovega 1996 je po 1250 letih država Slovenija kot prva na svetu priznala državo Vatikan. Ta majhna in zatirana država si je skozi stoletja končno izborila svoj prostor na zemeljski obli. Krvavo so jo tolkli Inki in Azteki v Južni Ameriki. Njene državljane so pobijali kruti protestanti v Nemčiji in tudi v Sloveniji. Črnci v Afriki so jo spravili na rob propada, ko so jo zasuli z dobički od kave in arašidov. Edini, ki jim je stal ob strani, je bil rimski cesar Neron, ko jim je metal v areno divje zveri za prehrano. Upamo, da bodo slovenskemu zgledu sledile tudi druge demokratične države tega sveta.

Onda di cavallo, zunaj politična reakcija

To nedolžno jagnje na križu in v hlevčku je samo predhodnica novega rimskega imperija. Naši ljudje že sto let in več dajejo tudi poslednji krajcar v Italijo. Za hvalnost smo dobili že vsaj dve okupaciji, sedaj je pred vrati nova. Nenasična fašistična zver je že tu ob pomoči slovenskih domačih izdajalcev. Cestna družina je očito ena od njihovih trdnjav. Za naš denar naj bi jim zgradili cesto na vzhod in povozi-

li rodovitno Prekmurje. Neuspelemu poskusu »vračanja« premoženja optantov sledi proizvodnja nove zgodovine. V Borovnici leta 1945 italijanskih ujetnikov niso pobili, kot bi danes Italijani radi prikazali, pač pa so po dogovoru Togliati - Tito jeseni 1945 izginili s prvim vlakom domov. V Borovnici so vojsko služili fantje iz Goriškega in to nam je povedal človek, ki je takrat skrbel za njihovo prehrano (bili so dobri jedci, za hrano so menjali tudi odeje). Zadnja okupatorska akcija rimskega tožilca Pittita izkorišča neumnost prejšnje države Jugoslavije, ki je »zastarala«

italijanske vojne zločine nad našimi ljudmi. Vojni zločini ne zastarajo nikoli in zdaj bo moralna preiskava o vojnih zločinah narediti tudi Slovenija. Italija naj svoje splošne krize ne izvažajo, Slovenija pa naj se preneha spreminjati v njeno neuspelo kapitalistično-mafijsko kopijo, če ni že prepozno.

Kujski val, izjava tedna

Sedanji župan: »Župan strohni, miza pa ostane.«

Prejšnji župan: »Bil sem župan in še bom župan.«

Kujski val, reklame

Turistična agencija Gaber ponuja enotedenske izlete s seminarji za vse predmete osnovnih šol. Posebnost njihove ponudbe je, da so seminarji zastoj za pomurske in štajerske učitelje v obmorskih hotelih najvišje kategorije poleti, na vrhuncu turistične sezone. Pozimi so seminarji zastoj za slovenske učitelje iz obmorskih krajev v termalnih zdraviliščih po Prekmurju ali v najdražjih smučarskih središčih. Prijave niso potrebne, saj pride vsak učitelj na vrsto vsaj dvakrat letno.

Kujski val, po željah

- Dragi babici želijo vse najboljše za njen praznik vsi, ki so z njo vsaj malo v sorodu. Poklanjajo ji pesmico z naslovom Ljubi Ljubi Ljubi vse ljudi, da boš herbal tudi ti.

- Svoji izvoljenki poklanja pesem z naslovom Poprešal te bom, znanega preškega pevca Jana Plastelina, nekdo, ki jo ima rad.

Radio Kujski val, poslušate nas lahko na frekvenci 94,6 megabajtov, vsak dan od zjutnja do konca.

nikda stari kartaške pravili, da se karte zmešajo pa začajo znova talati, te tej, šterin nejde po plani, rabuko zatirajo, ka je tou več nej demokracija. Soudid Vinci Želaroč, šteri je tudi nikda son fpartiji būo, pravi, ka ga je božji stik mōu, ka je ze pred dosta leiti vido, ka tisti najbole trdi komunisti so f svoji žepkaj Marijine kepe nosili. Pa njemi je eden preveč dober pajdaš pravo, ka tou zatou, ka se pekla boji, či naprijliko na of svejt prijde. Da je pa zaj tak skončano, non fčasi referendum ohečavlejo od toga, zakoj so non pa te nej referendum pontjali, da so atomsko elektrarno delali, za štero gnes si pravijo, ka je tak kak nabita bomba, či se kaj zmrsi, te naš celji mali narod krepa, zakoj so nej pontjali referendum te, da je vō prišlo, ka se našin delafcon pa narodi kradne se, ka so duga lejta spravili, pa je zaj v rokaj tisti, ka so te oblast vrokaj meli?

Pred cajton san šteu v eni novinaj, ka eden tvoj pajdaš piše, kelko mark je somo un spravo ništernin občinah, ferman pa društvan, pa mi je zaj na pomet prišlo, ka ovi velko navolo majo, ka nikak prinas marke štampa, pa si mijslin, ka je mogouče tou tou. Či je pa naprijliko spravo telko tolarof mijmo parlamenta pa v markaj vō povedo, te je pa tou ščista drujo.

Napijso je eše, ka je tou somo njegva zaslug, zatou ka je v dobroj stranki, ka če bi vsteroj drujo būo, toga nebi mogo. S toga se zaj vijdi, ka nej glavno, kakši je Kōvet, somo naj je v dohroj stranki, pa bi po mojoj paverskoj pameti bilou najboubše, ka bi si bilij v ednoj stranki, pa bi te si lejko svojin volilcon se spravili, pa te več nonč nikšega škūppožavanja novinarof nebi trbelo.

Bog Te žegnaj.

Tvoj Janči Borojčnjek
s Čurgove, po fašenki 1996

Protokolarna kava

Fotograf Marjan, ki ima svoj atelje tam na koncu mesta, je svoboden mislec. Le njegova soproga Meta mu včasih delno ovira svobodo misli. Če ga naključni obiskovalec vpraša, ali snemajo tudi akte, mu odvrne, da zato pač ni časa.

Njegov sosed, mesar Lojz, je prav tako svobodomiseln človek, ki pa nima podobnih težav s soprogo. Zato je njegova svoboda bolj izrazita. Tu v neposredni bližini je še gostilna, kjer spijeta s prijatelji in obiskovalci dve kavi na dan. Prva, jutranja, je navedna, le toliko, da človek pride k sebi, druga, opoldanska, pa je »protokolarna«.

Vsakdo, ki vsaj nekaj da nase, bo prišel nekaj minut pred dvanaajsto, takrat Marjan in Lojz ponavadi gresta na »protokolarno«. Lojz izobesi na vrata mesarije pripravljene listek z napisom »Pridem takoj«. Stalne stranke poznajo ta običaj in ne gnjavijo med dvanaajsto in četrta eno.

Marjan, ki je bolj svobodne profesije, ne izobesi nič. Pač pa pusti vrata ateljeja odprta, toliko, da se lokal »prezračijo«. Na vprašanje, ali se ne boji, da bi mu kaj ukradli, odgovori: »Saj so že vse pokradli, kur se je dalo odnesti.«

Včasih zmoti Lojza točno ob uri protokolarne kave kakšen zelenec ali pa naključna stranka. Tedaj je Lojz slabe volje, a vseeno prijazno postreže kupca. Potem se v gostilni Pri vrču opraviči, da je zamudil protokol. Dostikrat, če le morem, pridem malo pred dvanaajsto, ker se že vnaprej veselim protokolarne kave.

Tu so še drugi občasni obiskovalci, upokojeanci, postopači, klošarji in pripadniki svobodnih profesij. Toda za našo mizo lahko sedi le »krema«. Poleg omenjenih dveh mojstrov je tu še upokojeni gospod Ivek, poznavalec lokalne zgodovine in sploh strokovnjak za vse mogoče zadeve.

Tu je še en sosed obrtnik, steklar Nejc, ki o vsaki zadevi sodi avtoritativno in ne trpi ugovora. On je enako strokovnjak za vprašanja zgodovine in politologije kot za vprašanja psihologije in psihiatrije ali pa nege dojenčkov. Glede svojih teorij ne trpi ugovorov.

Občasno se približa »protokolarni mizi« kakšen pijanček starega kova ali pa modernejši klošar. Ponavadi ima kakšno zelo nujno zadevo, ki se konča s prošnjo za kakšnega kovača ali pa kar konkretno s prošnjo za dva deci.

Marjan, dobričina, še nikomur ni odbil prošnje, zato ga vsi nadlegujejo. Kava, ker je protokolarna, mora biti hitra, najprej se poslovi Lojz, ki ga verjetno pred vzhodom v lokal že čaka kakšna nestrpna stranka. Marjan včasih posesti malo dlje, saj se potencialni fotografiranci ponavadi zatečejo kar K vrču in mu naznanijo, da bi se radi slikali ali dobili svoje fotografije.

Marjan, ki je umirjen filozof, podpre njihovo nestrpnost z besedami: »Bolje čim prej, saj smo vsak tremetek starejši.« Če gre za starejšo gospo, ji reče: »Bomo pa naredili malo več slik, verjetno imajo kar veliko povpraševanja med kavalirji.« Čisto vsaku zaradi, čeprav jih ima na plečih že krepko čez sedemdeset.

S tem se čas protokolarne kave izteče, mirno življenje v predmestju pa se nadaljuje.

Borivoj Repe

Lendavski perenci

Drage moje občanke! Leto je naokrog in spet je pred vami 8. marec, dan žena. V novem obdobju so vam hoteli »črni« ta praznik ukiniti in ga nadomestiti z drugim, a jim to ni uspelo. Tradicija je pač tradicija in to, kar so uvedli »rdeči«, ne bo kar tako izumrlo, mar ne? Tudi zato bo tako ostajalo še dolgo, ker na vaš praznik lepo praznujemo tudi mi - možje.

Drage moje ženske! Pred vami je torej praznik, ki ga lahko praznujete že danes, vsekakor pa boste to storile jutri, v soboto ali nedeljo. In kako ga boste praznovali? Kar dobro vas poznam, saj sem navsezadnje že starejši človek. Tiste, ki ste (še) zaposlene v Planiki, Muri, Beltinki ali Dežnikarni, boste pač tudi te dni še naprej pridno poganjale šivalne stroje, da v tem odločilnem mesecu ne bi bile pod normo, kar je lahko eden od razlogov za slovo od fabrike. Potem ko boste prišle z dela domov, vas bo seveda delo (in ne počitek, praznovanje) čakalo doma: kuhanje, pospravljanje, pranje, likanje ... Tudi ta konec tedna bo treba poskrbeti za otroke: pri solskih in veroučnih domačih nalogah, se z deco igrati in tako naprej. Še bi lahko navajal domača dela in opravila. Po svoje narpno je menda tudi ležanje z dedcem.

Oh, ta pa dobro ve, kako je z nami delavkami in kmečkimi ženskami, čujem vaše vzdihovanje. Le kako tega ne bi vedel, saj sem ravno tako priden kot vaši možje. Hočem reči, da se v žensko delo ne vmešavam. Tudi meni bi bilo nerodno, če bi me kdo videl s kuhalnico, sesalcem, pri obešanju perila, likanju ... ali pri pomoči otrokom, no ja, vnukom, pri spoznavanju materialnega ali duhovnega sveta. Tako kot vaši stari dedi, tudi sam za to nisem kvalificiran. Seveda pa sam toleriram ženski praznik. Bil bi verjetno tiran, ko ženi, potem, ko bi vse opravila, ne bi dovolil iti na proslavo dneva žena in na pogostitev.

Ja, drage moje, takšni smo pač mi možki! Kar veselo delajte in potem praznujte, mi, možki, pa se vam bomo potem kar hitro pridružili. Tistega, kar bo za vas pripravila vaška AFZ, same seveda ne boste mogle snesti, zato pa smo tu mi, vaši zdavajski! Negujemo pač tradicijo, uvedeno za časa rdečih, morda malo prilagojeno današnjemu času. Preobrat za 360 stopinj pa bi bil prehud. Če bi človek tako ravnal, tedaj bi bilo treba ne le uradno ukiniti dan žena, ampak stare žen(š)ke nadomestiti z mladimi, do česar imamo možki (vsaj tako mislimo) vso moralno pravico. Bi se pa seveda hudo razjezili, če bi si naše zakonske tovarišice same našle zamenjavo. Ravnanje se moramo po gestu Bolje preprečiti kot lečiti, pa moramo zato tudi iz tega razloga na vašo danženško sešto. Ko bi ne bilo te bojazni, bi vas marsikateri pustil tam brez nadzora. Oh, pač z željo, naj se še ona malo nacuka, bo vsaj vedela, kako težko je nam, možkim seveda, ko ga tu in tam zvrnemo čez mero in ga potem težko nosimo. Drage ženske! To, kar ste si izborile v dolgoletnem buju, imate in tega vam nihče ne bo mogel vzeti. In prav je tako! Kar lepo in pridno delajte še naprej v dobro nas vseh, kajti le delo in spet delo bo omogočilo vsem nam, zlasti pa nam možkim, svetlejšo prihodnost v naši socialistični samoupravni družbi. Pardon, pardon! V naši kapitalistični družbi!

NACI

Ultimatum!

Prezidij deli negodovanje murskovalovcev in izrecno obsoja nerazumljivo ravnanje mnogih, predvsem južnih prebivalcev Prekmursko-Prleške republike, ki z izgovorom, da čakajo na nastop slovenskega predsednika Milana Kučana -Sezonca, poslušajo medžimurski radio »stopet« iz Macinca. Po zagotovilih iz njegovega kabineta predsednik na tem radiu zaradi prevelike angažiranosti v domačem lokalnem kabelskem televizijskem sistemu ne bo nastopil! Odvrite se od poslušanja Tudmanovega radia, če ne - krucifiks!

Dr. stom. Feri Horvat - California Kid se je po naročilu svojega moravskega župana Frazca Czipota - Franja pred kratkim v Münchnu, na največjem kopnem ladijskem sejmu v Evropi, pogajal o nakupu nekdanje Titove ladje Galeb, ki jo prodajajo Črnogorci. Galeb, ki bo zasedran na Bukovniškem jezeru, bo največja privlačnost »bisera Bukovnice«, na njem naj bi stanovali igralci golfa.

Sušlja pa se tudi, da gre za zasebni nakup obeh gospodov, ker Franjo noče zaostajati za svojim vzornikom Tudmanom, California Kid pa si hoče pridobiti vabo za zobe Michelle Pfeiffer, saj namerava na jahti urediti ordinacijo.

Doktor veterinarske stroke in ljutomerski župan Ludwig Bratuscha - Aaron je pred kratkim zopet izvedel bliskovit pregled torb vseh osemenjevalcev krav v Prlekiji. Ven je letela še zadnja kaplja sperme prekmurskih bikov. Geslo: Za rasno čisto Prlekijo!

Nekaterih znanih osebnosti ženskega spola zaradi ozkosti tega stolpca preprosto ne moremo spraviti vanj, čeprav grozijo, da bodo začele »več piti in kaditi« in nas prijavile na revolucionarnem sodišču. Kot smo zvedeli, se profesorica Mica zaveda objektivnih okoliščin, nastalih po dolgi mrzli zimi, ki so marsikateri, tudi njej, pustile zalogo na okolišču in je že začela z regratno kuro. Anju Mariška zahteva razširitev stolpca! (Nepoboljšljiva.)

Poslanec LDS Geza Džuban - El Cid (-cid je od pesti-cid, herbi-cid, fungi-cid) je sprejel ponudbo lastnika Panagre Emila Zelka - Zatopeka in bo po končanju politične kariere v njegovi tovarni razvijal večevno kemično škroplilnico z nazivom »Stalinove orgle«. (Pri pitni vodi nimamo več kaj izgubiti, vsa je že zastrupljena!)

KESEDI KOLJ

Pismo mojemi poslanci

Dragi moj Kōvet!

F ton preminoučen cajti, da je vas Kōvete f parlamentu razburkala ta velka pa kak so ništerni pravili zgodovinska razprava od toga nouovoga šolskoga zakona, se je vō pokazalo, što je što. Telko božni rejči ste ftaali eden drugomu, da je saki ščeu sojo istino za edino pravo pa zveličavno potrditi, ka san pravo mojoj staroj Žuški, ka so nikdasvejta, da so eše na paši krave pasli, prousti lidgej eden ovomi nej tak božno gučali. Pa so tisti ništerni nonč pijsati pa šteti nej znali, vij ste pa si nikšve velke šolej spunili. Či bi zaj na velko na tou poglednoli, bi mogli praviti, kakša je smetena, tou pa bi mogli biti vij Kōveti, takše je mlejko, štero je ocpodi.

Nas, šteri smo tou poslušali pa gledali, je se božji straj mōu pa f prsaj je ništernoga stiskavalo, da je būo guč od toga nouovoga fčenja, štero bi se naj našo deci pa vnukan v prišestnon gezerolejti naprej davalo. Tisti, šteri so pedeset lejt naš narod dali fčiti od toga, ka nega Boga, pa sta za celji svejt ediniva Boga Marks pa Stalin, so zaj takšo rabuko zdignoli, kak če bi potres strafuno celji svejt. Po ton ta deca, štera do te fšoulo odila, majo pravico brodititi od toga, ka do je ftoj souli fčijli pa što de je fčeu, nonč stariške naj ne bi meli praviti se ti kakši tanač davati. Što je pa pijto skoro so lejt, da so je fčelij, ka so mogli po cesti kričati Tito - Stalin ali pa Tito-partija, či njini je tou po vouli ali pa nej? Što je pijto tou deco, či bi naprijliko na božič radi fcerkev šli, pa so mogli vsoulo iti pa te sikdar najbolje žmetne kontrolne naloge pijsati. Tij tou do bro znaš, ka nišče nej vūpo nikaj prouti praviti, ka bi te fčasi bejla vrona grato. Preveč lipou se je skrivati tudi gnesden za rejč demokracija, da si na oblasti pa se po plani ide, ka mašin za gombe težiti dobro dela, ali kak so

Skrivnosti neznanih letečih predmetov

Pripravil: Miloš Krmelj 8. del

Poročilo prihaja v urad projekta Modra knjiga z zamudo, ker sem šele nedavno zvedel za to opazovanje.

Ch. S. Murphy

To poročilo je bilo poslano tudi direktorju obveščevalne službe vojnega letalstva, letalsko tehničnemu obveščevalnemu centru v Wright-Pattersonu, Dayton, Ohio, ter poveljstvu protiletalske obrambe v Coloradu Springsu in poveljstvu protiletalske obrambe Vzhod, vsi pa so se zadovoljili z razlago, da je šlo za »smeti, ki jih je nosil veter«. Kot se spominjate, je bil veter rahel ali lahen severovzhodnik, ki je pihal s hitrostjo treh do petih kilometrov na uro. In ta blaga sapica naj bi povzročila, da se je predmet spustil z desetih metrov na tla, se ponovno dvignil meter visoko, pravokotno zaviil proti severu, preletel ograjo in izginil v oblakih! Očitno je, da jih je vsebina tega poročila kaj malo zanimala.

Čeprav gre za precej starejši primer, je kaliber očividcev, ki so izkušeni strokovnjaki letalske industrije, kjer ima letalska tovarna McDonnell, sedaj znana kot McDonnell-Douglas, velik ugled in očitvidci s svojo izjavo ne bi prišli na plan, če česa takega tudi zares ne bi videli. Gre za sorazmerno redko opazovanje, ko je bil viden po razsežnosti ali obliki sorazmerno majhen predmet. Vendar tak primer ni edini, opaženi so bili še manjši predmeti, pa čeprav bolj pravilne oblike kot še nekaj deset centimetrov veliki diski, katere so videli letalci sorazmerno od blizu, in ki so očitno izvajali nadzorovane manevre in torej ni prišlo do kakšne zamene v obliki kroglastih strel ali česa podobnega.

Bolj pogosti so seveda primeri, ko so očividci videvali predmete večjih razsežnosti od nekaj metrov pa tja do nekaj deset metrov, obstajajo celo primeri, ko so očividci zatrjevali, da naj bi imeli taki predmeti celo razsežnosti več sto metrov. Številni taki primeri bližnjih srečanj so se nedavno dogajali v ameriških zveznih državah Connecticut pri New York, kjer so videvali predvsem predmete, opisovane kot nekakšna orjaška leteča krila, ki so imela po svoji površini številne raznobarvne luči in vzorce ter ki so prihajali sorazmerno zelo blizu očividcev. Iz teh velikih predmetov so pogosto izhajali manjši, ki so bili najpogostejše kroglaste oblike. Že omenjeno geografsko območje je imelo aktivnost NLP-ja od leta 1983 pa tja do leta 1986. Že naslednje leto je prihajalo do takšnih opazovanj, vendar precej drugačnih predmetov z območja ameriške zvezne države Wisconsin.

V Evropi je bilo veliko takih primerov bližnjih srečanj v letu 1989 in 1990 v Belgiji. Menijo, da je bilo v teh dveh letih vsaj 1000 različnih opazovanj NLP-jev nad Belgijo, kjer so imeli velik delež tudi primeri bližnjih srečanj prve vrste.

Na robu resničnosti: Bližnja srečanja tretje vrste

»Ko smo tako gledali, so se na vrhu velikanske plošče pojavila bitja. Zazdalo se nam je, da se je eno od njih zazrlo proti nam. Dvignil sem roko in pomahal. Na naše presenečenje je bitje naredilo isto ... Vsi iz misijona so si glasno oddahnili.« Izjava častitega Williama Gilla iz Boinjia, Papua, Nova Gvineja. Častniki projekta Modra knjiga in tudi marsikateri od izvedencev iz različnih znanstvenih krogov niso jemali resno niti neverjetnih pripovedi ali zgodb, ki jih opisujejo zanesljivi ljudje o skrivnostnih lučeh na nebu, letečih ploščah ali diskih, kot tudi že omenjenih bližnjih srečanj prve in druge vrste. Potem je razumljivo, da v primerih bližnjih srečanj tretje vrste ta odločno zavračajo. Torej gre za primere opazovanj, kjer se iz neznanih letečih predmetov pojavijo tudi tuja bitja.

In zakaj naj bi bilo tako težko sprejeti srečanja z »bitji« kakor s predmeti. Najbrž zato, ker bi se obenem s spoznanjem, da obstajajo tudi druga živa bitja, morali soočiti z našim najbolj skritim strahom pred neznanim kot tudi z bojaznijo pred tekmeči in sovražniki. Kakor ne moremo prezreti drugih pojavov, tako ne moremo prezreti takih poročil, ker obstajajo in ker pričajo o njih zanesljivi ljudje.

Za poročila o bližnjih srečanjih tretje vrste je značilno, da so izredno nenavadna in so očividci zaradi njih zelo prestrašeni ali zgolj samo zelo presenečeni. Priče o svojih dogodivščinah nočejo govoriti, če pa že, se želijo izogniti preveliki publiciteti. Ker traja velika večina teh dogodkov (in to velja res za zelo veliko večino) le nekaj minut in se očividci po dogodku spomnijo podrobnosti, je skoraj popolnoma nemogoče, da bi imeli halucinacije; kajti halucinacije so navadno prehodnega značaja in žrtve se običajno ne spominjajo podrobnosti.

Okoliščine, v katerih se dogajajo bližnja srečanja tretje vrste, se v ničemer ne razlikujejo od drugih vrst opazovanj. Prav tako se pripetijo nenadoma in ne da bi bila priča opozorjena, pogosto se ukvarja z neko čisto vsakdanjo zadevo – vozi se z avtom, spravlja vozilo v garažo, odnaša smeti ali pa počiva zlekjena v travi. (Se nadaljuje)

Mag. Miran Puconja

Komunistična politika in njene posledice 24.

Po sodbi so obsojence premetili iz ljutomerskega zapora v Maribor. Iz zapora na Glavnem trgu v Ljutomeru so jih gnali javno z vklejenimi rokami na železniško postajo. Ana Sever se spominja, da je bil mož zvezan še z enim od obsojencev. Branko Puconja je bil zvezan skupaj s Francem Kovačičem. Odvedli so jih v mariborske zapore na prestajanje kazni.

Obsojenci so se z ženami prek odvjetnikov pritožili na Vrhovno sodišče LR Slovenije in na Prezidij Ljudske skupščine RS. V času čakanja odgovora na pritožbo so bile vmesne intervencije. Pri Zacherlovi družini v Ljutomeru se je mudil na obisku Franc Lubej, sekretar prezidija Ljudske skupščine LR Slovenije. Ana Sever si je ob tej priložnosti pri Zacherlovih izprosila, da jo je Franc Lubej sprejel in ona ga je prosila, naj nekako vpliva na pozitiven izid pritožbe. Pri prošnji so pomagale tudi pokojne gospe Zacherlove. Lubej je obljubil, da bo pomagal po svojih močeh.

Iz tistega časa je znan tudi obisk Rada Pušenjaka in Jožeta Tramskega pri javnem tožilcu dr. Žabkarju v Ljubljani, ki sta nanj apelirala, naj vpliva na pozitivno rešitev pritožbe. Rado Pušenjak je kasneje večkrat povedal, da je ob tej priložnosti Jože Tramske »zelo lepo govoril« v prid oprostitve obsojenih cvenskih zadržnikov.

Obsojeni so bili, čakajoč na izid pritožbe, zaprti že nekaj mesecev, nakar sta prišla k njim v zapor dva oficirja UDBe v civilu in jim dala pismo, ki so ga morali prebrati. Ko so pismo prebrali, sta jim dala 24-urni rok, da ga podpišejo, in to z obli-

bo, da bodo v najkrajšem času na prostosti.

Pismo, ki naj bi ga pisali zadržniki, je bilo že napisano. Pisali so ga seveda uradniki iste države, ki je in sceniral proces. Zadržniki naj bi se sedaj s podpisom izjasnili, da se strinjajo z vsebino. Pismo so podpisali.

Objavil ga je Ivan Kreft v delu Spori in spopadi. Kreft je poglavje o tej problematiki naslovil z besedami: »Po nedolžnem preganjanju in obsojenosti so se zahvaljevali.« Sledi uvodni komentar k pismu: »Zahvalno pismo pomiloščenih zadržnikov na Cvenu pri Ljutomeru Vrhovnemu sodišču v Ljubljani, ki ga v nadaljevanju objavljamo, je bilo napisano dne 9. marca 1951. Podpisali so ga kmetje, ki so bili 7. oktobra 1950 obsojeni na težke zaporne kazni in so torej odslužili do pomilostitve le pet mesecev zapor.«

Človek, vezan na zemljo, najtežje prenaša zapor, posebej še, če je kaznovan po nedolžnem. Skrbni ga, ali bo njegova zemlja obdelana ali bodo pridelki pravočasno pospravljeni ali bo živina dobila svoje in podobno.

Pred izrečeno kaznijo so bili prizadeti kmetje v preiskovalnem zaporu, tako da so gotovo zamudili vsaj spravilo nekaterih pridelkov, grozdja pa prav gotovo še niso obrali, ker se začne trgati v ljutomerskih gorah šele sredi oktobra.

Lahko si mislimo, kako so si želeli prostosti in so bili pripravljeni na še tako obremenjujočo samokritiko, samo da bi se rešili zapornega pekla. Po nekaj mesecih so dobili svobodo, ki je pod Stalinom v Sovjetski zvezi skoraj nihče ni dobil, nasprot-

no, samokritično priznanje je vodilo v smrt, prav tako kot ne priznanje. S priznanjem si dajel le to, da si bil prej postavljen pred puško ali vislice. Če je bil kje v Sibiriji potrebna delovna sila, so manj nevarne poslali na delo tja.

Za naše evropske razmere je bilo dovolj hudo že, če si dobil zaporno kazeno, če so ti odvzeli državljanske pravice ter v tisk objavili, da si sovražnik ljudstva. Uvodnemu komentarju s edino objavo pisma:

»Zahvalno pismo pomiloščenih zadržnikov na Cvenu pri Ljutomeru

VRHOVNEMU SODIŠČU LJUBLJANI

Podpisani zadržniki: A. Roškar, I. Vargazon, M. Sever, F. Kovačič in B. Puconja, vsi na Cvenu pri Ljutomeru, smo bili s sodbo Okrožnega sodišča v Mariboru št. 18200 z dne 7. oktobra 1950 obsojeni kot škodljivci in razbijači KDZ-ja na težke zaporne kazni. Te kazni smo do deloma prestali.

Z ukazom prezidija Ljudske skupščine LRS z dne 31. decembra 1950 sta bila najstarejša obsojenca 74-letni Vargazon in 69-letni Rošker pomiloščeni, preostali trije pa z odločbo Vrhovnega sodišča LRS obsojeni na smrt. Do smrti so bili obsojeni s tem, da je bil sodni akt v njen Okrožnemu sodišču v Ljubljani razveljavljen.

Pretežke kazni smo imeli do nedavnega za krivične. Ker so bile okoliščine pri ustanovitvi in pri delu naše zadruge take, da se navzlic površno znanju in ločilom zadržnih pravil nismo dovolj zavedali škodljivosti in daljnosežnosti svojih dejanj, oziroma opustitve dolžnih obveznosti. (Se nadaljuje)

Godovni zavetniki

14. del

Pripravil: Štefan Sobočan

18. oktober: Luka Zdravnik in evangelist

Luka se je rodil pred Kristusom v Antiohiji v Siriji, umrl pa v prvem stoletju našega štetja v Beociji v Grčiji. Ker je bil najprej zdravnik, je postal zavetnik zdravnikov, je pa še zavetnik slikarjev, notarjev, kirurgov, umetnikov, zlatarjev, kiparjev, knjigovozov, mesarjev, stekloslikarjev, krščanske umetnosti ... Okoli leta 50 našega štetja se je pridružil apostolu Pavlu in bil 17 let njegov spremljevalec. Napisal je svoj evangelij in Apostolska dela. Luka je pogosto upodobljen z bikom, ki je bil njegov simbol.

21. oktober: Uršula Družno v smrt

Bila je hči angleškega kralja in živevala v 3. stoletju. Zaobljubila se je, da bo večna devica, a jo je oče – seveda proti njeni volji – zaročil s francoskim krščanskim plemičem Eterijem. Ta je dobil od cesarja večje zemljišče (današnja Bretanija), kjer naj bi živel z Uršulo, svojimi vojniki in njihovimi angleškimi izbrankami. Uršulo in njenih 11 tovarišic je med vo-

žnjo po morju zajel vihar in jih odnesel v ustje reke Renn, nakar so odjadrale proti Kölnu, ki pa je bil pod oblastjo Hunov. Vojščaki so ženske trpinčili in pobili, prizanesli pa Uršuli, ki je bila nadvse lepa, zato si jo je zaželel hunski kralj.

Samooobljube o devištvu pa ni prelomila, zato so jo s puščico ubili. Potem ko so bile vse mrtve, je z neba prišlo 11.000 angelov in Hune poglavo v beg. Uršula je zavetnica mladine, učiteljic in vzgojiteljic, trgovcev s suknjo; k njej prosijo za dobro poroko in dober zakon, za mirno smrt, za zdravje bolnih otrok.

28. oktobra: Simon Apostol Gorečnik

Pripadal je verski skupnosti zelotov, zato je potem, ko se je pridružil Jezusu, dobil vzdevek Zelot, po naše Gorečnik.

Na slikah je upodobljen z žago, zato so si ga gozdni delavci izbrali za svojega zavetnika. Tudi barvarji, strojarji in tkalci ga imajo za svojega priprošnjika. Sicer pa je deloval in misijonaril med Judi in ti naj bi ga mučili, obglavili, morda celo razžagali. Po drugi verziji pa naj bi ga pobili s kijem.

6. november: Kristina Hudič jo je skušal

Kristina se je rodila 1242. leta v kraju Sommelnu pri Kölnu v Nemčiji, umrla pa 1312. leta v istem mestu. Že kot otrok je

doživela prvo videnje Odršenika, preživljala pa je tudi peklenške skušnjave, a hudiču ni nasedla. Morda tudi zato ne, ker je imela Kristusove rane. Na slikah je upodobljena kot beginja. Na »njenih« podobah, tudi kiparskih delih, je ponavadi še hudič, ki jo skuša.

11. november: Martin Mošt postane vino

Martin Tourski je bil nazadnje škof. Rodil se je 316. leta v Sombotelu na Madžarskem, umrl pa je 8. novembra leta 397 v Candesu pri Toursu v Franciji. Znan je po svojih dobrih delih, zlasti po tem, kako je pomagal obleči slabo oblečenega berača: svoj plašč je prerezal na dvoje. Legenda pravi, da je naslednjo noč zagledal Kristusa, oblečenega v polovico njegovega plašča. Po običaju se na njegov god mošt spremeni v vino. Martin je zavetnik več mest in posameznih stanov ter poklicev: vojakov, konjenikov, podkovnikov, kovačev, orožarjev, tkalcev, strojarjev, krojačev, pasarjev, rokavičarjev, klobučarjev, mlinarjev, klicarjev, hotelirjev, izdelovalcev krtac, sodarjev, vinogradnikov, gostilničarjev, a tudi abstinentsov; priprošnjik pa je proti izpuščajem, kačjemu piku in rdečici. Martina tudi prosijo za dobro rast na polju.

13. november: Stanislav Smrt pri sedemnajstih

Stanislav Kostka se je rodil 1550. leta v Mazoviji na Poljskem, umrl pa je 15. avgusta 1568. leta v Rimu. Bil je sin vodilne poljske rodbine. Starši so ga dali skupaj z bratom v jezuitski kolegij na Dunaju, da bi si pridobil odlično izobrazbo za delo na posvetnem področju. Medtem ko je bil nagnjen k uživanju, se

je Stanislav navdušil za redovno življenje. Na Dunaju ga niso sprejeli, ker niso hoteli priti navzkriž z njegovim očetom. Stanislav se je oblekel v berača in odšel v Augsburg na Nemško, kjer je pri znamenitem jezuitskem patru Petru Kaniziju našel polno razumevanje, še več: poslal ga je v samostan v Rim, kjer so ga sprejeli kot novince. Pa ni imel te sreče, da bi se uveljavil kot menih, saj je čez deset mesecev po vročnem napadu umrl. Je zavetnik Poljske študentov, novincev jezuitskega reda; k njemu prosijo za posredovanje pri Bogu zoper očesne bolezni, vročico, k njemu se obračajo umirajoči.

19. november: Elizabeta Otroke je oddala

Pisalo se je leto 1207, ko se je madžarskemu kralju Andreju II. rodila hčerka Elizabeta. Komaj je imela štiri leta, že jo je zaročil s sinom turškega deželnega kneza (Ludvikom IV.) in jo poslal na dvor v Turingijo. Poročila se je, ko je bila stara 14 let, in rodila troje otrok. Sama je živevala v blaginji, a vedela je, da vsi nimajo tega, zato je skušala pomagati revnim in bolnim. Dokler je živel mož, je še šlo, potem pa so jo postavili pred dilemo: ali dvor ali slovo od njega. Kot vdova in mati treh otrok je odšla z manjšo odpravnino in pri dvajsetih letih ustanovila bolnišnico v Marburgu pri Hessnu. 1228. leta je naredila nekaj, kar je bilo mnogim nerazumljivo, nezaslišno: svoje tri otroke je oddala in vstopila v samostan, da bi se tako

predala skrbi za druge – bolne in trpeče. Njena edina želja je bila, da bi nosila križ kot Kristus. Njegov teolog jo je označil kot »svetnico pravičnosti«. (Cetudi se je odpovedala lastnim otrokom)

22. november: Cecilija Jezusova zaročenka

Sv. Cecilija je med najbolj priljubljenimi ljudskimi svetniki. Legenda pravi, da je pripadala rimski plemiški družini Cecilijev in se je za otrok skrivaj »zaročila« z Jezusom. O tem ni nikomur govorila in odslužila je v lepo dekle. Na ukaz cesarja se je poročila s poganskim mladeničem Valerijem. Pod nevestnim obleko je nosila grobo srajco, zato ni njej. Na poročno noč je bila tudi priznana, da je dala zaupanje večne čistosti, in ga rotila: »Zato se me nikar ne dotikaj, da se ne omoči.« Zbog tega je bila zgrnita jeza neba! Dosegla je, da se je mož spreobrnil v kristjano, kar je bilo za njo velika stvar, nakar so Cecilija, njen mož in njegov brat Tiburcij (tudi spreobrnenec) dan in noč skrbeli za razganjanje kristjane. Onadva so razganjanje obglavili: mučeniška smrt pa je doletela tudi Cecilijo, saj so jo najprej vrgli v vrelo vodo, kar ni moglo do živga. Potem je bil ukaz, da ji odseka glavo. Cecilija je trikrat zamahnil z mečem in ostala je živa, vendar hudo ranjena. Umrla je tretji dan. Cecilija se je rodila okrog leta 200. umrla pa je 21. novembra 230. leta. Njeno ime so našli 822. leta in bilo je nestorjnih. Cecilija je zavetnica mladenčev glasbe, glasbenikov, pevcev, pesnikov in izdelovalcev orgel. (Se nadaljuje)

Zgradiš - plačaš - imaš (drugič)

Bomo vsi črnograditelji?

Primer iz Ulice Generala Maistra v Murski Soboti potrjuje, da se črne gradnje objektov v pokrajini ob Muri še kar nadaljujejo

Ko smo 25. januarja letos objavili očitni primer črne gradnje objekta pri rakicanskem letališču, ki bi moral biti glede na odločbo inšpektorja že zdavnaj odstranjen, so bile reakcije različne. S strani urbanističnega inšpektorja in organov, ki izdajajo odločbe in dovoljenja, je bila zamera, češ da so ravnali točno po zakonu. Klicali pa so nas tudi bralci, prebivalci pokrajine ob Muri in »sosedje« podobnih črnih gradenj, ki so bile pozneje legalizirane. Torej se po načelu »zgradiš - plačaš - imaš« ravna marsikdo in ne preseneča vzklik ene od razočaranih: »Odslej ne bomo več upoštevali predpisov, vse bomo gradili brez dovoljenj.«

Ali bo takšen način gradnje, kakršnega smo opisali v prvem članku in kakršnega bomo opisali v tokratnem, res dovoljen, zato ker ga pač dopušča trenutni zakon? Ali bo lahko vsakdo brez soglasja sosedov zgradil karkoli brez kakršnih koli dovoljenj in načrtov, tudi brez osnovne oziroma minimalne priglavitve del, in potem zaprosi za dovoljenje (ko bo seveda že vse postavljeno)? Bo to nekaj povsem normalnega za vse ali pa si takšne črnogradnje pogoščene lahko privoščijo le nekateri, sorodniki, ljudje z zvezami, na položajih ali z denarjem?

In zdaj naša tokratna »črna« zgodba. Zgodila se je v ulici Generala Maistra v Murski Soboti že »davnega« 1992. leta. Sosedje so opazili, da se pri sosedovih nekaj dogaja: prav nesramno blizu meje so postavili garaže, nadstrešnice in vetrolov; kako, da jih niso povprašali, ali se strinjajo? Če bi bilo vse po predpisih, brez njihovega soglasja ne bi mogli začeti gra-

dnje. Tudi urbanistični inšpektor je 14. septembra na kraju samem ugotovil, da sta H. J. in Z. pozimi 1991 zgradila kovinsko montažno nadstrešnico z enokapno streho (garaža za avto), avgusta 1992 pa še nadstrešnico za avtoprikolico s prav tako enokapno streho in salonitno kritino ter leseno večkratno ostrešje na obstoječem vetrolovu pri stari hiši. Ker je bilo vse to zgrajeno brez priglavitve del, je inšpektor 21. septembra izdal odločbo z naslednjo vsebino:

1. H. J. in Z. (investitorja) iz M. Sobote morata takoj po prejemu te odločbe ustaviti nadaljnjo graditev dveh nadstrešnic (garaža za avto velikosti 3 x 4 metre in garaža za avtoprikolico velikosti 2,5 x 2,20) ter dela v zvezi z izvedbo strehe na vetrolovu velikosti 2,5 x 2,5 metra, vse na zemljišču s parcelno številko 1755/160 k. o. M. Sobota brez odločbe o dovolitvi priglavitve del iz 62. člena ZUNDPP.

2. Ustavititev nadaljnje graditve velja za čas, dokler si investitorja

ne pridobita odločbe o dovolitvi priglavitve del iz 62. člena ZUNDPP.

3. Investitorja morata za odločbo o dovolitvi priglavitve del iz 62. člena ZUNDPP zaprositi pri Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora Občine Murska Sobota v enem mesecu po prejemu te odločbe.

4. Priloga zoper to odločbo ne zadrži izvršitve odrejenega ukrepa.

19. septembra sta investitorja res oddala na omenjenem sekretariatu vlogo za priglavitve del; 6. 10. so si pooblaščenici vso zadevo ogledali na kraju samem (postopek je vodila ga. Vida Bakan), v Odločbo o dovolitvi priglavitve del (z datumom 14. oktobra 1992) pa so pod rubriko »posebni pogoji« zapisali, da je »že postavljena nadstrešnica (garaža) med obstoječo hišo in parcelno mejo v tlorisni velikosti 3 x 4 metre lahko le začasna značaja - za dobo enega leta (tudi že postavljena nadstrešnica za avtoprikolico v tlorisni velikosti 2,5 x 2,20 metra se ne legalizira).

Sosedje so videli, da kljub postopovanju urbanističnega inšpektorja ni nobenih sprememb, zato so 30. oktobra ponovno poslali zahtevo po odstranitvi moteče nadstrešnice. 26. novembra 1992 so prejeli naslednji kratek odgovor: Oh kontrolnem terenskem ogledu na kraju samem dne 23.11.92 je bilo ugotovljeno, da sta predmetna nadstrešnica odstranila že sama investitorja H. J. in Z., tako da nadaljevanje inšpekcijskega po-

stopka v tem primeru ni več potrebno.

In šele sedaj pridemo do bistva oziroma do razloga, zakaj smo se odločili osvetliti tudi ta primer. 28. septembra 1994 sta že omenjena investitorja oddala vlogo za priglavitve del za gradnjo prizidka garaže za osebni avto k obstoječi stanovanjski hiši. In sta lepo uradno prejela Odločbo o dovolitvi priglavitve del z dne 21. 10. 1994, ki sta ga podpisala vodja postopka Vida Bakan in sekretar sekretariata Silvija Podlesek, s katero so jima uradno dovolili gradnjo garaže za osebni avto. Zapisano pa je takole (bodite pozorni na velikost): dovolil se gradnja predvidene prilike zgradbe - garaže za osebni avto v tlorisni velikosti 4 x 5 metrov kot prizidek k jugozahodni fasadi obstoječe hiše z zamikom 0,5 metra od jugovzhodne cestne fasade proti severu ter z odmikom od jugozahodne parcelne meje minimalno 4 metre; višina predvidene zgradbe sme znašati 2,2 metra (do kapne lege) in nad zgradbo se lahko izvede le ravna plošča, ki bo kot terasa.

Kar je bilo pred letom montažno in začasna značaja, je postalo tokrat trdna zidana stvar. Koliko vas je med vami takih, ki niste upali začeti z gradnjo brez ustreznih dovoljenj, koliko vas je moralo za gradnjo garaže pridobiti gradbeno dovoljenje? Očitno veljajo predpisi in pravila za različne kategorije državljanov različno. Bodo res odločilne prijateljske ali sorodstvene zveze?

BERNARDA B. PEČEK

Zgodilo se je ...

Vožnja v škarje: smrt

V nekaj več kot 60 dneh letošnjega leta so ceste v Pomurju zahtevale že peto žrtev. Ker pa se je ena naša občanka smrtno ponesrečila zunaj naše pokrajine, je dejansko promet terjal že šest življenj Pomurcev!

Najnovejša nesreča s smrtnim izidom se je zgodila v ponedeljek, 4. marca. Okrog 8.50 se je Koloman Banfi iz Murske Sobotne peljal z osebnim avtom po regionalni cesti iz Vanče vasi proti Murski Soboti. Nekaj deset metrov zunaj Vanče vasi je začel prehitovati neznanega voznika osebnega avta, ki je vozil pred njim. To pa je bilo tvegano, kajti v tistem hipu je z nasprotni smeri pripeljal avtomobilist Jože Gomboc iz Gerlinec.

Ta je sicer zavijal v desno, da bi preprečil trčenje, a je vendarle prišlo do čelnega trčenja avtomobilov. Na vozilih je nastala materialna škoda za okrog 1.500.000 tolarjev.

V trčenju je dobil voznik Koloman Banfi tako hude telesne poškodbe, da je zaradi njih po prevozu v bolnišnico umrl. Hudo poškodovani je tudi Jože Gomboc, ki ga zdravijo v soboški bolnišnici. Da so reševalci lahko prišli do ponesrečenca, je bil potreben poseg soboških gasilcev, ki so morali razrezati avtomobila.

Nenadoma s pločnika

1. marca ob 21.30 se je zgodila prometna nesreča v Stročji vasi. Marjan S. je nenadoma stopil s pločnika na cestišče in tako zaprl pot mladoletnemu vozniku kolesa z motorjem, ki je trčil v pešca in sta oba padla. Marjan S. se je pri tem hudo poškodoval in so ga prepeljali v bolnico.

Po nesreči je izginil

V soboto, 2. marca, so se v Pomurju zgodile tri nesreče. V eni je voznik osebnega avta znamke Renault 19, sive barve, trčil v Noršincih v vrtno ograjo in jo potem pobrisal. Za zdaj še ne vedo, kdo naj bi bil ta junak. V istem kraju pa je neki drug voznik, domnevno zaradi prevelike hitrosti in vinjenosti, zapeljal s ceste v jarek, pri čemer sta se lažje poškodovala on in sopotnik.

Vlomil v jeruzalemsko cerkev

Ko bi se ne zgodila prometna tragedija pri Vanči vasi, bi smeli biti nekako zadovoljni s stanjem v prometu. Skrb zbujajoča pa je tudi pogostost vlomov in tatvin.

V noči s 27. na 28. februar je nekdo vlomil v znamenito cerkev žalostne Matere božje na Jeruzalemu, iz katere je odnesel šest lesenih relikviarjev, pozlačen kelih za hostije, šest oljnih slik na platnu, starih okrog 100 let, lesen kip ženske in dva lesena svečnika. Z dejanjem je storil neprecenljivo gmotno in kulturno škodo.

Prišel in okradel župnika

27. februarja med 17. in 23. uro je neznanec izrabil župnikovo odsotnost in vlomil v župnišče. V predalu pisalne mize v pisarni je našel denarnico in iz nje pobral 70.000 tolarjev, 5.000 šilingov in 110 mark. Za storilcem poizvedujejo.

Vlomilec v martjanski Čardi

Kdaj so imeli vlomilca v gostišču Čarda? Policija sporoča, da je med 26. in 28. februarjem vlomilec obiskal ta lokal, z lesenim občestnim kofom je razbil dvojno steklo ob vhodu in se splazil v notranjost. Tam je preiskal prostore in odnesel: telefonski aparat, glasbeni stolp in nekaj škatlic cigaret.

Obiskal je kopališko blagajno

V Zadravilišču Moravske Toplice pa je nekdo v noči na 29. februar vlomil v glavno kopališko blagajno. Pred tem je razbil okensko steklo, nakar se je splazil v notranjost, pregledal prostor ... Se je splačalo? Odnesele je 10.000 tolarjev in 700 šilingov.

Oljna peč je zgorela

Danica Č. iz Gornje Radgone je oškodovana za 50.000 tolarjev. Tolikšna škoda je posledica požara. V sredo, 28. februarja, okrog 19.30 je najverjetneje zaradi dotrajanosti zgorela oljna peč, postavljena v predsobi. Ker so ogenj hitro pogasili, se ni razširil.

V ribarnico po - denar

Predzadnji četrtek med 16. in 24. uro je doslej nezani storilec vlomil v ribarnico na tržnici v Murski Soboti. Razbil je namreč steklo na vhodnih vratih, nakar se splazil v notranjost, kjer pa si v svojo malho ni nabasal rib, kakor bi bil človek pričakoval, ampak nekaj konzerv. Iskal je seveda denar. Skupaj je škode za 38.000 tolarjev.

Apaurin in injekcijske igle

1. marca, okrog 16. ure, sta G. T. in Ž. R. prišla v bolnišnico v Rakičanu in se na internem oddelku vtihotapila v lekarno. Tam sta ukradla 24 ampul apaurina in nekaj injekcijskih igel. Še ob pravem času so ju opazili zaposleni v bolnišnici, ki so ju potem zadržali, dokler niso prišli policisti.

Sunil je službeno torbo

V petek, 1. marca, okrog 22. ure je Ž. R. na avtobusni postaji v Murski Soboti odprl vrata praznega avtobusa in s sedeža ukradel službeno šoferjevo torbo, v kateri so bile avtobusne vozovnice in okrog 100.000 tolarjev gotovine. Šofer je zmikavta opazil in ga naposled ujel na stranišču avtobusne postaje. Potem ga je predal policistom.

Nedobrodošel v fitnes studiju

3. marca, torej v nedeljo ponoči je nekdo vlomil v prostore kopališča in fitnes studia v hotelu Diana v Murski Soboti in odtujil videorekorder ter razne pijače. Vse skupaj naj bi bilo vredno 60.000 tolarjev. Še ga iščejo.

Vlomilec tudi v Beltincih

V Beltincih so vlomi kar pogosti. Nazadje je bil vlom v nedeljski noči, ko je porednež vlomil v kiosk Dela. Od tam pa ni odnesel časopisov in revij, ampak njemu ljubše cigarete in nekatere druge »artikle«. Škode je za 50.000 tolarjev.

Kaj se je zgodilo v Bučecovcih?

V noči s 3. na 4. marec je doslej neznan storilec vlomil v trgovino na drobno v Bučecovcih. Odnesele je razno blago, skupaj vredno 100.000 tolarjev. Za zdaj še ne vedo, kdo je to storil.

Š. S.

Da bi bilo manj prometnih nesreč Stopimo iz teme!

Od 15. februarja poteka v Sloveniji preventivna akcija Stopimo iz teme. Je prva v nizu letošnjih policijskih preventivnih akcij, ki so jim dali naslov Premalo nas je, da bi umirali na cesti.

Pešcem so razdelili 18.000 zložen, ki jih opozarjajo na to, kako pomembno je, da (zlasti ponoči) poskrbimo za svojo čimboljšo vidnost na cesti, saj na ta način lahko preprečimo marsikatero prometno nesrečo. Ki ima običajno tragične posledice predvsem za pešce. Policijski, ki jih je za akcijo namenila Zavarovalnica Triglav. Akcijo bodo formalno sklenili 10. marca, kretniške pa bo mogoče še naprej dobiti (kupiti) na vseh Petrolovih benzinjskih servisih. Policijsko akcijo

Stopimo iz teme so udeleženci v prometu ugodno ocenili. Kaže, da je obrodila tudi sadove: v času akcije so obravnavali le dve prometni nezgodi, v kateri sta bila udeležena pešca, ki nista uporabljala kresničke. Sicer pa bodo policisti po koncu akcije spet ukrepali zoper pešce, ki bodo kršili cestnoprometne predpise, predvsem tiste, ki se nanašajo na pravilno stran hoje po vozišču.

Nekaj nasvetov!

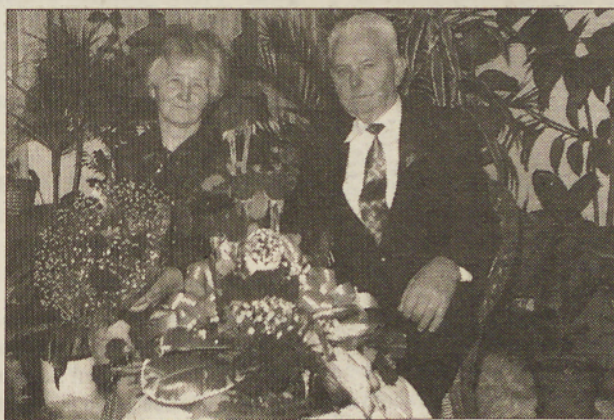
Ker želimo biti varen, vedno hodimo po pločniku. Če je cesta brez pločnikov, pa hodimo po levi strani. Tako pravočasno opazimo vozilo, ki pelje nasproti, in se mu umaknem, če me ne voznik ne bi opazil.

Vidnost je varnost! Voznik opazi ponoči ali v mraku: temno obledenega pešca na 26 metrov, svetlo obledenega pešca na 38 metrov, pešca s kresničko ali odsevnim trakom pa opazi na 136 metrov. Ponoči, v mraku in ob slabši vidljivosti (megla, močan dež, sneženje ...) nosim svetla oblačila, kresničko ali izdelke z odsevnimi površinami.

Kako na drugo stran ceste? Najbolj varno je: skozi podhod ali čez nadhod; na semaforiziranem prehodu za pešce; na označenem prehodu za pešce.

Tam, kjer teh možnosti ni, se ustavim korak pred robom pločnika ali vozišča; pogledam na levo, na desno, še enkrat na levo, in če se ne približuje vozilo, prečkam vozišče; cesto prečkam po najkrajši poti, pravokotno na smer vozišča; na sredini ponovno pogledam na desno; cesto prečkam z običajno hitrostjo hoje; med prečkanjem se ne obotavljam in še manj tečem.

Š. S.

ZLATOPOROČENCA GRANFOL - Veronika in Kolman Granfol iz Murskih Črnc sta si pred kratkim po 50 letih zgledega zakonskega življenja ob navzočnosti svojih otrok, njihovih družin, sorodnikov in mnogih prijateljev ponovno nadela poročna prstana in si potrdila zvestobo. Bogoslužni obred je za zlatoporočence opravil župnik v cerkvi sv. Nikolaja v Murski Soboti. - Granfolova sta se prvič poročila 20. januarja 1946. leta. Težave, ki jih je prinašalo življenje, sta znala vedno prebroditi razumno in ob spoštovanju drug drugega. Še veliko let življenja jima želijo sorodniki, znanci in prijatelji, ter da bi jih preživela zdravo in srečno v krogu svojih petih otrok, njihovih družin, še posebej pa ob njima tako dragih petih vnukih in enem pravnuku. - F. G.

Sejem rabljenih avtomobilov

Na nedeljskem sejmu rabljenih avtomobilov pri soboškem Agroservisu so ponujali 55 vozil, prodali pa le štiri.

Znamka	Letnik	Prev. km	Cena
Ford Escort	1986	121.000	4.500 DEM
Jugo 55	1989	68.000	3.000 DEM
Lada Samara	1989	71.000	3.500 DEM
Opel Kadett 1.45	1990	37.000	12.500 DEM
Golf CL 1.6	1988	82.000	8.800 DEM
Hyundai Pony 1.5 GLS	1990	109.000	9.400 DEM
Škoda Favorit 135L	1993	46.500	9.000 DEM
Lada Samara 1300	1987	77.000	4.100 DEM
Alfa Romeo 33 1.3	1990	108.000	12.500 DEM
Renault 4 GTL	1987	95.000	3.000 DEM
Fiat Uno 1.0 iE	1993	37.000	9.500 DEM
Renault Clio 1.2	1993	43.000	12.600 DEM
Renault 5 Campus	1992	51.000	9.800 DEM
Peugeot 405 GL	1991	69.000	15.000 DEM

Cene sadja in zelenjave	Zelenjava Trzinca	Pomurje Barola	Sobota Radgona/Ljutomer
Jabolka	98	130	150
Hruške	250	200	250
Pomaranče	130	160	150
Granat	147	150	150
Limone	650	700	500
Črnice	200	230	220
Črna	360	290	350
Črna jagoda	180	280	290
Paradižnik	1.800	-	1.200
Pastirka	450	400	400
Kisla zelje	480	440	420
Kisla repa	145	-	180
Endivija	145	-	180
Metla solata	450	390	390
Koromač	450	490	490
Čebula	140	100	160
Cvetača	78	100	90
Brokoli	400	450	390
Čičerija	30	60	40
Jelca	20	20	19

Prva državna nogometna liga

Tretja zmaga Mure nad Mariborom

Mura : Maribor Branik 1 : 0 (1 : 0)

Murska Sobota - Igrišče Mure, gledalcev 4000. Sodnik: Tivold (Kranj). Strelci: 1 : 0 Hlebalin (42).

Mura: Černjavič, Baranja, Bloudek, Breznik, Cifer, Alihodžič, Brezič, Cirkvenčič, Kokol, Bakula, Hlebalin.

Nogometaši Mure so z boljšo igro, zlasti v drugem polčasu, v štajersko-prekmurskem derbiju že tretjič v letošnji sezoni premagali Maribor Branik. Sodnik Tivold iz Kranja je že v prvem polčasu pokazal šest rumenih kartonov, od tega pet Mariborčanom in rdečega domačnu Brezniku. Sobočani so tako od 32. minute dalje igrali le z desetimi igralci, česar pa gostje niso izkoristili. Nasprotno! Sobočani so v obrambi igrali zelo zanesljivo, obvladovali sredino in bili nevarni v napadu. Že v 29. minuti bi Mura lahko prišla v vodstvo, vendar je žoga, ki jo je Hlebalin poslal prek vratarja Laliča, zadela prečko in se odbila v avt. Isti igralec pa se je izkazal tri minute pred odmorom, ko je izkoristil lep predložek Baranje in premagal vratarja gostov. V drugem polčasu je bila Mura boljši nasprotnik in že na začetku bi lahko povečala vodstvo. Kokol je namreč žogo poslal proti praznim vratom, kjer se je znašel Milinovič, in jo izbil v polje. V 55. minuti mora z igrišča zaradi drugega rumenega kartona Zirojevič in moči na igrišču so se številčno izenačili. Mura je imela še eno idealno priložnost za gol v 60. minuti, vendar je Kokol in Cirkvenčič nista izkoristila. Mura je brez poškodovanega reprezentanta Gajserja in s Kokoljem v napadu, ki je delal s svojim preigravanjem veliko težav mariborski obrambi, z igro in zmago navdušila številne gledalce. (FM)

Boškovič nepremagljiv v Ajdovščini

Primorje : Beltinci 0 : 0

Ajdovščina - Igrišče Primorja, gledalcev 1000. Sodnik: Borošak (Maribor).

Beltinci: Boškovič, Tratnjek, Jeraj, Sirk, Šarkezi, Šabjan, Črnko, Cener, Baranja, Osterc, Škaper.

Po uspehu v prekmurskem derbiju so nogometaši Beltinec še enkrat razveselili ljubitelje nogometa. Na gostovanju v Ajdovščini so namreč z domačim Primorjem, ki je v prvem spomladanskem kolu odnesel točko vodeči Gorici, igrali neodločeno in tako osvojili dragoceno točko, hkrati pa že osem kol v prvenstvu niso okusili poraza. Beltinci so brez porumenelega stebra obrambe Iliča, ki ga je uspešno zamenjal Šabjan, v obrambi igrali zelo disciplinirano in pravočasno odstranjevali nevarnosti pred vrati. Zlasti se je tokrat izkazal reprezentančni vratar Boškovič, ki je bil za domače napadalce nepremagljiv, hkrati pa razglašen za najboljšega igralca tekme. Beltinski prvoligaš, ki je odlično štartal v drugi del prvenstva, bo v nedeljo gostil državne prvake Olimpijo iz Ljubljane z nekdanjim trenerjem Beltinec Nadovezo. Čeprav učitelj Ljubljancem dobro pozna beltinsko ekipo, se mu v Beltincih ne obeta nič dobrega. Ljubitelji nogometa bodo na nedeljski tekmi v beltinskem parku gotovo prišli na svoj račun. (FM)

Druga državna liga

Dober štart Nafta

Nafta : Rudar (T) 2 : 0 (1 : 0)

Lendava - Igrišče Nafta, gledalcev 500. Sodnik: Šart (Prevalje). Strelci: 1 : 0 Prekazi (7), 2 : 0 Slavic (68 - 11 m).

Nafta : Starovasnik, Hozjan, Kelenc, Novak, Slavic, Drvarič, Hranilovič (Tomba), Zver (Gabor), Prekazi (Utroša), Tadič, Dominko.

Nogometaši Nafta so v prvem spomladanskem kolu premagali trboveljskega Rudarja in tako razveselili gledalce. Lendavčani so imeli ves čas tekme pobudo, njihova zmaga pa bi lahko bila prepričljivejša, saj je Dominko v prvem polčasu zadel vratnico, Tadič pa zgrešil enajstmetrovko. Tokrat se je izkazal Slavic, ki je bil najboljši igralec na tekmi. Zmaga Nafta na štartu je glede na težave, ki so jih spremljale v pripravljalnem obdobju, izredno pomembna za nadaljnji potek tekmovanja. (FM)

I. SNL

Rezultati - 20. kolo

Mura : Maribor 1 : 0
Primorje : Beltinci 0 : 0
Olimpija : Gorica 0 : 0
Rudar : Izola 5 : 0
Publikum : Korotan 5 : 0

Gorica	2011	6	3	32	14	39
MURA	20	9	8	3	24	18
Olimpija	20	8	5	7	43	24
Rudar (V)	20	8	5	7	34	26
Publikum	20	8	5	7	39	32
Primorje	20	6	8	6	28	25
BELTINCI	20	6	8	6	20	23
Maribor	20	6	7	7	26	20
Korotan	20	6	6	8	23	29
Izola	20	1	4	15	10	68

II. SNL

Rezultati - 16. kolo

Nafta : Rudar (T) 2 : 0
Železničar (LJ) : Family shop 4 : 0
Črnuče : Naklo 0 : 0
Vevče : Šentjur 1 : 2
Šmartno : Koper 1 : 0
Zagorje : Drava 0 : 2
Napredek : Železničar (MB) prel.
Mengeš prost

Železn. (LJ)	1610	6	0	33	7	36
NAFTA	1611	2	3	29	8	35
Črnuče	16	9	3	4	32	19
Šentjur	16	9	2	5	27	15
Rudar (T)	16	7	5	4	17	11
Family shop	16	7	3	6	21	18
Drava	16	6	4	6	19	22
Koper	16	6	3	7	16	15
Šmartno	16	6	3	7	23	24
Železn. (MB)	15	6	3	6	21	23
Naklo	16	5	5	6	19	18
Napredek	15	5	5	5	17	18
Mengeš	15	3	6	6	14	21
Vevče	16	3	10	16	24	12
Zagorje	16	2	3	11	9	41
Radeče	15	2	2	11	12	41

Dvoranski hokej
Triglav in Lek vodita

V športni dvorani OŠ III v Murski Soboti je bil prvi članski turnir za državno prvenstvo v dvoranskem hokeju, kjer sodeluje šest moštev. Rezultati: Lek Lipovci : Triglav B 6 : 1, Asteria : Triglav A 2 : 12, Svoboda : Murska Sobota 5 : 4, Triglav A : Triglav B 12 : 2, Svoboda : Lek 6 : 7, Murska Sobota : Asteria 6 : 3, Triglav A : Svoboda 6 : 3 in Murska Sobota : Lek 0 : 4.

Triglav A	3	3	0	030	7	6
Lek	3	3	0	017	7	6
M. Sobota	3	1	0	210	12	2
Svoboda	3	1	0	214	17	2
Triglav B	2	0	0	23	12	0
Asteria	2	0	0	25	18	0

Pred štartom v tretji državni nogometni ligi

Nihče na računa na izpad iz lige

Prihodnjo nedeljo se začne drugi del tekmovanja v tretji državni nogometni ligi, kjer sodelujejo štiri pomurska moštva: Bakovci, Turnišče, Odranci in Beltrans iz Veržaja. Kako so se pripravili na nadaljevanje prvenstva, katere spremembe so nastale in kaj si obetajo od tekmovanja, o tem smo se pogovarjali s trenerji moštev Milanom Koblenčerjem, Jožetom Palom, Dragom Posavcem in Jožetom Rousom.

Bakovci - med prva štiri moštva

Nogometaši Bakovec, ki so po jesenskem delu prvenstva pristali na drugem mestu in le za točko zaostajajo za Pohorjem iz Ruš, so začeli priprave 28. januarja pod vodstvom trenerja Milana Koblenčerja in so eden od kandidatov za prvo mesto. Po besedah trenerja je moštvo fizično dobro pripravljeno,

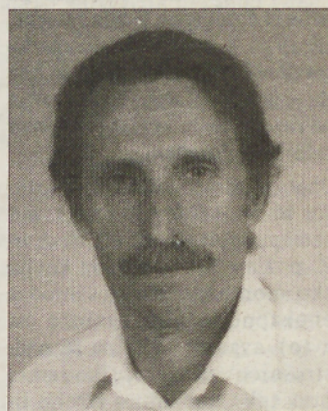
Milan Koblenčer - trener Bakovec

čepprav je bilo med pripravi nekaj težav zaradi zime ter Buzetija, Frasa in Gaborja, ki študirajo in se domov vračajo le ob koncu tedna. Moštvo je v primerjavi z jesenjo tudi nekoliko oslabiljeno, saj sta Cipot in Vogrinčič v vojski, Holcman pa ima zdravstvene težave. Doslej so odigrali šest tekem v težkih vremenskih razmerah, tako da je pravo oceno težko dati. Trener Milan Koblenčer meni, da pričakuje uvrstitev med prva štiri moštva. Ali so Bakovčani resen kandidat za prvo mesto ali ne, bosta pokazali prvi dve koli, ko igrajo s Pohorjem in Dravogradom.

Turnišče - s črnecem ostati v ligi

Drugouvrščeni pomurski predstavnik v tretji državni nogometni ligi Turnišče je po jesenskem

delu prvenstva na sedmem mestu ali v sredini lestvice. S pripravi so začeli pod vodstvom trenerja Jožeta Pala 20. januarja in ves čas vadijo doma, saj ni denarja, da bi si lahko privoščili priprave ob morju. Pozimi je prišlo v moštvo do nekaterih igralških sprememb. Odšla sta Stamenkovič in Vouri, prišli pa so črnc Timothy Gwashawanhu iz Zimbabveja, Režonja iz Nedelice in mladinec Vegič iz Mure, pono-

Jože Pal - trener Turnišča

vno pa sta začela trenirati Dušan Lutar in Goran Koveš. Med pripravi je Turnišče odigralo devet tekem, ki so pokazale, da je moštvo fizično dobro pripravljeno, zaradi kadrovskih sprememb in težkih razmer pa uigranost še ni taka kot bi morala biti. Kljub temu pa trener Pal pričakuje, da si je moštvo ob primernem angažiranju sposobno zagotoviti obstanek med tretjeligaši.

Odranci - ostati med tretjeligaši

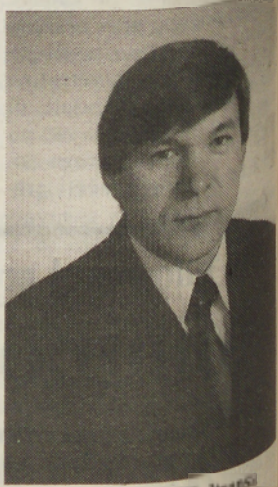
Moštvo Odranec, ki prvič tekmuje v tretji državni ligi, je po jesenskem delu prvenstva zasedlo osmo mesto. Za drugi del so se nogometaši Odranec začeli pripravljati 15. januarja pod vodstvom novega trenerja Draga Posavca, ki pravi, da so program priprav v celoti uresničili, odigrali so kar trinajst prijateljskih tekem, in da je moštvo dobro pripravljeno za nadaljevanje prvenstva. Pozimi je prišlo do tudi nekaterih igralških sprememb. Klub je zapustil Košar, Zver pa se je prenehal trenirati. Prišli pa so Žerdin iz Beltinec, Ulen in Gašević iz Nafta ter Kovač iz Mure. Tako okrepljeno moštvo naj bi si zagotovilo obstanek med tretjeligaši, kar je zaenkrat osnovni cilj, v naslednji tekmovalni sezoni pa naj bi igrali vidnejšo vlogo. V Odrancih imajo dobre možnosti

za delo, prijateljske tekme pa so pokazale, da se jim ob primerem angažiranju moštva lahko uresniči.

Drago Posavec - trener Beltrans - od zadnjega varno mesto

Pred spomladanskim delom prvenstva v tretji državni nogometni ligi so od pomurskih ligoš na najslabšem nogometaši Beltransa iz Veržaja, ki so na zadnjem mestu. Zaradi tega je v klubu prišlo tudi do nekaterih kadrovskih sprememb. Pod vodstvom novega trenerja Jožeta Rousa so nogometaši Beltransa začeli priprave za drugi del prvenstva 20. januarja. S pripravi so v klubu nem zadovoljni, četudi so tako kot druga moštva težav zaradi zime in snega, kar je prvensem onemogočalo uigravanje moštva. Klub je zapustil le Paloma, ki se je odločil za mali nogometaštvo pa sta okrepila Radin, ki je prišel iz Poleta, Martin Muri, in Berendija iz Nafta.

Jože Rous - trener Beltransa pripravi moštvo od zadnjega varno mesto

ŠPORTNA NAPOVED IV

V športni napovedi št. 4 sodeluje Ivan Pelcar, predsednik Nogometnega kluba Tromejnik iz Kuzme. Prognoziraj takole:

Pari	Nap
1. MURA : Publikum	1
2. Rudar (V) : BELTINCI	2
3. Gorica : Izola	1
4. Olimpija : Maribor	1
5. Primorje : Korotan	0
6. NAFTA : Koper	1
7. BAKOVCI : Pohorje	1
8. TURNIŠČE : Unior	0
9. Kungota : ODRANCI	0
10. Dravograd : BELTRANS	1

ŠPORTNA NAPOVED ŠT.4

Napoved

1. MURA : Publikum
2. Rudar (V) : BELTINCI
3. Gorica : Izola
4. Olimpija : Maribor
5. Primorje : Korotan
6. NAFTA : Koper
7. BAKOVCI : Pohorje
8. TURNIŠČE : Unior
9. Kungota : ODRANCI
10. Dravograd : BELTRANS

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Ulica arhitekta Novaka 13, najpozneje do petka, 15. marca 1996. Pri žrebanju bomo upoštevali 8 pravih napovedi.

Ime in priimek ter naslov:

Pokrovitelj športne napovedi sta prekmurska nogometna prvoligaša Beltinci in Mura.

V športni napovedi št. 2 je bila izžrebana Mirjana Bedek, Veščica 57, 9000 Murska Sobota. Nagrado lahko dvigne v uredništvu Vestnika, Murska Sobota, Ulica arhitekta Novaka 13. Pravilna napoved: Mura : Maribor 1, Primorje : Beltinci 0, Rudar (V) : Izola 1, Olimpija : Gorica 0, Publikum : Korotan 1, Nafta : Rudar (T) 1, Črnuče : Naklo 0, Vevče : Šentjur 2, Zagorje : Drava 2 in Šmartno : Koper 1.

Vestnik

Razpored tekem 3. SNL vzhod

14. kolo - 16. 3. '96

BAKOVCI : Pohorje
Steklar : Bistrica
TURNIŠČE : Unior
Paloma : Dravinja
Aluminij : Kovinar
Kungota : ODRANCI
Dravograd : BELTRANS
15. kolo - 23. 3. '96
Dravograd : BAKOVCI
BELTRANS : Kungota
ODRANCI : Aluminij
Kovinar : Paloma
Dravinja : TURNIŠČE
Unior : Steklar
Bistrica : Pohorje
16. kolo - 30. 3. '96
BAKOVCI : Bistrica
Pohorje : Unior
Steklar : Dravinja
TURNIŠČE : Kovinar
Paloma : ODRANCI
Aluminij : BELTRANS
Kungota : Dravograd
17. kolo - 6. 4. '96
Kungota : BAKOVCI
Dravograd : Aluminij
BELTRANS : Paloma
ODRANCI : TURNIŠČE
Kovinar : Steklar
Dravinja : Pohorje
Unior : Bistrica
18. kolo - 13. 4. '96
BAKOVCI : Unior

Bistrica : Dravinja

Pohorje : Kovinar
Steklar : ODRANCI
TURNIŠČE : BELTRANS
Paloma : Dravograd
Aluminij : Kungota
19. kolo - 20. 4. '96
Aluminij : BAKOVCI
Kungota : Paloma
Dravograd : TURNIŠČE
BELTRANS : Steklar
ODRANCI : Pohorje
Kovinar : Bistrica
Dravinja : Unior
20. kolo - 27. 4. '96
BAKOVCI : Dravinja
Unior : Kovinar
Bistrica : ODRANCI
Pohorje : BELTRANS
Steklar : Dravograd
TURNIŠČE : Kungota
Paloma : Aluminij
21. kolo - 4. 5. '96
Paloma : BAKOVCI
Aluminij : TURNIŠČE
Kungota : Steklar
Dravograd : Pohorje
BELTRANS : Bistrica
ODRANCI : Unior
Kovinar : Dravinja
22. kolo - 11. 5. '96
BAKOVCI : Kovinar
Dravinja : ODRANCI
Unior : BELTRANS

Bistrica : Dravograd

Pohorje : Kungota
Steklar : Aluminij
TURNIŠČE : Paloma
23. kolo - 18. 5. '96
TURNIŠČE : BAKOVCI
Paloma : Steklar
Aluminij : Pohorje
Kungota : Bistrica
Dravograd : Unior
BELTRANS : Dravinja
ODRANCI : Kovinar
24. kolo - 25. 5. '96
BAKOVCI : ODRANCI
Kovinar : BELTRANS
Dravinja : Dravograd
Unior : Kungota
Bistrica : Aluminij
Pohorje : Paloma
Steklar : TURNIŠČE
25. kolo - 1. 6. '96
Steklar : BAKOVCI
TURNIŠČE : Pohorje
Paloma : Bistrica
Aluminij : Unior
Kungota : Dravinja
Dravograd : Kovinar
BELTRANS : ODRANCI
26. kolo - 8. 6. '96
BAKOVCI : BELTRANS
ODRANCI : Dravograd
Kovinar : Kungota
Dravinja : Aluminij
Unior : Paloma
Bistrica : TURNIŠČE

Sport od tu in tam

Namizni tenis - V Trbovljah so bile priprave kandidatov za državno pionirsko in mladinsko namiznoteniško reprezentanco. Državni kapetan Edvard Vecko je na priprave pozval tudi pet Sobočanov: Mitjo Horvata in Mirana Solarja (zaradi šolskih obveznosti se jih ni udeležilo) pri mladincih ter Jureta Koščaka, Dejana Šbula in Pavleka Puhana pri pionirjih. (M. U.)

Rokoborba - V Sombotelu na Madžarskem je bil mednarodni rokoborski turnir v prostem stilu za dečke. Med 103 tekmovalci iz 11 klubov so sodelovali tudi člani RK Murska Sobota. Najuspešnejši med njimi je bil Jure Kuhar, ki je zmagal v kat. do 45 kg. Stavre Dovidovski je v kat. do 41 kg zasedel tretje mesto, medtem ko je Roman Miholič v kat. do 32 kg izpadel v tretjem kolu. (RB)

Smučarski tečaj - I. in II. OŠ Murska Sobota sta na Arehu organizirali smučarski tečaj, ki se ga je udeležilo 80 učencev. Po končanem tečaju so izvedli tekmovalno vesljalomn. Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili: dečki 1. in 2. razred: Juteršnik; deklice: Čalova; dečki 3. in 4. razred: Bertalan; deklice: Turkova; dečki 5. in 6. razred: Trajbarič; deklice: Hodoščekova. (K. G.)

Košarka - V končnici tekmovalja v slovenski moški košarkarski C-ligi so Radenci premagali Črnomel: z 89 : 71 (40 : 30) in skupaj z Roglo vodijo na lestvici. Strelci: Tomič 27, Bratkovič 19, Ulaga 18, Banič 11, Pavlin 6, Lukič 4, Šebjan 3, Granfola, Neuvirt, Isma-

jlovič in Gašparič po enega. (B. G.)

Kegljanje - Na kegljišču Nafta v Lendavi je bila končana druga šola kegljanja, ki jo je vodila naša najboljša kegljarka Marika Kardinar iz Dobrovnika. Zanimanje mladih za šolo je bilo izredno veliko, saj jo je obiskovalo 51 učencev iz štirih osnovnih šol. Ob koncu so izvedli pregledno tekmovalje. Pri dečkih je zmagal Peceli (Dobrovnik), 94, pred Sajkom (Kobilje), 89, in Kovacičem (Lendava), 83 kegljev. Med dekleti pa je bila najboljša Vargová (Dobrovnik), 78, pred Bukovčev (Kobilje), 77, in Törnarijevo (Dobrovnik), 71 kegljev. Ekipo je zmagala DOŠ Dobrovnik pred OŠ Kobilje in DOŠ Lendava. (F. Bobovec)

Mali nogomet - V tekmovalju državne lige v malem nogometu je ekipa Caraoce iz Maribora premagala Interior MF iz Ključarovec s 6 : 4 (2 : 1). Gole za Interior MF sta dosegla Filipič in Nemeč, vsak po dva. (NS)

Šah - Velemojster Krunoslav Hulak, član SD Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice, bo v soboto, 9. marca 1996, ob 13. uri bo v hotelu Diana v Murski Soboti odigral simultanko na 30 deskah. Vabijo, da si tekmovalje ogleda čim več ljubiteljev šaha.

Strelstvo - V tekmovalju prve državne strelske lige je ekipa SD Janka Jurkoviča iz Vidma v 9. kolu premagala ekipo I. Pohorskega bataljona iz Ruš s 1716 : 1714 krogov. SD Janko Jurkovič: Gorazd Kocbek 575, Anton Kocbek 573 in

Sebastijan Vajda 568 krogov.

Nogomet - Območna organizacija nogometnih trenerjev Murska Sobota je organizirala dopolnilni seminar za trenerje za pridobitev licence. Seminarja se je udeležilo 24 trenerjev zamudnikov. O sistemu nogometne igre in vključevanju mladih igralcev je predaval dr. Branko Elzner.

Rokoborba - V Varždinu je bil članski pozivni rokoborski turnir. V slovenski reprezentanci so nastopili trije člani RK Murska Sobota in se lepo odrezali. Najuspešnejša sta bila Slavko Zec (74 kg) in Zoran Vukan (82 kg), ki sta zasedla prvi mesti. Jože Vrbancič (62 kg) pa je bil tretji. (RB)

Smučarski skoki - V Trdkovi je bilo tekmovalje v smučarskih skokih. Zmagal je Drago Rogan z 19 metri.

Kegljanje - V dvanajstem kolu tekmovalja v medregijski kegljaški ligi za ženske je Nafta iz Lendave premagala Mercator iz Trebnja s 6 : 2 (2282 : 2260). Za Nafto so zmagale: M. Varga, 396, Utroševa, 365, Ščapova, 375, in Novakova, 369 podrtih kegljev. Tekmovali sta še Staničeva, 393, in Žalikova, 384 podrtih kegljev. (M. Žalik)

Rokoborba - Na povabilo Rokoborske zveze Slovenije in RK Murska Sobota je na tritedenskih pripravah v Murski Soboti rokoborska reprezentanca Moldavije. Gostje vadijo v domu Partizana.

Slalom - V Otovcih je bilo tekmovalje v slalomu. Med 27 tekmovalci je pri mladincih Zelko iz Mačkovec pred Žekšem iz Pečarovec in Kerčmarjem iz Otovec. Pri članih je bil najboljši Drvarič iz Mačkovec pred S. Škerlakom iz Otovec in D. Škerlakom iz Stanjevec.

društvom paraplegikov. Na skupščini so podelili društvene plakete za petnajst- in desetletno delo v društvu ter za tekmovalne rezultate. Plakete za 15-letno delo so prejeli: Marija Barbarič - Flisar, Franc Gomboc, Ludvik Šavel, Valentina Šeruga in Franc Zavec. Plakete za 10-letno delo so dobili: Helena Gregorn, Ivan Gregorn, Anica Pajek, Avgust Passero, Sidonija Sluga, Anica Židaneč, Anton Židaneč in Anton Kos. Plakete za športne rezultate pa so podelili: Aktivni invalidskih delavnic, Davorinu Dervariču, Marjanu Nemcu in Alojzu Šturmu. Za novega predsednika so izvolili Davorina Dervariča. Vodja tekmovalne komisije se naprej ostaja Tonček Kos.

Feri Maučec

sto mesto Dejana Obala in šestnajsto mesto Denisa Šparaša med ml. mladinci ter Damirja Časka med pionirji. G. G.

Karate Gaberjeva in Skandali druga

V Ingolstadt v Nemčiji je bilo 12. tradicionalno mednarodno tekmovalje v karateju za donavski pokal. Med 252 tekmovalci iz šestih držav sta v slovenski reprezentanci nastopila Sobočana Nina Gaber in Matej Skandali ter se lepo odrezala. V katah sta Skandali (do 14 let) in Gaberjeva (do 17 let) zasedla peti mesti. V borbah pa sta bila v svojih kategorijah druga (DS)

Košarka Pomurje ostaja prvoligaš

V šestem kolu prvenstva v slovenski ženski košarkarski ligi za razvrstitev od 7. do 12. mesta je ekipa Pomurja iz Murske Sobotice v gosteh premagala drugouvrščeno Sežano s 77 : 65 (42 : 40). S to zmago so si Sobočanke že zagotovile obstanek v prvi slovenski ligi.

Feri Maučec

Med junaki kegljaškega športa

Steržaj - Dragaš druga na SP

Jubilejno 10. svetovno kegljaško prvenstvo je bilo leta 1974 v Eppelheimu v Zahodni Nemčiji. Lep uspeh je dosegel Ljutomerčan Miro Steržaj, saj je osvojil dve medalji. V tekmovalju dvojic je skupaj z Nikolo Dragašem zasedel drugo mesto in dobil srebrno medaljo. Sodeloval je tudi v reprezentanci Jugoslavije, ki je osvojila tretje mesto, in dobil bronasto medaljo. V letu 1974 je Miro Steržaj s klubskim kolegom Malenškom osvojil naslov državnega prvaka v dvojicah, na državnem prvenstvu posameznikov pa je bil drugi. Kegljaska zveza Jugoslavije je Mira Steržaja v letu 1974 razglasila za najboljšega kegljača Jugoslavije. Na 12 pomembnejših nastopih je podrl 11.252 kegljev ali v povprečju 937,6 keglja, medtem ko je imel drugo-uvrščeni Kranjčan Turk povprečno število kegljev 905,2, Zagrebčan Dragaš pa 904. V letu 1974 je bil Miro Steržaj razglašen za najboljšega športnika Maribora.

Steržaj - Ludvikova drugič zmagovalca

Kegljaski klub Radenska je organiziral leta 1974 na kegljišču Diane v Murski Soboti drugi mednarodni kegljaški turnir dvojic. Sodelovalo je 20 dvojic iz Avstrije, Bolgarije, Italije, Madžarske, Poljske, Romunije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije. Med evropsko elito sta nastopila tudi domačina Kerčmarjeva (Čarda) in Horvat (Radenska) in se lepo odrezala. Kerčmarjeva je med posameznicami zasedla četrto mesto, Horvat pa enajsto, medtem ko sta med dvojicami zasedla deveto mesto. V dvojicah sta drugič zapored zmagala Steržaj-Ludvikova z 2.940 podrtimi keglji pred dvojico Boroš-

Sivkova, 2.822, in dvojico Biber-Marinčeva. Med posamezniki je bil najboljši Boroš s 1.958 podrtimi keglji pred Steržajem, 1.918, in Turkom, 1.013 podrtih kegljev. Med ženskami je zmagala Ludvikova s 1022 podrtimi keglji pred Marinčevom, 935, Janševom, 904, in Kerčmarjevo (Čarda), 887 podrtih kegljev.

Ida Dundek (Sabo) v državni reprezentanci

Prijetno presenečenje je pripravila leta 1974 enaindvajsetletna Ida Dundek (Sabo) iz Salamenec, članica KK Čarda iz Murske Sobotice. Čeprav se je s kegljanjem ukvarjala le eno leto, je na prvenstvu mariborske kegljasko podzve-

prezentanco Madžarske v Budimpešti, kjer je podrla 405 kegljev in bila tretja najboljša tekmovalka. Tudi v letu 1975 je bila Ida Dundek (Sabo) med kandidatki za sestavo državne mladinske reprezentance za evropsko prvenstvo v Budimpešti in sodelovala na izbirnem tekmovalju, vendar se ni uvrstila v reprezentanco.

Radenska peta, Čarda deseta

V letu 1975 sta v drugi slovenski kegljaški ligi tekmovali ekipi Radenske iz Radenec in Čarde iz Murske Sobotice. V zadnjem kolu je Radenska je podrla 7.535 kegljev in zasedla solidno peto mesto. Najboljši pri Radenski so bili Smodiš, 1019, Drvarič, 968, in Horvat, 964 podrtih kegljev. Čarda pa

Ženska mladinska reprezentanca Jugoslavije, ki je leta 1974 nastopila na srečanju z žensko mladinsko reprezentanco Madžarske v Budimpešti. Druga z desne je članica KK Čarda Ida Dundek (Sabo).

ze med mladinkami zasedla drugo mesto in si pridobila pravico sodelovanja na republiškem mladinskem prvenstvu, ki je bilo v Ilirski Bistrici, in zasedla tretje mesto. S tem rezultatom si je zagotovila sodelovanje na mladinskem kegljaškem prvenstvu Jugoslavije, ki je bilo v Zenici, ter zasedla dvanajsto mesto. Na osnovi teh rezultatov jo je Kegljaska zveza Jugoslavije poklicala na izbirno tekmovalje za sestavo jugoslovanske mladinske reprezentance, ki je bilo v Novski in Čatežkih toplicah. V Novski je podrla 774 kegljev in zasedla peto, v Čatežkih Toplicah pa 720 in zasedla šesto mesto. S tem si je zagotovila mesto v jugoslovanski mladinski reprezentanci. V izbrani ekipi Jugoslavije je sodelovala na srečanju z mladinsko re-

je v zadnjem kolu podrla 7090 kegljev in zasedla deseto mesto. Najboljša posameznika sta bila Sočić, 927, in Ciman, 919 podrtih kegljev.

Rekord Nafta iz Lendave

Kegljavci Nafta iz Lendave so dosegli leta 1975 lep uspeh na prvenstvu varaždinske kegljasko zveze. S povprečjem 862 kegljev so dosegli klubski rekord. Osebnostna rekorda pa sta dosegla Leiner z 931 in Peric z 921 podrtimi keglji. Za Nafto so tekmovali: Peric, Zupan, Kramberger, Jurovič, Lebar in Leiner. Uspeh Lendavčanov je bil toliko pomembnejši, saj niso tekmovali na svojem kegljišču.

(Nadaljevanje)

DRŠI Murska Sobota Uspešno uresničujejo program rekreacije

Člani Društva za rekreacijo in šport invalidov Murska Sobota kljub nekaterim težavam, zlasti finančnim, uspešno uresničujejo naloge športne rekreacije. To so ugotovili na letni skupščini, ko so ocenjevali svoje delo, se dogovorili o nalogah in izvolili novo vodstvo. Lani so se namreč poslovnosti od dolgoletnega predsednika društva Lacijsa Kuharja. Društvo ima razvito pestro športno-rekreacijsko dejavnost, saj se člani udeležujejo raznih srečanj v

ribolovu, sedeči odbojki, balinanju, kegljanju, pikadu, namiznem tenisu, streljanju in šahu, kjer so tudi dosegli nekatere vidne uvrstitve. Poleg tega vsako leto organizirajo teden invalidov z različnimi športnimi tekmovalji ter sodelujejo s sorodnim invalidskim društvom Vasakarati iz Sombotela na Madžarskem, s katerim se vsako leto srečujejo. Sodelujejo tudi z društvom slepih in slabovidnih, društvom obolelih za multiplo sklerozo in

ligi so igralci Moravskih Toplic Sobotice že za dve mesti izboljšali uvrstitev iz jesenskega dela prvenstva. Tokrat so brez težav in brez izgubljenega seta premagali zadnjo Ilirijo.

Moravske Toplice Sobotice : Ilirija 7 : 0 (Unger : Jager 21 : 9, 21 : 11, Horvat : Kreuh 21 : 14, 21 : 19, Solar : Makovec 21 : 15, 21 : 8, Unger - Horvat : Kreuh - Jader 21 : 18, 21 : 16, Unger : Kreuh 21 : 15, 21 : 8, Solar : Jager 21 : 13, 21 : 16 in Smodiš : Makovec 21 : 16, 21 : 7). M. U.

Atletika Sonja Roman prvakinja

V športnem centru Tabor v Mariboru je bilo državno prvenstvo v krosu. Med okrog 200 tekačev so bili tudi pomurski tekmovalci in dosegli nekaj lepih uvrstitev. Najbolje se je odrezala Sonja Roman, saj je zmagala med ml. mladinkami v teku na 3000 m in postala državna prvakinja. Mojca Meglič je bila v isti kategoriji peta. Od preostalih tekmovalcev velja omeniti izvrstno četrto mesto Marije Števanec pri članicah, osmo mesto pionirke Polonce Horvat, deveto mesto Sama Pelcl pri pionirjih, enajsto mesto Geze Grabarja med člani, petnaj-

Namizni tenis Kovač drugi

Na petem državnem članskem namiznoteniškem prvenstvu za posameznike in dvojice, ki je bilo v Ljubljani, je sodelovalo nad 90 igralcev iz 27 klubov, med njimi 15 iz Pomurja.

Osvajali so tri medalje. Najuspešnejši je bil Štefan Kovač, ki je tekmoval za avstrijski Linz, ki je med posamezniki zasedel tretje, v dvojicah pa skupaj z Ignjatotretje mesto. Zelo dobro dvojje zasedla Radgončana Ristič - Benkovič. Uspešen je bil tudi Mirko Unger, igralec Moravskih Toplic Sobotice, ki je med posamezniki pristal med osmerimi. Med šestnajsterico se je uvrstil Benko, v finalno skupino pa so se uvrstili Horvat, Solar in Benkovič kot zmagovalci prejšnjega kroga. Med osmerimi se je uvrstila tudi dvojica Ristič - Nišavič. Druga mesta v predtekmovalnih skupinah so zasedli Kocuvan, Smodiš in Zver. M. U.

Moravske Toplice zopet zmagale

S četrto zmago v spomladanskem delu prvenstva v prvi državni članski namiznoteniški

Judo Skupščina JZS v Murski Soboti

V organizaciji Judo kluba Murska Sobota in pod pokroviteljstvom murskosoboške vojašnice je bila skupščina Judo zveze Slovenije. Udeležilo se je 19 predstavnikov od 28 slovenskih judo klubov. Udeleženci so največ pozornosti namenili nekaterim novostim tekmovalnega sistema in financiranju.

Opozorili pa so tudi na nekatere druge probleme, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Judo zveza Slovenije je izdala tudi dve številki časopisa Slovenski judo, v katerem so predstavljeni tudi slovenski klubi. Sobočani so bili dobri gostitelji prvega tovrstnega shoda judoističnih delavcev Slovenije, za kar gre predvsem zasluga predsedniku Tončku Kosu.

Rojkova in Recek zmagovalca

Judo klub Lendava je bil organizator tradicionalnega mednarodnega turnirja v judu za pokal Lendave. Sodelovalo je 310 tekmovalcev iz 30 klubov iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Ob tej priložnosti je Sodniška komisija Judo zveze Slovenije pripravila sodniški seminar, ki se ga je udeležilo 26 članov sodniške organizacije. Ekipo je zmagala Sinerga Bežigrad z 42 točkami, medtem ko je bila Lendava peta z 21 točkami. Med posamezniki sta se od pomurskih tekmovalcev najbolje odrezala Gorazd Recek iz Lendave, ki je zmagal v kat. st. dečkov nad 71 kg, in Tadeja Rojko iz Murske Sobotice, ki je bila prva med deklicami v kat. do 32 kg. Druga mesta so zasedli: Glavač (38 kg) in Časar (55 kg) pri ml. dečkih, Kavaš (nad 71 kg) pri st. dečkih, vsi Lendava, ter Milena Mesarič (52 kg) iz Lendave pri ml. mladinkah in Maja Perme (52 kg), Murska Sobota, pri st. mladinkah. Tretja mesta so zasedli: Zadravec (46 kg) pri ml. dečkih, Perme (38 kg) pri st. dečkih, oba iz Lendave, ter Maja Perme (52 kg) iz Murske Sobotice pri članicah. Plaketo za najboljšega tekmovalca v svoji starostni kategoriji je dobil Lendavčan Aleš Nedelko.

Ne zgodi se vsak dan

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Začelo se bo obdobje, ko ti bo ljubezen ena najvažnejših stvari v življenju. Toda vseeno bi bilo dobro, da bi vsaj deloma poskrbel tudi za druge stvari, sicer se ti bo v prihodnosti kaj slabo pisalo.

On: Prihaja v obdobje, ko boš moral kar najbolje izkoristiti tiste svoje lastnosti, ki so tvoja najboljša stran. Nikar pa ne mešaj ljubezenskih afer s svojimi poslovnimi interesi, saj se to lahko kaj hitro obrne proti tebi.

BIK

Ona: Tvoji namigi bodo preveč prozorni, da bi lahko še vedno ustvarjala vtis, da te resnejša ljubezenska zveza sploh ne zanima. Prepusti se čustvom in kaj kmalu se bodo pokazali povsem konkretni rezultati.

On: Odkril boš nekaj zelo zanimivega, vendar nikar ne poskušaj tega izrabiti v napačne namene. In predvsem ne pozabi, da je dobra prijateljica veliko boljše kot občasna ljubica. Obeta se ti zanimiv konec tedna.

DVOJČKA

Ona: Dosegla boš tisto, kar si prizadevaš že dalj časa, a kaj hitro boš spoznala, da si se ponovno zmotila. Bilo bi veliko bolje, če bi del te energije posvetila tudi svojemu poslovnemu življenju, ki je trenutno pravi obup.

On: Potrebno bo potrkati na prenekatera vrata, preden se ti bo uresničila tvoja stara želja. Ti pa si kar nekoliko prelen ali enostavno misliš, da se bo vse dobro končalo. Stori že nekaj, da ne bo prepozno!

RAK

Ona: Doletela te bo pravcata histerija, ki bo v najbližji zvezi s tvojim nekdanjim prijateljem. Pomiri se in trezno razmisli o vseh morebitnih posledicah, ter se šele nato dokončno odloči. Vsekakor ti ne bo lahko.

On: To, kar doživljaš sedaj, je sicer lepo, je pa tudi nevarno, zato ti malce več diskretnosti ne bo prav nič škodilo. Toda vedi, da se lahko na koncu opeš predvsem ti, drugi pa se ti bodo samo smejali.

LEV

Ona: Pozorno se ozri okoli sebe in odkrila boš marsikaj, kar ti bo ogrelo srce. Presenetil te bo prijeten svetlolasec, ki pa mu ne smeš preveč verjeti. Toda vseeno se boš kar naprej prijetno zabavala, zraven pa se še marsikaj naučila.

On: Tvoja arogantnost te lahko privede do besedno na rob prepada. Tudi tvoja partnerica nima neskončnega potrpljenja, predvsem pa se ji lahko kaj hitro porodi ideja, da z vajinim odnosom ni čisto vse v redu.

DEVICA

Ona: Nekomu boš dobesedno padla v objem, kar ti bo celo všeč. Položaj bo resda skrajno komičen, vendar se obeta tudi kaj resnejšega. Vse bo odvisno le od tebe.

On: Ker se ti preveč mudi, zlepa ne boš dosegel vsega, kar si želiš. Odpovej se raje neki ugodnosti in kaj kmalu se bo pokazalo, da ti bo uspelo nekaj, kar bo vredno dvakrat več. In nikar se ne ustraši!

TEHNICA

Ona: Iščiš srečo predvsem v tem, kar imaš, ne pa v tem, kar pogrešaš. Ljubezen je preveč relativna stvar, da bi ti uspelo karkoli posploševati. Pa tudi tvoj partner nima neskončnega potrpljenja.

On: Ne boš se zadovoljil s ponujenim, ampak boš zahteval še nekaj več. Premisli, ali se ti takšno tveganje utegne povrniti ali pa je posredi le tvoja domišljavost. Partner te bo uspel prav prefinjeno presenetiti.

SKORPIJON

Ona: Kaj kmalu se bo pokazalo, ali je bila tvoja odločitev pravilna ali pa je bila le še ena od tvojih običajnih muh. Prijatelj ti bo sicer poskušal biti le naklonjen, ti pa ga boš razumela popolnoma napačno.

On: Če boš preizkušnjo dobro prestal, se ti bodo odprla marsikatera vrata, ki so ti bila do sedaj zaprta, in to tako na poslovnem področju kot tudi pri povsem zasebnih zadevah. Torej se res splača potruditi!

STRELEC

Ona: Trpela boš zaradi neutemeljenega ljubosumja, potem pa se bo vse skupaj pojasnilo in v tvojem življenju bo ponovno zavladala sreča in zaupanje. Toda vseeno se zamisli nad svojo preveliko vročernostjo, ki te lahko še pokoplje.

On: Postavljen boš pred veliko odločitev, vendar boš ostal trezen in razsoden. Prijateljica te bo nenavadno pogledovala, ti pa se nikakor ne boš mogel odlepiti od svoje družbe. Pozneje ti bo še žal...

KOZOROG

Ona: Sreča je na tvoji strani in ponovno boš optimistično razpoložena. To bo pozitivno vplivalo tudi na tvoje poklicno življenje, kjer lahko pričakuješ kar precejšnje presenečenje.

On: Namesto da bi se posvetil enemu partnerju, boš svoja čustva razdaljal na vse strani. To bo sicer prijetno in zabavno, vendar se boš prej ali slej ujel v nastavljeno past. Raje poskrbi tudi za denarno plat.

VODNAR

Ona: Spoznala boš popolnoma drugačno plat svojega prijateljstva z osebo, s katero si se seznanila na nedavni zabavi. Ponujeno boš sicer sprejela, vendar se boš poskušala kar najbolje zavarovati.

On: Uspelo ti bo nekaj čudovitega! Ne odvrtač se od družbe, saj si je v tem trenutku pošteno potreben. Spodbuda prijateljici bi vsekakor koristila tako tebi kot tudi njej. Zapletel se boš v avanturo, iz katere ne bo enostavnega izhoda.

RIBI

Ona: Nikar ne prenašaj krivde na tuja ramena, saj je bila odločitev predvsem tvoja. Poskušaj raje rešiti, kar se še da. Pa tudi obisk pri zdravniku bi se ti lahko obrestoval, če ne, bo prepozno...

On: V ljubezni boš pred veliko odločitvijo, odločitev pa lahko vpliva tudi na tvoje poslovne načrte. Nekdo ti bo sicer ponudil pomoč, vendar jo boš zaradi ponosa odklonil.

Poročil se je kar šestdesetkrat

Kaled Kišta iz Egipta se je v preteklih letih poročil kar 60-krat, trenutno pa znova išče žensko svojega življenja. Njegov najdaljši zakon z neko Britanko je trajal tri leta. Z neko Filipinko je bil poročen samo 48 ur. Poleg Egipčank so dahnile da še ženske iz 15 držav. Najvišjo oceno je podelil neki Japonki, ki mu je bila »še zlasti zvesta«.

Vozilo za Mars

Ruski znanstveniki so razvili vozilo, s katerim naj bi se v začetku prihodnjega tisočletja po Marsu prevažali prvi vesoljci. Vsako kolo tega vozila ima svoj motor na jedrski pogon, energije pa je dovolj za 20 let.

22 ton drobiža za dohodnino

Neki jezni davkoplačevalec iz Francije je stresel pred po-

slojpe finančnega urada v Viarmesu pri Parizu dobrih 22 ton drobiža. Upokojeni podjetnik je moral namreč do 15. februarja opolnoči plačati 3.370.606 frankov. V banki je zahteval, da mu pripravijo toliko denarja v kovancih po en frank, in poskrbel za štiri tovarnjake, s katerimi je več kot 900 zapečatenih vrečk po 25 kilogramov pripeljal pred davčni urad. Njegovi trezorji seveda niso zadostovali za toliko denarja, zato so ga - na stroške davkoplačevalca - odpeljali v prvo banko. Nenavadna akcija ga je stala še 10.000 frankov.

Prodano jajce

Zmeraj več mladih žensk si da v ZDA za okroglih 2500 dolarjev odvzeti nekaj zrelih jajčnih celic, ki jih nato, oplojene s spermo moža prejemnice, presadijo v maternico ali v jajcevod neplodne ženske. Stopnja uspešnosti tega postopka je več kot 35-odstotna, v nekaterih klinikah se lahko pohvalijo celo s 50-odstotnim uspehom, kar je precej več kot pri kateri koli drugi metodi umetne oploditve. V ZDA te storitve ponuja že 300 klinik.

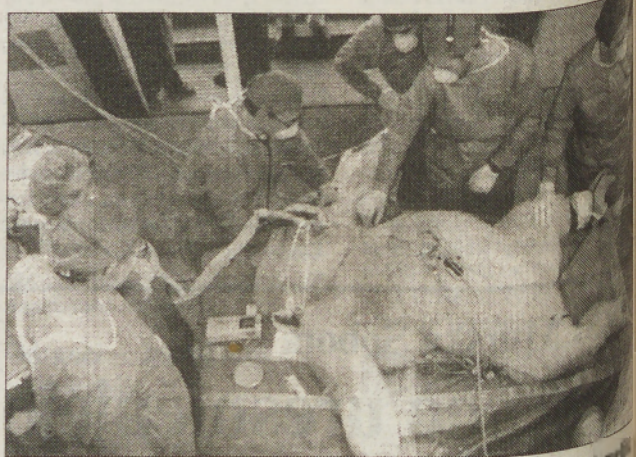
S pomočjo tujih jajčnih celic lahko dobijo ženske otroka tudi takrat, ko njihovi jajčniki ne proizvajajo več jajčnih celic, ki so sposobne za oploditev, na primer zaradi rakastega obolenja, zaradi predčasne menopavze ali enostavno iz starostnih razlogov.

Po pomoč prihaja največ žensk v starosti od 40 do 50 let, pri katerih zaradi starosti jajčne celice ne dozorevajo več. To so večinoma ženske z visoko izobrazbo, ki so dosegle poklicno kariero.

Iznašli robotinjo

Imenuje se Movaid, zna čistiti in kuhati, možno jo je uporabljati tudi kot bolniško sestro. Movaid je najnovejša »robotinja«, ki so jo sestavili na visoki šoli Sant Anna di Pisa. Na tej univerzi so sestavili že strežnika bolnikov, ki so ga imenovali Urmad. Robota Movaid naj bi do julija 1996 preizkušali v Livornu kot pomočnico bolnikom in invalidom.

Gorila na pregledu

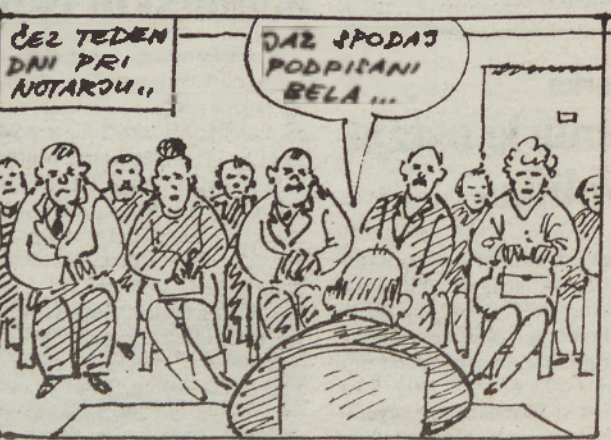
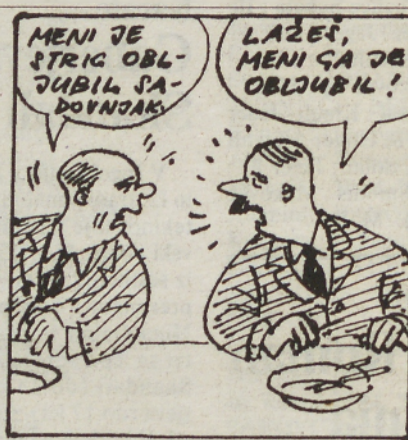

Gorila iz barcelonskega živalskega vrta je te dni morala na sicer rutinski zdravniški pregled, ki so ga opravili vrhunski svetovni veterinarji. Sprva so pregled načrtovali za marec, potem so ga zaradi rdečih izpuščajev, ki so se pojavili na gorilini koži, preložili. Pregledani orjak je star 35 goriljih ali 80 človeških let.

Novozelandsko superdrevo

Kaj raste hitreje kot bor, je bolj prijazno okolju od svojih tekmecev in iz naložbe 65 dolarjev navzre 180 dolarjev dobička. To je superdrevo, iznajdba novozelandske družbe Fletcher Challenge. Njenim raziskovalcem se je posrečilo združiti pravo vrsto s pravšno lokacijo in dobiti kakovosten, hitro rastoči les, primeren za predelavo. Za eno najprimernejših vrst se je izkazal Eucalyptus grandis, ki raste v severnoargentinski provinci Corrientes. Križali so ga z novozelandsko in čilsko

vrsto bora in dobili superdrevo, ki bi mu lahko rekli boljši gozdni kralj. Družba Fletcher Challenge, eden največjih proizvajalcev mehkega lesa na svetu, ima svoje plantaze na severnem otoku, ima svoje plantaze, na katerih intenzivno gojijo izbrane vrste, da dobijo velika, kakovostna debela za najkakovostnejše izdelke. Narava lesne industrije se spreminja. Pojavljajo se nove, zahtevnejše vrste, nove tehnologije in nove vrste. Superdrevo odraste v nekaj letih, les je primeren za gradbeništvo in zahtevne izdelke.

Za vsakogar nekaj

Kmalu konec zimskega mirovanja lončnic

Pri sobnih rastlinah je pozimi zalivanje mnogo zahtevnejše kot v drugih letnih časih. Prav tako moramo biti previdni pri prehranjevanju. Pozimi so bivalni prostori za rastline manj primerni, ker se oziroma precej osuši in posebno centralno ogrevani prostori niso »pravi«. December in januar sta najtemnejša meseca, tudi toplote je mnogo manj. Vse to pa pomeni za rastline čas počitka.

Rastline z zelenimi deli omejujejo svoje aktivnosti, zato je gnojenje vprašljivo, vendar jih ne smemo enačiti s cvetočimi lončnicami. Za te moramo posebej skrbeti. Te rastline kljub zimi potrebujejo hranilne snovi. Na primer cvetoče ciklame tudi pozimi potrebujejo redno in usklajeno gnojenje. Ob vseh drugih izpolnjenih pogojih (zmerna toplota, zastrta svetloba in primerna vla-

noma odganjati novih listov, jih moramo le zmerno in previdno gnojiti. Nekatere sobne rastline prenesejo več gnojila, druga pa so bolj občutljive, zato jih gnojimo večkrat po malem.

Prikaz primernih prsti za nekatere najbolj pogoste lončnice

kompostnica	listovka	igličevka	šota	pesek	moč. mah
Rhoicissus	*	*	*	*	*
Fuksija	*	*	*	*	*
Monstera	*	*	*	*	*
Nephrolepis	*	*	*	*	*
praprotn	*	*	*	*	*
Pelargonija	*	*	*	*	*
Saintpaulija	*	*	*	*	*
vijolica	*	*	*	*	*
Anthurium	*	*	*	*	*
Aechmea	*	*	*	*	*

Rastlinska higiena je zelo pomembna ob mirovanju rastlin. Vse obolele, rumene, suhe liste odstranjujemo, kajti ti so leglo raznih bolezni. Priporočljivo je zalivanje enkrat mesečno

z 0,2-odstotnim ortocidom ali antracolum. Tudi pojav listnih uši ni redek. V cvetličarnah imajo kot preventivo palčke flo-rovin, ki jih vtaknete v lonček. Ko pa so uši že na rastlinah, jih poskropite z actelicom, pirimorom ali lebaycidom in drugimi primernimi sredstvi za uši.

Velik spomladanski poseg v rastline je presajevanje. Rastlinam v lončkih moramo zagotoviti zadosten prostor za razraščanje korenin in dodatno izrabljene hranilne snovi. Presajanje sobnih rastlin je najugodnejše po končanem

počitku, to je konec marca in v začetku aprila. Ker so stene lončka, posebno glinaste, vedno vlažne, se korenine rastlin priraščajo k steni, zato pri presajanju moramo paziti, da jih ne

pretrgamo, kajti takšne poškodbe so lahko usodne za mnoge rastline. Kdaj je rastlino potrebno presaditi? To ugotovimo takrat, kadar so v lončku prepletene korenine po vsej površini. Pri presajanju se lahko odločimo za različno kakovostne posode: glinaste, plastične, stiroporne ali iz drugih materialov. Vedeti moramo, da so različni materiali različno porozni. Glinaste posode so poroznejše od plastičnih, tudi v zadnjem času se ponovno zelo uveljavljajo. V njih mora biti zalivanje izdatnejše. V plastičnih posodah rastejo korenine rastlin proti sredini koreninske grude. Zelo pomemben faktor pri presajanju je prst - zemlja. Ta mora biti ustrezna zahtevi rastlin. Sobne rastline so doma iz različnih delov sveta, zato imajo različne zahteve glede prsti. Prsti ne smemo preveč zatlačiti pri presajanju, ker rastlino lahko zadušimo. Nemalokrat smo ob veliki ponudbi v dilemi, katera prst je prava za našo lončnico. V nekaterih cvetličarnah imajo že pripravljene mešanice prsti za presajanje lončnic, ki so primerne za večino sobnih rastlin.

Olga Varga

Kuhajte z nami

Rezine z listnatim testom

Rezine pripravimo v srednje velikem, bolj globokem pekaču. V pekaču jih napolnimo z dvema nadevoma in iz pekača jih po potrebi tudi režemo.

Potrebujemo: 1 zavitek (2 kosa) listnatega testa. Prvi kos odvajamo testa razvaljamo vsaj za dva cm po dolžini in toliko po širini večje (ker se pri pečenju krči), kot je dno pekača. Pečemo na zunanji strani pekača. Preden damo testo na pekač, le-tega poskropimo z drobnimi kapljicami vode, da med peko nastaja para, ki testo rahlja. Preden ga damo v segreto (220 °C) pečico, ga večkrat prebodemo z zobobremcem. Pečeno ploščo previdno vzamemo s pekača in ohladimo.

Drugi kos testa razvaljamo in ga pečemo v pekaču. Sicer ravnamo enako kot prej. Spečemo do tri četrt. Pekač vzamemo iz pečice, na testo takoj vlijemo pripravljen orehov nadev in spečemo do koca. Pustimo v pekaču.

Orehov nadev: 5 rumenjakov, 15 dag sladkorja in 2 žlici presejane grenkega kakava z mešalnikom spenimo, da močno naraste. Beljake (5) stepemo v trd sneg in ga skupaj z 8 dag mletih orehov rahlo umešamo v pripravljeno maso.

Na ohlajeno orehovo maso namažemo pripravljeno kremo.

Krema: V 3 dcl vrelega mleka zakuhamo 3 žlice ostre moke, razmešane s hladnim mlekom, ki smo ga vzeli od 3 dcl mleka. Ko zavre in se zgosti, pridenemo 10 dag sladkorja in 1 vanilin ter kavno žličko ruma. Kuhano odstavimo in ohladimo. Posebej v posodi spenimo 15 dag pri sobni temperaturi zmehčanega masla in ga umešamo v popolnoma ohlajeno kuhano maso. Umešavamo postopoma, tako da mlečno maso po žlicah dodajamo spenjenemu maslu in ne obratno. Obe sestavini naj bi bili vsaj približno enake temperature, sicer se krema rada izkosmiči.

Vmes med delom glaziramo prvo ploščo ohlajenega testa s čokoladnim ledom. Narežemo jo na približno 6 x 6 cm velike kvadrate in v istem vrstem redu zložimo na belo kremo. Z ostrim tankim nožem prerežemo med gornjimi »čokoladnimi« ploščicami plast kreme in osnovno testo, da dobimo rezine.

Cilka Sukić

Bela omela - Viscum album L.

Bela omela je zelo zanimiva zdravilna rastlina, ki raste kot polparazit bolj na listnatih kot iglastih drevesih. Z gostiteljem živi v sožitju ali simbiozi, od njega črpa vodo in hranljive snovi, vendar gostitelju vse leto daje asimilate, če je le dovolj svetlobe. Tudi seme omele ne kali ne v vodi ne v zemlji, kjer prične rasti, tako da koreninice prodrejo skozi lubje gostitelja. Največji zdravilni učinek ima rastlina, ki raste na sadnem drevju, hrastu in topolu.

Že od nekdaj je znana za srečo, saj se pod vejico bele omele v angloskih deželah ljudje poljubljajo in si voščijo srečo v prihajajočem letu. Je tudi čarovniška rastlina naših prednikov, saj ime Hexenbesen pomeni metla čarovnic. Je tudi zelo skrivnostna rastlina, saj so jo keltski svečniki želi z latinskimi srpi in jo darovali bogovom. Prepričani so bili, da pozdravi vsako bolezen in težavo.

Na pogled je vedno zelen do 60 cm visok, vejnast grmiček. Rogovi-lasto okroglo steblo in vejice imajo zelenkasto rjavo, takšne barve so tudi zimzelene usnjasti listi, na koncu veje pa sta dva nasprotna 5 do 7 cm dolga jajčasta, celoroba li-

sta. Cvete marca in aprila, iz cvetov se razvijejo jagode, ki dozorevajo od septembra do novembra, z njimi se radi hranijo ptiči, če bi jih uživali ljudje, pa bi se lahko zastrupili, na kar opozarjamo otroke.

V zdravilne namene uporabljamo enoletne vejice z listi (Herba Visci ali Stipites Visci cum foliis), ki jih nabiramo od oktobra do sredine decembra ter marca in aprila, v drugih mesecih nima zdravilnega učinka. Pred sušenjem jih drobno narežemo. Vejice in listi imajo veliko zdravilnih lastnosti, vendar je v prevelikih količinah strupena, zato tudi čaj za notranjo uporabo ne sme biti premočan.

Bela omela vsebuje mnogo zdravi-

vilnih snovi, vendar vse še niso raziskane, to so: viscin, zelena smola, sluz, neobstojni alkaloidi, glukoza, vitamin C, holin in druge.

Stari zeliščarji so liste in vejice omele uporabljali pri epilepsiji - božjasti. Kneippov učenec jo je priporočal pri kroničnih čirih in histeriji. Čaj ugodno vpliva na presnovo, odpravlja zaprtost, napenjanje, uredi pomanjkljivo izločanje žolča, predvsem urejuje krvni obtok, srčne težave, posebej pri starostnih obolenjih srca, šumenje v ušesih, naval krvi v glavo, omotice, urejuje visok in nizek krvni tlak, predvsem pa težave v meni. V

zadnjem času raziskujejo zdravilno moč omele pri zdravljenju rakavih obolenj.

Čaj si pripravimo samo s hladnim namakanjem enoletnih vejic in listov. V četrt litra vode namočimo čajno žličko bele omele prek noči, zjutraj rahlo pogrejemo in precedimo ter popijemo po požirkih.

V ljudskem zdravilstvu preganja omelin čaj seneni nahod.

Čaj, ki ne sme biti premočan, pijemo tri tedne, nato prekinemo za en teden, pred zdravljenjem pa se tudi posvetujemo s svojim zdravnikom.

Marjana Plajhner

Operacija na daljavo

V Belgiji se je posrečila pravecata svetovna medicinska premiera, kirurg je operiral kar z razdalje 200 kilometrov. Ta operacija se je posrečila kirurgu Lucu Vanderheyndu iz belgijskega mesta Brugge: z robotom je operiral bolnika v 200 kilometrov oddaljenem kraju. Z računalnikom in daljinskim upravljanjem v bolnišnici Sint Lucas v Brugge je kirurg usmerjal robota v operacijski dvorani 200 kilometrov daleč. Na zaslonu je spremljal njegove poteze, medtem ko je bila na prizorišču operacije pripravljena skupina zdravnikov za morebitno pomoč, če bi bila potrebna.

Pri tej operaciji je uporabljena laporoskopijska, ki v zadnjih letih vse bolj izpodriva tradicionalne kirurške posege s skalpelom: skozi majhno odprtino v trebušni steni v pacientovo telo preselijo kirurške instrumente in kamero, nato pa operacijo vodijo z računalnikom. Doslej so to tehniko uporabljali predvsem pri operaciji slepiča, pri odstranjevanju žolčnih kamnov in tudi pri operaciji kolen. Bolnik lahko prej zapusti bolnišnico, saj niso več potrebni veliki kirurški rezi. Priprave na prvo operacijo na daljavo so trajale kar šest mesecev. Robotski sistem je pripravilo neko ameriško podjetje, ki sodeluje z vesoljsko upravo NASE. Sistem naj bi tako izpopolnili, da bodo kirurgom odslej olajšale delo še tridimenzionalne slike.

Nova spoznanja o kavi

Sodobni zdravniki in dietiki imajo veliko pomislekov glede kave. Mnogi so mnenja, da si s škodljivo opojno črno tekočino vsako jutro strežemo po življenju. Kava je zelo priljubljena po vsem svetu. Kofein je alkaloid, ki ga v kemiji strokovno imenujejo trimetilksantin. Vsebuje ga 63 znanih rastlin in je le ena od 500 kavnih kemičnih sestavin. Spodbuja osrednji živčni sistem, začasno blagi občutek utrujenosti, krepi koncentracijo in bistri misli. Hkrati širi arterije in poživlja krvni obtok in zato umirja glavobol.

Seznam negativnih učinkov pa je krajši: kava lahko povzroči zvišan pritisk, toda le, če je v nekaj urah spijemo dve ali tri skodelice. Zvišuje tudi holeste-

rol, vendar zato ni kriv kofein, temveč kavnji oljni izvlečki, ki se sprožajo med vrenjem. Kava vpliva tudi na kakovost kostnega tkiva, ženske, ki je spijejo veliko, izgubljajo kalcij in imajo krhkejša kosti. Kdor spije pet ali več kav na dan, ima nekaj manj kot 40 odstotkov možnosti, da bo zbolel za rakom prebavil, zatrjujejo bostonski znanstveniki. Kavopivci so običajno tudi kadilci in deloholiki, ki so nenehno pod stresom, zato je težko določiti, kakšen je resnični vpliv kave pri takem življenjskem slogu. Italijanski znanstveniki pa menijo, da je štiri do pet skodelic na dan še sprejemljivo za zdrave ljudi. Pred kavno svariijo le srčne bolnike, doječe matere in otroke, ki je nikakor ne bi smeli uživati.

Štirje načini plisiranja

Plise je ime za drobne, trajno zlikane gube, potekajoče od pasu do roba. Obstaja pa več načinov plisiranja: tkani, vezavni, kreljivi in prelani plise. V 19. stoletju je bil plise priljubljen za plesne obleke, ob prelomu stoletja je bil sestavni del stilskih modnih slogov, zelo moden pa je bil v dvajsetih in tridesetih letih. Zadnja leta se na modni sceni spet obcasno pojavljajo tudi letos so ga modni oblikovalci spet uvrstili v svoje kolekcije.

JEKLO TEHNA

d.d. MARIBOR

PRODAJNI CENTER
MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31 760

PONUDBA TEDNA

»ZELENA TRGOVINA« POSLUJE ŽE ENO LETO IN JE VEDNO BOLJE ZALOŽENA:
ORODJA IN STROJI, KRMILA, GNOJILA, SEMENA, SADIKE,
ŽICA, BETONSKE SOHE, PROGRAM GARDENA IN ŠE IN ŠE.

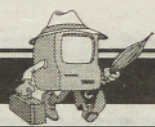
S KARTICO ZVESTOBE OD 2 DO 5 %

POPUSTA!

Veselim se vašega obiska!

SESTAVIL MARKO NAPAST	ŽENSKA, KI KOGA IZSILJUJE	KJUKA	TEMAČ NOST	NASLOVNI JUNAK GOTOVČENE OPERE	VLAČILEC LADJI V PRISTANIŠČU	IMPORTER	MAJHNA MORSKA RIBA
ZLATENICA							
RUSKA TENSKA IGRALKA (NATALIJA)							
SUKCID							
KOREOGRAF OTRIN				MADŽARSKO MESTO ZLATA DEZELA			
SVETILKE S STEKLE- NIM OHVITJEM							
JUG		ORGANSKI RADIČAL ST. KNJŽEV- NIK (MILOŠ)					
EDOUARD MANET			DEKAGRAM PREDSTOJ- NIK FAKULTETE				
AMERIŠKI PLANSKI REŽISER (KING)						LETA V LETU (LATASKO)	BIBLIJSKI BRATO- MORILEC
POVRŠIN- SKA MERA V ANGLUJI IN ZDA						SPLAVARSKI DROG HRV. OTOK V KVARNERULI	
APOTEKA							
MESTO V SEVERNO VZHOJNI BOSNI							
NAJMANJŠI OD GVINEJ SKIH OTOKOV							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — vodoravno: Johnson, opereta, Romanov, GR, veka, eta, Gaj, Sur, ara, angel, N, mion, SJ, PS, SAE, Atrato, ikebana, oasovec.

Televizijski spored od 8. marca do 14. marca

PETEK 8. MARCA

TV SLOVENIJA 1

9.45 Čiv, čiv, še dolgo bom živ
10.00 Otroci širnega sveta
10.25 Glasba Nemčije in Francije v duhu časa
11.20 Joe Versus Volcano, ameriški film
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.25 Svet narave, angleška serija
15.15 Orgle na Slovenskem
15.45 Silna oddaja: Kdo je morje?
16.20 Kam vodijo stezice
17.00 Dnevnik
17.10 Lahkih nog naokrog
18.00 Kate in Allie, angleška nanizanka
18.30 Hugo
19.30 Dnevnik
20.05 Srednje duše, angleška nanizanka
20.30 Podarim - dobim
20.40 Pogled in zadani
22.30 Dnevnik
23.00 Bennyjev video, avstrijski film
0.45 Poročila

TV SLOVENIJA 2

12.15 Izživ, poslovna oddaja
12.45 V žarišču
13.15 Umetniški večer
14.35 Srečanje z Venero, angleško-francosko-italijanska koprodukcija
16.30 Grace na udaru, ameriška nanizanka
16.55 Shingalana, avstralska serija
17.25 Veliki dosežki slovenske kirurgije
18.00 Po Sloveniji
18.45 Planet Sport
19.25 Tok, tok, kontaktna oddaja za mlado-srtnike
20.05 V žarišču
20.20 Forum
20.40 EP v atletiki, prenos iz Stockholma
22.25 Umor po pogodbi, italijanska nadaljevanje, 2/4
23.15 Studio City
0.15 Novice iz sveta razvedrila
0.40 Nor na reklame, serija

POP TV

7.00 Videostrani - 11.00 Santa Barbara, ponovitev - 12.00 Magnum, ponovitev - 13.00 MASH, ponovitev - 13.30 Med prijatelji, ponovitev oddaje o narodnozabavni glasbi - 14.30 Nora šola, film - 16.30 POP 30 - 17.00 Santa Barbara, nanizanka - 18.00 MacGyver, nanizanka - 19.00 Kila, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Dosjeji X, nanizanka - 21.00 Newyorška policija, nanizanka - 22.00 Odpadnik, nanizanka - 23.00 Slabo znamenje, film - 1.00 24 ur, ponovitev - 1.30 POP 30, ponovitev - 2.00 Videostrani

TV HRVAŠKA 1

7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Mlečna steza, ameriški film - 14.15 Risanke - 14.35 Allis z-Is, otroška serija - 15.05 Poročila - 15.10 Izobraževalni program - 16.15 Za otroke - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Kristalni imperij, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.45 Pol ure kulture - 19.30 Dnevnik - 20.10 Javna zadeva - 20.45 Zapiskajte - 21.45 Dokumentarna oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 Terra X, serija - 23.55 Poročila

TV HRVAŠKA 2

17.20 Koledar - 17.30 Hrvatske županije - 18.00 Turbo Limach Show - 19.30 Dnevnik - 20.10 Na zdravje, ameriška nanizanka - 20.40 Evropsko dvoransko prvenstvo v atletiki - 22.20 Latinica: Vino - 23.35 B.O.R.N., ameriški film - 1.05 Noč košarke

TV AVSTRIJA 1

6.00 Raj za živali, nanizanka - 6.25 Otroški spored - 8.55 Katss in pes - 9.20 Polna hiša - 9.45 Ekipa A - 10.30 Vesoljska ladja Enterprise - 11.15 Potovanje v središče Zemlje, pustolovski film - 13.00 Otroški spored - 15.05 Popeyjev sov - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Ekipa A - 17.10 Katss in pes - 17.35 Kdo je tukaj šef? - 18.05 Polna hiša - 18.30 Alf - 19.00 Roseanne - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Ljubim te do smrti, komedija - 21.50 Sport - 22.00 Najbližnji sorodniki, akcijski film - 23.40 Čas v sliki - 23.45 Sport - 0.15 Varuška, srhljivka - 1.40 Čas v sliki - 2.05 Schiekov vsak dan - 3.05 Dobrodošli v Avstriji - 4.50 Pa prav Chucago! - 5.35 Raj za živali

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Umori so njen konjček - 9.55 Bogati in lepi - 11.00 Schiekov vsak dan - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Vera - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Alpe-Donava-Jadran - 13.40 Umori so njen konjček - 14.25 Kalifornijski klan - 15.10 Bogati in lepi - 16.00 Schiekov vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Derick - 21.15 Ordinacija Bulowbogen - 22.05 Čas v sliki - 22.30 Modni časi - 23.00 Obzorja: Guglielmo Marconi - Sepetanje v zraku, dokumentarni film - 23.50 Pinatodobo - Moniški vulkan - 0.35 Rdeča zanka, kriminalka - 1.45 Pogledi s strani - 1.50 Kalifornijski klan - 2.35 Čas za kulturo - 3.10 Sport - 4.15 Videonoč

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod

- 9.00 Poročila - 9.10 Na zdravje, serija - 9.35 Dopoldne, vmes Dallas - 12.00 Poročila - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Poročila - 15.10 Madžarska danes - 16.00 Poročila - 16.05 Posel, gospodarske informacije - 16.30 Top model, serija - 17.00 Za upokojece - 17.30 Teka - 17.45 15 minut - 18.00 Okno - 19.00 Pravljica - 19.30 Dnevnik - 20.05 Poje Ch. Aznavour - 20.30 Dallas, serija - 21.25 Tamas Vitray - 22.30 Zanka se zateguje, ameriški film - 0.05 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

12.00 Siesta - 14.55 Mado, poste restante, francoski film - 16.40 Svet knjige - 16.50 Ogle dalo - 17.30 Regionalni dnevniki - 18.00 Brooklynski most, serija - 18.30 Vesoljske igre - 19.05 Pesem ptic trnov, ameriška nadaljevanje - 19.55 Telesport - 20.00 Alexander Trauner, portret - 21.00 Dnevnik - 21.10 Policijska poročila - 21.15 Kviz - 21.45 Muza - 22.00 Objektiv - 22.30 Pregled tiska - 22.35 Športna stava - 22.45 Atletika - 23.15 Pop glasba

RTL

5.32 Dobro jutro - 5.35 Bogati in lepi - 6.00 Poročila - 6.05 Prijazna družina - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Ločitveno sodišče - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opol-danski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dobar večer - 18.30 Zvezdni magazin - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Otroci posnemajo zvezde - 21.15 Zgodbe z otoka Syll - 22.15 Sedem dni - sedem glav - 23.10 Robocop - 0.00 Dnevnik - 0.30 Shogunova senca, film - 2.05 Robocop - 2.50 Dnevnik - 3.20 Karate Kide & Co., film - 3.50 Polna hiša - 4.20 Prijazna družina - 4.45 Princ iz Bel-Aira - 5.05 Risanke

SOBOTA 9. MARCA

TV SLOVENIJA 1

8.10 Radovedni Taček: Kabina
8.20 Ključkeve dogodivščine
8.35 Pod klobukom
9.20 Zgodbe iz šoljke
9.50 Učimo se tujih jezikov: angleščina
10.15 Danny - najboljši na svetu, angleški film
11.50 Veliki dosežki slovenske kirurgije
12.20 Popotovanje v Benetke, 3. oddaja
13.00 Poročila
13.05 Hugo
14.00 Svet narave
14.30 Dnevnik
15.30 Christy, ameriška nadaljevanje, 5/21
16.20 Magična moč živali, angleška serija
17.00 Dnevnik
17.10 Razjarmikovi v prometu
17.55 Slovenski magazin
18.35 Hugo
19.30 Dnevnik
20.10 Slovenska polka in valček '96
21.45 Krizarske vojne, angleška serija
22.35 Turistična oddaja
23.00 Dnevnik
23.30 Slab sin, francoski film
1.15 Poročila

TV SLOVENIJA 2

8.55 SP v alpskem smučanju: Veleslalom, 1. tek
11.10 Pogled in zadani
12.40 Veleslalom, 2. tek
14.00 EP v atletiki
18.00 SP v biatlonu
18.30 Karaoke
19.30 Na vrtu
20.30 Dekle za slovo, ameriški film
21.50 Zlati petelin
22.35 Sobotna noč

POP TV

7.00 Videostrani - 9.30 Reboot, risanka - 10.00 Flipper, otroška serija - 11.00 Odpadnik, ponovitev - 12.00 Newyorška policija, ponovitev - 13.00 Formula 1, trening - 14.00 Dosjeji X, ponovitev - 15.00 Nora šola, ponovitev filma - 17.00 Obraz tedna, ponovitev - 17.30 Avtodrom, ponovitev - 18.00 Harlequin, ponovitev - 19.30 24 ur - 20.00 Na jug! - 21.00 Ne brez moje hčere, film - 23.00 Draget, film - 1.00 24 ur, ponovitev - 1.30 Videostrani

TV HRVAŠKA 1

9.00 Otroci v Avstraliji - 9.30 Kralj vetra, britanski film - 11.15 Otroška serija - 12.00 Dnevnik - 12.20 Prizma - 13.20 Dokumentarna oddaja - 13.50 Moje - 14.20 Briljant, oddaja za mlade - 15.10 Svetovni reporterji - 16.00 Poročila - 16.05 Televizija o televiziji - 16.35 Sinovi neviht - 18.00 Turbo Limach Show - 19.30 Dnevnik - 20.10 Zabavna oddaja - 21.10 Naporna pot, ameriški film - 23.00 Dnevnik - 23.20 Sliko na sliko - 23.50 Polnočna premiera: Cadfeal

TV HRVAŠKA 2

12.00 Koledar - 12.00 SP v alpskem smučanju: Veleslalom - 14.35 Mednarodno prvenstvo Hrvatske v namiznem tenisu - 15.20 Atletika - 17.35 Beverly Hills, ameriška nanizanka - 18.20 Serijski film - 19.30 Dnevnik - 20.10 Dokumen-

tarna oddaja - 20.40 Vidikon - 21.25 Z jadrni okrog sveta, serija - 22.00 Sport - 22.20 TOP 20 - 23.05 Največji zločini 20. stoletja, serija

TV AVSTRIJA 1

6.00 Roseanne - 6.30 Otroški spored - 8.25 Vroča sled - 8.50 Sport - 11.00 Dennis - 12.05 Harry in Hendersonovi - 12.25 Sport - 13.10 Pustolovščine mladega Indiana Jonesa, film - 14.00 Sport - 14.25 Princ iz Bel-Aira - 14.50 Pomorska raziskava DSV-ja - 15.35 Beverly Hills - 16.20 Melrose Place - 17.10 Mladinska oddaja - 18.00 Sport - 18.30 Drendaj - 19.00 Sami nesmisli - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Jackpot: Amerika, akcije, pustolovščine - 21.55 Sport - 0.00 Čas v sliki - 0.05 Brez diha od strahu, pustolovski film - 1.35 Pomorska raziskava DSV-ja - 2.20 Melrose Place - 3.05 Beverly Hills - 4.05 Scorpio, kriminalni film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Halo, Avstrija - 9.35 Idealni kandidat, film - 11.05 James Bond - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Halo, taksi, film - 14.40 Ple-soče srce, film - 16.10 Jackpot - 16.30 Dežela in ljudje - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Živali iščejo dom - 17.53 Verstva sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Sporna vprašanja - 19.00 Avstrija v sliki - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Film - 22.00 Čas v sliki - 22.10 Tek pač ni vedno pol, komedija - 23.20 Detektiv Puntacavalo - 1.15 Pogledi s strani - 1.40 Sport - 3.45 Formula 1

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 10.00 Ruby in Rata - 11.40 Romunske narodne - 12.00 Poročila - 12.05 Ponovitve - 14.15 Živali iščejo dom - 14.45 Odgovarimo na telefone - 14.55 Robinson ni umrl, nemški film - 17.10 Neprilakovano potovanje, serija - 18.05 Za boljši jezik - 18.15 Stori-je - 18.30 Kolo sreče - 18.55 Pravljica - 19.30 Dnevnik - 20.15 Deklamacija - 20.25 Vlomilec, ameriška komedija - 22.10 Ekskluzivno - 22.35 Božični koncert - 22.35 Querelle, nemško-francoski film

TV MADŽARSKA 2

6.30 Za kmetovalce - 7.00 Narodnostne oddaje - 10.05 Mesečno enkrat - 11.00 Po sledih B. Orban - 11.45 Olimpijci - 12.00 Pesem doni - 12.30 Salty, serija - 12.55 Reflex - 13.00 Avto-magazin - 14.20 Otok Purbeck - 15.00 Stiki brez meja - 15.30 Trend - 16.00 Poje Andras Ronai - 16.30 Horizont - 17.00 Športni program - 19.05 Familija, zabavna serija - 19.40 Pri umetninah - 20.05 Teleging, igra na srečo - 21.00 Lyonski omnibus - 21.50 Pregled tiska - 21.55 Atletika - 22.25 Od gledališča do gledališča

RTL

5.30 Otroški spored - 10.35 Fant s čudežno ro-kavico, film - 11.05 Power Rangers - 11.25 Na krilih pravčnosti - 11.50 Nepremagljivi Ironman - 12.15 Karate Kid & Co., film - 12.40 Formula 1 - 14.05 Zvijenje in jaz - 14.30 Krepka družina - 15.00 Princ iz Bel-Aira - 15.30 Prijazna družina - 15.55 Party of Five - 16.50 Beverly Hills - 17.45 Melrose Place - 18.45 Poročila - 19.10 Ob koncu tedna - 20.15 Sanjska poroka - 22.00 Kako, prosim? - 23.00 Sobotna noč - 0.00 Fire Zone, film - 1.40 Shogunova senca, film - 3.10 Prijazna družina - 3.45 Formula 1

NEDELJA 10. MARCA

TV SLOVENIJA 1

8.45 Aneta, češka nadaljevanje
8.45 Živ žav
10.05 Ples stoletja
11.00 Ameriška književnost
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja, kmetijska oddaja
12.30 Naša pesem
13.00 Poročila
13.05 Hugo
13.35 Karaoke
14.35 Nedeljska reportaža
15.05 Dlan v dlan
15.20 Okoli po mestu, ameriški film
17.00 Dnevnik
17.10 Po domače
18.45 Za tv-kamero
19.30 Dnevnik
20.10 Nedeljski 60
21.15 Poletje 1945, nizozemska nadaljevanje, 6/8
22.20 Dnevnik
22.40 Ciklus filmov Matjaža Klopčiča: Zadnja školska naloga, slovenski film
23.35 Poročila

TV SLOVENIJA 2

8.10 Lahkih nog naokrog
8.55 SP v alpskem smučanju: Slalom, 1. tek
11.15 Vrtincu
12.00 Planet Sport
12.40 Slalom, 2. tek
14.15 EP v atletiki
17.45 Sport
20.05 Lažni spomini, angleška dokumentarna oddaja
20.55 Intervju
21.55 Mali koncert
22.05 Kamnita ženska, francoska drama
23.30 Športni pregled
0.15 SP v biatlonu

POP TV

3.45 Formula 1, neposredni prenos iz Melbour-ne - 6.00 Bela dogodivščina na vodi - 8.00

Peter Pan, risana nanizanka - 8.30 Spidi in Gogi, otroška oddaja - 9.30 Morska deklica, otroška nanizanka - 10.00 Kimba - beli levček, risana nanizanka - 10.30 Edera, nanizanka - 11.30 Kuhajmo skupaj, kulinarčna oddaja - 12.00 Med prijatelji, oddaja o narodnozabavni glasbi - 13.00 2,4 otroka, nanizanka - 13.30 Formula 1, posne-tek iz Melbournea - 16.00 Zaznamovani, nani-zanka - 17.00 Doktor Dolittle, film - 19.30 24 ur - 20.00 Prijatelji, nanizanka - 20.30 Urgenca, nanizanka - 21.30 Črni gad, nanizanka - 22.00 Moja leva noga, film - 0.00 Na jug, ponovitev nanizanke - 1.00 24 ur, ponovitev - 1.30 Video-strani

TV HRVAŠKA 1

8.30 Poročila - 8.35 Leteči medvedki - 9.00 Verjetno so ponoreli, serija - 9.25 Skrivnostni svet Arthura Clarka, serija - 9.55 In to naj bi bilo življenje, otroška serija - 10.45 Igre na ledu - 12.00 Dnevnik - 12.20 Kmetijska oddaja - 13.10 Folklorna oddaja - 13.40 Mir in dobro - 14.15 Opera Box - 14.50 Vedno v nedeljo - 17.05 Poročila - 17.15 Konec črte, ameriški film - 18.50 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.10 Bra-vo - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 Zakonsko življenje, humoristična serija - 23.35 Poročila

TV HRVAŠKA 2

9.50 Koledar - 10.00 Nedeljska maša - 11.30 Body fitness - 11.50 Peta prestava - 12.20 For-mula 1 - 13.30 Namizni tenis - 15.00 Atletika - 17.45 Košarka NBA - 18.20 Glasba - 18.30 Športna reportaža - 19.15 Smučarski šov - 19.45 Košarka FIBA - 20.20 Umazani igrajo umazano, ameriški film - 22.05 Športna oddaja - 23.10 Koncert

TV AVSTRIJA 1

6.00 Skozi galaksije in potem levo, otroška nani-zanka - 6.25 Otroški spored - 8.45 Sport - 15.05 Boj za svobodo, pustolovski film - 16.35 Year of the Comet, akcijski film - 18.05 Mr. Beam - 18.30 Srček - 19.00 Nor nate - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Vse moje hčerce, družinska nanizanka - 21.05 Vsakdanje zgodbe - 22.00 K spravni - 23.15 Čas v sliki - 23.20 Vizije - 23.25 Alpropan film - 23.55 Mephisto, film - 2.15 Film - 3.55 Kje se začne noč, srhljivka - 5.30 Sami nesmisli

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Zdravnik iz strasti, film - 10.20 Salve smeha - 10.30 Čas za kulturo - 11.00 Tiskovna konferenca - 12.00 Iz parlamenta - 12.30 Orientacija - 13.00 Čas v sliki - 13.05 Tednik - 13.30 Tuja domovina - 14.00 Halo, hotel Sacher ... portir - 15.00 Potepuh, film - 16.30 Zvijenje v divjini - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za starejše - 17.55 Lipova cesta - 18.25 Kristjan in čas - 18.30 Avstrija v sliki - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Boeing 767, film - 21.50 Čas v sliki - 22.00 Kraj zločina - 23.30 Sport - 0.00 Kje se začne noč, srhljivka - 1.30 Pogledi s strani - 1.40 Čas za kulturo - 2.10 Videonoč

TV MADŽARSKA 1

7.35 Za otroke - 9.00 Nedeljski magazin - 11.00 Grškokatoliško bogoslužje - 12.00 Poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.40 Poje Sari Gencsy - 13.10 Top model - 15.05 Znanstveni poročevalci - 15.35 Reformatorski verski program - 16.00 Dnevniceve risanke - 17.05 Jani gre na dom - 18.00 Andy Vajna in prijatelji - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.00 Deklamacija - 20.10 Ruby ali druga plat Kennedyjevega uboja - 22.00 Nemogoče? - 22.45 Koncert berlinskih in izraelskih filharmo-nikov

TV MADŽARSKA 2

3.55-6.05 Formula 1, prenos iz Melbournea - 7.35 Kje, kaj? - 8.00 Juljin program z nedeljskim kuharjem - 8.30 Zgodovinska književnost - 9.00 Vesoljske igre - 9.30 Olimpijski kviz - 11.00 Športni program - 13.00 Tv-magister - 14.00 Družinski program - 14.30 Reportaže - 15.05 Lomilec src, serija - 16.00 Portugalska - 17.00 Bealesti, serija - 18.00 Moda '96 - 18.30 Tran-zit - 19.00 Deli telesa - 19.30 Pravljica - 19.45 Mojstrovine - 20.00 Večer podjetniške sfere - 21.10 Rutinska operacija - 21.55 Telesport - 22.55 Okolje - 23.00 Pregled tiska - 23.05 Zenske znanstvenice

RTL

6.15 Otroški spored - 10.10 Na krilih pravično-sti - 10.35 Disneyeva reportaža - 10.50 Šam-panjec v Parizu, film - 13.15 Formula 1 - 16.15 Prijazna družina - 16.45 Earth - 17.45 Rudijev pasji šov - 18.15 Oddaja o živalih - 18.45 Poročila - 19.10 Klic v sili - 20.15 Dennis - 22.15 Spieglov tv-magazin - 23.00 Prime Time - Pozna izdaja - 23.15 Borili se bomo za vas, film - 0.00 Twist - 0.35 Igre gostov - 1.10 Earth 2 - 2.00 Barbel Schafer - 2.55 Ilona Christen - 3.45 Hans Meiser - 4.55 Zvezdni magazin

PONEDELJEK 11. MARCA

TV SLOVENIJA 2

11.05 Hudobni graščak, lutkovna igrlica
11.35 Arabela se vrača, češka nadaljevanje
12.05 Zadnja školska naloga, slovenski film
13.00 Poročila
13.05 Novice iz sveta razvedrila
14.05 Utrip
14.20 Zrcalo tedna
14.30 Za tv-kamero

14.45 Forum
15.00 Nedeljska reportaža
15.30 Intervju
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Dnevnik
17.10 Radovedni Taček: Plavalec
17.25 Allis, napisano z-Is, švedska nanizanka
18.00 Simpsonovi, ameriška nanizanka
18.30 Lingo, tv-igrlica
19.15 Zrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.05 Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
20.30 Omizje
21.10 Zasebno življenje rastlin, angleška
22.30 Dnevnik
23.00 Vdove, angleška nadaljevanje, 2/12
23.50 Svet poročja
0.20 Poročila

TV SLOVENIJA 2

10.20 Učimo se tujih jezikov: angleščina
10.45 Ljudje in zemlja
11.15 Turistična oddaja
11.30 V žarišču
11.45 Policiisti s srcom, avstralska nanizanka
12.30 Slovenska polka in valček
14.00 Sobotna noč
16.00 Športni pregled
16.45 Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
17.10 Učitelj, francoska nadaljevanje
18.00 Po Sloveniji
18.45 Sedma steza, športna oddaja
19.15 Angleška glasbena lestevica
20.10 Osmi dan
20.40 Onstran zakona, ameriški film
22.25 Brane Rončet izza odra

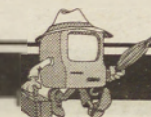
POP TV

7.00 Videostrani - 11.00 Santa Barbara, ponovitev - 12.00 Kuhajmo skupaj, ponovitev - 13.00 ne oddaje - 13.30 Prijatelji, ponovitev - 13.30 Obraz tedna, ponovitev - 13.30 Urgenca, ponovitev - 14.30 Moja leva noga, ponovitev - 16.30 POP 30 - 17.00 Santa Barbara, nanizanka - 18.00 MacGyver, nanizanka - 19.00 Kila, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.05 MASH, pesmi, moje sanje, film - 23.00 MASH, nanizanka - 23.30 Magnum, nanizanka - 0.30 24 ur, ponovitev - 1.00 POP 30, ponovitev - 1.30 Videostrani

TV HRVAŠKA 1

7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Modul 8 - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Zvijenje - 15.05 šeno, ameriški film - 14.15 Za otroke - 16.45 Poročila - 15.10 Izobraževalni program - 16.15 Hrvatska danes - 17.45 Kristalni imperij, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.45 Pol ure kulture - 19.30 Dnevnik - 20.10 Javna zadeva - 20.45 Zapiskajte - 21.45 Dokumentarna oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.35 Sliko na sliko - 23.05 Terra X, serija - 23

Televizijski spored od 8. marca do 14. marca

Športni program – 21.00 Dnevnik – 21.10 Policijska poročila – 21.15 Telesreča – 21.45 Muza – 22.00 Objektiv – 22.30 Pregled tiska – 22.35 Rokopis – 23.05 Mala večerna glasba

RT L

5.32 Dobro jutro – 5.35 Bogati in lepi – 6.05 Prijazna družina – 6.35 Dobri časi, slabi časi – 7.00 Točno ob sedmih – 7.35 Med nami – 8.05 Springfieldova zgodba – 9.05 Kalifornijski klan – 10.00 Lepi in bogati – 10.30 Nikoli ne bom pozabil Soledada – 11.00 Vroča nagrada – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opolodanski magazin – 12.30 Zlata dekleta – 13.00 Umori so njen konjiček – 14.00 Barbel Schafer – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Tvegano – 17.30 Med nami – 18.00 Dober večer – 18.30 Zvezdni magazin – 18.45 Poročila – 19.10 Eksplozivno – 19.40 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Med brez sence, film – 21.55 Magazin – 23.00 Deset pred deseto – 23.30 Kino – 0.00 Dnevnik – 0.30 Cheers – 1.00 Prijazna družina – 1.30 Zlata dekleta – 2.00 Barbel Schafer – 2.55 Dnevnik – 3.20 Ilona Christen – 4.10 Hans Meiser – 5.05 Eksplozivno

TOREK
12. MARCA

TV SLOVENIJA 1

10.45 Japonske pravljice
11.05 Srce igrač, mladinska igra
11.25 Danny – najboljši na svetu, angleški film
13.00 Poročila
13.05 Lingo
13.55 Ameriška književnost
14.25 Obzorja duha
14.58 Kamnita žena, francoska drama
16.20 Mostovi
17.00 Dnevnik
17.10 Ključkeve dogodivščine
17.30 Marina Lovisa, švedska nanizanka
17.40 Aneta, češka nadaljevalka
18.00 Kate in Allie, angleška nanizanka
19.30 Kolo sreče
19.30 Dnevnik
20.00 Brez žensk ne gre, angleška nanizanka
20.40 Tetovirana, nemška drama
21.30 Roka rocka
22.55 Poslovna borza
23.10 Vdove, angleška nadaljevalka, 3/12
0.00 Poročila

TV SLOVENIJA 2

11.25 Sedma staza
11.55 Osmi dan
12.25 Mladinska moč živali, angleška serija
12.55 Slovenski magazin
13.25 Nedeljskih 80
14.25 Koncert simfonikov RTV Slovenija
16.10 Analitična mehanika
16.40 Ko se srca vnamejo, ameriška nanizanka
17.05 Okus po zločinu, angleška nanizanka
18.00 Po Sloveniji
18.45 Priljubimo tišini
19.15 Videopon
20.05 V žarišču
20.35 Učitelj, francoska nadaljevalka
21.20 (Ne)znani oder
22.10 Beneški trgovec, predstava SLG Celje

POP TV

10.30 Morska deklica, ponovitev – 11.00 Santa Barbara, ponovitev – 12.00 Magnum, ponovitev – 13.00 MASH, ponovitev – 13.30 Moje pesmi, moje sanje, ponovitev filma – 16.30 POP 30 – 17.00 Santa Barbara, nanizanka – 18.00 MacGyver, nanizanka – 19.00 Krila, nanizanka – 19.30 24 ur – 20.00 Ograje našega mesta, nanizanka – 21.00 Točka pravice, nanizanka – 22.00 MASH, ponovitev – 22.30 Avtodrom, oddaja o avtomobilizmu – 23.00 Magnum, nanizanka – 0.00 24 ur, ponovitev – 0.30 POP 30, ponovitev – 1.00 Videostrani

TV HRVAŠKA 1

8.15 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Izobraževalni program – 11.30 Za otroke – 12.00 Dnevnik – 12.20 Ljubezen, serija – 12.45 Balajaka, ameriški film – 14.35 Domače zvezi – 15.05 Poročila – 15.10 Izobraževalni program – 16.15 Za otroke – 16.45 Hrvaška Kolo sreče – 17.45 Kristalni imperij, serija – 18.15 Foto sreče – 18.50 Po meri – 19.30 Dnevnik – 20.10 Usode, dokumentarna oddaja – 20.55 Pa laj – 22.15 Dnevnik – 22.35 Sliko na sliko – 23.05 Dvakrat rojena, britanski dokumentarni film – 23.35 Poročila

TV HRVAŠKA 2

16.15 Kolar – 16.25 Živa resnica – 16.55 Zločinom in razlogom – 17.45 Koraki, glasbeni show – 18.30 Iz sveta znanosti – 19.00 Neustrašni – 19.30 Dnevnik – 20.10 Urgenca, ameriška nanizanka – 21.00 Črno belo v barvah: Hrepenenje za življenjem, ameriški film

TV AVSTRIJA 1

5.00 Roseanne – 6.25 Otroški spored – 9.05 Najhitrejša miš sveta – 9.35 Kdo je tukaj šef? – 10.00 Ekipa A – 10.45 Vesoljska ladja Enterprise – 11.30 Otroški spored – 15.05 Najhitrejša miš sveta – 15.30 Mini Čas v sliki – 15.40 Vesoljska ladja Enterprise – 16.25 Ekipa A – 17.15 Kdo je tukaj šef? – 17.40 Kdo je tukaj šef? – 18.05 Polna hiša – 18.30 Alf – 19.00 Roseanne – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Univerzum – 21.00 Rimske postaje – 21.10 Reševalna postaja – 22.00 Kri in pesek, film – 23.55 Čas v sliki – 2.20 Schiefok vsak dan – 1.50 Čas v sliki – 2.20 Reševalna postaja

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki – 9.05 Umori so njen konjiček – 9.55 Bogati in lepi – 11.00 Schiefok vsak dan – 12.00 Čas v sliki – 12.10 Vsakdanje zgodbe – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Sporna vprašanja – 13.40 Umori so njen konjiček – 14.25 Kalifornijski klan – 15.10 Bogati in lepi – 16.00 Schiefok vsak dan – 17.00 Čas v sliki – 17.05 Dobrodošli v Avstriji – 19.00 Avstrija danes – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Pogledi s strani – 20.15 Akti X – skrivnostni primeri FBI-a – 21.10 Reportaže – 22.30 Na kraju dogodka – 23.00 Šov v novem stilu – 23.55 To je bila naša vojna, reportaža – 0.40 Skodelica čaja za ljubezen, film – 2.25 Pogledi s strani – 2.30 Kalifornijski klan – 3.15 Čas za kulturo – 3.50 Videonč

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 9.00 Poročila – 9.10 Na zdravje, serija – 9.35 Dopoldne, vmes Tajna podružnica, serija – 12.00 Poročila – 12.05 Posel – 15.00 Poročila – 15.10 Arboretumi – 15.20 Biologija – 16.00 Poročila – 16.05 Sposojena zemlja – 16.30 Top model – 17.00 Za otroke – 17.25 Don Quijote – 17.55 Katoliška kronika – 18.15 Posel – 18.30 Kviz – 19.00 Pravljica – 19.30 Dnevnik – 20.20 Nevarna situacija, serija – 21.10 Studio '96 – 22.00 Meglene ceste, francoski film (čb) – 23.25 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

9.00 Zasedanje parlamenta – 16.30 Mišična manija – 16.55 Madžarska: Školska, nogomet – 19.05 Magnum, kriminalna – 20.00 Muza – 20.10 Tiskovna konferenca Gyule Horna – 20.55 Glasba – 21.00 Dnevnik – 21.10 Okolje – 21.15 Kviz – 21.45 Kip mix – 22.00 Objektiv – 22.30 Pregled tiska – 22.35 Čar športa

RT L

5.32 Dobro jutro – 5.35 Bogati in lepi – 6.05 Prijazna družina – 6.35 Dobri časi, slabi časi – 7.00 Točno ob sedmih – 7.35 Med nami – 8.05 Springfieldova zgodba – 9.05 Kalifornijski klan – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Nikoli ne bom pozabil Soledada – 11.00 Vroča nagrada – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opolodanski magazin – 12.30 Zlata dekleta – 13.00 Umori so njen konjiček – 14.00 Barbel Schafer – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Tvegano – 17.30 Med nami – 18.00 Dober večer – 18.30 Zvezdni magazin – 18.45 Eksplozivno – 19.40 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Policia na avtocesti, film – 22.15 Quincy – 23.15 Miami Vice – 0.00 Dnevnik – 0.30 Cheers – 1.00 Prijazna družina – 1.30 Zlata dekleta – 2.00 Barbel Schafer – 2.55 Dnevnik – 3.20 Ilona Christen – 4.10 Hans Meiser – 5.05 Eksplozivno

SREDA
13. MARCA

TV SLOVENIJA 1

10.15 Abeceda na polju in v gozdu
10.25 Skok med zvezde, novozelandska nanizanka
10.50 Roka rocka
11.40 Izgubljene civilizacije, angleška serija
12.30 Naša pesem
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.30 Zgodbe iz školjke
16.20 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV Dnevnik
17.00 Male sive celice, kviz
17.10 Kate in Allie, angleška nanizanka
18.30 Kolo sreče
19.30 Dnevnik
20.05 Halgato, tv-nadaljevalka, 2/3
21.00 Film tedna: Tišina palače, tunizjsko-francoski film Dnevnik
23.10 Vdove, angleška nadaljevalka, 4/12
23.40 Glavni osumljenec, angleška nanizanka
1.25 Poročila

TV SLOVENIJA 2

10.55 Priljubimo tišini
11.25 V žarišču
11.55 (Ne)znani oder
12.45 Beneški trgovec, predstava SLG Celje
14.45 Okoli po mestu, ameriški film
16.15 Halgato, tv-nadaljevalka, 1/3
17.05 Umor po pogodbi, italijanska nadaljevalka, 2/4
18.00 Po Sloveniji
18.45 Izobraževalna oddaja
19.15 V vrtincu
20.05 V žarišču
20.35 Športna središča
22.30 Obtožujem, balet

POP TV

7.00 Videostrani – 11.00 Santa Barbara, ponovitev – 12.00 Magnum, ponovitev – 13.00 MASH, ponovitev – 13.30 Kuhajmo skupaj, ponovitev – 14.00 Točka pravice, ponovitev – 15.00 Ograje našega mesta, ponovitev – 16.00 Avtodrom, ponovitev – 16.30 POP 30 – 17.00 Santa Barbara, nanizanka – 18.00 MacGyver, nanizanka – 19.00 Krila, nanizanka – 19.30 24 ur – 20.00 Ishtar, film – 22.00 MASH, nanizanka – 22.30 Obraz tedna – 23.00 Magnum, nanizanka – 0.00 24 ur, ponovitev – 0.30 POP 30, ponovitev – 1.00 Videostrani

TV HRVAŠKA 1

7.25 Poročila – 7.30 Santa Barbara – 8.15 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Izobraževalni program – 11.30 Vrnitev, otroška serija – 12.00 Dnevnik – 12.20 Ljubezen, serija – 12.45 Zupna naloga, ameriški film – 14.35 Za otroke – 15.05 Poročila – 15.10 Izobraževalni program –

16.15 Vrnitev, otroška serija – 16.45 Hrvaška danes – 17.45 Kristalni imperij, serija – 18.15 Kolo sreče – 18.50 Obnova Hrvaške – 19.30 Dnevnik – 20.10 Poslovni klub – 20.40 Ekran brez okvirja – 21.40 Glasbena oddaja – 22.15 Dnevnik – 22.35 Sliko na sliko – 23.05 Znamenom in razlogom – 23.55 Poročila

TV HRVAŠKA 2

15.00 Kolar – 15.10 Otroška serija – 15.55 Dokumentarna oddaja – 16.25 Pazi, steklo – 16.55 Hrvaška: Koreja, nogomet – 19.00 Neustrašni – 19.30 Dnevnik – 20.10 Film – 22.10 Ojčni dvorec, serija – 23.00 Glasbena oddaja

TV AVSTRIJA 1

6.05 Roseanne – 6.25 Otroški spored – 8.35 Najhitrejša miš sveta – 9.05 Alf – 9.30 Kdo je tukaj šef? – 9.55 Ekipa A – 10.40 Vesoljska ladja Enterprise – 11.30 Otroški spored – 15.05 Najhitrejša miš sveta – 15.30 Mini Čas v sliki – 15.40 Vesoljska ladja Enterprise – 16.25 Ekipa A – 17.15 Kats in pes – 17.40 Kdo je tukaj šef? – 18.05 Polna hiša – 18.30 Alf – 19.00 Roseanne – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Šport – 20.15 Trdo, a prisrčno: Stari prijatelji ne umro, komedija – 21.45 Nogomet – 22.25 Kraj zločina – 23.55 Čas v sliki – 0.00 Kri in pesek, film – 1.50 Čas v sliki – 2.20 Schiefok vsak dan – 3.20 Dobrodošli v Avstriji – 5.10 Akti X – skrivnostni primeri FBI-a, ponovitev

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki – 9.05 Umori so njen konjiček – 9.55 Bogati in lepi – 11.00 Schiefok vsak dan – 12.00 Čas v sliki – 12.10 Univerzum: Ritmi življenja – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Na kraju samem – 13.40 Umori so njen konjiček – 14.25 Kalifornijski klan – 15.10 Bogati in lepi – 16.00 Schiefok vsak dan – 17.00 Čas v sliki – 17.05 Dobrodošli v Avstriji – 19.00 Avstrija v sliki – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Pogledi s strani – 20.15 Idealni kandidat – 21.45 Pogledi s strani – 22.00 Čas v sliki – 22.30 Hitler – 0.00 Naš žalostni dom, komedija – 1.25 Pogledi s strani – 1.35 Kalifornijski klan – 2.15 Čas za kulturo – 2.55 Videonč

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 9.00 Poročila – 9.10 Na zdravje, serija – 9.35 Dopoldne, vmes Dallas – 12.00 Poročila – 12.05 Posel – 12.25 Julijin program – 14.10 Narodnostne oddaje – 15.00 Poročila – 15.10 Naša dediščina – 15.20 Zgodovina za solarje in vsakogar – 16.00 Poročila – 16.05 Ljudje v naravi – 16.30 Top model – 17.00 Za otroke – 17.30 Barka – 17.55 Nujna pomoč – 18.05 Televideo – 18.10 Išče mo izginule odrasle – 18.15 Posel – 18.30 Družabna igra – 19.00 Pravljica – 19.15 Mladi zakonci – 19.30 Dnevnik – 20.25 Deklamacija – 20.35 Celuloid, italijanski film – 22.10 Režiser Miklos Jancsó – 23.25 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

15.15 Zamejski Madžari – 15.45 Alpe-Donava-Jadran – 16.15 Pridi k nam, tvoje kraljestvo, tv-film – 17.30 Rin-Tin-Tin – 18.00 Regionalni dnevniki – 18.15 Pogled domov – 19.05 Dvorec Frankenberg, serija – 20.35 Parlamenti sveta: Belgija – 21.00 Dnevnik – 21.15 Mediamix – 21.45 Muza – 22.00 Objektiv – 22.30 Pregled tiska – 22.35 Zgodba Asje Ključine, ki je ljubila, vendar se ni omožila, sovjetski film (čb)

RT L

9.05 Kalifornijski klan – 10.00 Bogati in lepi – 10.30 Nikoli ne bom pozabil Soledada – 11.00 Vroča nagrada – 11.30 Družinski dvoboj – 12.00 Opolodanski magazin – 12.30 Zlata dekleta – 13.00 Umori so njen konjiček – 14.00 Barbel Schafer – 15.00 Ilona Christen – 16.00 Hans Meiser – 17.00 Tvegano – 17.30 Med nami – 18.00 Dober večer – 18.30 Zvezdni magazin – 18.45 Poročila – 19.10 Eksplozivno – 19.40 Dobri časi, slabi časi – 20.15 Ko ne bom več živel, film – 22.15 Stenovni tv-magazin – 0.00 Dnevnik – 0.30 Cheers – 1.00 Prijazna družina – 1.30 Zlata dekleta – 2.00 Barbel Schafer

ČETRTAK
14. MARCA

TV SLOVENIJA 1

10.15 Oblaček pohajkaček
10.30 Batman, ameriška nanizanka
10.55 Shingalana, avstralska serija
11.25 Po domače
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
15.10 Zasebno življenje rastlin, angleška serija
16.00 Omizje
17.00 Dnevnik
17.10 Živžav
18.00 Kate in Allie, angleška nanizanka
18.30 Kolo sreče
19.30 Dnevnik
20.05 Norec v množici, ameriška nanizanka
20.30 Tednik
21.20 Moški, ženske
22.35 Dnevnik
23.00 Poslovna borza
23.15 Vdove, angleška nadaljevalka, 5/12
0.00 Poročila

TV SLOVENIJA 2

11.30 Izobraževalna oddaja
12.00 V žarišču
12.30 Krizarske vojne, angleška serija
13.20 Finale pokala Slovenije v odbojki
14.50 Vzgib, ameriški film
16.35 Norec v množici, ameriška nanizanka
17.00 Poletje 1945, nizozemska nadaljevalka, 6/8

18.00 Po Sloveniji
18.45 Svetovni poslovni utrip
19.15 Zlati petelin
20.05 V žarišču
20.35 Okus po zločinu, angleška nanizanka
21.25 Podoba podobe
22.15 Umetniški večer

POP TV

7.00 Videostrani – 11.00 Santa Barbara, ponovitev – 12.00 Magnum, ponovitev – 13.00 MASH, ponovitev – 13.30 Edera, ponovitev – 14.30 Ishtar, ponovitev filma – 16.30 POP 30 – 17.00 Santa Barbara, nanizanka – 18.00 MacGyver, nanizanka – 19.00 Krila, nanizanka – 19.30 24 ur – 20.00 Beverly Hills, nanizanka – 21.00 Melrose Place, nanizanka – 22.00 MASH, nanizanka – 22.30 Policijski, nanizanka – 23.00 Magnum, nanizanka – 0.00 24 ur, ponovitev – 1.00 Videostrani

TV HRVAŠKA 1

7.30 Santa Barbara – 8.15 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Izobraževalni program – 11.30 Za otroke – 12.00 Dnevnik – 12.20 Ljubezen, serija – 12.45 Tuji dopisnik, ameriški film – 14.35 Za otroke – 15.05 Poročila – 15.10 Izobraževalni program – 16.15 Za otroke – 16.45 Hrvaška danes – 17.45 Kristalni imperij, serija – 18.15 Kolo sreče – 18.50 Moč denarja – 19.30 Dnevnik – 20.10 Oscar Wilde, dokumentarna serija – 21.10 Želja Ograsta in gostje – 22.15 Dnevnik – 22.35 Sliko na sliko – 23.05 Triler – 0.05 Poročila

TV HRVAŠKA 2

15.15 Kolar – 15.25 Ekran brez okvirja – 16.25 Za pest dolarjev, serija – 16.55 In to naj bi bilo življenje, otroška serija – 17.40 Federacija in konfederacija – 18.10 Skrivnostno življenje rastlin, serija – 19.00 Neustrašni – 19.30 Dnevnik – 20.10 Kitajska plaža, ameriška nanizanka – 21.00 Reševalna 911, serija – 21.50 Od 16 do 24, oddaja o filmu – 22.20 Živa resnica, hrvaški film

TV AVSTRIJA 1

11.20 Nedonošenček, komedija – 13.00 Otroški spored – 15.05 Najhitrejša miš sveta – 15.30 Mini Čas v sliki – 15.35 Vesoljska ladja Enterprise – 16.25 Ekipa A – 17.10 Kats in pes – 17.35 Kdo je tukaj šef? – 18.05 Polna hiša – 18.30 Alf – 19.00 Roseanne – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Stockinger, film – 21.05 Pa prav Chicago, nanizanka – 21.55 Peter Strohm: Med brati – 22.55 Šport – 23.55 Čas v sliki – 0.00 Nevaren dopust, film – 1.35 Čas v sliki

RADIO MURSKI VAL
UKV 94,6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHz)

PETEK, 5.45 Prebujajte se z nami – 5.45 Pozdrav in napovednik – 6.10 Vreme, ceste – 6.25 Obvestila – 6.30 Horoskop – 6.40 Pesem tedna – 6.45 Prebramo dnevne časopise – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v treh jezikih – 7.45 Mariborsko zvočno pismo – 8.00 Dopoldne na MV – 8.00 Poročila – 8.05 Obvestila – 8.10 Pozdrav in napovednik – 8.30 Mali oglasi – 9.00 Menjalniški tečajji bank – 9.15 Zamurjenci – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Menjalniški tečajji bank – 10.30 Kinoventilator – 11.15 Od petka do petka – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.05 Obvestila – 12.15 Kronika UNZ-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Popoldne na MV – 13.10 Pozdrav in napovednik – 13.30 Poročila – 13.35 Obvestila – 14.30 Romske 60 minut – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Kultura in sport ob koncu tedna – 18.00 MV-dur – 19.00 Radijski dnevnik – 19.30 Večerni program MV – 19.30 Sipli mi – 22.00 Želimo vam lahko noč

SOBOTA, 5.45 Prebujajte se z nami – 5.45 Pozdrav in napovednik – 6.10 Vreme, ceste – 6.25 Obvestila – 6.30 Horoskop – 6.45 Pesem tedna – 6.50 Prebramo dnevne časopise – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v treh jezikih – 7.45 Zagrebško zvočno pismo – 8.00 Dopoldne na MV – 8.00 Poročila – 8.05 Obvestila – 8.10 Pozdrav in napovednik – 8.30 Mali oglasi – 9.00 Menjalniški tečajji bank – 9.15 Predstavljamo vam – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Menjalniški tečajji bank – 10.30 Potepajte se z nami – 11.00 Sobotni goet – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.05 Obvestila – 12.15 Kronika UNZ-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Popoldne na MV – 13.10 Pozdrav in napovednik – 13.30 Poročila – 13.35 Obvestila – 14.30 Evropa v enem tednu, BBC – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila – 16.30 Poročila – 17.00 Kulturni kolar – 17.05 Radijski knjižni sejem – 17.30 Mali oglasi – 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi – 19.00 Radijski dnevnik – 19.30 Večerni program MV – 19.30 Dober večer, Benot – 22.00 Želimo vam lahko noč

NEDELJA, 8.00 Začnemo nov dan – 8.05 Horoskop – 8.15 Panoski odmevi – 8.50 Zamurjenci, ponovitev – 9.15 Misel in čas – 9.30 Srečanje na MV – 10.25 Obvestila – 10.30 Nedeljska kuhinja – 12.00 Poročila – 12.05 Obvestila – 12.30 Minute za kmetovalce – 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) – 19.00 Radijski dnevnik

PONEDELJEK, 5.45 Prebujajte se z nami – 5.45 Pozdrav in napovednik – 6.10 Vreme, ceste – 6.25 Obvestila – 6.30 Horoskop – 6.40 Mlado jutro – 6.45 Pesem tedna – 6.50 Prebramo dnevne časopise – 7.00 Druga jutranja kronika – 7.30 Informacije v treh jezikih – 7.45 Porabsko/Nemško zvočno pismo – 8.00 Dopoldne na MV – 8.00 Poročila – 8.05 Obvestila – 8.10 Pozdrav in napovednik – 8.30 Mali oglasi – 9.00 Menjalniški tečajji bank – 9.15 Župan na obisku – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Menjalniški tečajji bank – 11.00 Vojni po bencinu – 12.00 Poročila BBC-ja – 12.05 Obvestila – 12.15 Kronika UNZ-ja – 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine – 13.00 Popoldne na MV – 13.10 Pozdrav in napovednik – 13.30 Poročila – 13.35 Obvestila – 14.00 Minute za zdravje – 15.30 Dogodki in odmevi – 16.25 Obvestila –

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki – 9.05 Umori so njen konjiček – 9.55 Bogati in lepi – 11.00 Schiefok vsak dan – 12.00 Čas v sliki – 12.10 Reportaža – 13.00 Čas v sliki – 13.10 Pogled v deželo – 13.40 Umori so njen konjiček – 14.25 Kalifornijski klan – 15.10 Bogati in lepi – 16.00 Schiefok vsak dan – 17.00 Čas v sliki – 17.05 Dobrodošli v Avstriji – 19.30 Čas v sliki – 20.00 Pogledi s strani – 20.15 Ko igra godba: Zimski pozdravi – 21.05 Vera – 22.00 Čas v sliki – 22.30 Šiling – 23.00 Nočna straža – 23.55 Prelomnica – 0.50 Pogledi s strani – 0.55 Kalifornijski klan – 1.40 Moderni časi, znanstveni magazin – 2.10 Čas za kulturo – 2.50 Videonč

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 9.00 Poročila – 9.10 Na zdravje, serija – 9.35 Dopoldne, vmes Marienhof, serija – 12.00 Poročila – 12.05 Posel – 12.25 Welcome to Hungary – 14.10 Slovenski utrinki – 14.35 Patrin – 15.00 Poročila – 15.10 Sotrpini – 15.20 Književnost – 16.00 Poročila – 16.05 Virtualna kavarna – 16.30 Top model – 17.00 Za otroke – 17.30 Čakajoč na viado – 17.55 Islam in moderni svet – 18.15 Posel – 18.30 Družabna igra – 18.55 Za otroke – 19.30 Dnevnik – 20.20 Sosedje, tv-roman – 20.55 Friderikusov šov – 22.40 Politični debatni program – 23.25 Ameriška glasba v štiridesetih letih – 23.55 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

15.05 Zgodba pregnancev, 1. del – 16.05 Obvezno čtivo za solarje – 17.00 Natura magazin – 17.30 Lestvica popevk – 18.00 Regionalni dnevniki in magazin – 19.05 MacGyver, serija – 20.00 Dobre novice – 20.15 Prosta ura, oddaja o poeziji – 21.00 Dnevnik – 21.10 Okolje – 21.15 Kriminalistični magazin – 21.45 Muza – 22.00 Objektiv – 2

Na podlagi 4. člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS št. 10/93, 1/96), Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list SRS št. 1/79, 11/81, 1/86 in Uradni list RS št. 9/90, 5/91) ter še veljavnih določb Pravilnika o zakupu kmetijskih zemljišč in kmetij (Ur. list RS št. 7/94, 65/95 - odločba Ust. sodišča) objavlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije

RAZPIS

za oddajo vinogradov v zakup

Predmet razpisa so naslednji vinogradi v lasti Republike Slovenije:

katastrska občina in ime vinograda	površina v ha	število trsov in sorta	starost nasada
Dolga vas - Birkas	2,2500	2451 trsov različnih sort, prevladuje laški rizling	5 let
Lendava - Grajski vinograd	4,4913	5372 laški rizling 4946 rizanec	nasad je amortiziran
Lendava - Trsnica	9,4350	11347 laški rizling 4415 šipon 3458 modra frankinja 1286 Chardonnay	nasad je amortiziran
Pince	8,8000	25752 laški rizling	15 let
Pince - sadovnjak	0,3880	400 jabolj	13 let

V vinogradu Pince je mogoče dobiti v najem tudi gospodarski objekt za spravilo strojev in reprodukcijskega materiala ter rezervoar za vodo. Neto površina objekta je 46 m² (garaža 39,2 m², prostor za delavce 10,2 m², prostor za zaščitna sredstva 6,5 m²).

Predmet zakupa so vinogradi, za katere se je dosedanja zakupnik KG Lendava odpovedal nadaljnji obdelavi.

Dokumentacija po parcelnih številkah za posamezni kompleks je dosegljiva na lokaciji izpostavi Sklada v Murski Soboti, Kardoševa 2, tel. 262 622 ali 31 000 in je na vpogled vsak ponedeljek, sredo in petek od 7. do 13. ure, kjer lahko zainteresirani dobijo vse dodatne informacije.

Zakupna pogodba se sklene za parcele, ki niso v postopku denacionalizacije, za dobo do izteka ročnosti trajnih nasadov, za preostale parcele pa za dobo enega leta z možnostjo podaljšanja do pravomočnosti odločbe o vračilu po ZDEN-u.

Vinograde, ki so amortizirani, bo možno pod pogojem, da zanje ne teče postopek denacionalizacije, obnoviti in zanje skleniti dolgoročno zakupno pogodbo.

Sklad bo pri izbiri zakupnikov upošteval vrsti red, ki ga določa Zakon o kmetijskih zemljiščih.

Če želi določeno zemljišče v zakup več enakovrednih prednostnih interesentov, bo Sklad upošteval naslednje kriterije:

- kmetijstvo kot glavna dejavnost preživljanja,
 - strokovna in tehnična usposobljenost za kmetovanje,
 - obseg proizvodnje,
 - socialni status in starost (število družinskih članov, ki se ukvarjajo s kmetijstvom)
 - oddaljenost od zemljišč, ki so predmet zakupa,
 - obsežnejše neamortizirane investicije v kmetijstvu.
- Cenik zakupnin za zemljišča za leto 1996:

kultura	bonitetni razred	cena v DEM/ha
vinograd	1-3	200
vinograd	4-6	180
vinograd	7-8	150
sadovnjak	1-4	250

Zakupnina za trajni nasad se obračunava po številu trsov in znaša 0,20 DEM/trs, za vinograde, ki so amortizirani, 0,05 DEM/trs, za jabolane pa 1,0 DEM/drevo.

Zneski se preračunajo v tolarje po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan izstavitve računa. Objavljene cene so brez prometnega davka, ki ga plača zakupnik.

Na demografsko ogroženem območju se zgoraj navedena zakupnina zmanjša za 20 odstotkov. Zakupnik, ki vzame v zakup površino, večjo od 5 ha, ima dodatni 20-odstotni popust.

Če so na zemljiščih melioracijski sistemi, jih morajo zakupniki vzdrževati na lastne stroške oziroma plačati stroške vzdrževanja teh sistemov.

Prijave sprejema lokalna izpostava Sklada v Murski Soboti, Kardoševa ul. 2, in sicer od časa objave do 22. marca 1996.

Prepozno prispelih in nepopolnih prijav ne bomo upoštevali.

Če interesent v enem mesecu po prejemu pripravljene pogodbe le-te ne podpiše, se bo štelo, da prijavljen kandidat odstopa od prijave za zakup.

PISMA, MNENJA, STALIŠČA ...

Nič kaj lepe iz Ribiške družine Lendava

12. 3. 1996 je skupščina Ribiške družine Lendava (RDL) izvolila novo predsedstvo. Od 15 članov so trije novi, 12 pa od prej, predvsem vodilni. Še pred koncem leta so vsi novi že odstopili. Osvežitev vodstva je bila nujna. Tajnik predsedstva je odstopil zaradi rovarjenja, podtikanja, kritiziranja takrat, ko ni bil navzoč. Rovarilo se je prav z vrha, drugi člani predsedstva pa se s tako metodo zamenjave kadrov niso strinjali. In odšel je tajnik V. M., kakršnega predsedstvo v zadnjih 15 letih ni imelo in ga kmalu tudi ne bo imelo.

Za v. d. tajnika je bil imenovan S. F. Predsedstvo mu je kaj hitro odobrilo nakup laserskega tiskalnika: cena sme biti 95.000 SIT; obrazložitev: RDL je računalnik življenjsko potreben. Nakup je opravil v. d. tajnik sam in si ob tem omislil še štiri pomnilnike za svoj računalnik. Skupna cena 120.645 SIT - prekoračitev 25.645 SIT do danes ni odobrena. Tiskalnik samo deloma ustreza potrebam RDL. Najpotrebnejšega in največjega opravila - izpisovanja položnic za nakazilo članarine pri obnovi članstva - z njim ni bilo mogoče opraviti, natisnili so jih kot prej - drugje!

Predsednik predsedstva Š. H. je na dveh sejah predsedstva in na seji skupščine kar izsiljeval nakup treh med seboj ločenih sobic za »nujne potrebe« družine. Kvadratura približno 36 m². Prva cena 1,2 milijona, druga po nekaj mesecih 3,4 milijona SIT, do skupščine znižana na 3,2 milijona! Ni uspel. Skupščina se ni »dala naplatahiti«!

Prej še dokaj razhajajoča se vodilna skupina se je poslej strnila, začela je enotneje delovati in se medsebojno ščititi. Tajnik bi povzročil družini (neustrezna stampiljka) nekaj čez 3.000 SIT škode, če bi račun poravnala ona. Obljubil je, da bo stampiljko plačal sam. Račun in opomin sta bila predana predsedniku predsedstva. In zadeva bi bila rešena, če ne bi taisti predsednik nekaj dni potem izdal naloga za obračun potnih stroškov (42/95 in 42/95-2), nekaj čez 5.000 SIT za tajnikovo službeno potovanje na Ptuj na posvetovanje o novi zakonodaji. Posvetovanja ni bilo, opravljene poti tudi ne. Oba potna naloga sta bila lažna, tajnik je izplačilo mirno sprejel. Tako je bila po ovinku plačana neustrezna stampiljka in 2.000 SIT »nagrade« z denarjem RDL!

Še bolj kot prej so bila v lanskem letu priljubljena razna srečanja z obilnimi pojedinami. Za eno od njih je bilo kupleno več kot 2 kg živil in 3,3 litra raznih pijač - povprečno na udeleženca! Količine vina niso vstete, ker niso bile znane. Organizator je bil predsednik predsedstva, ki mu je taka dejavnost še najbolj pri srcu.

Isti je kalkuliral, bil glavni koordinator in izvršilni organ (zapisnik seje predsedstva 5. 9. 1995) sodelovanja na Lendavski trgovci. Po njegovi kalkulaciji je kazalo, da bo nastop tudi finančno ustrezen. Kupljena so bila jedila in pijače ter vse drugo. Ves dan so člani družine, njihove soproje in del vodstva prizadevno delali ob točilni mizi, stregli z ribiškiimi dobrotami. Pričakovane uspeha ni bilo. Predsednik - glavni koordinator na prireditvi je na naslednji seji povedal, da se kalkulacija ni uresničila, da pa je, računajoč ostanek rib in drugega blaga, »rezultat nekje okrog nule«! Povrh vsega, da sta bila ponoči ukradena dva zaboja piva (vzorno varovanje lastnine RDL!). Ali je bilo ukradenih tudi 29 steklenic slatine, ki jih je trgovina zaračunala, ali tudi dva plastična škafa po ceni 2.590 SIT, ni bilo povedano. Noben preostanek rib in drugega blaga ni bil evidentiran, ne finančno ovrednoten. Ostati bi moralo vsaj 30 do 40 kg raznih rib! Pa drugo blago? Poročano je bilo, da je bil iztržek prireditve 122.550 SIT. Predsednik H. Š. je od tega v blagajno predal 82.480 SIT. Kje se je izgubilo 40.000 tolarjev, nihče ne ve, nihče nikogar ni vprašal ... Tako rezultat ni »okrog nule«, RDL, ki je vse blago plačala, je povzročena izguba.

Nikomur nič mar! Niti predsedniku skupščine, ki je na sejah predsedstva nemalokrat jezen poudaril, »da predsedstvo lahko dela po svoje, ker je statut družine zastarela« in tako neuporaben. Tako tisti mož, ki bi prvi moral skrbeti, da bi obnašanje vodilnih potekalo po statutu, kajti ravno isti še kako uporabljajo »zastareli« statut, kadar gre za navadne člane družine (neopravljeno delo, prekrški, disciplinski postopki itn.). Po tem se ni ničesar več čuditi. Predsednik H. Š. si je želel ribolova na Malem Balatonu in vsem trem udeležencem obračunal potne stroške. Plačala jih je družina, za katero so »navsezvali stike« z 90 km oddaljeno družino na Madžarskem! Pomurske RD so za navezavo dobrih stikov - preblizu!

Laži, zahrbtna obdolževanja, intrige proti vsakemu, ki njihovega dela ne odobrava ali ima drugačno stališče, so se v teh vodilnih tako ukoreninile, da se na vsak predlog odzivajo skrajno žaljivo, grobo, primitivno. Samovolja je taka, da več ne velja ne statut družine ne zakon. Zato se tudi pogajajo s krivolovci in člani družine za odškodnino. Predsednik predsedstva pa je predsedniku disciplinskega razsodišča predlagal, da članu, ki je hudo kršil pravila družine, izreče »oprostilno sodbo«. Slednji se je temu uprl!

Vsak občan, ki želi postati član RDL, mora plačati odrejeno članarino in prispevek za minulo vlaganje. Vodilni so v predsedstvu dosegli oprostitve plačila deleža za minulo vlaganje kar osmim občanom. Družina je tako prikrajšana za 56.000 tolarjev.

Omejen prostor mi ne dovoljuje pisati še o drugih zadevah. Zato bom o njih, o tem, kakšne so posledice takega delovanja, kako smo trošili in kaj s tem dobili v preteklem 1995. letu in tudi prej, poročal drugič. Člani imajo pravico biti obveščeni!

F. Nemec

Javno vprašanje nekdanjemu direktorju KZ Panonka Francu Vratariču

V eni od svojih izjav opozarjaš na neke dolgove iz zadnjih dveh let. Krivdo vališ na sedanje vodstvo zadrage. Temu vodstvu očitaš tudi poslovno neuspešnost.

Če sedanjemu vodstvu, ki je prevzelo vodenje zadrage po tvojem zavoženem gospodarjenju zadrage, očitaš dolgove in poslovno neuspešnost, potem bi bilo najprej potrebno opraviti revizijo poslovanja zadrage od leta 1980 do 1992, ko je zadruga poslovala pod tvojim vodstvom, saj obstajajo iz tistega obdobja neizpodbitni dokazi o potratno, nezakonito in nestrokovno porabljenih sredstvih.

MLADINA je že 5. junija 1987 objavil članek z dokumenti o tvojem poslovanju. Mnogo ljudi je prebralo navedeni članek in se zgražalo nad tvojimi dejanji. Znano mi je, da so mnogi izrazili, da bi moral biti ti takrat takoj suspendiran. To se ni zgodilo, ker je imela takrat Partija v Murski Soboti monopolni položaj pri kadrovanju, ti pa si bil v ožjem vodstvu občinskega komiteja. Nasprotno, šlo je tako daleč, da si je Dušan Lutar, takratni sekretar OO ZK pri KZ Panonka,

hladnokrvno dovolil in drznil ponarediti zapisnik seje OO ZK Panonka z dne 14. 1. 1986. S tem ponarejenim zapisnikom je sekretar Lutar zaščitil tvojo »blestečo politično kariero«. Istočasno se je s ponarejenim zapisnikom prikrila za zadrugo in družbo škodljivo sklenjena pogodba za 100.866 ton sposojenega blaga, ki si jo podpisal 15. 4. 1985. Pogodbo si podpisal kljub temu, da je bil že 6. 12. 1984 v tvoji navzočnosti v SOZD-u ABC Pomurka sprejet sklep, da je prepovedano sklepati škodljive pogodbe. Z realizacijo navedene pogodbe je nastala 300-odstotna negativna razlika, kar je že takrat imelo zelo negativne posledice za nadaljnje normalno poslovanje zadrage, vendar se je to iz leta v leto prikrivalo.

Za navedeno poverbo si partijskega sekretarja Dušana Lutara nagradil z direktorskim položajem v TOZD-u Semena, človeka, ki je stalno na vse mogoče načine zaviral TOZD in razvoj semenarstva.

Uslužbenec ali delavec, ki si je od leta 1982 pod tvojim direktorskim vodstvom dovolil braniti zakonitost in se zavzemati za dobro gospodarjenje v zadrugi, je bil razglašen za moralno-politično neprimerno osebo. Tisti pa, ki smo si upali postaviti se proti nezakonitim dejanjem in razpisništvu, smo bili deležni šikaniranja, raznih pritiskov, grožnja ponižanj in diskvalifikacij.

Tudi sam sem eden tistih, ki sem bil izpostavljen nevzdržnim pritiskom, šikaniranju in navsezadnje boljševidno moralno-politično diskvalifikacijam, ker nisem pristal na gospodarski kriminal, ki si prikril tvoje politično utopistične avanture brez strokovnih temeljev, pa bi si umil roke. Zato sem bil po dvanajstih letih naporenega in uspešnega dela prisiljen zapustiti KZ Panonka.

Preobširno bi bilo prikazovati celotno poslovanje pod tvojim vodstvom in teptanje osnovnih človekovih pravic in človeškega dostojanstva ter zavajanje skromnih kmečkih ljudi in navsezadnje tudi javnosti.

Kmečki ljudje še vedno razpravljajo o nepravilnostih, ki so se dogajale v KZ Panonka s solidarnostnimi sredstvi, ki so jih prebivalci Slovenije s hitro akcijo z enodnevnimi zasluzki namensko prispevali za pomoč prizadetim v Prekmurju po katastrofalni nesreči z neurjem in točo.

V obdobju katastrofalnega neurja sem bil v službi v KZ Panonka, zato čutim moralno dolžnost, da končno pride v javnost resnica o manipulaciji s solidarnostnimi sredstvi, ker je bilo to v prejšnjem režimu spretno prikrito, zato te prosim, da sedaj, ko ni več politične diktature, javno odgovoriš na vprašanja:

1. Iz kakšnih vzrokov je v KZ Panonka že pred polletnim obdobjem v letu 1982 lahko nastala velika izguba, saj pri že pri malo boljšem poslovanju ne bi smela nastati, ker je imela zadruga v tistem obdobju monopolni položaj pri odkupu živine, kmetijskih pridelkov in pri preskrbi kmetijstva z reprodukcijskim materialom?

2. Zakaj navedena zguba ni bila prikazana organom upravljanja zadrage in zadrugnikom?

3. Zakaj zaradi izgube ni bil narejen sanacijski program, ki bi moral biti prikazan organom upravljanja zadrage in SDK-ja?

4. Po kakšnih predpisih se je izguba pokrila iz solidarnostnih sredstev?

Odvzeti denar, ki je strogo namenjen ljudem v nesrečah in stiskah, velja v civiliziranih družbah za večje kaznivo dejanje. V pravni urejenih družbah ni mogoče, da za taka dejanja ne bi bil nihče kaznovan. Vprašati se je potrebno, ali ima tak človek, ki si dovoli izpustiti tako dejanje, kaj morale ali človečnosti, ki skromnim ljudem, ki so zaradi elementarnih nesreč prišli v hude stiske, odvzame tudi tisti denar, katerega so mnogi prebivalci Slovenije odtrgali od ust svojih otrokom, da bi pomagali ljudem v stiskah.

V vednost sredstvom javnega obveščanja
Viktor Banko

Pomurska atletika v letu 1995 - drugi

K prispevku Mirka Šeruge o oceni pomurske atletike v letu 1995 dajemo atleti AK Pomurje iz Murske Sobotice naslednje pojasnilo: Ocena o dosežkih moške atletike v regiji je v omenjenem prispevku preveč površna in neobjektivna pa tudi rezultati v objavljenih atletskih tablicah so nepopolni. Ni bilo omenjeno, da je Damjan Špur v letu 1995 v teku na 60 m z osebnim rekordom 6,94 prvič postal državni državni prvak, kljub poškodb pa je zasedel četrto mesto na državnem prvenstvu v teku na 100 m (10,82, to je 5. najboljši lanski dosežek v tej disciplini v Sloveniji). Izostalo je, da je lani prvič osvojil naslov državnega prvaka med pionirji Davorin Čeleš, ki je bil najboljši na slovenskem prvenstvu osnovnih šol.

Tudi pionir Darjan Gomboš je v teku na 60 m osvojil bronasto kolajno na prvenstvu osnovnih šol med učenci 6. razredov. Ne kaže zanesti tudi dosežkov Geze Grabarja, ki je lanske leto kot prvi članški atlet državnih tekmovalcev svetovnem prvenstvu v polmaratonu v Franciji evropskem prvenstvu v krosu v Veliki Britaniji. Trije atleti AK Pomurje (Špur, Čeleš, Grabar) so lani štirikrat oblekli reprezentančne drevesčesar v klubu ni bilo že vrsto let.

Vse to so rezultati, ki se jih ne bi sramoval noben klub. Posebej objektivno pa jih moramo ovrednotiti v domačem okolju, saj je bilo vlaganje vloženega veliko truda in odrekovanja tako atletov kot trenerjev, ker so delovne razmere domala nemogoče. Tudi številni trenerji, ki so se pripravljali delati v domala nemogočih razmerah, se ni kot skrb zbujajoče.

Tako od lanskega leta edini trener v klubu Tiborij Lebar (ob njem v Lendavi z nekaj mladimi trenirami Atila Horvat) trenutno trenirata kar 14 atletov in 11 atletinj vseh starostnih kategorij. Lebar, ki se zaradi velikega števila tekmovalcev nikakor ne more posvetiti vsakemu posebej, je imel še ob koncu leta 1994 11 varovancev, medtem ko se je v lanskem letu število povečalo na 16. Iz zgoraj navedenega je mogoče razbrati, da niti v tekmovalstvu niti po številu članov v klubu pomurska atletika ni nazadovala.

Če pa po mnenju (ne)koga je, naj poišče vzroke za to globlje v ... Nekaj pomanjkljivosti je tudi pri predstavitvi najboljših dosežkov posameznih disciplin. V teku na 60 m ima lani v Pomurju najboljši rezultat Damjan Špur (6,94), drugega pa Cveto Cveto (7,29). Če je kot odlični sprinter v članski konkurenci pojavil šele lani. Nekajkrat je pomurski atleti (tekmovalno žal že vrsto let le eden), pa tekmovalci v disciplinah teka na 3.000, 5.000 in 10.000 m, zato morajo biti tudi ti rezultati dostopni domači javnosti.

V imenu atletov AK Pomurje Murska Sobotica
Geza Grabar

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
gradbenik p. o.
LENDAVA

potrebuje za delo v Zvezni republiki Nemčiji:

- 2 kvalificirana zidarja - skupinovodji,
- 1 kvalificiranega tesarja - skupinovodji.

Kandidati dobijo vse dodatne informacije v splošno-kadrovski službi podjetja, Kranjčeva 6, Lendava, ali po telefonu 75 030.

Šestice ni več!

1000 Ljubljana 6210 Sežana
2000 Maribor 3331 Nazarje
4270 Jesenice 1380 Cerknica
5220 Tolmin 6216 Podgorje
9208 Fokovci 8250 Brežice

Od 1. marca 1996 so v Sloveniji nove poštne številke. Sprememba je enostavna. Nove poštne številke nimajo več dosedanje začetne šestice. Posebne poštne številke smo določili za največje uporabnike (podjetja), poenostavljeno pa je naslavljanje poštne pošiljke za imetnike poštne predalov in dostavo v mestih z več poštami. Vse te novosti smo za vas zbrali v posebnem priročniku Poštne storitve in poštne številke v Republiki Sloveniji. Priročnik vam bomo poslali na dom oziroma ga boste našli na vseh poštah.

Vaša pošta. POŠTA SLOVENIJE

Zato, ker se radi peljemo varno...

že od 14.350 DEM naprej

... smo se odločili za Škodo Felicio.

Najprej smo se odpeljali na preizkušnjo. Mami je bila najbolj všeč bočna zaščita. Tako izpopolnjeno imajo samo najboljši. Oče je bil navdušen nad varnostnim mehom in zavornim sistemom ABS (na voljo za doplačilo). Vsem skupaj pa je še posebej všeč, da je avto prijeten okolju.

Zakaj bi čakali?

Lahko vam ponudimo bogat izbor modelov Škoda Felicia. In tudi cena je zelo ugodna. Že od 14.350 DEM naprej ali pa na kredit, ki ga ponuja Avtoimpex in pooblaščen prodajalec.

Volkswagen Group

KUPON

100 YEARS
FUTURE BUILT ON TRADITION

Rad/a bi preizkusil/a Škodo Felicio pri najbližjem pooblaščenem prodajalcu.

Ime _____
Prejeto _____
Ulica _____
Pošta št. _____
Koda _____

Kupon pošljite na naslov: AVTOIMPEX d.o.o., Celovška 150, 61000 Ljubljana, za preizkusno vožnjo.

SANJSKO POTOVANJE Z LADJO:

križarjenje z Dalmacijo, luksuzno ladjo z bazenom, kavarno, restavracijo, barom ... po zahodnem Sredozemlju od 12. do 24. aprila.

SMO V NOVIH PROSTORIH

Informacije in prijave:
Turistična agencija ADRIJANA, Ul. heroja Zidan-
ška 18, Maribor,
tel.: 062 107 302, faks: 062 107 303 (garni
hotel Tabor)

Ponujamo vam STIMULATIVNI ZASLUZEK

pri prodaji ter montaži oken in vrat aluminij, les - visokega kakovostnega in cenovnega razreda italijanskega izdelovalca za poslovne, stanovanjske in druge objekte za območje: Štajerske in Prekmurja. Vse druge informacije dobite po telefonu ali telefaksu (061) 301 556 vsak dan od 8. do 15. ure.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
Republiška uprava za javne prihodke

Izpostava: Murska Sobota
Murska Sobota, Kardoševa 2
Telefon: (069) 31 000

OBVESTILO

Republika Slovenija, Ministrstvo za finance, Republiška uprava za javne prihodke - Izpostava Murska Sobota obvešča, da bo sprejemala za Mursko Soboto in bližnjo okolico napovedi za odmero dohodnine

v času od 18. 3. do 24. 3. ob delavnikih med 7.30 in 15.00,
v času od 25. 3. do 1. 4. med 7.30 in 18.00
v avli skupščinske dvorane
Mestne občine Murska Sobota.

Do 18. 3. se bodo napovedi sprejemale na Izpostavi
- soba št. 39-40.

Za druge davčne zavezanke se bodo napovedi sprejemale
na krajevnih uradih.

Napovedi za dohodnino ne vložijo:

- zavezanci, katerih osnova za dohodnino ne presega 11 % povprečne letne bruto plače (147.835,00 SIT) zaposlenih v Republiki Sloveniji;

- učenci in študenti, katerih edini vir dohodnine so prejemki plačil prek študentskih in mladinskih organizacij, ki posredujejo delo na podlagi pogodbe o koncesiji in katerih osnova za dohodnino ne presega 51 % povprečne letne bruto plače (685.415,00 SIT) zaposlenih v Republiki Sloveniji;

- zavezanci, katerih edini vir dohodnine je pokojnina, če med letom 1995, v skladu z zakonom, niso plačali akontacije dohodnine.

Napovedi za odmero dohodnine je potrebno vložiti do 1. 4. 1996.

RUJP - Izpostava Murska Sobota

KRIŽCI 300 barvnih motivov za vezenje in pletenje

100 STRANI, 50 BARVNIH FOTOGRAFIJ PREDLOG, 180 x 255 mm
KNJIGO DOBITE V KNJIGARNAH, PRI ZASTOPNIKIH - ALI PA JO
NAROČITE: telefon: 061/ 318 769 ali 133 88 27.
Založba VALE-NOVAK, Poljanska 1, Ljubljana

SAMO
2.390 SIT

LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor - Lenart), tel.: 062 640 540

ODPRTO: od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure.
NAJVEČJI PRODAJALEC VOZIL LADA V SLOVENIJI

• avtomobili v zalogi • obrestna mera že od 6,8 %

• KREDITI BREZ POLORA (TUDI ZA RABLJENA VOZILA) DO 5 LET • NAJUGODNEJŠI LIZING ZA PODJETNIKE IN KMETOVALCE • PRODAJA PO SISTEMU STARO ZA NOVO

OB NAKUPU PODARIMO
prevleke in preproge
ter opravimo tehnični
pregled.

POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN
SERVISER
12-LETNA TRADICIJA

Borut Jagodič

• rezervni deli
• avtomehnika
• avtokleparstvo
• vulkanizatorstvo

MERKUR

od 29. februarja do 23. marca 1996

MERKURJEVE VROČE CENE

porcelit opeka, OPEKARNA NOVO MESTO,
mere: 290 x 80 x 245 mm

VROČA CENA
60,00

VROČA CENA
59,00

VROČA CENA
735,00

porcelit opeka,
OPEKARNA NOVO MESTO,
mere: 290 x 120 x 245 mm

VROČA CENA
62,00

porcelit opeka,
OPEKARNA NOVO MESTO,
mere: 390 x 60 x 245 mm

betonsko rebrasto
železo, 10 mm
betonsko rebrasto
železo, 12 mm

VROČA CENA
62,00/kg

strešna lepilka,
IZOLIRKA, art. 150

VROČA CENA
920,00

VROČA CENA
140,00/m²

VROČA CENA
350,00/m²

stropor, IZOLIRKA,
debelina 2 cm
stropor, IZOLIRKA,
debelina 5 cm

VROČA CENA
1.990,00

izoterm, IZOLIRKA, V3

VROČA CENA
1.290,00

ibitol, IZOLIRKA, 10 kg

PPY-kabel
3 x 2,5 mm²

VROČA CENA
76,00/m

PPY-kabel
3 x 1,5 mm²

VROČA CENA
49,00/m

enofazni mešalec
za beton, LIV, 120 l

VROČA CENA
44.990,00

VROČA CENA
5.690,00

samokolnica za kmetijstvo, LIV

VROČA CENA
2.490,00

VROČA CENA
149.900,00

solarni grelnik vode, LENTHERM,
SGV 303

VROČA CENA
1.180,00

kuhinska sekira, KRMELJ, 0,6 kg

VROČA CENA
1.890,00

tesarska sekira, KRMELJ, 0,8 kg

Vroče cene veljajo do prodaje
od 29. februarja
do 23. marca 1996,
za takojšnja plačila ali pri nakupu
na potrošniško posojilo.
Pri nakupu
z Merkurjevo kartico zavarovanja
se najmanj 4 % in največ
8 % ceneje!

Obiščite Merkurjev
trgovski center
v MURSKI SOBOTI:
TC Merkur
ter Merkurjevo
franzizno prodajalno
v CANKOVI:
KZ Zadrudni center

MOŽNOST VEČ ZA
UGODNEJŠI NAKUP:

- na posojilo na 5, 6, 9 ali 12 mesecev
 - na tri čeke
 - štiri čeke z odloženim plačilom (prvi ček zapade v plačilo naslednji mesec)
- Z Merkurjevo kartico zavarovanja velja osnovni 4 % popust. Najmanjši znesek na ček je 4.000,00 SIT.

VROČA CENA
7.630,00

garnitura za cisterno,
GOOK

VROČA CENA
39.990,00

aluminijasta lestev,
ALPOS, 8,30 m

polica adria
grigio, MARMOR,
20 x 105 x 2 cm

VROČA CENA
1.490,00

polica adria
grigio, MARMOR,
20 x 65 x 2 cm

VROČA CENA
1.860,00

polica adria
grigio, MARMOR,
20 x 125 x 2 cm

VROČA CENA
2.735,00

polica adria
grigio, MARMOR,
20 x 145 x 2 cm

VROČA CENA
3.175,00

polica adria
grigio, MARMOR,
20 x 185 x 2 cm

VROČA CENA
4.037,00

polica adria
grigio, MARMOR,
20 x 215 x 2 cm

VROČA CENA
4.705,00

odmična spona s podlogo, LAMA,
BASIC-248.0

VROČA CENA
82,00

VROČA CENA
4.990,00

mešalni ventil, ESBE, 4P, 5/4"

VROČA CENA
2.650,00

ekspanzijska posoda, VAREM, 654-R,
25 litrov

VROČA CENA
799,00

lepilo za ploščice, PALISKA,
notranje in zunanje, vreča 25 kg

VROČA CENA
9.790,00

VROČA CENA
10.490,00

VROČA CENA
570,00/kos

VROČA CENA
1.390,00/m²

VROČA CENA
1.390,00/m²

VROČA CENA
1.390,00/m²

VROČA CENA
11.860,00

VROČA CENA
11.860,00

enoročajna sanitarna baterija za
umivalnik, UNITAS, Elegance, A 00027

VROČA CENA
5.830,00

umivalnik, OLYMPIA,
Ambra, 60 cm, beli

VROČA CENA
3.890,00

podstavek za umivalnik, OLYMPIA,
Ambra, beli

VROČA CENA
570,00/kos

enoročajna sanitarna baterija za korito,
UNITAS, Elegance, A 00117

VROČA CENA
1.390,00/m²

VROČA CENA
1.472,00/m²

keramične ploščice, GORENJE, Blanka,
5248 S-253/1-III, 20 x 25 cm, A kval.
keramične ploščice, GORENJE, Blanka,
5248 S, 20 x 25 cm, K kval.
keramične ploščice, GORENJE,
Sonja V, 20 x 20 cm, A kval.

keramične ploščice, GORENJE, Blanka,
155T-193-III ali IIB, 20 x 20 cm, A kval.
keramične ploščice, GORENJE, Blanka,
155T, 20 x 20 cm, K kval.
keramične ploščice, GORENJE,
Sonja Turkiz, 20 x 20 cm, K kval.

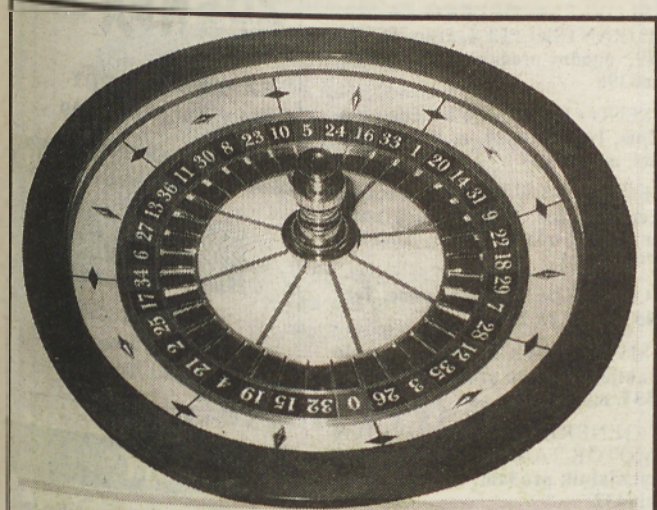
VROČA CENA
2.750,00

tridelna garnitura diet, SANDVIK,
424-081

VROČA CENA
1.990,00

aluminijasta poravnalna letev (2 m),
vodna tehtnica (40 cm) in PVC-meter
(2 m), KOVINA PAMEČE, SET A1

žaga lokarica, SANDVIK, 9-30-23 KP

NE IGRAJ RUSKO RULETO

IZBERI SVOJO SREČNO ŠTEVILKO

MURSKA SOBOTA

motorna vozila

MOPED ATX 50 B, letnik 1992/10, z originalno vgrajenim BT-motorjem in veliko dodatne opreme, lepo ohlajen, prevoženih 4.300 km, prodam. Tel.: 42 679. m6347

RENAULT 4, letnik 1986, prodam. Tel.: 21 388. m6366

YUGO 45 A, prva registracija 1987., prevoženih 54.000 km, garancija, prodam. Tel.: 76 076. m6371

YUGO 45, letnik 1989, registriran do konca julija, ugodno prodam. Tel.: 42 804. m6376

YUGO 55, letnik 1991, prevoženih 66.000 km, z novimi gumami, litimi platišči, digitalnim avtoradiom, prodam za 4.500 DEM. Tel.: 21 115 dopoldan, 22 525 zvečer. m6384

VARTBURG, letnik 1986, registriran do novembra, prevoženih 70.000 km, prodam. Tel.: 61 191. m6386

R.O., letnik 1991, prevoženih 48.000 km, rdeče barve, prodam. Tel.: 24 075, po 15. uri. m6387

RENAULT 21, spredaj karamboli, motor brezhiben, po ugodni ceni zaprodaj. Bojan Stefanec, Kristanci 15, Krivci. m6396

ZASTAVO 128, letnik 1989, prodam. Tel.: 41 907. m6404

CITROEN AX II TE, letnik 1991, ugodno prodam. Videnci 89. m6416

RENAULT 5, letnik 1986, na novo registriran, lepo ohranjen, prodam. Tel.: 57 171. m6419

YUGO 45 A, letnik 1987, registriran do januarja 1997, prodam. Tel.: 46 679. m6423

YUGO 45 KORAL, letnik 1989, registriran do 27. 3. 1997, prodam. Tel.: 46 540. m6424

GOLF JXD, letnik 1990, 5 vrat, 5 motor, prodam. Tel.: 61 623.

FORD FIESTA 1.3 I, boston, letnik 1993, prodam. Tel.: 61 623.

RENAULT 5, TR, letnik 1988, francoski model, prodam. Tel.: 61 523.

AVTO LADO SAMARO 1300, s 1500 km, letnik 1992, prevoženih 1500 km, prodam. Tel.: 41 290 ali 158. m6428

SKODA FAVORIT LXI; uvoz iz Avstrije z boscorim sistemom vbrizgavanja goriva, garažirano, malo voženo, v dobro ohranjenem stanju, prodam. Tel.: 61 623, po 15. uri. m6433

BMW 1202, letnik 1974, vozen, prodam po deli ali v celoti. Tel.: 87 492.

živali

NESNICE pred nesnostjo, rjave in sive glavnice, cepljene, cena 300 SIT, dostava na dom prodam. Tel.: 062 793 058. m6144

PLEMENSKE MERJASCE in breje svinje ter pujske prodam. Frančka Koroša, Trg Slavka Osterca 21, Verzej, tel.: 87 100. m6368

PUJSKE, stare 9 tednov, in tomos BT 50 S ugodno prodam. Partizanska 30, Bakovci. m6382

NESNICE, stare eno leto, za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. Cena za kos je 190 SIT. Tel.: 62 392. m6393

DESET BIKOV in tri telčke, okrog 320 kg, tri telčke, okrog 400 kg, ter tri bike, okrog 500 kg, prodam. Tel.: 56 050. m6405

NESNICE, mlade jarčice pasme NOVI HISEX in golden komet super brun (rjave), stare tri mesece in pol ali tik pred nesnostjo, uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje Farma pri mostu, d.o.o., po zelo ugodni ceni. Za večje količine dostava na dom zastoj. Kupec dobi za vsakeh deset jarčic 10 % popust ali eno jarčico zastoj. Prodajalec jamci z vso ustrezno dokumentacijo, da so bile jarčice ustrezno cepljene. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: gostilna Tihija Horvata, Nemčavci, tel.: 24 393, gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, gostilna Železen Beznovci, tel.: 49 025, zidarstvo Darinka Zamuda, Galušak, Videm ob Ščavnici, tel.: 68 044 in bistro Huber Grad, tel.: 53 168.

MLADE NESNICE pasme HISEX lahko naročite po telefonu v trgovini Suzane Kozlar, Nedelica, tel.: 72 180, in pri Francu Movrinu, Petanjci 98c pri mostu, tel.: 46 505. Na vsakeh deset ena zastoj.

PUJSKE, od 25 kg naprej, prodam. Tel.: 48 359. m6422

TRI PSIČKE, pasme lhasa apso, rodovniške, stare 8 tednov, cepljene in tetovirane, prodajajo. Cena ugodna. Psičke so primerne za stanovanje, rade imajo otroke, so odporne proti boleznim. Tel.: 75 905, v popoldanskem času. m6430

MLADIČE, čistokrvne srebrno sive pudle, prodam. Tel.: 65 357. m6442

NESNICE, mlade jarčice, rjave, cepljene, novi hixex, stare 15 tednov, prodam, 400 SIT. Dostava na dom. Tel.: 062 792 357. m6443

posesti

MANJŠE STANOVANJE, do 40 m², v Radenci kupim in prodam VW 1200, HROŠČ. Tel.: 65 878, zvečer. m6286

STAREJŠO HIŠO z gospodarskim poslopjem v Dolnji Bistrici št. 68 prodam. Tel.: 062 768 276. m6338

ENGINPOLSOBNO stanovanje v Murski Soboti prodam. Tel.: 31 455 m6348

VINOGRAD v Strehovcih, 5 arov, in približno 1 ar sadovnjaka, na lepi in dobro obdelani legi, zaradi starosti lastnika prodam. Jože Zver, Lipa 52. m6351

ZASTAVO 750-850, zadnja serija,

Svet zavoda Osnovne šole Gornji Petrovci razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še posebne pogoje, kot so:
da je učitelj, vzgojitelj predšolskih otrok, šolski svetovalec delavec ali drug strokovni delavec,
da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj,
da je pri svojem delu dosegel delovne rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko uspešno opravljal dela in naloge pedagoškega vodje zavoda.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiriletno mandatno obdobje.

Prijave s programom oz. vizijo dela šole v naslednjem mandatnem obdobju in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite do 14. 3. 1996 na naslov: Osnovna šola Gornji Petrovci, Gornji Petrovci 2, 9203 GORNJI PETROVCI, s pripisom »za razpis«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonskem roku.

SNEGOLOM - VLADA SPREJELA STROGE UKREPE

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO (MKGP) je sprejelo izredno stroge ukrepe glede sanacije snegoloma v gozdovih. Izredno kritične razmere v stanju gozdov zaradi polomije po snegolomu so MKGP prisilile, da je sprejelo ODREDBO O DODATNIH UKREPIH ZA PREPREČEVANJE ŠIRJENJA IN ZA ZATIRANJE PODLUBNIKOV V LETU 1996.

V tej ODREDBI med drugim piše:
ODREDBA velja za vsa polomljena drevesa (tudi tista izven gozda),

lastniki gozdov morajo najpozneje do 20. marca 1996 posekati (PO SNEGOLOMU) podrti in polomljena drevje bora in urediti sečišče,

do 31. marca 1996 posekati (PO SNEGOLOMU) podrti in polomljena drevje smreke in macesna in urediti sečišče,

če lastnik ne more opraviti ukrepov v roku, mora o tem najpozneje 10 dni pred iztekom roka obvestiti ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE,

lastniki morajo v svojih gozdovih do 20. marca 1996 posekati lubadarke bora, urediti sečišče in opraviti zatiralne ukrepe,

do 31. marca 1996 posekati lubadarke smreke in macesna, urediti sečišče in opraviti zatiralne ukrepe, po preteku zgoraj omenjenih rokov bo potrebno neizvedeno sečnjo opraviti v ROKU 10 DNI,

Zavod za gozdove Slovenije po 15. marcu 1996 NE BO DOVOLIL redne sečnje (v gozdovih, katerih niso bili prizadeti po snegu) pri tistih lastnikih, KI ŠE NISO OPRAVILI SANACIJE SNEGOLOMA,

GOZDARSKI INŠPEKTORAT bo STROGO UKREPAL in prepovedal REDNO SEČNJO pri lastnikih, ki NISO KONČALI SANITARNE SEČNJE SNEGOLOMA.

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE - Območna enota M. Sobota poziva vse lastnike gozdov, da upoštevajo zgoraj omenjene roke, za podrobnejša pojasnila pa naj se obrnejo na izpostavo ZGS-ja, telefonske številke so:

Krajevna enota Murska Sobota	22 526
Krajevna enota Lendava	75 918
Krajevna enota Lendava - izp. Dobrovnik	79 008
Krajevna enota G. Petrovci	56 005
Krajevna enota Radenci - izp. G. Radgona	62 037
Krajevna enota Radenci - izp. Ljutomer	81 039

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE OBMOČNA ENOTA MURSKA SOBOTA

letnik 1985, registriran, prodam. Tel.: 51 018 ali Mačkovi 47 d. m6355

GRADBENO PARCELO, 48 arov, z vinogradom, v bližini kopalnice Moravice Slovenskih goricah prodam za 6.000 DEM. Tel.: 86 131 m6357

TRISOBNO stanovanje s centralno kurjavo, 69 kvadratnih metrov, v stanovanjskem bloku v Črenšovcih prodam. Tel.: 75 390. m6360

VILO, 400 m², znotraj obnovljeno, vseljivo, parcela 7700 m², gospodarska zgradba 250 m², primerno za gostinstvo, diskont, frizerstvo, avtodela- vnico ali rejo konj, v bližini M. Sobote, prodam za 165.000 DEM. Tel.: 062 36 527, popoldan. m6381

VINOGRAD v Strehovcih in Čentibi prodam. Tel.: 76 378. m6394

65 AROV GOZDA v k.o. Branoslavci pri Cezanjevcih ter koso in plug za motokultivator Goldoni prodam. Stane Majerič, M. Sobota, Sodna ulica 19, tel.: 21 458. m6395

LADO SAMARO 1300, letnik 1987, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 77 591. m6399

GRADBENO PARCELO, 15 arov, z lokacijskim dovoljenjem, ob glavni cesti v Fiksincih prodam. Tel.: 49 145 ali Puževci 41. m6403

VINOGRAD v Lendavskih goricah, s kletjo, ugodno prodam. Lipa 44, tel.: 42 171. m6407

VINOGRAD v Lendavskih goricah, Bakovje, okrog 6 arov, prodam. Tel.: 71 368. m6409

POSLOVNI PROSTOR z večjo hišo prodam. Tel.: 23 249. m6425

V NAJEM ZA DOBO od 5 do 10 let oddajo okrog 60 arov njiv in 3 ha pašnikov ter starejši sadovnjak (v najem dajo zaradi bolezni lastnika). Silvo - Milka Moličnik, Grabe 35, Apače. m6431

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE PROGRAMSKA OPREMA SVETOVANJE

NUDIMO DELO!

K sodelovanju vabimo sodelavca ali sodelavko za pisarniško delo. Delo je honorarno s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z življenjepisom pošljite do 15.3.1996 na naslov:

Janez Tivadar
Lendavska 8
9000 Murska Sobota

STAREJŠO HIŠO v Odrancih, v Gajski ulici 8, prodajo. Tel.: 061 823 178, po 15. uri. m6435

VRSTNO HIŠO v Murski Soboti, Jakobovo naselje, lepo ohranjeno, ugodno, po dogovoru, prodamo. Dill d.o.o., tel.: 32 322. m6440

kmetijska mehanizacija

DVOOSNE PRIKOLICE, prekučne, 7-tonske, zelo ugodno, po december- skih cenah, prodam. Tel.: 82 580 ali 81 487. m6230

Občinski svet Občine Cankova - Tišina o b j a v l j a na podlagi Pravilnika o dodeljevanju posojil za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Cankova - Tišina in sklepa z dne 16. 2. 1996 naslednji

RAZPIS

za dodelitev posojil s subvencionirano obrestno mero za vlaganje v razvoj malega gospodarstva v Občini Cankova - Tišina za leto 1996.

Višina razpisanih sredstev znaša SIT 70.000.000,00, od tega:

- iz sredstev LB Pomurske banke, d.d., M. Sobota SIT 70.000.000,- (glavnica),
- iz sredstev občinskega proračuna SIT 10.000.000,- (subvencionirane obrestne mere).

Posojilni pogoji:

- izhodiščna obrestna mera: 9 % letno
- subvencija občine (r): 5 % letno
- neto obrestna mera: 4 % letno
- moratorij: 6 mesecev
- odplačilna doba, vključno z moratorijem: 4 leta
- posojila se vračajo v trimesečnih obrokih
- zavarovanje vračila posojila: po merilih banke
- Posojila so namenjena obrtnikom, samostojnim podjetnikom in gospodarskim družbam v zasebni lasti, ki bodo sredstva vložili v:**
- odpiranje novih delovnih mest, povezano z ustanavljanjem novih enot malega gospodarstva;
- nakup, graditev, prenovo in adaptacijo poslovnih prostorov;
- nakup opreme.

Prosilci morajo izpolnjevati predvsem naslednje osnovne pogoje:

1. da je kraj naložbe na območju Občine Cankova - Tišina;
 2. da prosilec opravlja dejavnost ali ima sedež na območju Občine Cankova - Tišina; občinski svet lahko dovoli izjemo pri tem pogoju v primeru, če gre za bistveno povečanje števila zaposlenih, ki imajo bivališče v Občini Cankova - Tišina;
 3. da prosilec poveča število zaposlenih po investiciji v skladu s programom, s tem da prednostno zaposli delavce, ki imajo bivališče na območju Občine Cankova - Tišina.
- Za posojilo lahko zaprosijo tudi prosilci, ki pridobivajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti oziroma registracijo gospodarske družbe.

Posojila se prednostno dodelijo prosilcem, ki poleg zgoraj navedenih osnovnih pogojev in pogojev, ki jih zahteva banka, v največji meri izpolnjujejo še naslednje:

- razširjajo obseg poslovanja in odpirajo nova delovna mesta oziroma omogočajo samozaposlitev;
- opravljajo ali bodo opravljali dejavnosti, ki se po občinskih razvojnih planih štejejo za prednostne;
- da je naložba usmerjena v doseganje višje kakovosti in stopnje obdelave izdelkov oziroma višje kakovosti storitev;
- da investicija ekološko ni sporna in zagotavlja okolju prijazen delovni in tehnološki proces;
- da so komitent LB Pomurske banke, d.d., M. Sobota.

Prijava na razpis mora vsebovati:

- kratko predstavitev prosilca in opis investicije z obvezno navedbo števila novih delavcev in roka zaposlitve, pričakovanimi učinki investicije, rokom za izvedbo investicije, predračunsko vrednostjo investicije in finančno konstrukcijo (vir) investicije;
- dovoljenje za opravljanje dejavnosti oziroma registracija ali dokazilo o začetnem postopku pridobitve dovoljenja za opravljanje dejavnosti oziroma registracije na sodišču;
- obrtniki in samostojni podjetniki predložijo davčno napoved za preteklo leto;
- podjetniki (gospodarske družbe) predložijo izkaz uspeha in premoženjsko bilanco za preteklo leto in BON 2;
- samostojni podjetniki in obrtniki predložijo potrdilo o plačanih prispevkih in davkih;
- dokazilo o plačnem krajevni samoprispevku za zadnji dve koledarski leti, za delavce, ki so zaposleni pri prosilcu in imajo bivališče na območju občine, kjer je z referendumom uveden krajevni samoprispevek; obveznost velja tudi za delodajalce,
- gradbeno dovoljenje ali priključitev del, če gre za gradnjo ali adaptacijo poslovnih prostorov;
- kupoprodajno pogodbo, predračun, če gre za nakup poslovnih prostorov ali opreme;
- zemljiškoknjižni izpisek o lastništvu premoženja za potrebe zavarovanja posojila.

Vsak prosilec, ki mu bo odobreno posojilo, sprejema obvezo, da zaposli nove delavce ali se samozaposli v skladu s programom, ki ga navede v vlogi za posojilo. Če prejemnik posojila najpozneje v enem letu od odobritve posojila ne zaposli napovedanega števila novih delavcev, se mu za celotno kreditno obdobje poveča obrestna mera za 70 %. Enako velja, če prednostno ne zaposli delavcev iz območja občine.

Prejemnik posojila mora najpozneje v enem letu po odobritvi in koriščenju posojila predložiti občinski upravi dokaz o izpolnitvi obveze glede nove zaposlitve.

Vloge za posojilo s prilogi sprejema tajništvo Občine Cankova - Tišina, Tišina 4. Rok za vložitev prošnje je 20 dni od objave razpisa. Nepopolne vloge ne bodo upoštevane.

Komisija za delitev posojil bo prošnje rešila najpozneje v 30 dneh po preteku razpisa in o odločitvi obvestila prosilce v 8 dneh. Sklep komisije za delitev posojil je dokončen.

Po odobritvi posojila sklene vsak posamezni posojilojemalec z banko posojilno pogodbo.

Predsednik občinskega sveta
Viktor Vrečič, l. r.

DVOOSNE PRIKOLICE, prekucne, 7-tonske, zelo ugodno, po decembarskih cenah. prodam. Tel.: 82 580 ali 81 487. m6231

TRAKTOR VLADIMIREC z 260 delovnimi urami in bočno koso za traktor IMT 539-549 prodam. Šalovci 93. m6341

TRAKTOR ZETOR 5011, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 57 481. m6345

MANJŠI TRAKTOR, do 30 KS. kupim. Tel.: 45 067. m6354

KOSILNICO BCS in luščilnik za koruzo prodam. Gančani 86. m6361

PREŠO ROSTOVO SK, 90 l, novo, in 300 l kad, prodam. Tel.: 43 323. m6363

TRAKTOR ZETOR 52-11, letnik 1992, 1000 delovnih ur, cisterno, 4200 l, z zračnimi zavorami in enoosno prikolico, neprekucno, 3-tonska, ugodno prodam. Lukač, Bakovci, Prečna 18. Tel.: 43 106. m6370

KROŽNE BRANE OLT, 20 diskov, prodam. Kapca 113 a, telefon 76 533. m6383

PRIKOLICO za prevoz živine, novo, prodam. Ignac Ciglar, Gornja Bistrica 150, p. Črenšovci. m6412

ODKUPUJEM BUČNICE, kilogram 500 SIT, in prodam činčile. Tel.: 062 792 340. m6413

razno

SEMENSKI KROMPIR prodam.

Tel.: 41 641. m6123

SENO v balah in nov molzni stroj prodam. Barbarić, Sebeborci 51b, tel.: 48 676. m6342

PREKLICUJEM veljavnost nakazila za mleko za november 1995 za vpis v hranilno knjižico HKS Panonka, št. 06581-3. Jože Bagola, Topolovci 7. m6346

Preključujem zaključno spravevalo, izdano na CPS leta 1973, na ime Alojz Mataj, Krog 168, M. Sobota. m6358

ŠTEDILNIK NA TRDO GORIVO DERBI, 60 x 60 cm, cena po dogovoru, prodam. Tel.: 22 417, od 7.00 do 18.00.

BUČNO SEME, golice, po 40 ATS (protivrednost)/kg, kupujejo. Sotina

16, tel.: 57 077. m6364

OMARO za dnevno sobo prodam. Tel.: 22 804 ali Kopališka 5, M. Sobota. m6367

POHIŠTVO za otroško sobo, po ugodni ceni, prodam. Tel.: 23 953. m6372

VLOŽITE CERTIFIKAT in dobite nagrado: likalnik ali radio CD. Možnost kredita. Tel.: 062 221 106, 631 164, po 16. uri. m6374

SEME BUČ GOLIC odkupujemo po ugodni ceni. Agria, d.o.o., Moravske Toplice ali tel.: 48 075. m6379

SENO v balah. Panonska 83, Belčinci. m6389

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK, 2 plin + 2 elektrika, prodam. Tel.: 70

053. m6397

SLOVESNO OBLEKO ZA MATURANTSKI PLES, črna, št. 38-40, ugodno prodam. Tel.: 46 012. m6398

SENO v balah, večjo količino, prodam. Ivanjševci 29, p. Prosenjakovci. m6400

BOBNE NEW SOUND in etažno centralno peč, 23.000 kalorij, novo, ugodno prodam. Simon, Nedelica 79. m6402

ODKUPUJEMO bučno seme. Tel.: 45 283 ali 45 298. m6410

ŠIVALNI STROJ VIŠNJA, malo rabljen, in seno prodam. Tel.: 55 531. m6417

GENERALNO OBNOVLJEN MOTOR TAM 75, diferencial in menjalnik prodam. Tel.: 80 033. m6432

ELEKTRIČNI MLIN na en kam, zelo dobro ohranjen, prodam. Tel.: 061 860 071. m6434

KUPIM modele za betonske izdelke. Tel.: 51 489. m6441

delo

Ali ste brez zaposlitve? Iščete delo, primerno svojim sposobnostim? Nič lažjega kot poklicati linijo za delo, kjer vam lahko ponudimo najrazličnejše vrste del. Tel.: 090 42 11. PTT stroški 78 SIT/0,5 min. m6013

HONORARNO ali redno delo ponujamo. Tel.: 062 100 846 ali 79 189. m6373

KV KUHAJA s prakso zaposlimo. Tel.: 48 075. m6377

STAVBNE KLEPARJE, krovec, zaposlim. Splošno kleparstvo, Alojz Horvat, Črenšovci, Prekmurske čete 44, tel.: 70 712. m6385

ŠIVILJO s prakso (izobrazba ni nujna) zaposlimo. Tel.: 56 010. m6421

SOBOSLIKARSTVO

in pleskarstvo Jože Ozvatič Tropovci, Šolska ulica 4, se priporoča s svojimi storitvami po zelo ugodnih cenah. Možnost plačila na obroke ali več čekov.

Tel.: 46 483, vsak dan od 7. do 21. ure. m6415

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
Finančni inženiring

TUDI MI V POMURJU

Oplemenite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kramo različno premostitvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel.-telefaks: (069) 32 848

srečanja

VDOVEC, upokojenec, želim spoznati žensko srednjih let, brez otrok, za skupno življenje. Interesne tke pošljite svoj naslov na upravni sta pod šifro: ŠKORPIJON.

storitve

FRIZERSKI STUDIO "MIRA" Sodna ulica 23 v M. Soboti, se priporoča s svojimi storitvami: ročno fen, komplet, 2.000-2.500 SIT, »trajna«, komplet, 3.500-4.000 SIT, prameni, komplet, 3.600-3.800 SIT, moško od 600 SIT na prej. m5951

ZATESNIMO vam okna in vrata, da vam ne bo več pihalo. Garancija 10 let. Roletarstvo Rugelj, Črenšovci, tel.: 32 920.

FRIZERSTVO PICCOLO, Prečna 5, M. Sobota, tel.: 24 652 se priporoča s svojimi storitvami: fen frizura 1500-2000 SIT, »vodna« 1000-1500 SIT, »trajna« 3.500-4.000 SIT.

ROLETARSTVO RUGELJ, Črenšovci, tel.: 32 920, rolete, žaluzije, lamelne zavese kvalitetno in ugodno prodajamo. Se priporočamo!

*m6189

ROLETARSTVO NOGRASEK deluje, montira rolete, žaluzije, melne in plise zavese ter roloje. Tel.: 061 651 247. m6239

Vestnik

ZAHVALA

Umrli je naš ljubeči mož, očka in dedi

Viktor Vrečič

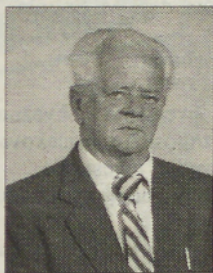
Od njega smo se poslovili 29. februarja 1996 na soboškem pokopališču.

S tiho žalostjo in bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in znancem, ki so se poklonili njegovemu spominu.

Hvala za darovano cvetje in sveče, za poslovilne besede ob grobu, za ustno in pisno izraženo sožalje ter prispevke za humanitarne namene.

Posebna zahvala tudi duhovniku za pogrebni obred in pevcem.

Njegovi najdražji: žena Erika, hčerka Tatjana, zet Marjan ter vnučki Sandi, Lara in Ines

Bil si trden kakor skala,
bil pokončen kakor hrast
in prišel je dan usode,
ki je zrušil skala,
ki je zlomil hrast.

V SPOMIN

Tih in boleč je spomin na l. marec 1995, ko je izmed nas odšel, a ostal v naših srcih naš najdražji in nepozabni mož, oče in dedek

Jožef Halas

iz Črenšovca

Čas beži, reže gube in dela rane! Vsem, ki se z lepoto mislijo ustavite ob njegovem grobu. Prinašate cvetje in prizigate sveče, prisrčna hvala! Tvoji najdražji

ZAHVALA

V 88. letu nas je 27. 2. 1996 za vedno zapustila naša draga mama, mancimama, prababica in tašča

Marija Ferjan

Pokopali smo jo 29. 2. 1996 na pokopališču v Murski Soboti.

Vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in ji v poslednje slovo darovali cvetje, kakor tudi vsem, ki ste nam izrazili pisno ali ustno sožalje, iskrena hvala. Posebno zahvalo namenjamo g. Kolomanu Rituperju za topel in dostojanstven poslovilni obred. Iskreno se zahvaljujemo prim. dr. Bedernjaku ter zdravnikom in negovalnemu osebju infekcijskega oddelka za zdravljenje, skrb in nego v najtežjem času njenega življenja, ko se je v brezupnem boju spopadala z zahrbtno boleznijo.

Iskrena hvala tudi dr. Trčku in dr. Savlovi za zdravljenje in skrb, ki sta ji jo namenila med njeno boleznijo.

Zalujoci: sin Milan z Gabiko in hčerko Natašo, vnuk Milan z Olgo, vnučinja Miljana s sinom Janom, zet Mitja in drugo sorodstvo

V naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmeh med nami živi.

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 7. marec 1991, ko nas je zapustil dragi mož in oče

Jože Činč

iz Murske Sobotne

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu, ki z lepoto mislijo nanj stojate ob njegovem grobu ter mu prizigate sveče in prinašate rože. Vsi tvoji

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči.
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.

ZAHVALA

V 65. letu nas je zapustila draga žena, mama, tašča in babica

Marija Gruškovnjak

iz Turnišča

Z žalostjo v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali vence, šopke, sveče, za cerkev, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom za tolažilne poslovilne besede ter kolektvu Potrošnika in Planike.

Zalujoci vsi, ki smo jo imeli radi

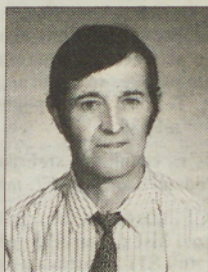
Zaspal si tiho, mirno,
utrujen od boja in bolečin.
Za teboj ostala je praznina
in v srcih naših bolečina.

Dragemu sošolcu

Dejanu Grabarju

v slovo

Učenci in kolektiv OŠ Gornji Petrovci

Ne jočite ob mojem grobu,
tako k meni pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je konal v 56. letu zapustil dragi oči, tati, dedek in brat

Anton Štof

iz Gorice 11

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, šopke, sveče in za svete maše ter izrekli sožalje. Posebna zahvala g. župniku in pevcem za odpete žalostinke. Zalujoci vsi, ki smo te imeli radi.

*Stari ati, pogrešali te bomo!
Vnučki: Robi, Nina in Jure*

Pomlad bo na tvoj vrt prišla,
in sedla bo na rosna tla
in jokala, ker te ni.
Oh, kako je hiša prazna,
odkar tebe ni,
prej domača in prijazna,
zdaj samotna tam stoji.

ZAHVALA

V 68. letu nas je nepričakovano in
za vedno zapustila draga mama,
stara mama, tašča, sestra, botra in
teta

Sarika Veron

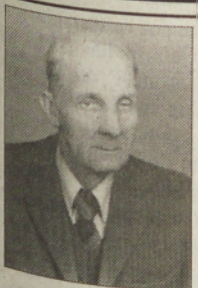
roj. Horvat
iz Doline 17

28. 9. 1928-29. 2. 1996

Z žalostjo in bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki
ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
darovali vence in cvetje, šopke in sveče in denarno pomoč
ter nam izrekli ustno ali pisno sožalje.

Hvala g. duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke, govornici Simoni za besede slovesa ob
odprtem grobu, kolektivoma podjetja Komunala in Zvezda
iz Murske Sobotice ter pogrebništvu Komunala.
Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem
spominu.

*Žalujoci: sin Stanko z ženo Agico, vnukinji Stanka in
Martina, brat Zoltan in sestra Helena z družinama,
Stefan Grabar, svatkinje iz Markovec in vsi drugi*

Že leto dni te zemlja krije,
a v mislih z nami vedno si,
umirilo se je zlato in trudno srce,
mirno naj počivajo tvoje skrbne
roke.

V SPOMIN

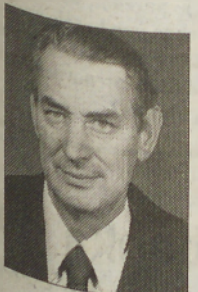
7. marca mineva leto žalosti,
odkar nas je zapustil naš dragi
mož, oče, dedek in pradedek

Stefan Tivadar

iz Gančanov

Dom, ki si ga tako ljubil, je odet v žalost, vendar poln
lepih spominov nate. Hvaležni smo ti za napotke, ki si
nam jih dal za življenje, ko smo bili še skupaj.

Z ljubeznijo tvoji najdražji

Že pet let v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.
Tvoj večni dom naj rože ti krasijo
in svečke ti v spomin gorijo.

V SPOMIN

5. marca je minilo pet let, odkar
nas je zapustil naš dragi mož,
oče, stari oče in brat

Stefan Gerič

iz Gornje Bistrice

Žalujoci vsi tvoji najdražji

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestala,
zdaj boš v grobu
mirno spala.

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila naša
draga mama, tašča, babica in
prababica

Franciška Andrejč

iz G. Petrovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno
sosedom, znancem in vsem, ki ste jo pospremili na njeni
zadnji poti, darovali vence, šopke, sveče in v dobrodelne
nam izrekli sožalje in priskočili na pomoč. Iskrena
hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete
žalostinke in odigrano Tišino ter Pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoci vsi njeni najdražji

Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpre ti rajska vrata
tam gori v večnosti.

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem
in večni mir mi zaželite.

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostataja.
Ni ure, dneva, ne noči -
povsod si v srcih z nami ti.

ZAHVALA

V 87. letu nas je za vedno
zapustila naša draga mama, stara
mama, prababica, tašča in sestra

Ana Vogrinčič

roj. Sreš
iz Rakičana

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem,
znancem in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili
na zadnji poti, darovali vence, šopke, sveče in za svete maše.

Lepa hvala družini Raščan - Gabor, g. župniku za pogrebni
obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku g. Karoliju in
Pogrebništvu Banfi.

Vsem skupaj še enkrat - iskrena hvala!
Vsi njeni žalujoci

ZAHVALA
V 39. letu nas je za vedno
zapustila

Željka Kos

iz Porabske ul. 2
v Gornji Radgoni

Zahvaljujemo se vsem
sorodnikom, prijateljem, znancem,
športnikom, sodelavcem iz KK G. Radgona, posebno iz
Praščereje, p.o., Podgrad, ter številnim Radgončanom in
Lenarčanom, ki so jo v tako velikem številu pospremili na
zadnji poti, darovali vence, cvetje in sveče ter nam izrekli
sožalja. Posebej hvala Pogrebništvu Jančič ter Janezu
Kurniku, duhovniku in cerkvenemu pevskemu zboru iz
Lenarta, obema govornikoma za ganljive poslovljne besede
ter godbeniku za odigrano melodijo.

Žalujoci: hčerka Renata in družini Kos - Ozimič

Čas beži, riše gube in seka rane ...
... nevidno prihajaš nazaj -
med svoje, ki jih ne nehaš ljubiti
in ki živijo od tvoje ljubezni;
tvoja prisotnost je blizu kot
kdajkoli prej, z vsakim vdihom,
na vseh poteh, v vseh rasteh ...

SPOMIN

4. marca 1996 je minilo najdaljše leto, leto globoke
žalosti, odkar nas je zapustil naš ljubljani

Jani Flegar

Zakaj, zakaj ...

Za vse pozornosti ob njegovem grobu vsakemu posebej
- naša iskrena hvala!
Vedno s teboj - vsi tvoji

Tih in boleč je spomin na 7.
marec 1995, ko si za vedno
odšla od nas naša najdražja

Etelka Fujs

upok. vrtnarka
iz Murske sobote

Tiho, mirno in žalostno je ob tvojem grobu, vendar
polno haležnosti in zahvale za vse.
Hvala vsem, ki stojite ob njenem grobu in se
poklonite njenemu spominu.

Vsi tvoji najdražji, ki smo te imeli in te imamo radi

Veselo in smeh bila sta v tebi,
zato veliko src prižel si k sebi,
a žal prekmalu si odšel,
v srcih vedno nas boš grel.

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj, komaj v 12.
letu nas je po zahrtni bolezni
zapustil naš dragi sinček, bratec in
vnukec

Damjan Grabar

iz Križevca v Prekmurju

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z
nami delili bolečino srca in se tako številno prišli
posloviti ob našega dragega Damjana.

Hvala za vse cvetje, sveče in izrečena ustna ter pisna
sožalja. Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem. Posebej hvala g. duhovniku za
besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke, pogrebem
ter sošolkam, sošolcem in učiteljem OŠ G. Petrovci.

Hvala osebju Pediatrične klinike v Ljubljani in
otroškemu oddelku bolnišnice v M. Soboti. Lepa hvala
tudi kolektivoma Pletilstva Prosenjakovci in Križevci ter
Telekoma Slovenije, PE M. Soboti.

Vsem še enkrat, iskrena hvala!

*Z bolečino v srcu tvoji: mamica, ati, bratec in stari
starši*

Že dve leti v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš,
tvoj večni dom naj rože ti krasijo
in svečke ti v spomin gorijo.

V SPOMIN

25. februarja sta minili dve
žalostni leti, odkar nas je za
vedno zapustil dragi sin, brat,
vnuk, nečak in stric

Jani Lazar

iz Ivanovec

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, mu prižigate sveče
ter z lepo mislijo postojite ob njegovem mnogo prera-
nem grobu.

Žalujoci vsi tvoji najdražji domači

Več nisem hotel in ne mogel:
doba in rod sta sproti mi kazala pot.
A če lahko bi kdaj spet vstal iz groba,
bi rad v tem času spet živel tod.
(J. Menart)

V SPOMIN

11. marca mineva štirinajst žalostnih let, odkar nas je
zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in pradedek

Jožef Semler

iz Moščanec 60

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, postojite ob
njegovem grobu, mu prižigate sveče in prinašate cvetje.
Tvoji najdražji

Pomlad bo spet prišla
in čakala, da prideš tudi ti.
In sedla bo na rosna tla
in jokala bo, ker tebe ni.
Zdravko, tvoja podoba iz spomina
nam ne izgine in kakor glasba je,
ki večna je in ne mine.

V SPOMIN

Boleč je spomin na 25. marec
1993, ko nas je mnogo prežgodaj
zapustil dragi sin

Zdravko Hozjan

Ne moremo verjeti, da je to res, da so vse solze zaman,
da se nam srčna rana vedno bolj odpira, da se nam ne
more zaceliti. Vedno sanjamo o tebi, vidimo te nekje
daleč, vendar ne moremo do tebe, da bi te objeli, in ko
se zbudimo, te spet več ni.

Dragi Zdravko, želimo si, da se vrneš, ampak zavedamo
se, da bo naša želja ostala neizpolnjena.
Žalujoci vsi tvoji, ki smo te imeli radi

BODITE Z NAMI - NE BOSTE SAMI

VESTNIK
Radio Maribor 94,6 MHz

Robi Hozjan s.p.
ŽIŽKI 95 a
tel./fax: 069 70 833

7. 3.
1996

KUPON Nagradno vprašanje:

Zakaj imajo moški v hlačah pas?

GEZA
SEZA
ZLZA

Kupon z odgovorom, polnim imenom in naslovom pošljite na dopisnici do naslednjega četrta na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 M. Sobota

Vestnik
tudi v
vaš
dom!

Prekmurski gozdovi dobivajo znane lastnike

Bežite! Lastniki prihajajo!

Nas bodo v prihodnje iz gozdov preganjali poleg klopov tudi lastniki? Ali potekajo prodaje res povsem po predpisih?

Potih, vztrajno in temeljito se vračajo med nas veleposestniki. Kdor ima denar, ta lahko kupuje, pa najsi gre za mestna stavbna zemljišča ali kmetijska zemljišča z njivami in gozdovi. Kaj pomeni prodati zemljo? Pomeni prodajo njive ali gozda za prekmurskega kmeta res nekaj drugega kot za prleškega, ker da je slednji dlje časa in bolj trdno povezan z zemljo? Mnogi Prekmurci resignirano ugotavljajo, da se vrača čas veleposestnikov, ko je bila večina njiv v rokah dveh ali treh kmetov v vasi, drugi pa so se komaj preživljali na najeti zemlji; lastniki gozdov so bili tuje govoreči denarni mogotci, upravitelji njihovih gozdov pa so jemali pravico v svoje roke. Ali lahko kaj storimo proti temu, pravzaprav lahko sploh dvomimo o dobrih namenih novih veleposestnikov? Če velja načelo, da se mora kapital nenehno obračati, drugače je mrtev, je na videz vse prav. Toda ta zemlja ni navadna zemlja, petsto hektarjev gozda v Prekmurju pomeni povsem nekaj drugega kot 500 hektarjev na Kočevskem ali Gorenjskem.

Novi Dobrayi, Valyiji, Voglerji

Končani denacionalizacijski postopki so marsikateremu gozdu dodali ime novega (starega) lastnika. Vračanje teh parcel menda poteka laže in hitreje - če so seveda izpolnjeni vsi drugi pogoji -, ker niso v fizični lasti nekoga drugega, ki bi bil od pridelave v njem življenjsko odvisen. Cena se določa po lesni masi, menda je potrebno za hektar gozda na Goričkem odšteti od 3 do 4 tisoč mark. Lastnik ima vso pravico zahtevati višjo ceno, če meni, da

posest ne sme (?) prodajati. Ko je izdana pravnomočna odločba, upravna enota vknjiži novega lastnika v zemljiško knjigo. Šele

takrat, ko vsi dediči dobijo svoje deleže, lahko s to dediščino (tudi gozdovi) počnejo, kar jih je volja. Nov Zakon o gozdovih žal dopušča tudi to, da lahko lastniki gozdov danes prodajo toliko lesa iz gozda, kot se njim zdi, pri tem jih nihče ne omejuje, le davkarji morajo plačati prometni davek. Torej lahko kdo naredi tudi golosek, pa mu nihče ne more nič, še posebej, če je ta novi lastnik oddaljen 200 ali več tisoč kilometrov.

Morebiti pa imajo novi lastniki kakšne drugačne načrte, na primer da bi v okrog 200-hektar-

Kako in kdo prodaja gozdove in njive?

Sklad kmetijskih zemljišč je od 1993. neposredno pod upravo države in je naslednik vse prejšnje

Kakor smo izvedeli, je zanimanje za kmetijska zemljišča naraslo šele v zadnjih tednih, ko so se začeli v okolici Bakovca, Doležljova, Beltincev, Lipovca, Gnanov in naprej do Turnišča

družbene zemlje, vsako leto pa kupi dodatno okrog 40 hektarjev kmetijskih pa tudi gozdnih površin. Z njivami prav tako ni večjih problemov; kdor je pripravljen delati, lahko najame ogromno obdelovalne zemlje. Toda interesentov ni, motijo jih slaba zemlja (najboljše parcele si menda »zabezec« Kmetijsko gospodarstvo), oddaljenost ali velikost. Sicer pa promet s kmetijskimi

malce intenzivneje pogovarjati o načrtovani trasi avtoceste. Čeprav so nekateri pričakovali, da bodo kmetje proti gradnji avtoceste, je ravno nasprotno: nekateri že iščejo parcele, ki ležijo na načrtovani trasi. Želijo jih odkupiti, saj so izvedeli, da država - milo rečeno - ne skopari pri plačilu potrebne zemlje za avtocesto. Med »iskalci parcel« so menda tudi prvaki stranke, ki bi se mora-

Največje površine gozdov na Goričkem, ki so bile vrnjene (denacionalizirane) zakonitim 12 naslednikom že 1993., so pripadle Vilmi Dobray (roj. Sapač, 1893-1952), ki so že 1993. dobili v last 170 hektarjev gozda v Vučji Gomili. Ker so nasledniki želeli bolj denar kot gozd, so ga že prodali kupcu iz osrednje Slovenije.

Dedičem po Erszebet Valyi, ki živijo v ZDA, so lani vrnili 186 hektarjev gozda na Hodošu, naslednikom Wernerja Pitza 40 hektarjev ter Voglerjevim naslednikom 12 hektarjev. V Korovcih čaka na vrnitev še 200 hektarjev gozda.

Niso zanemarljive niti površine, ki jih je dobila vrnjena cerkev: Rimskokatoliška župnija Dolenci je dobila vrnjenih 35 hektarjev gozda na Hodošu in 15 v Šalovcih, Rimskokatoliška župnija Kančevci 19 hektarjev v Selu, 21 v Kančevcih in 5 v Domanjševcih ter Evangelikaška cerkevna občina Hodoš 16 hektarjev v Šalovcih in 44 na Hodošu.

Na ravninskem delu Prekmurja se nekateri bojijo (drugi veselijo) razdelitve posesti grofice Zichy.

je gozd vreden več. Toda ... le kdo bo kupil gozd, od katerega ni neposredne koristi? To je nekako tako, kot če bi kupili nepremičnino - nekateri kupujejo zlatino, porcelan, slike - zato, da bi si z njeno nadaljnjo prodajo pomagali, če bi slučajno zašli v težave. Morebiti pa imajo novi lastniki, ki so po več desetletjih dobili vrnjene gozdove, drugačne načrte. Dokler denacionalizacijski postopek ni končan, se vrnjena

skem gozdu naredili obore, vanje spustili damjake in organizirali lovni turizem? Pri teh prodajah v zadnjih mesecih na območju Bukovnice in Vučje Gornice pa je najbolj zanimiva povezava s prikritimi načrti za gradnjo policijskega zdravilišča - za te načrte je vedelo nekaj ljudi na pomembnih funkcijah v občini in ministrstvu za kmetijstvo, nekaj ljudi z denarjem in drugačnimi zvezami.

Kako mora potekati postopek prodaje njive, gozda ali travnika:

1. na krajevnem uradu se pripravi ponudba za prodajo kmetijskega zemljišča ali gozda,
2. ponudba mora mesec dni viseti na oglasni deski v krajevnem uradu,
3. krajevni urad izda potrdilo, da je bila ponudba na oglasni deski ter prodajalec in kupec lahko skleneta kupno pogodbo,
4. na davčni upravi prijavijo davke, ki znašajo 2 odstotka vrednosti pogodbe,
5. ko plača s položnico davek, mu RUJP izda potrdilo, da je poravnal obveznosti,
6. prodaja zabeleži na upravni enoti - oddelku za kmetijstvo,
7. notar overi podpise, potrebno je imeti tudi vse dokaze.

zemljišči v Prekmurju sploh ni velik, smo izvedeli na pristojnem skladu. Po navadi poteka prodaja tako, da se lastnik in potencialni kupec že prej dogovorita za ceno in prodajo ter nato le formalno opravi predpisani postopek. Skorajda nihče ne prodaja njive ali gozda po sistemu malih oglasov, da bi na primer dal na oglasno tablo uradno obvestilo, da je napravljal ta in ta parcela, ter potem čakal na ponudnike. Do sporov in zamer prihaja, če prodajalci gozda ali njive pozabijo na prednostno pravico. Prednostno pravico nakupa imajo po vrstnem redu najprej dosedanja zakupniki, kmet - mejaš, bližnji kmet in organizacija, ki se ukvarja s kmetijstvom.

la v prvi vrsti boriti za razvoj podeželja in kmetijstva.

Torej nekateri »domači ljudje« niso nič boljši od novih lastnikov, ki so dobili vrnjeno premoženje, v katerem vidijo zgolj kapital. Občinska vodstva, ki niso pozorna na dogajanje na svojem območju, bodo kaj hitro prišla pod vpliv nekaj veleposestnikov.

Je to slabo ali dobro? Lahko je tudi dobro, če imajo točno zastavljene cilje in sprejete predpise, kaj na svojem območju dovoljujejo in česa ne. Zato pa: premislite, kakšne spremembe prostorskih planov boste sprejeli!

BERNARDA B. PEČEK
FOTOGRAFIJA: JURE
ZAUNEKER

V kulturnem društvu pri Vidmu ob Ščavnici so pod režiserskim vodstvom Milene Lapi naštudirali igro Ciganka, ki jo je priredila Mica Rantava iz Bolehneč. V igri nastopa 14 amaterskih igralcev (delavcev, uslužbencev, študentov), ki so za vaje porabili več kot 30 ur. Društvo je igro uprizorilo dvakrat na domačem odru, gostovali pa so že v Crkvenjaku, Lenartu, Mali Nedelji, Razkrižju, Bakovcih, Jurševcih, Srednjih Ščavnici, Hočah in v Lokavcih, kjer so bili gledalci predvsem mladi tanci tamkajšnjega doma. Povsod so igralci s svojo Ciganko poleteli in lik aplavz, vabila za gostovanja pa še prihajajo. - Fotografija: I. M.

Marsikje so vodnjake (potem ko so dobili vodovod) zasuli. Tako na ravni Zelkovi iz Mačkovec. Štefan nam je povedal, da sta studena obnovila skupaj s sosedom Francem. »Potrebno je bilo zelo veliko dela, truda in dobre volje. Čeprav imamo iz njega vodovod, naj mladi rod nikoli kakšni so bili nekoč studenci.« Kakšen je Zelkov prenovljen studenec poleti in pozimi, vidite na fotografiji. Lepo, mar ne? S. S.

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 27. februarja 1996, tečaj velja od 27. februarja 1996 od 14.00 Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 27. februarja 1996 od 00.00 dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.283,9273	1.265,50	1.298,20
Francija	100	2.630,3354	2.571,30	2.664,40
Nemčija	100	9.029,0244	8.900,00	9.130,00
Italija	100	8,5397	8,26	8,65
Švica	100	11.088,5449	10.798,30	11.186,30
ZDA	1	132,9343	130,90	134,40

Ponudba za prodajo delnic

LB Pomurska banka, d.d., M. Sobota prodaja 1.785 rednih imenskih delnic LB Pomurske banke, d.d. Murska Sobota.

Cena za eno delnico znaša 9.892,60 SIT.

V skladu s 7. členom Statuta LB Pomurske banke, d.d., imajo prednostno pravico do nakupa delnic delničarji LB Pomurske banke, d.d., ki so vpisani v delniško knjigo LB Pomurske banke, d.d.

Interesente vabimo, da odločitev o nakupu pisno sporočijo v 30 dneh po objavi na naslov:

LB Pomurska banka, d.d., Murska Sobota, Služba sredstev in poslovne informatike.